

BERETNING AFGIVET AF BLEKINGEGADE-KOMMISSIONEN

**Kommissionen til undersøgelse af centrale
myndigheders rolle i Blekingegade-sagen**

Kapitel 1 og 2

BIND 1

Beretning afgivet af Blekingegade-kommissionen

Kommissionen til undersøgelse af centrale myndigheders rolle i Blekingegade-sagen

Kapitel 1 og 2

Publikationen kan bestilles
via Justitsministeriets hjemmeside (www.jm.dk)
eller hos
Rosendahls – Schultz Distribution
Herstedvang 10
2620 Albertslund
Telefon: 43 22 73 00
Fax: 43 63 19 69
distribution@rosendahls.dk

ISBN: 978-87-92760-67-8
ISBN: 978-87-92760-68-6 (Internet)
Design/Tryk: Rosendahls A/S

FORORD

Justitsministeren nedsatte den 15. september 2010 en undersøgelseskommission til undersøgelse af Blekingegade-sagen.

Som medlemmer af kommissionen udpegedes landsdommer Jens Rosenløv (formand), advokat Jakob Lund Poulsen og forhenværende politimester Jakob Skov. Advokat Gunnar Homann blev udpeget som kommissionens udspørger.

Kommissionen har udført sit arbejde i tiden oktober 2010 til marts 2014 og afgiver herved beretning om resultatet af sin undersøgelse.

Kommissionens medlemmer er enige om beretningens indhold, herunder om alle overvejelser og vurderinger.

København, maj 2014.

Jakob Lund Poulsen

Jens Rosenløv

Jakob Skov

INDHOLDSFORTEGNELSE

Kapitel 1 – Undersøgelseskommissionens nedsættelse, opgave og tilvejebringelse af oplysninger mv.	7
1.1 Baggrunden for kommissionens nedsættelse	7
1.2 Folketingsspørgsmål, beslutningsforslag og folketingsforhandlinger mv.....	9
1.3 Kommissionens kommissorium (opgave).....	30
1.4 Afgrænsning af kommissionens opgave	33
1.4.1 Undladelsen af at rejse tiltale mod en kvindelig læge med tilknytning til Blekingegadebanden	34
1.4.2 Betydningen af PET's samarbejde med Mossad.....	35
1.4.3 Betydningen af PET's samarbejde med amerikanske efterretningstjenester	36
1.4.4 Wejra-sagen.....	37
1.4.5 Sagen om Ulla Lyngsby og "Force 17"	38
1.4.6 Tayseer Kubaas tilbud om at træde frem som vidne i en dansk retssal	41
1.5 Kommissionens sammensætning og medarbejdere.....	43
1.6 Kommissionens tilvejebringelse af oplysninger	43
1.6.1 Skriftligt materiale mv.	43
1.6.2 Forklaringer mv.	55
1.6.2.1 Forklaringer.....	55
1.6.2.2 Beskikkelse af bisiddere	63
1.6.2.3 Diverse forhold vedrørende forklaringerne	66
1.6.2.4 Særlige bemærkninger.....	66
1.6.3 Skriftlige redegørelser og besvarelser af spørgsmål	67
1.7 Diverse forhold om kommissionens virksomhed	68
1.8 Orientering af personer omfattet af undersøgelseskommissionslovens § 21, stk. 1, om kommissionens vurderinger mv. med henblik på en udtalelse	71

1.9	Beretningens opbygning	72
	Kapitel 2 – Baggrund	74
2.1	Regler og retningslinjer for PET's og det øvrige politis virksomhed i relevant omfang	74
2.1.1	Overordnede regler om PET's virke	74
2.1.2	Kompetencefordeling mv. mellem PET, Rigspolitiets rejseafdeling og den stedlige politikreds.	75
2.1.3	Notatpligt for politiet, herunder PET	81
2.2	Diverse om PET's organisering	83
2.3	PET's overvågning af Appel-gruppen frem til efterforskningen af navnlig en række brandattentater i Århus i begyndelsen af 1980'erne	85
2.3.1	Indledning	85
2.3.2	KAK-Kommunistisk Arbejdskreds 1963-1978 og Palæstinensiske kredse i PET's søgelys 1970-79	86
2.3.3	Dokumentation	94
2.3.4	Forklaringer	150
2.3.5	Kommissionens sammenfatning	169
2.3.6	Kommissionens konklusioner	180
	Kapitel 3 – De enkelte forhold	183
3.1	Efterforskningen i begyndelsen af 1980'erne af navnlig en række brandattentater i Århus	184
3.1.1	Indledning	184
3.1.2	Dokumentation	184
3.1.3	Forklaringer	259
3.1.4	Kommissionens sammenfatning	316
3.1.5	Kommissionens konklusioner	352
3.2	Sagen om frihedsberøvelse og forsøg på bankrøveri i Glostrup den 7. juli 1980	357
3.2.1	Indledning	357
3.2.2	Dokumentation	357
3.2.3	Forklaringer	395

3.2.4	Kommissionens sammenfatning	431
3.2.5	Kommissionens konklusioner	446
3.3	Røveriet mod en pengetransport ved Vesterport den 2. april 1982	451
3.3.1	Indledning	451
3.3.2	Dokumentation	451
3.3.3	Forklaringer	461
3.3.4	Kommissionens sammenfatning	477
3.3.5	Kommissionens konklusioner	484
3.4	Røveriet den 2. marts 1983 mod en pengetransport fra Den Danske Bank i Lyngby og behandlingen af spørgsmålene om udlevering fra Frankrig af to personer med tilknytning til PFLP samt udlevering og undersøgelse af de danske pengesedler, som de to nævnte personer var i besiddelse af, da de blev anholdt i Paris	487
3.4.1	Indledning	487
3.4.2	Dokumentation	487
3.4.3	Forklaringer	595
3.4.4	Kommissionens sammenfatning	761
3.4.5	Kommissionens konklusioner	831
3.5	Røveriet mod en pengetransport fra Privatbanken i Herlev den 3. december 1985	847
3.5.1	Indledning	847
3.5.2	Dokumentation	847
3.5.3	Forklaringer	857
3.5.4	Kommissionens sammenfatning	878
3.5.5	Kommissionens konklusioner	883
3.6	Sagen om anholdelsen den 3. juni 1986 af et af Blekingegadebandens medlemmer på Lobeliavej på Amager ...	885
3.6.1	Indledning	885
3.6.2	Dokumentation	885
3.6.3	Forklaringer	938
3.6.4	Kommissionens sammenfatning	993
3.6.5	Kommissionens konklusioner	1017
3.7	Røveriet mod Daells Varehus den 22. december 1986	1021
3.7.1	Indledning	1021
3.7.2	Dokumentation	1021

3.7.3	Forklaringer	1039
3.7.4	Kommissionens sammenfatning	1081
3.7.5	Kommissionens konklusioner	1099
3.8	Røveriet mod en pengetransport ved Købmagergade Postkontor i København og drabet på en politibetjent den 3. november 1988	1101
3.8.1	Indledning	1101
3.8.2	Dokumentation	1101
3.8.3	Forklaringer	1114
3.8.4	Kommissionens sammenfatning	1144
3.8.5	Kommissionens konklusioner	1152
3.9	Den manglende tiltalerejsning mod Blekingegadebandens medlemmer for overtrædelse af den dagældende bestemmelse i straffelovens § 114 om terrorisme	1153
3.9.1	Indledning	1153
3.9.2	Dokumentation	1153
3.9.3	Forklaringer	1182
3.9.4	Kommissionens sammenfatning	1203
3.9.5	Kommissionens konklusioner	1212
3.10	Tayseer Kubaas tilbud om at afgive vidneforklaring i Blekingegade-sagen	1215
3.10.1	Indledning	1215
3.10.2	Dokumentation	1215
3.10.3	Forklaringer	1234
3.10.4	Kommissionens sammenfatning	1240
3.10.5	Kommissionens konklusioner	1247
	Kapitel 4 – Opsummering af kommissionens konklusioner mv.	1249

KAPITEL 1

UNDERSØGELSESKOMMISSIONENS NEDSÆTTELSE, OPGAVE OG TILVEJBRINGELSE AF OPLYSNINGER MV.

1.1 Baggrunden for kommissionens nedsættelse

Om morgenen den 3. november 1988 blev der begået et røveri mod en penge-transport ved Købmagergade Postkontor i København, hvorunder røverne af-fyrede skud, der ramte og dræbte en politibetjent. Medlemmer af en gruppe venstreorienterede – kaldet Appel-gruppen¹ – blev bl.a. mistænkt for at være gerningsmænd til røveriet og manddrabet. Flere af gruppens medlemmer blev anholdt den 13. april 1989 som sigtet for frihedsberøvelse og forsøg på bankrø-veri i Glostrup den 7. juli 1980, røveri mod en pengetransport ved Vesterport den 2. april 1982, røveri mod en pengetransport fra Den Danske Bank i Lyngby den 2. marts 1983 og overtrædelse af den dagældende bestemmelse i straffelovens § 114 om terrorisme. Under den efterfølgende efterforskning blev gruppens medlemmer yderligere sigtet for en række andre kriminelle forhold, herunder røveriet ved Købmagergade Postkontor og drabet på betjenten. Politiet mistænkte dem desuden for yderligere forhold, som de ikke blev sigtet for. Der blev imid- lertid ikke i forbindelse med retssagen mod dem rejst tiltale vedrørende alle de forhold, som de havde været mistænkt og sigtet for. Nogle af de forhold, som der ikke blev rejst tiltale for, var den påsigtede overtrædelse af den dagældende § 114 i straffeloven samt Glostrup- og Vesterport-forholdene. Den 2. maj 1991 faldt der dom i nævningesagen mod medlemmerne af gruppen, der blev dømt for bl.a. at have begået røveriet mod pengetransporten ved Købmagergade Postkon- tor. Ingen af dem blev imidlertid dømt for drabet på politibetjenten, og ingen af dem blev dømt for at have begået røveriet mod en pengetransport i Lyngby 1983, et røveri den 3. december 1985 mod en pengetransport fra Privatbanken i Herlev eller et røveri mod Daells Varehus den 22. december 1986.

Under sagen blev der i medierne stillet spørgsmål ved bl.a., om Politiets Efter- retningstjeneste (PET), der angiveligt havde overvåget gruppen siden 1970'erne, havde kendt til gruppens kriminelle aktiviteter uden at videregive oplysninger

1 PET's interne betegnelse for gruppen, hvis medlemmer i en periode havde været ledet af Gotfred Appel (1924- 92), dansk venstrefløjsaktivist og socialistisk teoretiker. Se nærmere kapitel 2, afsnit 2.3. Efter opdagelsen i maj 1989 af Appel-gruppens dæklejlighed i Blekingegade fik gruppen i pressen navnet Blekingegadebanden.

herom til det almindelige politi og uden selv at gribe ind over for gruppen. Som motiv til en sådan mulig handlemåde blev nævnt, at en venstreorienteret terrorgruppe ville kunne skabe grobund for styrkelse af politiet og herunder PET's beføjelser og bevillinger. Som et andet muligt motiv blev nævnt, at den manglende indgriben over for gruppen skyldtes hensyn til PET's samarbejde med den israelske efterretningstjeneste Mossad, der ifølge dele af pressen fik væsentlige oplysninger om PFLP gennem overvågningen af gruppens medlemmer. Der blev også stillet spørgsmål ved anklagemyndighedens beslutning om ikke at rejse tiltale efter den dagældende bestemmelse i straffelovens § 114 om terrorisme.

I 2007 udgav journalist og forfatter Peter Øvig Knudsen "Blekingegadebanden" (to bind med titlerne "Den danske celle" og "Den hårde kerne").² Udgivelsen af bøgerne gav anledning til fornyet offentlig debat om myndighedernes rolle i forbindelse med Blekingegade-sagen, herunder Justitsministeriets, PET's og anklagemyndighedens håndtering af sagen. Et af de centrale emner i den offentlige debat var spørgsmålet om PET's og Justitsministeriets rolle under efterforskningen af røveriet i Lyngby i 1983, herunder om PET i sin tid havde tilbageholdt væsentlige oplysninger om Appel-gruppen for Lyngby Politi, og om Justitsministeriet skulle have "modarbejdet" udleveringen af to personer med tilknytning til PFLP, der i foråret 1983 var blevet anholdt i Paris i besiddelse af 6 mio. d.kr., og hvor der var mistanke om, at pengene stammede fra røveriet i Lyngby. I lyset af debatten meddelte PET-kommissionen³ i januar 2008 Justitsministeriet, at kommissionen allerede havde behandlet og beskrevet PET's overvågning af Blekingegadebanden, og at kommissionen som følge af den offentlige debat fandt, at kommissionen yderligere burde undersøge nogle spørgsmål om røveriet i Lyngby. Kommissionen meddelte ved brev af 11. marts 2008 til justitsministeren bl.a., at kommissionens undersøgelse ville kunne belyse en række nærmere angivne forhold om Lyngby-sagen, mens kommissionen fandt, at kommissionen ikke nærmere kunne undersøge den politimæssige efterforskning i Lyngby eller København eller beslutninger truffet af anklagemyndigheden i forbindelse med den senere straffesag mod Appel-gruppens medlemmer. I marts 2008 trådte en kriminalassistent fra Københavns Politi desuden frem i medierne og udtalte bl.a., at Københavns Politi i forbindelse med røveriet i 1986 mod Daells Varehus kunne have indledt en efterforskning mod Appel-gruppen, hvis ikke Lyngby Politi havde fået forbud fra PET mod at videregive oplysninger fra efterforskningen

2 I efteråret 2008 fulgte en samlet, revideret udgave. Den nye udgave var udvidet med bl.a. et kapitel om kilderne, et stikordsregister og gengivelse af nogle originale dokumenter.

3 Nedsat af regeringen i efteråret 1999 i medfør af § 1 i lov nr. 359 af 2. juni 1999 om undersøgelse af politiets efterretningsevne på det politiske område og af de aktiviteter, der var baggrunden for denne virksomhed (PET-kommissionsloven).

af røveriet i 1983 i Lyngby, herunder navnene på gruppens medlemmer, til Københavns Politi. I Folketinget foregik der samtidig en debat om nedsættelse af en kommission til undersøgelse af Blekingegade-sagen. Debatten i Folketinget mundede ud i, at justitsministeren tilkendegav, at når PET-kommissionens beretning forelå, ville regeringen tage initiativ til at få belyst de dele af Blekingegade-sagen, hvor der var behov for yderligere afklaring.

PET-kommissionen afgav den 24. juni 2009 sin beretning. Der blev i medierne og i bogen "Politiets hemmeligheder – Jørn Moos genåbner Blekingegadesagen"⁴ stillet spørgsmål ved bl.a. PET-kommissionens konklusioner angående Justitsministeriets og PET's håndtering af Lyngby-sagen samt rejst yderligere spørgsmål i relation hertil.

Justitsministeren besluttede i overensstemmelse med de tidligere tilkendegivelser at nedsætte en kommission til undersøgelse af Blekingegade-sagen. Retsordførernes drøftelser om kommissoriet førte til, at der den 2. juni 2010 på et møde med deltagelse af retsordførerne for samtlige Folketingets partier var tilslutning til et udkast til kommissorium for en sådan undersøgelse. Herefter nedsatte justitsministeren den 15. september 2010 Blekingegade-kommissionen med det nedenfor i afsnit 1.3 gengivne kommissorium (opgave), der i det hele svarer til udkastet til kommissoriet.

1.2 Folketingsspørgsmål, beslutningsforslag og folketingsforhandlinger mv.

Som nævnt ovenfor under 1.1 var der efter udgivelsen i 2007 af Peter Øvig Knudsens bøger om Blekingegadebanden og den offentlige debat i forlængelse heraf om myndighedernes behandling af Blekingegade-sagen en debat i Folketinget om nedsættelse af en kommission til undersøgelse heraf. I det følgende gengives de væsentligste dele af folketingsdebatten om selve nedsættelsen af en sådan kommission og afgrænsningen af kommissionens opgaver. Folketingsspørgsmål, der hovedsageligt alene rejser konkrete spørgsmål om myndighedernes behandling af Blekingegade-sagen, medtages ikke nedenfor. Disse spørgsmål anføres i de afsnit, hvor de forhold, som de vedrører, behandles.

4 Udgivet i 2009 og forfattet af journalisterne Jeppe Facius og Anders-Peter Mathiasen.

Den 29. januar 2008 besvarede daværende statsminister Anders Fogh Rasmussen spørgsmål nr. S 443 stillet af Karen Hækkerup (S) således:

”Mener statsministeren, da statsministeren tidligere har åbnet mulighed for en undersøgelse af Blekingegadesagen, såfremt et flertal i Folketinget vil kræve en sådan, at Folketinget bør træffe beslutning om, at en sådan skal iværksættes, så den vil kunne igangsættes, uden at man behøver at afvente PET-kommissionens konklusioner, da det allerede nu står klart, at alle de spørgsmål, det vil være væsentligt at få undersøgt i relation til Blekingegadebanden, ikke vil blive omfattet af den undersøgelse, som vi alle netop nu afventer?”

Skriftlig begrundelse:

Da debatten om Peter Øvig Knudsens bøger om Blekingegadebanden i januar for alvor tog fat, og tidligere udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen og mange nuværende politikere, heriblandt spørgeren, krævede en uvildig undersøgelse af hele sagen omkring Blekingegadebanden, meldte justitsminister Lene Espersen ud, at en undersøgelse ikke var nødvendig, da den uafhængige PET-kommission allerede er i gang med at undersøge PET's og Justitsministeriets håndtering af sagen om Lyngby-røveriet i 1983.

Ministerens melding den 4. januar 2008 ændrede dagsordenen, og i stedet for at ønske en undersøgelse af sagen om Blekingegadebanden blev meldingen fra diverse ordførere nu, at så måtte man jo vente og se, før der skulle tages stilling til, om der var behov for yderligere undersøgelser.

Siden hen er det dog kommet frem, at PET-kommissionen ikke vil undersøge alle dele af Justitsministeriets rolle i sagen omkring Blekingegadebanden. Det siger kommissionens formand, Leif Aamand, til Ritzau den 6. januar 2008, hvor han i et telegram samtidig slår fast, at undersøgelsen af det daværende ministerium »ikke har første prioritet«, da kommissionen først og fremmest skal undersøge PET's aktiviteter.

Flere aviser har i deres dækning af sagen afdækket mange spørgsmål fra Peter Øvig Knudsens bøger, som en undersøgelse bør indbefatte.

Det er bl.a. spørgsmålet om, hvorfor banden ikke blev tiltalt efter terrorparagraffen, og spørgsmålet, som Nyhedsavisen har bragt frem, om hvorvidt statsadvokaten begik en fejl, da han undlod at tiltale en læge, som erkendte sig skyldig i at videregive oplysninger om cpr-numre og adresser fra patienter til Blekingegadebanden. Og der er mange flere.

Da det således allerede nu kan konstateres, at den PET-kommission, vi har ventet på i de sidste 10 år, ikke vil berøre alle de emner, som har været rejst i debatten om sagen, rejser spørgsmålet sig naturligt, om man i stedet for blot at afvente PET-kommissionen ikke bare skal træffe beslutning om, at Blekingegadebanden skal undersøges til bunds, og at det kræver en yderligere undersøgelse end den, som PET-kommissionen er undervejs med. Træffes en sådan beslutning med det samme, vil det have den fordel, at forberedelsen af undersøgelsen kan gå i gang, mens vi venter på PET-kommissionen, og den endelige undersøgelse vil ikke blive forsinket, alene fordi vi alle venter på en PET-kommission, selv om man udmærket godt ved, at dens arbejde ikke vil svare på de mange spørgsmål, sagen rejser.

Svar:

Jeg er klar over, at Peter Øvig Knudsens bøger om Blekingegadebanden har affødt en del offentlig debat.

Som jeg tidligere har givet udtryk for, er det dog min opfattelse, at vi bør afvente udfaldet af PET-kommissionens undersøgelse, som forventes at foreligge i løbet af i år. Når rapporten foreligger, må vi tage en drøftelse af, om der eventuelt skal gøres yderligere for at komme til bunds i sagen.

Dette er fortsat min opfattelse.”

Spørgsmål nr. 181 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg og daværende justitsminister Lene Espersens besvarelse heraf den 22. februar 2008 var som følger:

”Agter ministeren at igangsætte en undersøgelse af myndighedernes behandling af sagen vedrørende Blekingegadebanden og den langsommelige opklaring af og mulige forebyggelse mod bandens forbrydelser tilbage i 1980’erne?”

Svar:

Der henvises til statsministerens besvarelse af 29. januar 2008 af spørgsmål nr. S 443 fra medlem af Folketinget Karen Hækkerup (S).

Som det fremgår heraf, er det regeringens opfattelse, at overvejelser om yderligere undersøgelse af myndighedernes behandling af sagen vedrørende Blekingegadebanden bør afvente udfaldet af PET-kommissionens arbejde.”

Folketingets Retsudvalg meddelte den 11. marts 2008 justitsministeren, at udvalget i et kommende samråd ønskede en drøftelse af bl.a. følgende spørgsmål:

”Spørgsmål R

Vil ministeren tage initiativ til hurtigst muligt at nedsætte en undersøgelseskommission til at undersøge og redegøre for Blekingegadesagen?”

Af spørgsmål nr. 448 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg og justitsministerens svar af 12. marts 2008 herpå fremgår bl.a.:

”Ministerens kommentarer udbedes til artiklen i Berlingske Tidende 11/3-08: ”Sagen vil ikke dø, men vidnerne risikerer at gøre det”, herunder især for så vidt afsnittet om hensynet til de berørte bl.a. de implicerede politifolk.”

Svar:

...

2. *Justitsministeriet har modtaget vedlagte brev af 11. marts 2008 fra formanden for PET-kommissionen om kommissionens undersøgelse af forskellige aspekter af sagen vedrørende Blekingegadebanden.*

Af brevet fremgår bl.a.:

”Der er i de seneste dage pågået en offentlig debat om PET’s og Justitsministeriets rolle i forbindelse med efterforskningen af et røvereri i Lyngby i 1983 og mod Daells Varehus i 1986. Der er i debatten fremført forskellige synspunkter om PET-kommissionen, og der er udtrykt ønske om en supplerende undersøgelse af omstændighederne ved røverierne (en ”Blekingegadebandeundersøgelse”).

...

Den undersøgelse, som kommissionen har gennemført og gennemfører vedrørende PET’s (og evt. Justitsministeriets) rolle i efterforskningen af Blekingegadebanden og de omhandlede røverier, vil kunne belyse:

- de af Peter Øvig Knudsen fremsatte påstande om, at PET undlod at samarbejde med Lyngby Politi,*
- spørgsmålet om danske myndigheder forsøgte at hindre udlevering af PFLP-folkene,*

- spørgsmålet om de franske myndigheders interesse i at udlevere de nævnte PFLP-folk
- spørgsmål om de franske myndigheders tekniske undersøgelser af en del af de fra PFLP-folkene beslaglagte penge,
- spørgsmål om udlevering af en del af pengene og PET's interesse heri.

Jeg kan oplyse, at kommissionen har berammet mødedage for et antal vidner, som af kommissionen vil blive anmodet om at afgive forklaring med henblik på at belyse PET's forhold til det almindelige "åbne" politi.

Kommissionen finder ikke, at man nærmere kan undersøge den politimæssige efterforskning i Lyngby eller København eller beslutninger truffet af anklagemyndigheden i forbindelse med den senere straffesag mod medlemmerne af Blekingegadebanden."

Det fremgår endvidere af brevet, at kommissionen i sit arbejde med de anførte spørgsmål har inddraget et omfattende materiale fra PET, Justitsministeriet og Udenrigsministeriet, herunder akter fra Den Danske Ambassade i Paris. Desuden er kommissionen kommet i besiddelse af såkaldte arbejdskartoteker fra PET indeholdende oplysninger fra efterforskningen af Blekingegadebanden.

3. *Som det fremgår af brevet, vil PET-kommissionens undersøgelse også belyse PET's forhold til det almindelige "åbne" politi, og der er i den forbindelse berammet mødedage med henblik på at afhøre et antal vidner om dette spørgsmål. PET-kommissionen har telefonisk oplyst over for Justitsministeriet, at de pågældende afhøringer forventes at finde sted i marts eller april måned i år."*

Enhedslisten fremsatte den 12. marts 2008 forslag B 71 til folketingsbeslutning om en kommission til undersøgelse af "Blekingegadesagen". Forslaget var som følger:

"Folketinget beslutter i henhold til lov om undersøgelseskommissioner, at regeringen nedsætter en undersøgelseskommission, der har til formål at undersøge og redegøre for det, der omtales som Blekingegadesagen, hvilket indebærer undersøgelse af,

- om PET forbød politifolk bl.a. i Lyngby at videregive oplysninger til deres kolleger, som kunne have betydning for opklaring af røverier, og i givet fald hvorfor,
- om PET's samarbejde med Mossad var en medvirkende årsag til, at alvorlige forbrydelser ikke blev opklaret og retsfulgt,
- om PET's samarbejde med amerikanske efterretningstjenester var en medvirkende årsag til, at alvorlige forbrydelser ikke blev opklaret og retsfulgt,
- hvem i PET, Justitsministeriet og Udenrigsministeriet og eventuelt andre, herunder ministre, der var involveret i beslutningen om ikke at forfølge sagen om de danske penge, der dukkede op i Paris, og hvad baggrunden var for dette,
- om en eller flere ministre var vidende om eller direkte accepterede, at PET ikke stillede sin viden til rådighed for politiet med henblik på opklaring af alvorlige forbrydelser, samt at sagen om de danske penge, som dukkede op i Paris, ikke blev fulgt til dør, og
- forløbet omkring danske erhvervsfolks våbenproduktion til Israel og den måde myndighederne håndterede sagen på."

Spørgsmål nr. 472 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg og justitsministerens besvarelse den 1. april 2008 heraf var som følger:

"Ministerens kommentar udbedes til artikler i Berlingske Tidende 16/3-08 om Force 17-sagen, herunder PET's rolle i sagen"

Svar:

1. De artikler, der henvises til i spørgsmålet, beskriver sagen om den danske statsborger Ulla Lyngsby, der blev anholdt i Israel i sommeren 1989, og dennes påståede samarbejde med den palæstinensiske organisation "Force 17" om attentatplaner mod to danske statsborgere. I artiklerne anføres det endvidere, at Politiets Efterretningstjeneste i forbindelse med et møde i april 1989 i Zürich skulle have indledt et samarbejde med "Force 17", og at "Force 17" - der bl.a. havde til opgave at varetage sikkerheden omkring PLO's leder Yassir Arafat og hans institutioner samt udføre terrorangreb mv. - skulle have opereret i og fra Danmark. I artiklerne peges der endelig

på, at sagen om Ulla Lyngsby og "Force 17" eventuelt kan undersøges i forbindelse med en undersøgelse af sagen om Blekingegadebanden.

2. Justitsministeriet kan oplyse, at sagen om Ulla Lyngsby og "Force 17" samt Politiets Efterretningstjenestes involvering heri var genstand for meget stor politisk og mediemæssig bevågenhed i sommeren og efteråret 1989. Det medførte bl.a., at justitsministeren og statsministeren henholdsvis den 13. og den 15. juli 1989 udsendte pressemeddelelser om sagen, og at statsministeren redegjorde for sagen på flere møder i Det Udenrigspolitiske Nævn.

...

*Det bemærkes, at der ikke synes at være sammenhæng mellem sagen vedrørende Ulla Lyngsby og Force 17" og sagen vedrørende Blekingegadebanden."*⁵

Spørgsmål nr. 473 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg og justitsministerens besvarelse heraf den 1. april 2008 var således:

"...

Indgår Force-17-sagen i PET-kommissionens arbejde, og vil ministeren i benægtende fald inddrage sagen i en kommende undersøgelse af Blekingegadesagen?"

Svar:

...

For så vidt angår spørgsmålet om at undersøge sagen om "Force 17" i forbindelse med Blekingegadebande-sagen henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 472 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg. Som det fremgår heraf synes der ikke at være sammenhæng mellem de to sager. Der synes således ikke umiddelbart at være noget grundlag for at inddrage sagen om "Force 17" i en undersøgelse af Blekingegadebande-sagen."

Den 2. april 2008 havde Retsudvalget samråd med justitsministeren, hvor bl.a. det tidligere gengivne spørgsmål R blev behandlet. Af justitsministerens udkast til talepapir til samrådsmødet, der blev sendt til Folketingets Retsudvalg i forbin-

⁵ Besvarelse af 1. april 2008 af folketingsspørgsmål nr. 472 (Alm. del) er gengivet i sin helhed nedenfor under 1.4.5.

delse med ministerens besvarelse den 8. april 2008 af spørgsmål nr. 541 (Alm. del) fra udvalget, fremgår bl.a.:

”Svar:

1. Peter Øvig Knudsens bøger om Blekingegadebanden har som bekendt givet anledning til fornyet offentlig debat om myndighedernes rolle i opklaringen af Blekingegadesagen tilbage i 1980’erne.

Der er i den forbindelse blevet rejst en række spørgsmål vedrørende Justitsministeriets, PET’s og anklagemyndighedens håndtering af sagen.

Jeg er glad for her i Retsudvalget at få lejlighed til at redegøre mere sammenhængende for en række af de rejste spørgsmål. Jeg vil i den forbindelse også komme ind på de aspekter af sagen, som allerede indgår i PET-kommissionens undersøgelse af PET’s virksomhed i forhold til Blekingegadebanden.

...

7. *Sagen om opklaring af Blekingegadesagen – og hvad der foregik dengang i 1980’erne – er uden tvivl af stor interesse – ikke mindst i et historisk perspektiv.*

Også regeringen finder det interessant at få belyst de mange aspekter omkring Blekingegadesagen, som er blevet rejst i den seneste tids debat.

...

Det er regeringens opfattelse, at det vil være forkert at lave dobbeltarbejde. Derfor mener jeg – som jeg også hele tiden har sagt – ikke, at der bør iværksættes yderligere undersøgelse af Blekingegadesagen, før vi kender resultatet af PET-kommissionens arbejde.

PET-kommissionen har oplyst, at den bliver færdig i år. Når resultatet af kommissionens arbejde foreligger, vil regeringen tage initiativ til at få belyst de dele af Blekingegadesagen, hvor der er behov for yderligere afklaring.”

Af spørgsmål nr. 544 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg og justitsministerens besvarelse heraf 7. maj 2008 fremgår bl.a.:

”...

Hvordan vil en køreplan for en eventuel undersøgelseskommision vedrørende Blekingegadesagen, som eventuelt nedsættes, når

PET-Kommisionens betænkning foreligger, kunne se ud, og hvornår vil betænkningen fra en sådan undersøgelseskommission i givet fald kunne forventes?"

Svar:

Som tidligere oplyst over for Retsudvalget i forbindelse med bl.a. samrådet den 2. april 2008 har PET-kommissionen over for Justitsministeriet oplyst, at den bliver færdig i år.

Når resultatet af kommissionens arbejde foreligger, vil regeringen tage initiativ til at få belyst de dele af Blekingegade-sagen, hvor der er behov for yderligere afklaring.

Regeringen vil i den forbindelse sørge for, at der i god tid, inden PET-kommissionens beretning foreligger, bliver taget en række skridt med henblik på at være så forberedt som mulig, når beretningen bliver afgivet. Hensigten med dette vil være at skabe grundlag for, at der så hurtigt som overhovedet muligt efter, at PET-kommissionens beretning er afgivet, kan tages stilling til behovet for yderligere afklaring af Blekingegade-sagen.

Når der nedsættes en undersøgelseskommission, kan den proces, der vedrører indstilling og udpegning af formand og øvrige medlemmer, erfaringsmæssigt være relativt tidskrævende. Det samme gælder med hensyn til tilrettelæggelsen af en række praktiske forhold – som f.eks. leje af lokaler – der skal være på plads, inden en undersøgelseskommission kan påbegynde sit arbejde.

I lyset af disse erfaringer vil de forberedende skridt, som Justitsministeriet agter at tage, have til formål at sikre, at blandt andet de forhold, der vedrører udpegning af formand og medlemmer samt leje af lokaler mv., i videst muligt omfang er forberedt på en sådan måde, at en endelig afklaring af disse forhold kan ske meget hurtigt efter, at kommissoriet for en undersøgelseskommission om Blekingegade-sagen er fastlagt.

De omtalte skridt, der vil blive taget, kan opstilles i følgende "køreplan":

...

5. Læsegruppens gennemgang af beretningen vil foregå hurtigst muligt bl.a. med henblik på at vurdere behovet for yderligere afklaring af Blekingegade-sagen.

6. Justitsministeren vil i den forbindelse indbyde Folketingets partier til et møde i ministeriet, hvor behovet for yderligere afklaring af Blekingegade-sagen vil blive drøftet.

7. Justitsministeriet vil straks herefter udarbejde et udkast til kommissorium for kommissionen omfattende de dele af Blekingegade-sagen, hvor der er behov for yderligere afklaring.”

Enhedslistens beslutningsforslag B 71 til folketingsbeslutning om en kommission til undersøgelse af Blekingegade-sagen blev behandlet på folketingsmøde nr. 68 den 9. maj 2008.

Af Folketingets forhandlinger om forslaget fremgår bl.a.:

”Justitsministeren (Lene Espersen) :

...

Sagen vedrørende Blekingegadebanden, og hvad der foregik dengang i 1980’erne, er uden tvivl af stor interesse ikke mindst i et historisk perspektiv. Derfor vil jeg også gerne understrege, at regeringen er enig i, at alle relevante dele af myndighedernes håndtering af Blekingegadesagen bør belyses. Det har vi sagt flere gange tidligere, og det er fortsat regeringens holdning.

Jeg må imidlertid sige, at jeg har meget svært ved at se sammenhængen mellem flere af de spørgsmål, som forslagsstillerne mener bør undersøges, og så myndighedernes håndtering af Blekingegadesagen. Det gælder f.eks. spørgsmålet om danske erhvervsfolks våbenproduktion til Israel. Godt nok omtaler Peter Øvig Knudsen i andet bind af sine bøger om Blekingegadesagen den såkaldte Wejrasag, en sag, som omhandlede den danske ammunitionsfabrik Wejra A/S, der i 1980’erne angiveligt stod bag en række overførsler af israelsk producerede våben fra Israel til Iran, og hvor flere personer i 1980 blev dømt for overtrædelse af krigsmaterielloven, da virksomheden i strid med den daværende lovgivning reelt var ejet af et israelsk selskab.

Det er en sag, som der er redegjort nærmere for i min besvarelse af 25. april 2007 af spørgsmål nr. S 2606 fra medlem af Folketinget, hr. Bjarne Lausten. Efter regeringens opfattelse har Wejrasagen ikke noget at gøre med myndighedernes opklaring af Blekingegadesagen. Jeg må også sige, at jeg har meget svært ved at se en sammenhæng mellem danske er-

hvervsfolks eventuelle våbenformidling til Israel og de danske myndigheders håndtering heraf og så Blekingegadesagen.

Et andet spørgsmål, som efter forslagsstillernes opfattelse bør indgå i en Blekingegadeundersøgelse, er som nævnt, om PET's samarbejde med henholdsvis Mossad og de amerikanske efterretningstjenester kan være en medvirkende årsag til, at alvorlige forbrydelser ikke blev opklaret og retsforfulgt. Også dette spørgsmål ligger efter regeringens opfattelse ganske langt fra kernen i sagen om Blekingegadebanden. Efter regeringens opfattelse er det snarere et spørgsmål, der naturligt indgår i PET-kommissionens generelle undersøgelse af PET's virksomhed på det politiske område. Som det fremgår af besvarelserne fra den 4. marts i år af spørgsmål nr. 310 og 311 fra Folketingets Retsudvalg, har PET-kommissionen over for Justitsministeriet oplyst, at kommissionen i sine undersøgelser vil komme ind på PET's samarbejde med udenlandske efterretningstjenester.

Spørgsmålene om danske erhvervsfolks våbenformidling til Israel og PET's samarbejde med udenlandske efterretningstjenester ligger således efter regeringens opfattelse så langt fra kernen af myndighedernes håndtering af Blekingegadesagen, at regeringen har svært ved at se, hvorfor disse spørgsmål skal indgå i en undersøgelse af Blekingegadesagen. Der er uden tvivl mange sager fra 1970'erne og 1980'erne, som det af den ene eller anden grund kunne være interessant at få belyst nærmere, ikke mindst i et historisk perspektiv, men jeg tror, at vi skal passe meget på med, at vi ikke får blandet andre sager fra den tid ind i en undersøgelse af myndighedernes håndtering af Blekingegadesagen.

...

Det er regeringens opfattelse, at det vil være forkert at lave dobbeltarbejde, og derfor er det også regeringens holdning, at der ikke bør iværksættes yderligere undersøgelser af håndteringen af Blekingegadesagen, før vi kender resultatet af PET-kommissionens arbejde. PET-kommissionen har oplyst, at den bliver færdig i år, og når resultatet af kommissionens arbejde foreligger, vil regeringen tage initiativ til at få belyst de dele af Blekingegadesagen, hvor der er behov for yderligere afklaring. At gå i gang med en parallel undersøgelse allerede nu, før vi kender resultatet af PET-kommissionens undersøgelse, vil efter regeringens opfattelse være u hensigtsmæssigt både ud fra et ressourcemæssigt hensyn og ud fra et ønske om at få sagen hurtigst muligt belyst. ..."

...

Line Barfod (EL):

...

Men vi synes, det er rigtig godt, at justitsministeren har lyttet til Folketinget og nu er indstillet på, at der skal være en særskilt undersøgelseskommision på det her område.

...

Men vi synes også, det er væsentligt, at vi her i Folketinget holder fast i at diskutere - som flere også har været inde på - hvad det så er, der skal undersøges ...

...

... Men vi mener også, det er vigtigt at få set på, hvad det er, der får myndigheder til at sige, at de med henvisning til en større sag, hvad enten det så har været samarbejdet med Mossad eller USA, eller hvem det nu har været, hvad der nu har været baggrunden, kunne tillade sig ikke at gribe ind i forhold til den her bande og dermed kunne tillade, at de kunne fortsætte med at lave røverier, planlægge kidnapninger osv., som gik ud over andre mennesker. Det synes vi er rigtig vigtigt at få undersøgt.

Der har været mange sager fremme i medierne, og vi synes, det er væsentligt, at vi i underudvalget under Udvalget for Forretningsordenen, der nu skal viderebehandle det her forslag, får debatten om, hvilke af de her ting der skal indgå ud over det, som vi har listet op i vores beslutningsforslag. Der har været sagen om lægen, der gav oplysninger og i nogle tilfælde hjælp med noget af det, der skulle bruges, hvis man skulle foretage kidnapninger osv., men som ikke blev retsforfulgt. Hvad der var baggrunden for det, synes vi er væsentligt også at tage med ind i overvejelserne om, om det skal undersøges. Der har været diskussionen om Force 17, og det kan også være noget af det, man skal se på.

Der har senest været det her med, at der var en PFLP-leder, der både på et møde med den tidligere udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen og i dansk tv havde været fremme og tilbyde at vidne. Men hvad skete der med den henvendelse, hvorfor har man ikke taget den op?

...

Tredje næstformand (I):

...

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Forretningsordenen. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.”

På et møde den 14. maj 2008 behandlede Underudvalget under Udvalget for Forretningsordenen forslaget.

I forlængelse af mødet henvendte udvalget sig ved brev af 16. maj 2008 til justitsministeren vedrørende undersøgelse af Blekingegade-sagen. Af brevet fremgår bl.a.:

”...

Udvalget drøftede bl.a. hvilket indhold en eventuelt kommende undersøgelse bør have, og hvordan en sådan undersøgelse kan gennemføres hurtigt og effektivt, herunder om det vil være hensigtsmæssigt, at den gennemføres som en undersøgelse af det faktiske begivenhedsforløb i sagen.

Udvalget noterede sig i den forbindelse justitsministerens besvarelse af Retsudvalgets spørgsmål nr. 544 (Alm. Del) af 7. maj 2008.

Det fremgår bl.a. af svaret, at justitsministeren vil indbyde Folketingets partier til et møde i ministeriet, når PET-kommissionen har afgivet sin beretning med henblik på at drøfte behovet for en yderligere afklaring af Blekingegadesagen.

Folketingets Underudvalg under Udvalget for Forretningsordenen anmoder justitsministeren om, at dette møde fremskyndes og om muligt afholdes inden sommerferien. Formålet er, at Folketingets partier allerede nu kan få lejlighed til at drøfte de ovennævnte spørgsmål med ministeren.”

Justitsministeren besvarede henvendelsen ved brev af 4. juli 2008, der i vidt omfang svarede til det ovenfor gengivne udkast til talepapir til besvarelse af bl.a. samrådsspørgsmål R. Yderligere fremgår det af brevet bl.a.:

”...

1.4. *Der har endvidere været rejst spørgsmål om, hvorfor anklagemyndigheden ikke rejste tiltale mod den kvindelige læge, som var sigtet for at videregive fortrolige oplysninger til Blekingegadebanden.*

...

1.6. I tilknytning til den fornyede offentlige debat om Blekingegadesagen har der også været rejst spørgsmål om myndighedernes rolle i sagen vedrørende den danske statsborger Ulla Lyngsby, der blev anholdt i Israel i sommeren 1989, og dennes påståede samarbejde med den palæstinensiske organisation "Force 17" om attentatplaner mod to danske statsborgere. Det er i den forbindelse bl.a. blevet anført, at sagen om Ulla Lyngsby og "Force 17" eventuelt kan undersøges i forbindelse med en undersøgelse af sagen om Blekingegadebanden.

...

Efter Justitsministeriets opfattelse synes der i øvrigt ikke at være sammenhæng mellem sagen vedrørende Ulla Lyngsby og "Force 17" og sagen vedrørende Blekingegadebanden, hvorfor Force 17-sagen ikke umiddelbart vurderes at være relevant for en eventuel undersøgelse af Blekingegadesagen.

... " 6

Af spørgsmål nr. 685 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg og justitsministerens besvarelse herpå af 4. juli 2008 fremgår bl.a.:

"Vil ministeren med henvisning til artikler i Berlingske Tidende 4/5-08: "PFLP ville vidne i Blekingegadesag" og "Da Uffe mødte PFLP" redegøre for,

- hvorfor der ikke fra danske myndigheders side blev fulgt op på PFLP-leder Tayseer Kubaas tilbud om at vidne i Blekingegadesagen,*
- om Justitsministeriet eller myndigheder under ministeriet blev orienteret om PFLP-leder Tayseer Kubaas tilbud om at vidne i Blekingegadesagen under samtalen med tidligere udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen i 1989 og i givet fald på hvilket tidspunkt og i hvilken form, og*
- om ministeren er enig i, at de nye afsløringer understreger behovet for en selvstændig og særskilt undersøgelse om Blekingegadesagen? "*

6 Besvarelse af 12. marts 2008 af folketingsspørgsmål nr. 222 (Alm. del) om, hvorfor anklagemyndigheden ikke rejste tiltale mod den kvindelige læge er gengivet nedenfor under 1.4.1.

Svar:

...

4. På den anførte baggrund finder jeg ikke noget selvstændigt behov for en undersøgelse af myndighedernes håndtering af den omtalte indberetning om mødet i New York den 25. september 1989.

..."⁷

Ved folketingsåret 2007-08's udgang den 7. oktober 2008 bortfaldt Enhedslistens beslutningsforslag B 71.

Folketingets Retsudvalg stillede efter ønske fra Peter Skaarup (DF) spørgsmål nr. 217 (alm. del), der lød:

"Vil ministeren redegøre for Justitsministeriets beslutning om ikke at kræve to palæstinensere udleveret i forbindelse med Blekingegadebandens røveri i Lyngby? Der henvises til indslag i TV-Avisen den 31. oktober 2008 kl. 18.30."

Daværende justitsminister Brian Mikkelsen besvarede den 25. februar 2009 ovenstående spørgsmål bl.a. som følger:

"...

Når resultatet af PET-kommissionens arbejde foreligger, vil regeringen som tidligere tilkendegivet tage initiativ til at få belyst de dele af Blekingegadesagen, hvor der er behov for yderligere afklaring. Der kan i den forbindelse henvises til Justitsministeriets besvarelse af 7. maj 2008 af spørgsmål nr. 544 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

På baggrund af det anførte finder jeg det rigtigst at afvente PET-kommissionens undersøgelse.

..."

⁷ Besvarelse af 4. juli 2008 af folketingsspørgsmål nr. 685 [Alm. del] er gengivet i sin helhed nedenfor under 1.4.6.

Efter at beslutningen om kommissionens nedsættelse var truffet og kommissoriet fastlagt,⁸ besvarede justitsministeren den 19. juli 2010 nedenstående spørgsmål nr. 1198, 1199, 1200 og 1201 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, således:

"Spørgsmål nr. 1198 ...

Kan ministeren bekræfte, at den kommende kommission til undersøgelse af sagen om Blekingegadebanden også kan undersøge betydningen af PET's samarbejde med fremmede efterretningstjenester og hensynet til andre lande?"

Svar:

Det fremgår af kommissoriet for undersøgelseskommissionen vedrørende Blekingegade-sagen, at kommissionen har til opgave at undersøge og redegøre for, om Justitsministeriet, Politiets Efterretningstjeneste eller andre relevante centrale myndigheder modvirkede det almindelige politis og anklagemyndighedens opklaring og strafforfølgning af de strafbare forhold, som bl.a. i den offentlige debat er blevet forbundet med Blekingegadebanden.

Endvidere fremgår det af kommissoriet, at såfremt kommissionens undersøgelse viser, at centrale myndigheder modvirkede det almindelige politis og anklagemyndighedens opklaring og strafforfølgning af de nævnte forhold, skal kommissionen undersøge og redegøre for baggrunden herfor.

I det omfang kommissionens undersøgelse viser, at centrale myndigheder bistod det almindelige politi og anklagemyndigheden med at opklare mv. de omhandlede strafbare forhold, skal kommissionen undersøge og redegøre for, hvilken betydning denne bistand må antages at have haft for vedkommende politikreds' efterforskning og den eventuelle strafforfølgning af det pågældende forhold.

Det følger af § 5 i lov om undersøgelseskommissioner, at kommissionen efter samråd med kommissionens udspørger, afgør, hvordan undersøgelsen skal tilrettelægges.

I det omfang den omhandlede undersøgelseskommission måtte finde det relevant til belysning af centrale myndigheders rolle i Blekingegadesagen

8 Se herom ovenfor under 1.1.

f.eks. at undersøge betydningen af Politiets Efterretningstjenestes samarbejde med udenlandske efterretningstjenester, er dette – i lyset af kommissoriet – muligt for kommissionen.”

”Spørgsmål nr. 1199 ...

Kan ministeren bekræfte, at når der i kommissoriet for den kommende kommission til undersøgelse af sagen om Blekingegadebanden anvendes begrebet ’modvirkede’ i 2. afsnit på s. 1 og i første afsnit efter opremsningen af hvilke konkrete sager, der bl.a. skal undersøges, ikke betyder, at det kun er hvis myndigheder aktivt har modvirket politiets arbejde, at kommissionen skal undersøge det nærmere, men at kommissionen også kan undersøge sagen nærmere, såfremt det kommer frem, at myndigheder ikke har videregivet oplysninger, ikke har fremmet en sag med den normale hurtighed osv.?”

Svar:

Det fremgår af kommissoriet for undersøgelseskommissionen vedrørende Blekingegade-sagen, at kommissionen bl.a. skal undersøge og redegøre for, om centrale myndigheder modvirkede det almindelige politis og anklagemyndighedens opklaring og strafforfølgning af de strafbare forhold, som bl.a. i den offentlige debat er blevet forbundet med den gruppe af personer, der blev kendt som Blekingegadebanden.

Justitsministeriet kan i den forbindelse bekræfte, at det anførte ikke indebærer, at det kun er i de tilfælde, hvor centrale myndigheder aktivt måtte have modvirket det almindelige politiets opklaring mv. af de omhandlede forhold, at kommissionen kan undersøge spørgsmålet nærmere.”

”Spørgsmål nr. 1200 ...

Kan ministeren bekræfte, at når der i kommissoriet for den kommende kommission til undersøgelse af sagen om Blekingegadebanden flere steder står, at kommissionens undersøgelse ’bl.a.’ skal omfatte, så betyder det, at kommissionen har frihed til at inddrage andre aspekter og andre konkrete sager, som kommissionen måtte finde relevante, også selvom de ikke er omfattet af opremsningen i kommissoriet og ikke er omtalt i de to bøger der henvises til, f.eks. sagen om Tayseer Kubaas tilbud om at vidne i 1989 og f.eks. det forhold at Mossad havde en fast mand siddende hos PET?”

Svar:

Det fremgår af kommissoriet for undersøgelseskommissionen vedrørende Blekingegade-sagen, at kommissionen bl.a. har til opgave at undersøge og redegøre for, om Justitsministeriet, Politiets Efterretningstjeneste (PET) eller andre relevante centrale myndigheder modvirkede det almindelige politis og anklagemyndighedens opklaring og strafforfølgning af de strafbare forhold, som bl.a. i den offentlige debat er blevet forbundet med den gruppe af personer, der blev kendt som Blekingegadebanden.

Det er endvidere i kommissoriet anført, at kommissionens undersøgelse bl.a. skal omfatte de oplysninger og påstande vedrørende centrale myndigheders rolle, som er fremlagt i bøgerne "Blekingegadebanden" af Peter Øvig Knudsen samt "Politiets hemmeligheder – Jørn Moos genåbner Blekingegade-sagen" af Jeppe Facius og Anders-Peter Mathiasen. I forlængelse heraf er der i kommissoriet angivet en ikke udtømmende opregning af forhold, der er omfattet af kommissionens undersøgelse.

Det følger af det anførte, at kommissionen inden for rammerne af sine opgaver kan inddrage andre forhold end de opregnede, hvis kommissionen finder det relevant."

"Spørgsmål nr. 1201 ...

Ministeren bedes redegøre for, at når der i kommissoriet for den kommende kommission til undersøgelse af sagen om Blekingegadebanden står, at arbejdet skal tilrettelægges på en sådan måde, at forholdet til andre lande, hensynet til statens sikkerhed eller tredjemand ikke skades og, at beretningen skal udarbejdes så offentliggørelse ikke skader; betyder det så, at hvis kommissionen f.eks. konstaterer, at det var hensynet til en fremmed efterretningstjeneste, som PET stadig har et tæt samarbejde med, der var afgørende for, at man ikke stoppede Blekingegadebanden, eller f.eks. konstaterer, at det var Frankrig, der lagde pres på for ikke at skulle udlevere to PFLP-folk, så kan dette ikke undersøges nærmere og ikke omtales i beretningen; eller vil man kunne undersøge det, og skal så finde en måde at beskrive det på i beretningen, så det faktisk giver mening, eller evt. skrive det i et fortroligt afsnit til Folketinget?"

Svar:

1. *Undersøgelseskommissionen har til opgave at undersøge og redegøre for, om Justitsministeriet, Politiets Efterretningstjeneste (PET) eller andre relevante centrale myndigheder modvirkede det almindelige politis og an-*

klagemyndighedens opklaring og strafforfølgning af de strafbare forhold, som bl.a. i den offentlige debat er blevet forbundet med den gruppe af personer, der blev kendt som Blekingegadebanden.

Kommissionen skal som led i sin undersøgelse bl.a. undersøge og redegøre for, i hvilket omfang PET havde oplysninger, der gav grundlag for konkret mistanke om, at medlemmer af Blekingegadebanden stod bag de omhandlede strafbare forhold.

Hvis kommissionens undersøgelse viser, at centrale myndigheder modvirkede det almindelige politis og anklagemyndighedens opklaring mv. af de strafbare forhold, som bl.a. i den offentlige debat er blevet forbundet med Blekingegadebanden, skal kommissionen undersøge og redegøre for baggrunden herfor.

I det omfang kommissionens undersøgelse viser, at centrale myndigheder bistod det almindelige politi og anklagemyndigheden med at opklare mv. de omhandlede strafbare forhold, skal kommissionen undersøge og redegøre for, hvilken betydning denne bistand må antages at have haft for vedkommende politikreds' efterforskning og den eventuelle strafforfølgning af det pågældende forhold.

Det fremgår af kommissoriet, at kommissionen bør tilrettelægge og gennemføre sin undersøgelse på en sådan måde, at forholdet til andre lande, hensynet til statens sikkerhed eller til tredjemand ikke skades.

Endvidere fremgår det af kommissoriet, at den samlede beretning om resultatet af den foreliggende kommissionsundersøgelse så vidt muligt bør udarbejdes således, at dens offentliggørelse ikke skader forholdet til andre lande, hensynet til statens sikkerhed eller til tredjemand.

2. *Om forholdet mellem kommissionens opgave og det, som er anført i kommissoriet med hensyn til tilrettelæggelse af kommissionens arbejde og udarbejdelse af kommissionens beretning, kan det oplyses, at det afgørende er, at kommissionen løser den opgave, der er fastsat i kommissoriet. Hvis dette f.eks. nødvendiggør, at kommissionen i sin beretning redegør for oplysninger, hvis offentliggørelse vil kunne skade f.eks. Danmarks forhold til andre lande eller hensynet til statens sikkerhed, må justitsministeren tage højde herfor i forbindelse med offentliggørelse af beretningen, jf. herved § 32 i lov om undersøgelseskommissioner, hvorefter justitsministeren*

offentliggør en undersøgelseskommissions beretning, medmindre ganske særlige grunde taler imod det.

Der kan i forlængelse heraf henvises til, at det side 236 i Oliver Talevski m.fl., Undersøgelseskommissioner, Embedsmandsansvaret, Folketingets Rolle (2002), bl.a. er anført, at såfremt den (særlige) situation skulle opstå, at en beretning eller bilag hertil helt eller delvist ikke kan offentliggøres, er justitsministeren imidlertid som udgangspunkt berettiget til at sende beretningen eller bilaget til det relevante folketingsudvalg.”

Spørgsmål nr. 1630 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg lød som følger:

”Ministeren bedes kommentere på de påstande der fremsættes i kronikken fra Politiken 25. september 2010 Nye lig i gamle kister om Blekingegade-sagen.”

Justitsministeren besvarede den 25. oktober 2010 ovenstående spørgsmål således:

”Journalist og forfatter Anders-Peter Mathiasen omtaler i den pågældende kronik såvel Blekingegade-sagen som andre sager. Justitsministeriet finder ikke anledning til at kommentere omtalen af de sidstnævnte sager, herunder de synspunkter Anders-Peter Mathiasen i den forbindelse giver udtryk for.

For så vidt angår Blekingegade-sagen, fremgår det bl.a. af kronikken, ”at Justitsministeriet har sat sig tungt på undersøgelsen”, ”at ministeriet selv kontrollerer den kommission, der skal undersøge ministeriet”, ”at ministeriet har sat sig på halvdelen af pladserne”, og ”at Justitsministeriet har brugt en paragraf i loven om undersøgelsesretter, der giver den nærmest hals- og håndsret over sammensætningen af denne kommission”. Forfatteren til kronikken anfører i de afsluttende afsnit, at ”Justitsministeriet har loven på sin side”, og at ”de må godt gøre det, de gør. Men de har ikke fortalt Folketinget, at de ville gøre det.”

Det kan i den forbindelse oplyses, at det følger af § 1, stk. 2 og 3, i lov om undersøgelseskommissioner, at justitsministeren udpeger den eller de personer, der skal være medlemmer af undersøgelseskommissionen, og den person, der som udspørger i overensstemmelse med undersøgelseskommissionens bestemmelser tilrettelægger og foretager afhøringer i kommissionen.

Ved brev af 11. juni 2010 oplyste Justitsministeriet overfor Folketingets Retsudvalg, at det var besluttet, at formanden for undersøgelseskommissionen skulle være en landsdommer, og at denne skulle udpeges efter fælles indstilling fra præsidenterne for Østre og Vestre landsret. Det var herudover besluttet, at kommissionen skulle bestå af to yderligere medlemmer, hvoraf det ene medlem skulle være en advokat med erfaring i behandlingen af straffesager, og det andet medlem skulle være en person med særlig sagkundskab inden for politimæssig efterforskning. Justitsministeriet oplyste samtidig, at advokatmedlemmet ville blive udpeget efter indstilling fra Advokatsamfundet.

Den anførte sammensætning og fremgangsmåde var i overensstemmelse med den "køreplan", som Justitsministeriet havde skitseret i besvarelsen af 8. maj 2008 af spørgsmål nr. 544 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Den 9. september 2010 orienterede Justitsministeriet Folketingets Retsudvalg om, at præsidenten for Østre landsret havde indstillet, at landsdommer Jens Rosenløv, Østre Landsret, blev udpeget som formand for undersøgelseskommissionen til undersøgelse af Blekingegade-sagen. Justitsministeriet oplyste endvidere, at Advokatsamfundet havde indstillet, at advokat Jakob Lund Poulsen blev udpeget til medlem af undersøgelseskommissionen, og at Justitsministeriet agtede at udpege forhenværende politimester Jakob Skov som kommissionens medlem med særlig sagkundskab inden for politimæssig efterforskning.

Endvidere oplyste Justitsministeriet, at ministeriet forventede i løbet af meget kort tid efter samråd med den kommende formand for undersøgelseskommissionen også at kunne udpege en person, som skulle være udspørger for kommissionen, og at den endelige nedsættelse af undersøgelseskommissionen herefter ville finde sted.

Den 15. september 2010 oplyste Justitsministeriet Folketingets Retsudvalg om, at advokat Gunnar Homann havde tilkendegivet at være villig til at lade sig udpege til udspørger for undersøgelseskommissionen til undersøgelse af Blekingegade-sagen.

Justitsministeriet oplyste samtidig, at ministeriet samme dag havde udpeget landsdommer Jens Rosenløv til formand for undersøgelseskommissionen til undersøgelse af Blekingegade-sagen, advokat Jakob Lund Poulsen og forhenværende politimester Jakob Skov til medlemmer af kommissionen samt advokat Gunnar Homann til udspørger for kommissionen.

Det fremgår af § 3 i lov om undersøgelseskommissioner, at kommissionens medlemmer og udspørgeren skal være uvildige og uafhængige af de myndigheder, personer mv., hvis forhold undersøges. Justitsministeriet har på den baggrund foretaget en habilitetsvurdering af de enkelte personer og orienteret Folketinget om resultatet af disse vurderinger. Dette fremgår ligeledes af de omtalte breve.

På bl.a. den anførte baggrund kan Justitsministeriet ikke genkende beskrivelsen i kronikken af forløbet vedrørende nedsættelsen af Blekingegade-kommissionen”.

1.3 Kommissionens kommissorium (opgave)

Kommissionens kommissorium lyder som følger:

***”Kommissorium for en undersøgelseskommission
vedrørende centrale myndigheders rolle i Blekingegade-sagen***

1. *Justitsministeren nedsætter herved i medfør af § 1, stk. 1, i lov om undersøgelseskommissioner en kommission til undersøgelse af centrale myndigheders rolle i Blekingegade-sagen.*

Undersøgelseskommissionen har efter § 4, stk. 2, i lov om undersøgelseskommissioner til opgave at undersøge og redegøre for, om Justitsministeriet, Politiets Efterretningstjeneste (PET) eller andre relevante centrale myndigheder modvirkede det almindelige politis og anklagemyndighedens opklaring og strafforfølgning af de strafbare forhold, som bl.a. i den offentlige debat er blevet forbundet med den gruppe af personer, der blev kendt som Blekingegadebanden.

Kommissionen skal som led i sin undersøgelse bl.a. undersøge og redegøre for, i hvilket omfang PET havde oplysninger, der gav grundlag for konkret mistanke om, at medlemmer af Blekingegadebanden stod bag de omhandlede strafbare forhold.

Kommissionens undersøgelse skal bl.a. omfatte de oplysninger og påstande vedrørende centrale myndigheders rolle, som er fremlagt i bøgerne "Blekingegadebanden" af Peter Øvig Knudsen samt "Politiets hemmeligheder – Jørn Moos genåbner Blekingegade-sagen" af Jeppe Facius og Anders-Peter Mathiasen. Dette vedrører bl.a.:

- Efterforskningen i begyndelsen af 1980'erne af navnlig en række brandattentater i Århus.
- Sagen om frihedsberøvelse og forsøg på bankrøveri i Glostrup den 7. juli 1980.
- Røveriet mod en pengetransport ved Vesterport den 2. april 1982.
- Røveriet mod en pengetransport fra Den Danske Bank i Lyngby den 2. marts 1983.
- Behandlingen af spørgsmålet om udlevering fra Frankrig af to personer med tilknytning til PFLP, der var mistænkt for at have forbindelse til Lyngby-røveriet.
- Behandlingen af spørgsmålet om udlevering og undersøgelse af de danske pengesedler, som de to ovennævnte personer var i besiddelse af, da de blev anholdt i Paris.
- Røveriet mod en pengetransport fra Privatbanken i Herlev den 3. december 1985.
- Sagen om anholdelsen den 3. juni 1986 af et af Blekingegadebandens medlemmer på Lobeliavej på Amager.
- Røveriet mod Daells Varehus den 22. december 1986.
- Røveriet mod en pengetransport ved Købmagergade Postkontor i København og drabet på en politibetjent den 3. november 1988.
- Den manglende tiltalerejsning mod Blekingegadebandens medlemmer for overtrædelse af den dagældende bestemmelse i straffelovens § 114 om terrorisme.

Hvis kommissionens undersøgelse viser, at centrale myndigheder modvirkede det almindelige politis og anklagemyndighedens opklaring mv. af de strafbare forhold, som bl.a. i den offentlige debat er blevet forbundet med Blekingegadebanden, skal kommissionen undersøge og redegøre for baggrunden herfor.

I det omfang kommissionens undersøgelse viser, at centrale myndigheder bistod det almindelige politi og anklagemyndigheden med at opklare mv. de omhandlede strafbare forhold, skal kommissionen undersøge og redegøre for, hvilken betydning denne bistand må antages at have haft for vedkommende politikreds' efterforskning og den eventuelle strafforfølgning af det pågældende forhold.

2. *Den såkaldte PET-kommission blev nedsat ved lov nr. 359 af 2. juni 1999 om undersøgelse af politiets efterretningsvirksomhed på det politiske område og af de aktiviteter, der var baggrunden for denne virksomhed. PET-kommissionen afgav sin beretning den 24. juni 2009.*

Visse af de forhold, som den foreliggende kommission har til opgave at undersøge og redegøre for, jf. pkt. 1 ovenfor, er behandlet af PET-kommissionen. Kommissionen skal i relevant omfang inddrage PET-kommissionens beretning i sit arbejde.

3. *Det følger af § 5 i lov om undersøgelseskommissioner, at kommissionen efter samråd med kommissionens udspørger afgør, hvordan undersøgelsen skal tilrettelægges.*

Denne kommission bør tilrettelægge og gennemføre sin undersøgelse på en sådan måde, at forholdet til andre lande, hensynet til statens sikkerhed eller til tredjemand ikke skades.

Kommissionen bør endvidere tilrettelægge sit arbejde således, at den så vidt muligt kan afgive beretning om resultatet af sin undersøgelse senest tre år efter, at kommissionen er endeligt nedsat.

Hvis kommissionen ikke kan afgive beretning inden det nævnte tidspunkt, anmodes kommissionen om at orientere justitsministeren skriftligt om baggrunden herfor og om, hvornår kommissionen forventer at kunne afgive sin beretning.

Af § 32 i lov om undersøgelseskommissioner følger bl.a., at justitsministeren offentliggør en undersøgelseskommissions beretning, medmindre ganske særlige grunde taler imod det. Bestemmelsen i § 32 bygger på den forudsætning, at bl.a. en kopi af kommissionens protokol og eventuel retsbog optages som bilag til beretningen.

Den samlede beretning om resultatet af den foreliggende kommissionsundersøgelse bør så vidt muligt udarbejdes således, at dens offentliggørelse ikke skader forholdet til andre lande, hensynet til statens sikkerhed eller til tredjemand.”

1.4 Afgrænsning af kommissionens opgave

Det fremgår af den ovenfor under 1.2 gengivne debat i Folketinget om nedsættelse af en kommission til undersøgelse af Blekingegade-sagen, at man under debatten var inde på flere spørgsmål, der ikke blev særskilt anført i det endelige kommissorium. Det drejer sig om følgende spørgsmål:

- 1) Den manglende tiltalerejsning mod en kvindelig læge med tilknytning til Blekingegadebandens medlemmer.⁹
- 2) Om PET's samarbejde med Mossad var en medvirkende årsag til, at alvorlige forbrydelser ikke blev opklaret og retsforfulgt.¹⁰
- 3) Om PET's samarbejde med amerikanske efterretningstjenester var en medvirkende årsag til, at alvorlige forbrydelser ikke blev opklaret og retsforfulgt.¹¹
- 4) Forløbet omkring danske erhvervsfolks våbenproduktion til Israel og den måde, myndighederne håndterede sagen på.¹²

⁹ Se statsministerens besvarelse af 29. januar 2008 af spørgsmål S 443, justitsministerens besvarelse af 12. marts 2008 af spørgsmål nr. 222 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, folketingsforhandlinger på folketingsmøde den 9. maj 2008 vedrørende Enhedslistens forslag B 71 af 12. marts 2008 og brev af 4. juli 2008 fra justitsministeren til Underudvalget under Udvalget for Forretningsordenen.

¹⁰ Se Enhedslistens forslag B 71 af 12. marts 2008 og forhandlinger herom på folketingsmøde den 9. maj 2008 samt justitsministerens besvarelse af 19. juli 2010 af spørgsmål nr. 1200 fra Folketingets Retsudvalg.

¹¹ Se Enhedslistens forslag B 71 af 12. marts 2008 og forhandlinger herom på folketingsmøde den 9. maj 2008.

¹² Se Enhedslistens forslag B 71 af 12. marts 2008 og forhandlinger herom på folketingsmøde den 9. maj 2008.

5) Myndighedernes rolle i sagen om den danske statsborger Ulla Lyngsby, der i sommeren 1989 blev anholdt i Israel, og hendes påståede samarbejde med den palæstinensiske organisation "Force 17" om attentatplaner mod to danske statsborgere.¹³

6) Tayseer Kubaas tilbud om at træde frem som vidne i en dansk retssal.¹⁴

Kommissionen har overvejet, om disse spørgsmål skulle indgå som selvstændige emner i kommissionens undersøgelse, og i den anledning gennemgås overvejelserne vedrørende de enkelte spørgsmål nedenfor. Kommissionen har ikke i forbindelse med sin undersøgelse fundet yderligere spørgsmål, der har givet anledning til at overveje, om de skulle behandles som særskilte emner på linje med de i kommissoriet opregnede.

1.4.1 Undladelsen af at rejse tiltale mod en kvindelig læge med tilknytning til Blekingegadebanden

Under folketingsdebatten om nedsættelse af en kommission til undersøgelse af Blekingegade-sagen blev bl.a. spørgsmålet om, hvorvidt "statsadvokaten begik en fejl, da han undlod at tiltale en læge, som erkendte sig skyldig i at videregive oplysninger om cpr-numre og adresser fra patienter til Blekingegadebanden", nævnt.¹⁵

Spørgsmål nr. 222 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg og justitsministerens besvarelse heraf den 12. marts 2008 var som følger:

"Kan ministeren bekræfte, at tiltalen mod den i artiklen i Nyhedsavisen 21/1-08: "Læge gav CPR-numre til Blekingegadebanden" nævnte læge blev frafaldet? I bekræftende fald bedes det oplyst med hvilken hjemmel tiltalen blev frafaldet og med hvilken begrundelse."

13 Se justitsministerens besvarelse den 1. april 2008 af spørgsmål nr. 472 og 473 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, folketingsforhandlinger på folketingsmøde den 9. maj 2008 vedrørende Enhedslistens forslag B 71 af 12. marts 2008 og brev af 4. juli 2008 fra justitsministeren til Underudvalget under Udvalget for Forretningsordenen.

14 Se folketingsforhandlinger på folketingsmøde den 9. maj 2008 vedrørende Enhedslistens forslag B 71 af 12. marts 2008 og justitsministerens besvarelse af 4. juli 2008 af spørgsmål nr. 685 fra Folketingets Retsudvalg.

15 Se statsministerens besvarelse af 29. januar 2008 af spørgsmål S 443.

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil der henvises:

"Jeg har i anledning af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Statsadvokaten for København og Bornholm, der behandlede den såkaldte Blekingegadesag. Statsadvokaten har til brug for sin udtalelse indhentet en udtalelse fra Københavns Politi.

Det fremgår af udtalelsen fra Statsadvokaten for København og Bornholm, at statsadvokaten den 2. juni 1992 opgav påtale mod den person, der omtales i artiklen, for bl.a. overtrædelse af straffelovens § 152, stk. 2, jf. stk. 1, der vedrører videregivelse af fortrolige oplysninger.

Det fremgår endvidere, at påtalen blev opgivet i medfør af den dagældende § 723, stk. 1, i retsplejeloven, hvorefter påtale undlades i de tilfælde, hvor undersøgelsen ikke kan ventes at føre til, at en person findes skyldig til straf.

Endelig fremgår det af statsadvokatens udtalelse, at der efter de oplysninger, der findes i statsadvokaturens sagsakter, ses at være tale om, at påtale blev opgivet dels på grund af beviset stilling, dels på grund af forældelse."

Kommissionen har i lyset af ovenstående gennemgået alt indhentet materiale om den nævnte læge, herunder akterne fra Københavns Politis efterforskning af sagen mod hende. På den baggrund har kommissionen fundet, at der ikke er grundlag for en yderligere behandling i kommissionens beretning af spørgsmålet vedrørende påtaleopgivelsen mod lægen, idet kommissionen finder spørgsmålet fyldestgørende besvaret ved ovennævnte svar af 12. marts 2008 på spørgsmål nr. 222 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

1.4.2 Betydningen af PET's samarbejde med Mossad

Efter Enhedslistens forslag B 71 af 12. marts 2008 til folketingsbeslutning om en kommission til undersøgelse af "Blekingegadesagen" skulle kommissionen bl.a. undersøge, om PET's samarbejde med Mossad var en medvirkende årsag til, at alvorlige forbrydelser ikke blev opklaret og retsforfulgt. Forholdet mellem PET og Mossad i forbindelse med Blekingegade-sagen berøres desuden i spørgsmål nr. 1200 (Alm. del) af 10. juni 2010 fra Folketingets Retsudvalg om,

hvorvidt Blekingegade-kommissionen i sin undersøgelse kan inddrage aspekter og konkrete sager, selvom de ikke er omfattet af opregningen i kommissoriet og ikke er omtalt i bøgerne om bl.a. Blekingegade-sagen af Peter Øvig Knudsen og Jørn Moos. I spørgsmålet nævnes som eksempel bl.a., at Mossad fast havde en mand siddende hos PET.

PET-kommissionen behandlede i sin beretning det nævnte eksempel.¹⁶ Herom skrev PET-kommissionen bl.a.:¹⁷

”Som anført i afsnittet ”Fællesoperationer”, har to tolke fra udenlandske efterretningstjenester i en periode været placeret i PET’s Centralafdeling med henblik på oversættelse af aflytninger af udenlandske statsborgere. Selvom dette har været begrundet i PET’s vanskeligheder ved at fremskaffe kvalificerede tolke i de to sprog, finder Kommissionen, at en sådan ordning har været forbundet med betænkeligheder, bl.a. fordi de indhentede oplysninger herved blev gjort tilgængelige for både PET og de pågældende udenlandske tjenester. Kommissionen har da også noteret, at PET’s ledelse i slutningen af 1980’erne bragte disse tolkeordninger til ophør.”

Efter gennemgang af det indsamlede materiale og efter de afgivne forklaringer er det kommissionens opfattelse, at der ikke er holdepunkter for at antage, at PET’s samarbejde med Mossad har haft en sådan betydning for PET’s tilrettelæggelse af overvågningen af Appel-gruppen, at der er grundlag for, at kommissionen behandler dette spørgsmål selvstændigt. Hvor det er relevant, vil kommissionen inddrage PET’s samarbejde med Mossad under gennemgangen af de forskellige forhold i kapitel 3.¹⁸ I lyset af ovenstående overvejelser og PET-kommissionens behandling af emnet vil kommissionen ikke yderligere gennemgå spørgsmålet om placeringen i en periode af en arabisk kyndig tolk fra Mossad hos PET.

1.4.3 Betydningen af PET’s samarbejde med amerikanske efterretningstjenester

Efter Enhedslistens forslag B 71 af 12. marts 2008 til folketingsbeslutning om en kommission til undersøgelse af ”Blekingegadesagen” ville nedsættelse af en sådan kommission bl.a. indebære en undersøgelse af, om PET’s samarbejde med

16 PET-kommissionens beretning bind 4, s. 91 og 102 samt bind 9, s. 257.

17 PET-kommissionens beretning bind 4, s. 102.

18 Se kapitel 3, afsnit 3.6.4, og kapitel 3, afsnit 3.7.4, note 27.

amerikanske efterretningstjenester var en medvirkende årsag til, at alvorlige forbrydelser ikke blev opklaret og retsforfulgt.

Kommissionen er hverken ved sin gennemgang af det indsamlede materiale eller i forbindelse med forklaringerne blevet bekendt med oplysninger, der indikerer, at PET's samarbejde med amerikanske efterretningstjenester har haft indflydelse på PET's behandling og overvågning af Appel-gruppen. Kommissionen finder derfor ikke grundlag for at behandle dette spørgsmål selvstændigt.

1.4.4 Wejra-sagen

Et af tiltalepunkterne under retssagen mod Blekingegadebanden var overtrædelse af straffelovens § 108, stk. 1, eller forsøg herpå, jf. straffelovens § 21, ved i tiden før den 2. maj 1989 at have bistået en fremmed efterretningstjeneste til at virke inden for den danske stats område, idet de tiltalte med henblik på videregivelse til PFLP, der bl.a. består af et efterretningsvæsen, systematisk tilvejebragte og sammenstillede oplysninger om jødiske personer, firmaer og organisationer og om personer, firmaer og organisationer, der har givet udtryk for pro-israelske og zionistiske holdninger og standpunkter, og videregav disse oplysninger eller dele deraf til PFLP. Et af Blekingegadebandens medlemmer, Bo Weimann, blev fundet skyldig i forsøg herpå. De øvrige tiltalte blev frifundet.

Af Peter Øvig Knudsens bog "Blekingegadebanden",¹⁹ der bl.a. bygger på samtaler med Bo Weimann, fremgår s. 501 ff. bl.a.:

"...

Arbejdet med at gennemføre, hvad KA-medlemmerne selv kaldte "kontra-spionage" mod Mossad og andre israelske aktiviteter i Danmark, kom fra 1982-1983 til at fokusere på to hovedsager. Den ene drejede sig om den formodede Mossad-agent Lars. Den anden omhandlede våbenfabrikken Wejra.

I begge tilfælde indsamlede Bo Weimann et stort materiale. Kun enkelte dokumenter fra dette materiale er dog blevet fundet i Blekingegade-lejligheden, fordi netop disse dele af Z-file på et tidspunkt blev afleveret i original til Marwan El-Fahoum i Damaskus.

...

¹⁹ 1. samlede udgave, 2008.

KA'ernes interesse for Wejra blev i første omgang vakt af en artikel i det militærkritiske tidsskrift Forsvar, skrevet under pseudonym af den daværende antimilitaristiske aktivist og journalistelev Øjvind Kyrø. Artiklen omhandlede en kompliceret og hemmelig transaktion, hvori den danske våbenfabrik Wejra via en stråmand ulovligt var blevet solgt til en israelsk våbenmagnat.

Af artiklen fremgik det, at tre danske direktører i marts 1980 var blevet idømt fængselsstraffe og bøder for ulovligt at have solgt våbenfabrikken til israeleren, der mentes at have forbindelse til den israelske efterretnings-tjeneste. Det var PET, som havde opdaget salget, fremgik det af artiklen, og hele retssagen mod de tre direktører havde fundet sted for "hermetisk lukkede døre".

..."

Efter Enhedslistens forslag B 71 af 12. marts 2008 til folketingsbeslutning om en kommission til undersøgelse af "Blekingegadesagen" skulle kommissionen bl.a. undersøge forløbet omkring danske erhvervsfolks våbenproduktion til Israel og den måde myndighederne håndterede sagen på. Under forhandlingerne af forslaget på folketingsmøde den 9. maj 2008 anførte justitsministeren hertil bl.a., at Wejra-sagen efter regeringens opfattelse ikke havde noget at gøre med myndighedernes opklaring af Blekingegade-sagen.

Kommissionen har ikke ved sin gennemgang af sagens materiale eller i øvrigt fundet oplysninger, der peger på, at PET eller andre myndigheder inden fundet af dæklejligheden i Blekingegade var bekendt med Appel-gruppens indhentelse af oplysninger om våbenfabrikken Wejra eller personer med tilknytning hertil. På den baggrund finder kommissionen, at der ikke er en sådan sammenhæng mellem kommissionens undersøgelse af centrale myndigheders rolle i Blekingegade-sagen og Wejra-sagen, at der er grundlag for, at kommissionen undersøger forløbet af Wejra-sagen.

1.4.5 Sagen om Ulla Lyngsby og "Force 17"

I tilknytning til den offentlige debat om Blekingegade-sagen efter udgivelsen i 2007 af Peter Øvig Knudsens bøger blev der også stillet spørgsmål ved myndighedernes rolle i sagen vedrørende den danske statsborger Ulla Lyngsby, der i sommeren 1989 var blevet anholdt i Israel.

Spørgsmål nr. 472 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg og justitsministerens svar af 1. april 2008 herpå var som følger:

”Ministerens kommentar udbedes til artikler i Berlingske Tidende 16/3-08 om Force 17-sagen, herunder PET’s rolle i sagen”

Svar:

1. De artikler, der henvises til i spørgsmålet, beskriver sagen om den danske statsborger Ulla Lyngsby, der blev anholdt i Israel i sommeren 1989, og dennes påståede samarbejde med den palæstinensiske organisation ”Force 17” om attentatplaner mod to danske statsborgere. I artiklerne anføres det endvidere, at Politiets Efterretningstjeneste i forbindelse med et møde i april 1989 i Zürich skulle have indledt et samarbejde med ”Force 17”, og at ”Force 17” – der bl.a. havde til opgave at varetage sikkerheden omkring PLO’s leder Yassir Arafat og hans institutioner samt udføre terrorangreb mv. – skulle have opereret i og fra Danmark. I artiklerne peges der endelig på, at sagen om Ulla Lyngsby og ”Force 17” eventuelt kan undersøges i forbindelse med en undersøgelse af sagen om Blekingegadebanden.

2. Justitsministeriet kan oplyse, at sagen om Ulla Lyngsby og ”Force 17” samt Politiets Efterretningstjenestes involvering heri var genstand for meget stor politisk og mediemæssig bevågenhed i sommeren og efteråret 1989. Det medførte bl.a. at justitsministeren og statsministeren henholdsvis den 13. og 15. juli 1989 udsendte pressemeddelelser om sagen, og at statsministeren redegjorde for sagen på flere møder i Det Udenrigspolitiske Nævn.

På et møde i Det Udenrigspolitiske Nævn den 21. juli 1989 gav statsministeren således en meget detaljeret redegørelse for sagen om de israelske myndigheders anholdelse af Ulla Lyngsby. Statsministeren redegjorde endvidere for ”Force 17’s” tilblivelse og funktion samt de danske myndigheders kendskab til ”Force 17’s” tilstedeværelse i Danmark. Sagen blev på ny rejst på et møde i Det Udenrigspolitiske Nævn i september 1989. Foranlediget heraf redegjorde statsministeren på et møde i nævnet den 11. oktober 1989 for yderligere forhold i sagen, herunder navnlig at Politiets Efterretningstjeneste ved en enkelt lejlighed i april 1989 – efter initiativ fra PLO – havde deltaget i et møde med PLO Zürich.

Det bemærkes, at der ikke synes at være sammenhæng mellem sagen vedrørende Ulla Lyngsby og ”Force 17” og sagen vedrørende Blekingegadebanden.”

Spørgsmål nr. 473 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg var som følger:

"Indgår Force-17-sagen i PET-kommissionens arbejde, og vil ministeren i benægtende fald inddrage sagen i en kommende undersøgelse af Blekingegadesagen?"

Justitsministeren besvarede den 1. april 2008 ovennævnte spørgsmål således:

...

For så vidt angår spørgsmålet om at undersøge sagen om "Force 17" i forbindelse med Blekingegadebande-sagen henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 472 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg. Som det fremgår heraf synes der ikke at være sammenhæng mellem de to sager. Der synes således ikke umiddelbart at være noget grundlag for at inddrage sagen om "Force 17" i en undersøgelse af Blekingegadebande-sagen."

Under forhandlingerne på folketingsmøde den 9. maj 2008 af Enhedslistens forslag B 71 af 12. marts 2008 anførte Line Barfod (EL) bl.a., at der havde været diskussion om "Force 17", og det kunne også være noget af det, kommissionen skulle se på.

Justitsministeren anførte i brev af 4. juli 2008 til Underudvalget under Udvalget for Forretningsordenen bl.a., at Ulla Lyngsby og "Force 17"-sagen umiddelbart ikke vurderedes at være relevant i forbindelse med en eventuel undersøgelse af Blekingegade-sagen.

Ved brev af 21. oktober 2010 til Blekingegade-kommissionen har journalist Bent Blüdnikow skrevet bl.a., at han i breve til både Retsudvalget, justitsministeren og i offentlige artikler har argumenteret for, at Blekingegade-kommissionens kommissorium blev gjort bredere end det snævre og meget veldefinerede kommissorium, som kommissionen er blevet nedsat med. Som eksempel på, hvad der yderligere burde inddrages i kommissionens undersøgelser, har Bent Blüdnikow nævnt bl.a. en række forhold vedrørende "Force 17".

Kommissionen har ikke under sin gennemgang af det indhentede materiale fra Justitsministeriet og PET eller i øvrigt fundet oplysninger, der peger på, at der skulle have været en forbindelse mellem Ulla Lyngsby samt "Force 17" og Appel-gruppen. Henset til kommissionens kommissorium er der derfor ikke

grundlag for, at kommissionen inddrager Ulla Lyngsby og "Force 17"-sagen i kommissionens undersøgelse.

1.4.6 Tayseer Kubaas tilbud om at træde frem som vidne i en dansk retssal

Under forhandlingerne vedrørende Enhedslistens forslag B 71 af 12. marts 2008 på folketingsmøde den 9. maj 2008 anførte Line Barfod (EL) bl.a., at det senest havde været fremme, at der var en PFLP-leder, der både på et møde med den tidligere udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen og i dansk tv havde været fremme og tilbyde at vidne. "Men hvad skete der med den henvendelse, hvorfor har man ikke taget den op?"

Spørgsmål nr. 685 (Alm. del) fra Folketingets retsudvalg var som følger:

"Vil ministeren med henvisning til artikler i Berlingske Tidende 4/5-08: "PFLP ville vidne i Blekingegadesag" og "Da Uffe mødte PFLP" redegøre for,

- hvorfor der ikke fra danske myndigheders side blev fulgt op på PFLP-leder Tayseer Kubaas tilbud om at vidne i Blekingegadesagen,*
- om Justitsministeriet eller myndigheder under ministeriet blev orienteret om PFLP-leder Tayseer Kubaas tilbud om at vidne i Blekingegadesagen under samtalen med tidligere udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen i 1989 og i givet fald på hvilket tidspunkt og i hvilken form, og*
- om ministeren er enig i, at de nye afsløringer understreger behovet for en selvstændig og særskilt undersøgelse om Blekingegadesagen?"*

Justitsministeren besvarede den 4. juli 2008 ovennævnte spørgsmål således:

"1. Som det fremgår af de to artikler, der er nævnt i spørgsmålet, mødtes daværende udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen den 25. september 1989 med Farouk Khaddoumi fra PLO og Tayseer Kubaa fra PFLP. Mødet fandt sted i New York.

Det fremgår af en indberetning fra den danske FN-mission i New York af 25. september 1989, at der på mødet var en kort drøftelse af PLO's aktiviteter i Danmark i lyset af "den offentlige debat i Danmark vedrørende

en række bekymrende forhold, som havde forbindelse til PLO-kontoret i København". Tayseer Kubaa udtalte i den forbindelse, at han var rede til at træde frem i en dansk retssal.

Som det fremgår af den nævnte artikel "Da Uffe mødte PFLP", gentog Tayseer Kubaa kort efter i den danske dagspresse og senere i forbindelse med et interview i TV-avisen, at han i forbindelse med straffesagen mod Blekingegadebanden var villig til at afgive vidneforklaring om "forholdet mellem Blekingegadebanden og PFLP".

2. *Indberetningen fra den danske FN-mission blev videresendt til Politiets Efterretningstjeneste pr. telex den 28. september 1989.*

Statsadvokaten for København og Bornholm – som i sin tid førte straffesagen mod Blekingegadebanden – har over for Justitsministeriet oplyst, at statsadvokaturen ved en gennemgang af sagsakterne fra dengang ikke ses at have modtaget den omtalte indberetning. Indberetningen findes heller ikke blandt Justitsministeriets akter om sagen.

Som det imidlertid fremgår af ovenstående, var det kendt i offentligheden, at Tayseer Kubaas var villig til at afgive vidneforklaring under straffesagen mod Blekingegadebanden.

3. *Det bemærkes i øvrigt, at der under straffesagen mod Blekingegadebanden ikke var rejst tiltale efter den dagældende bestemmelse i straffelovens § 114 om terrorisme.*

Som nærmere redegjort for i Justitsministeriets besvarelse af 1. april 2008 af spørgsmål nr. 463 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg skyldtes dette, at terrorismebestemmelsen dengang ikke omfattede støtte til terrorgrupper, som opererede uden for Danmark. Spørgsmålet om forholdet mellem Blekingegadebanden og PFLP var derfor kun af begrænset relevans for retssagen.

4. *På den anførte baggrund finder jeg ikke noget selvstændigt behov for en undersøgelse af myndighedernes håndtering af den omtalte indberetning om mødet i New York den 25. september 1989.*

..."

Ved spørgsmål nr. 1200 af 10. juni 2010 til justitsministeren spurgte Folketingets Retsudvalg bl.a., om ministeren kunne bekræfte, at den kommende kommissi-

on til undersøgelse af Blekingegadebanden har frihed til i sin undersøgelse at inddrage f.eks. sagen om Tayseer Kubaas tilbud i 1989 om at vidne. Ministeren svarede den 19. juli 2010 bl.a., at kommissionen inden for rammerne af sine opgaver kan inddrage andre forhold end de i kommissoriet opregnede, hvis kommissionen finder det relevant.

Efter at have gennemgået det indhentede materiale om Tayseer Kubaas tilbud i 1989 om at vidne i Blekingegade-sagen har kommissionen besluttet at inddrage spørgsmålet som et selvstændigt emne i kommissionens undersøgelse.²⁰

1.5 Kommissionens sammensætning og medarbejdere

Kommissionen har bestået af tre medlemmer. Efter indstilling fra præsidenterne for Østre og Vestre Landsret blev landsdommer Jens Rosenløv udpeget som formand, advokat Jakob Lund Poulsen blev udpeget som medlem efter indstilling fra Advokatsamfundet, og forhenværende politimester Jakob Skov blev af Justitsministeriet udpeget som medlem med særlig sagkundskab inden for politimæssig efterforskning.²¹

Justitsministeriet udpegede advokat Gunnar Homann som udspørger for kommissionen.

Dommer Harald Micklander og kontorfuldmægtig Rikke Christiansen har været sekretærer for kommissionen.

1.6 Kommissionens tilvejebringelse af oplysninger

1.6.1 Skriftligt materiale mv.

Kommissionen har til brug for undersøgelsen henvendt sig til en række centrale myndigheder med anmodning om udlevering af alt materiale, der måtte være af relevans for kommissionens undersøgelse. Desuden har kommissionen i løbet af undersøgelsen rettet konkrete forespørgsler til de nedenfor nævnte myndigheder, herunder navnlig PET, med anmodning om udlevering af bestemte oplysninger eller sager.

²⁰ Se kapitel 3, afsnit 3.10.

²¹ Se i øvrigt justitsministerens svar af 25. oktober 2010 på spørgsmål nr. 1630 (Alm. del) gengivet ovenfor under 1.2.

Kommissionen har modtaget materiale fra følgende myndigheder: PET, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Statsadvokaten for København og Bornholm, Statsadvokaten for Nordsjælland og Københavns Vestegn, Østjyllands Politi (akter fra Århus Politi), Københavns Vestegns Politi (akter fra Glostrup og Herlev Politi), Københavns Politi, Nordsjællands Politi (akter fra Lyngby Politi), Statsministeriet, Justitsministeriet, herunder materiale fra PET-kommissionen, som Justitsministeriet er arkivansvarlig for, Udenrigsministeriet og Retten i Lyngby.

Materialet har bestået af f.eks. efterforsknings-, afhørings- og aflytningsrapporter, retsbøger med indgrebskendelser, ministerielle breve og notitser.

Kommissionen har også modtaget materiale fra vidnerne Ernst Søndergaard Pedersen, Karsten Høy Petersen, Henrik Bjerg Jensen, Ole Stig Andersen, Jørn Moos og Finn Christiansen.

Det indkomne materiale har skønsmæssigt omfattet mere end 200.000 sider (i papir- eller elektronisk form), der alle er gennemgået af kommissionen.

Akter fra materialet er gengivet i beretningen i det omfang, at kommissionen har fundet det relevant. Mange af de helt eller delvist gengivne akter er sikkerhedsbeskyttede informationer.²² Kommissionen har ved gengivelsen af materialet afvejet hensynet til offentligheden over for hensynet til Danmarks forhold til andre lande, hensynet til statens sikkerhed og tredjemand. Denne afvejning har ført til, at kommissionen ikke har udeladt nogen relevante akter eller uddrag heraf. Det er ved afvejningen heraf tillagt væsentlig betydning, at oplysningerne i materialet vedrører ældre forhold. Desuden er oplysningerne i flere af de sikkerhedsbeskyttede akter i vidt omfang allerede offentligt kendte.

Kommissionen har også fået udleveret en række fjernsynsudsendelser: TV-avisen 16. december 1990, Blekingegadebanden (TV-Stop, 1995), Den hemmelige tjeneste (3 dokumentarudsendelser fra TV 2, 1998), Historien om Politiets Efterretningstjeneste (DR 2, 2007) og Blekingegade-sagen genoptaget (TV 2, 2010).

Hovedparten af det materiale, der har indgået i kommissionens undersøgelse, er modtaget fra PET. Fremgangsmåden har været således, at PET har udleveret alt materiale, som efter PET's vurdering kunne have relevans for kommissionens

22 Informationer omfattet af Statsministeriets cirkulære nr. 9846 af 21. december 2013 om sikkerhedsbeskyttelse af informationer af fælles interesse for landene i NATO eller EU, andre klassificerede informationer samt informationer af sikkerhedsmæssig beskyttelsesinteresse i øvrigt. (Statsministeriets sikkerhedscirkulære).

undersøgelse. Kommissionen har derudover haft ubegrænset adgang til at indhente yderligere sager mv. fra PET. Ved notits af 12. september 2012 om Politiets Efterretningstjenestes arkiv og materiale til Blekingegade-kommissionen har PET oplyst følgende:

"1. Indledning

'Blekingegade-kommissionen har anmodet Politiets Efterretningstjeneste (PET) om en redegørelse for opbygningen af PET's arkiv, og hvorledes PET har fremfundet det materiale, der er oversendt til kommissionen.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at der ikke i PET er oprettet en samlet sag, der er benævnt "Blekingegade-sagen". PET har dog i forbindelse med efterforskningen mod personer og organisationer, som har vist sig at være en del af Blekingegadebanden og Appel-gruppen, oprettet "Appel-komplekset", som er en samling af de sager, der i sin tid indgik i efterforskningen mod personer og organisationerne.

Hvis PET har været i tvivl om, hvorvidt materiale er relevant for kommissionens undersøgelser, har PET enten sendt materialet til kommissionen eller drøftet materialets relevans med kommissionen.

2. PET's arkiv og søgning efter materiale

2.1. Forberedelse til søgninger i PET's arkiv

I forbindelse med påbegyndelsen af arbejdet med at søge efter materiale i PET's arkiv, har PET foretaget elektroniske søgninger i PET-kommissionens beretning og har gennemlæst beretningens, bind 9, del 2, samt bøgerne "Politiets hemmeligheder" af Jørn Moos, "Bombeterror i København" af Bent Blüdnikow samt "Blekingegade-banden" af Peter Øvig Knudsen, med henblik på at finde relevante navne, organisationer, operationer, hændelser og lignende samt henvisninger til konkrete sager.

Sager fra PET, der er henvist til i beretningen og bøgerne, er i det omfang disse ikke i henhold til dagældende regler var blevet destrueret, efterfølgende fremsøgt, ligesom en række navne, organisationer, operationer, hændelser og lignende, der er fremkommet ved gennemlæsning af beretningen og bøgerne efterfølgende er blevet søgt i PET's arkiv, som beskrevet i det følgende.

2.2 Beskrivelse af arkivet samt søgninger heri

Som baggrund for forståelsen af, hvordan arbejdet med at fremsøge sager til brug for Blekingegade-kommissionens arbejde er foregået, gives der herunder en kort beskrivelse af opbygningen af PET's arkiv. Alle udførte søgninger er foretaget fra 1963 og frem, og denne periode er valgt, fordi Kommunistisk Arbejderkreds (KAK), hvoraf Appel-gruppen udsprang, blev etableret i 1963.

PET's arkiv og journaliseringssystem har, som det fremgår af PET-kommissionens beretnings bind 1, del 2, pkt. 6, været komplekst opbygget. Arkivet kan inddeles i et antal dele. De i forhold til Blekingegade-kommissionens kommissorium relevante dele kan i hovedtræk beskrives således:

- a. Et emnearkiv, som indeholder såvel administrative som operative sager for perioden 1953 til medio/ultimo 1989. Opbygningen af emnearkivet følger de daværende emnefortegnelser (og emnekartoteket), jf. nedenfor.
- b. Fra april 1989 blev emnearkivet afløst af et nyt edb-journal- og arkiveringssystem for emnesager, som indeholder såvel administrative som operative sagskategorier.
- c. Et arkiv over personsager (dossier-sager) med benævnelserne bl.a. D-nr. og B-nr. Personsagerne kunne indeholde materiale, der af PET blev opfattet som belastende for den pågældende. En meget betydelig del af sagerne var imidlertid oprettet som led i PET's undersøgelse af de pågældende til brug for sikkerhedsgodkendelse, og en betydelig del af disse sager indeholder ikke oplysninger, der kan opfattes som belastende.
- d. Et arkiv, hvor særligt sensitive sager, f.eks. afsluttede sager vedrørende indgreb i meddelelseshemmeligheden og afsluttede operations- og kil-desager opbevares.

Fremfindelse af konkrete sager fra arkivet eller undersøgelse af, om PET i arkivet har information om et emne eller en person, skete gennem PET's komplicerede journaliseringssystem, der udgjorde indgangen til arkivet. Det var ligeledes gennem journaliseringssystemet, at nye sager blev oprettet, eller nye oplysninger blev lagt på eksisterende sager.

Varetagelsen af de journaliseringsmæssige opgaver i forbindelse med arkivet blev forestået af den såkaldte registratur, som var den sektion i PET, der forestod journalføring, emnebehandling, arkivering, revision mv. for de øvrige sektioner i PET's Centralafdeling.

"Registratur" var endvidere betegnelsen for de indgangsnøgler til arkivet, hvis behandling blev varetaget af Registraturen. De i forhold til Blekingegade-kommissionens kommissorium relevante dele af registraturen gennemgås nedenfor under pkt. 2.2.1 - 2.2.4.

2.2.1. Emnekartoteket

Emnekartoteket blev oprettet i 1957. Kartoteket blev opbygget over en emnefortegnelse, der var udarbejdet i 1952 til brug for et nyt registreringssystem (strimmelkartoteket/tromlerne). Emnefortegnelsen er løbende revideret og således tilpasset PET's aktuelle arbejdsområder.

Kartoteket består af kort over de emner, som fremgår af emnefortegnelsen, samt kort med eventuelle underemner. Kortene i kartoteket er sorteret efter emner (emnekort) eller hændelsesdatoer (mødekort). Emnekartoteket indeholder oplysninger om både administrative og operative (efterforsknings-) sager. Emnekartoteket har sammen med tromlerne fra slutningen af 1950'erne og til edb-journalens indførelse i 1989 været indgangsnøglen til PET's sagsmateriale.

Alle dokumenter og sagsmateriale blev emnebehandlet i registraturen, dvs. kategoriseret efter emnefortegnelsen. Forud for journaliseringen af et dokument undersøgte gennem emnekartoteket, om der allerede fandtes en sag, som dokumentet eller sagsmaterialet skulle indgå i. Derefter udarbejdedes en tekst, som udgjorde et kort resume af dokumentet eller sagsmaterialet. Denne tekst og angivelse af, hvilke emnekort teksten skulle skrives på, var samtidig grundlag for teksten i journalen, såfremt der var tale om oprettelse af en ny sag.

Til brug for Blekingegade-kommissionen har PET på baggrund af kommissoriet mv. gennemgået alle relevante emnekort i PET's emnekartotek samt gennemgået de relevante mødekort på hændelsesdatoerne for de i kommissoriet nævnte hændelser 2-4 og 7-10.

2.2.2. Stikordsregister

Emnekartoteket blev suppleret af et stikordsregister, der indeholdt "begreber", personnavne, adresser, forkortelser, telefonnumre mv. med henvisninger til relevante sager og/eller emnekort. Kortene står anført i alfabetisk orden.

Til brug for Blekingegade-kommissionen har PET på baggrund af kommissoriet mv. foretaget relevante søgninger i stikordsregisteret.

2.2.3. Navneindeks (tromlerne)

I 1953 indførte PET et navneindeks i form af et strimmelkartotek. Strimlerne i kartoteket var opsat i alfabetisk rækkefølge på et antal tromler. Som søgenøgle anvendtes efternavnet på den person, der var angivet på strimmelen.

En strimmel kunne indeholde oplysning om registreringsår, navnet på den registrerede, sagshenvisninger, stilling, fødselsdato eller cpr-nummer, fødested, adresse, nationalitet, fotooplysninger og evt. oplysninger om død. Det var ikke almindeligt, at en strimmel indeholdt alle typer oplysninger. Tromlerne og dermed strimlerne var indgangsnøglen til arkivet særligt for så vidt angår personsager.

Oplysningerne fra navneindekset blev i forbindelse med indførelse af edb i 1989 overført til elektroniske systemer og blev gjort søgbare i disse.

2.2.4. Edb-journaler

I april 1989 indførte PET en edb-journal kaldet SJS, som i januar 2001 blev afløst af et nyere system, der kaldes Doc2000.

Disse journalsystemer fungerer således, at sager i forbindelse med journalisering manuelt tildeles et eller flere emneord, ligesom de opdateres med en eventuel hændelsesdato. Det er herefter muligt at foretage søgninger på de tildelte emneord eller på hændelsesdatoer. Såfremt en sag i forbindelse med journalisering er blevet tildelt emneordet Blekingegade, vil den kun kunne fremsøges ved hjælp af dette ord. Det er ikke muligt at lave fritekstsøgninger i systemet, og der kan heller ikke foretages søgninger på navne, med mindre disse er oprettet som emneord.

Til brug for Blekingegade-kommissionen har PET på baggrund af kommissoriet mv. foretaget relevante søgninger i journalsystemerne, herunder søgninger på hændelsesdatoerne for de i kommissoriet nævnte hændelser 2-4 og 7-10.

Særligt for SJS gjaldt det, at sager vedrørende et specifikt emne i forbindelse med journalisering manuelt kunne tildeles et undernummer, som de efterfølgende kunne søges frem på. Der er derfor i SJS endvidere foretaget en søgning på det undernummer, der blev anvendt ved journalisering i forhold til Appel-gruppen.

2.2.5 E-sys og E-arkiv

I 2010 indførte PET et opdateret elektronisk system, der kaldes E-SYS, som i dag indeholder person- og organisationsregistreringerne, herunder de resterende oplysninger fra tromlerne. PET indførte desuden E-arkivet, som er et elektronisk system, der indeholder indscannede dokumenter, hvori der kan laves fritekstsøgninger. E-arkivet indeholder såvel journalsager som person- og organisationssager.

Til brug for Blekingegade-kommissionen har PET på baggrund af kommissoriet mv. foretaget relevante søgninger i E-sys og i E-arkivet.

2.2.6. Databaser

PET råder herudover over en række databaser, der indeholder forskellige sagskategorier.

PET har i forhold til Blekingegade-kommissionen foretaget søgning i de relevante databaser. Det gælder HIST-databasen, som indeholder sager, der skønnes af særlig historisk interesse, og som senere skal tilgå Statens Arkiver. Herudover har PET søgt i databasen vedrørende navne på operationer og kilder samt i en særlig revisionsdatabase, hvor PET i de seneste år har anført, hvis en sag har tilknytning til Appel-gruppen eller Blekingegade.

2.2.7. Makuleringsstop

I marts 1998 indførte Justitsministeriet et makuleringsstop gældende for PET. Sletning af en sag efter makuleringsstopet indebærer således alene, at sagen blev gjort inaktiv. Det vil sige, at den ikke længere elektronisk kunne søges frem i PET's systemer. Sagen blev imidlertid ikke fysisk destrueret, men blev opbevaret på PET's arkiv over makulerede sager. Såfremt de sager, der henvises til i ovennævnte database, er blevet slettet efter maku-

leringsstoppet, har det således fortsat været muligt at overlevere disse til kommissionen.”

Desuden har PET ved brev af 15. november 2012 besvaret nogle spørgsmål fra kommissionen vedrørende fremfindelse af materiale. Af brevet fremgår herom:

”Blekingegade-kommissionen har ved e-mail af 9. juli 2012 anmodet Politiets Efterretningstjeneste om en redegørelse for årsagen til, at kladdebøgerne fra aflytningerne af Talal Zouabi forud for røveriet mod en pengetransport ved Købmagergade Postkontor og drabet på en politibetjent den 3. november 1988 samt aflytningerne af PWU ikke længere findes i en samlet form.

I den anledning skal Politiets Efterretningstjeneste oplyse, at kladdebøger var betegnelsen for afskrifter fra aflytninger enten i uddrag eller fuldstændige afskrifter af aflytningen. Afskrifterne blev betragtet som kladder, hvorfor der efter udarbejdelse af disse skulle træffes afgørelse om, hvilke dele af de enkelte afskrifter der var relevante for en sag. Såfremt der ikke var fremkommet noget relevant i forbindelse med en aflytning, blev kladdebogen vedrørende aflytningen makuleret.

Politiets Efterretningstjeneste begyndte først i forbindelse med indførelsen af journalsystemet SJS i april 1989 at journalisere kladdebøger. Ifølge de oplysninger, som Politiets Efterretningstjeneste kan tilvejebringe, var det i tiden forud for 1989 den enkelte efterforsker, der afgjorde, om kladdebøger i sin helhed skulle gemmes på sagerne, eller om oplysninger skulle ekstraheres fra kladdebøgerne og samles i en rapport. Der er således kladdebøger, som er makuleret, ligesom der er aflytninger, der ikke fremgår af rapportmateriale.

Blekingegade-kommissionen har endvidere anmodet Politiets Efterretningstjeneste om at udarbejde en oversigt over, hvilke sager af eventuel relevans for kommissionen, som ved Politiets Efterretningstjenestes søgning efter materiale, har vist sig ikke at være ”tilgængelige”, herunder med en beskrivelse af baggrunden for, at sagerne ikke længere er tilgængelige.

Politiets Efterretningstjeneste skal i den forbindelse bemærke, at det i 1998 blev besluttet blandt andet af hensyn til PET-kommissionens arbejde, at efterretningstjenesten ikke må makulere sager, der ikke længere vurderes at være af betydning for efterretningstjenestens virksomhed. Det betyder, at registreringer og sagsakter, der i princippet skulle have været

slettet, ikke makuleres, men udskilles fra efterretningstjenestens øvrige registre og opbevares i et særskilt arkiv.

Før indførelsen af makuleringsstoppet i 1998 indebar sletning af en sag, at den fysiske sag blev makuleret. At sager ikke er tilgængelige betyder således, at de ikke længere findes i Politiets Efterretningstjenestes arkiv, idet de er blevet makulerede. De sager, der i overensstemmelse med gældende regler er blevet slettet før makuleringsstoppet, har Politiets Efterretningstjeneste således ikke haft mulighed for at fremfinde, ligesom der ikke findes angivelser af, hvilke registreringer og sagsakter der er blevet makulerede.

I forhold til mulighederne for at søge efter konkrete sager, kan Politiets Efterretningstjeneste henvise til efterretningstjenestens notits af 12. september 2012 om efterretningstjenestens arkiv og materiale til Blekingegade-kommissionen.

Det bemærkes, at der på emnekort kan være henvisninger til sager, der er makuleret. Opbygningen af emnekartoteket, gør det imidlertid ikke muligt for Politiets Efterretningstjeneste at udarbejde en oversigt over sager, der muligt kan have været relevante for kommissionen, men som er blevet makuleret.

*Såfremt Blekingegade-kommissionen under sit arbejde bliver bekendt med henvisninger til sager, som kommissionen ikke har modtaget, skal Politiets Efterretningstjeneste anmode kommissionen om at rette henvendelse til efterretningstjenesten vedrørende den konkrete sag.
..."*

Kommissionen har gennemført stikprøvekontrol²³ hos PET. På baggrund af kontrollen, de mange krydshenvisninger i materialet fra PET mv. og den indbyrdes sammenhæng mellem akterne i materialet er det kommissionens opfattelse, at alt relevant materiale fra PET på nær diverse aflytningsmateriale har været stillet til kommissionens rådighed. PET har i ovennævnte brev af 15. november 2012 redegjort for, at der i et vist omfang kan være sket makulering af aflytningsmateriale. Kommissionen finder det imidlertid på grundlag af sin gennemgang af de store mængder rapportmateriale og bevaret aflytningsmateriale antageligt, at eventuelle relevante makulerede aflytninger er gengivet i det rapportmateriale,

²³ Se nærmere herom under 1.7.

som kommissionen har fået udleveret. Det er derfor kommissionens vurdering, at det kan lægges til grund, at relevant materiale fra PET i alt væsentlighed er bevaret, hvilket skal ses i lyset af, at PET – som beskrevet i notitsen af 12. september 2012 – fra marts 1998 – og altså forud for PET-kommissionens nedsættelse – indførte et makuleringsstop.

Derimod har indhentelsen af materiale fra de øvrige myndigheder været præget af, at det er mange år siden, at forholdene omfattet af kommissoriet fandt sted. Det har således kunnet konstateres, at akterne i de forskellige sager i vidt omfang har været ufuldstændige, og i visse tilfælde har de relevante sager været bortkomne eller destruerede. Bl.a. har Københavns Politi ved brev af 15. juli 2011 som svar på kommissionens anmodning om udlevering af journalkort eller andet journalmateriale vedrørende Blekingegade-sagen samt alle akter i sagen om anholdelsen den 3. juni 1986 af Niels Jørgensen på Lobeliavej på Amager oplyst som følger:

”...

I den anledning kan jeg oplyse, at det omhandlede materiale ikke ses af befinde sig her i Københavns Politi og heller ikke i øvrigt har kunnet spores. For så vidt angår journalkort og eventuelt andet journalmateriale kan jeg oplyse, at der her fra ledelsens side har været rettet henvendelse til en række af de medarbejdere, der må anses for at have de bedste forudsætninger for at vide, hvad der er sket med journalkort m.v.

Det må anses for mest sandsynligt, at de gamle journalkort er blevet makuleret i forbindelse med omstruktureringen af Københavns Politi ved årsskiftet 2006-2007.

Ingen af de adspurgte medarbejdere har dog med sikkerhed kunnet bekræfte dette.

...

For så vidt angår materiale vedrørende Lobeliavej på Amager kan jeg oplyse, at vicekriminalinspektør Niels Bach Christensen, der overordnet set formentlig er den person med det mest indgående kendskab til Blekingegade-sagen og de dertil knyttede sagsakter, over for mig har oplyst, at Københavns Politi i efterforskningsmæssig sammenhæng i slutningen af 1980'erne og frem til ca. 1991 forsøgte at udfinde de omtalte akter, uden at dette dog lykkedes.

Samlet beklager jeg således at måtte meddele, at det ikke for Københavns Politi er muligt at identificere de dokumenter, som Blekingegadekommissionen efterspørger.

...

Desuden har Justitsministeriet ved brev af 11. januar 2011 bl.a. oplyst følgende:

...

Endelig oversendes en arkivkasse med materiale vedrørende en sag om retshjælp fra Frankrig i anledning af, at to personer i 1983 blev anholdt i Paris. Justitsministeriets originale retshjælpssag blev destrueret i 2000, hvorfor det vedlagte materiale består af kopier af Udenrigsministeriets og Den Danske Ambassade i Paris' sagsakter. Om makuleringen af Justitsministeriets sag kan der henvises til ministeriets besvarelser af 1. april og 16. maj 2008 af spørgsmål nr. 470 (Alm. del) og 546 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg. ..."

De omtalte folketingsspørgsmål med besvarelser lyder som følger:

Spørgsmål nr. 470 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

"Kan ministeren bekræfte, at alle sagsakter/papirer vedrørende Lyngby-røveriet i Blekingegade-sagen er forsvundet eller makuleret i Justitsministeriet, som det fremgår af Peter Øvig Knudsens bøger 2. bind side 232?"

Svar:

Justitsministeriet kan oplyse, at ministeriet ikke længere er i besiddelse af akterne i den sag, hvor Justitsministeriet bistod Lyngby Politi med at indhente retshjælp fra Frankrig i forbindelse med, at to personer i 1983 blev anholdt i Paris i besiddelse af 6 millioner kr.

Sagen blev destrueret i 2000, idet sager i den pågældende journalgruppe (sager vedrørende retshjælp til og fra udlandet) i henhold til Justitsministeriets kassationsplan for den pågældende journalperiode kunne kasseres ved udgangen af 1997. Sagen blev således destrueret sammen med Justitsministeriets øvrige sager i den pågældende journalgruppe, som efter Statens Arkivers bestemmelse ikke skulle afleveres til Statens Arkiver.

Det bemærkes, at der findes kopi af korrespondance mellem Justitsministeriet og de franske myndigheder mv. i Udenrigsministeriet, idet korrespondance i retshjælpssager på daværende tidspunkt almindeligvis blev fremsendt via diplomatiske kanaler.

PET-kommissionen har modtaget kopi af disse akter.”

”Spørgsmål nr. 546 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes uddybe svaret på spørgsmål 470 for så vidt angår destruktionen af den pågældende sag, herunder uddybende redegøre for grundlaget for destruktionen af sagen og Statens Arkivers bestemmelser herom samt oplyse, om de pågældende regler fortsat er gældende.”

Svar:

Som det fremgår af Justitsministeriets besvarelse af 1. april 2008 af spørgsmål nr. 470 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg blev den pågældende sag destrueret i 2000 i overensstemmelse med Justitsministeriets kassationsplan for den pågældende journalperiode.

Kassationsplanen fremgår af Rigsarkivets brev af 28. juni 1999 til Justitsministeriet. Kopi af brevet vedlægges til orientering, idet det bemærkes, at den omhandlede sag var journaliseret i gruppe 2011.

Det kan oplyses, at Rigsarkivet har udarbejdet kassationsbestemmelserne på baggrund af en gennemgang af et udvalg af Justitsministeriets sager, i hvilken forbindelse Rigsarkivet har vurderet, hvilke sagstyper der er bevaringsværdige.

De sagsgrupper, der opregnes i kassationsplanen, skal ikke indleveres til Statens Arkiver og kan kasseres, når de efter Justitsministeriets vurdering ikke længere er af retlig eller administrativ betydning. På grund af de meget store sagsmængder foretages der ikke i forbindelse med kassationen en konkret vurdering af de enkelte sagers bevaringsværdighed, men kun en generel vurdering af sagskategorierne.

Den beskrevne fremgangsmåde anvendes fortsat.”²⁴

24 Se i øvrigt om den destruerede retshjælpssag kapitel 3, afsnit 3.4.4.

Vedrørende materialet fra de forskellige politikredse gør der sig desuden det særlige forhold gældende, at Københavns Politi efter røveriet og drabet ved Købmagergade Postkontor i forbindelse med efterforskningen mod Blekingegadebanden indhentede sagsakterne fra de øvrige politikredses oprindelige efterforskning i de uopklarede alvorlige sager, som man mistænkte Blekingegadebanden for at stå bag. De berørte politikredse har oplyst, at det dengang oversendte materiale ikke efterfølgende er returneret fra Københavns Politi til kredsene.²⁵

Københavns Politi opbevarer alt materiale fra Blekingegade-sagen i et kælder-rum på Politigården. Kommissionen har haft fri adgang hertil og har der gennemgået de meget store mængder af materiale. Det har herved kunnet konstateres bl.a., at dele af akterne fra de oprindelige efterforsknings-sager, herunder fra andre politikredse, fortsat befinder sig i separate kasser. En væsentlig del af de manglende sagsakter fra de oprindelige efterforsknings-sager i de separate kasser har vist sig at være indsat i ringbind (ekstrakter), der blev fremstillet til brug for retsbehandlingen af Blekingegade-sagen. Imidlertid har ikke alle akter kunnet findes. Kommissionen har ikke fundet tegn på, at de manglende akter er fjernet i tilknytning til PET-kommissionens eller Blekingegade-kommissionens undersøgelser eller på et tidligere tidspunkt med det formål at vanskeliggøre en eventuel senere undersøgelse. Det er kommissionens opfattelse, at de manglende akter navnlig har betydning for fastlæggelsen af forløbene vedrørende Glostrup-, Lyngby- og Lobeliavej-forholdene, hvorfor kommissionens undersøgelse af de nævnte forhold må ses i lyset heraf.

1.6.2 Forklaringer mv.

1.6.2.1 Forklaringer

69 personer har afgivet forklaring for kommissionen.

Samtlige forklaringer er afgivet i offentlige møder for åbne døre. Alle personer er mødt efter at have modtaget en uformel vidneindkaldelse. Vidner omfattet af undersøgelseskommissionslovens § 21, stk. 1,²⁶ og deres eventuelle bisidder har inden mødet modtaget en oversigt over de temaer, som forklaringen ville vedrøre. Desuden har kommissionen til brug for forklaringerne på grund-

25 E-mail af 27. januar 2011 fra Nordsjællands Politi, brev af 15. februar 2011 fra Københavns Vestegns Politi og brev af 11. april 2011 fra Østjyllands Politi.

26 Undersøgelseskommissionslovens § 21, stk. 1, omfatter personer, hvis forhold undersøges. Se i øvrigt om afgrænsningen af denne personkreds nedenfor.

lag af kommissionens gennemgang af det indhentede materiale udarbejdet en ekstrakt, der har bestået af de sagsakter, som kommissionen har fundet burde indgå i undersøgelsen. Bisidderne har fået udleveret de for det enkelte vidne relevante dele af ekstrakten. I de udleverede ekstrakter har sikkerhedsbeskyttede informationer været udeladt. Bisidderne har haft adgang til ekstrakten i sin helhed i kommissionens lokaler, ligesom de her har haft adgang til at gennemgå alt materiale i øvrigt.

De indkaldte vidner har omfattet de personer, der efter kommissionens vurdering måtte antages bedst at kunne belyse PET's sagsbehandling vedrørende Appel-gruppen, forløbet af efterforskningen og retsforfølgningen i anledning af de kriminelle forhold, som gruppens medlemmer blev mistænkt og i et vist omfang dømt for, og Justitsministeriets behandling af udleveringsspørgsmål mv. i forbindelse med Lyngby Politis efterforskning af røveriet den 2. marts 1983 mod en pengetransport fra Den Danske Bank i Lyngby. Vurderingen er sket på grundlag af kommissionens gennemgang af det modtagne materiale mv., PET-kommissionens beretning, bøgerne "Blekingegadebanden", "Politiets hemmeligheder – Jørn Moos genåbner Blekingegadesagen" samt de afgivne forklaringer.

Følgende personer har afgivet forklaring for kommissionen:²⁷

PET

Forhenværende direktør for Folketinget Ole Stig Andersen. Politimester i PET fra 1975 til 1984. Protokol nr. 35.

Kabinetsssekretær Henning Fode. Politimester i PET fra 1984 til 1988. Var desuden som fuldmægtig i Justitsministeriet involveret i udleveringsspørgsmålene mv. i forbindelse med Lyngby Politis efterforskning af røveriet den 2. marts 1983 mod en pengetransport fra Den Danske Bank i Lyngby. Endelig var Henning Fode som vicerigspolitichef involveret i efterforskningen mod Blekingegadebanden efter røveriet og drabet ved Købmagergade Postkontor i 1988. Protokol nr. 69.

Forhenværende politidirektør Hanne Bech Hansen. Politimester i PET fra 1988 til 1993. Protokol nr. 65.

Forhenværende politimester Niels Gudmund Riskær Schmidt. Ansat i PET fra 1974 til 1983, fra 1977 som vicepolitimester. Protokol nr. 9.

²⁷ Vidnerne er henført under den myndighed, de var tilknyttet i den periode, som afhøringen af dem primært vedrører.

Forhenværende politimester Mikael Lyngbo. Vicepolitimester i PET fra 1983 til 1989. Protokol nr. 34.

Seniorrådgiver i Udlændingestyrelsen Poul Mose Hansen. Politifuldmægtig i PET fra 1979 til 1985. Protokol nr. 8 og 28.

Forhenværende chefpolitiinspektør Per Claus Larsen. Kriminalinspektør i PET fra 1983 til 1992. Protokol nr. 31 og 52.

Forhenværende chefpolitiinspektør Frank Jan Jensen. Ansat i PET fra 1981 til 2012. Protokol nr. 51.

Forhenværende kriminalkommissær Hilbert Winther-Hinge. Ansat i PET fra 1966 til 1991. Protokol nr. 71.

Forhenværende kriminalassistent Niels Christian Medom. Ansat i PET fra 1975 til 2012. Protokol nr. 7 og 19.

Forhenværende kriminalassistent Evan Frits Poulsen. Ansat i PET fra 1969 til 1984. Protokol nr. 10.

Forhenværende kriminalassistent Jens Brian Pedersen. Ansat i PET fra 1976 til 2008. Protokol nr. 11.

Forhenværende kriminalassistent Ole Jens Rømer. Ansat i PET fra 1975 til 2012. Protokol nr. 12.

Forhenværende kriminalassistent Leon Mandal Jensen. Ansat i PET fra 1975 til 1987. Protokol nr. 13.

Forhenværende kriminalassistent Erling Sigurd Hjort. Ansat i PET fra 1982 til 1987. Protokol nr. 14 og 38.

Forhenværende kriminalkommissær Paul Erich Ropers. Ansat i PET fra 1975 til 2007. Protokol nr. 18 og 27.

Forhenværende vicekriminalkommissær Poul Erik Dinesen. Ansat i PET fra 1977 til 2004. Protokol nr. 25.

Kriminalassistent AA.²⁸ Ansat i PET i 1979 og fortsat ansat. Protokol nr. 26.

Forhenværende kriminalassistent Poul Erik Illum Hansen. Ansat i PET fra 1975 til 2010. Var fra et tidspunkt i 1980 og et halvt år frem udstationeret hos Glostrup Politi. Protokol nr. 29.

Konsulent BB.²⁹ Ansat i PET i 1979 og fortsat ansat. Protokol nr. 30.

Forhenværende kriminalassistent Søren Helge Arleth Nielsen. Ansat i PET fra 1983 til 2004. Protokol nr. 42.

Forhenværende kriminalassistent Christian René Dehn. Ansat i PET fra 1983 til 1986. Protokol nr. 43.

Kriminalassistent CC.³⁰ Ansat i PET i 1986 og fortsat ansat. Protokol nr. 46.

Rigsadvokaten

Forhenværende højesteretsdommer Asbjørn Jensen. Rigsadvokat fra 1988 til 1995. Protokol nr. 56.

Rigspolitiet

Forhenværende vicerigspolitichef Erik Justesen. Protokol nr. 67.

Forhenværende kriminalkommissær Ernst Søndergaard Pedersen. Var som kriminalassistent i Rigspolitiets rejseafdeling involveret i efterforskningen i begyndelsen af 1980'erne af navnlig en række brandattentater i Århus og sagen om frihedsberøvelse og forsøg på bankrøveri i Glostrup den 7. juli 1980. Protokol nr. 3.

Forhenværende vicekriminalinspektør Arne Siezing. Var som kriminalassistent i Rigspolitiets rejseafdeling involveret i efterforskningen i begyndelsen af 1980'erne af navnlig en række brandattentater i Århus og sagen om frihedsberøvelse og forsøg på bankrøveri i Glostrup den 7. juli 1980. Protokol nr. 1.

28 Efter en afvejning af offentlighedens interesse i at få kendskab til vidnernes navne over for hensynet til vidnernes særlige tjenestefunktion imødekom kommissionen i forbindelse med afgivelse af forklaringer anmodninger fra vidner i aktiv tjeneste hos PET om navneforbud i relation til offentlig gengivelse af deres navne. Af de samme grunde har kommissionen besluttet ikke at offentliggøre navnene på vidner i aktiv tjeneste hos PET i beretningen og dertil hørende bilag.

29 Se note 28.

30 Se note 28.

Forhenværende kriminalassistent Søren Peter Kornerup. Var som kriminalassistent i Rigspolitiets rejseafdeling involveret i efterforskningen i begyndelsen af 1980'erne af navnlig en række brandattentater i Århus og sagen om frihedsberøvelse og forsøg på bankrøveri i Glostrup den 7. juli 1980. Protokol nr. 4.

Statsadvokaten for København

Vicestatsadvokat Vibeke Uldal. Var som fuldmægtig hos Statsadvokaten for København involveret i behandlingen af sagen mod Blekingegadebanden fra 1989 til 1991. Protokol nr. 55.

Århus Politi

Forhenværende vicepolitimester Villy Sørensen. Vicepolitimester i Århus Politi fra 1981. Protokol nr. 5.

Glostrup Politi

Forhenværende politimester Ebbe Steen Hansen. Vicepolitimester i Glostrup Politi til 1981. Protokol nr. 6.

Forhenværende politimester Michael Georg Clan. Vicepolitimester i Glostrup fra 1981 til 1984. Protokol nr. 2.

Forhenværende kriminalinspektør Ejgil Martin Dalsgaard. Var som kriminalinspektør i Glostrup Politi involveret i efterforskningen af sagen om frihedsberøvelse og forsøg på bankrøveri i Glostrup den 7. juli 1980. Var kriminalinspektør i PET fra 1981 til 1982. Protokol nr. 17.

Forhenværende vicekriminalkommissær Erik Lassen. Var som vicekriminalkommissær i Glostrup Politi involveret i efterforskningen af sagen om frihedsberøvelse og forsøg på bankrøveri i Glostrup den 7. juli 1980. Protokol nr. 64.

Københavns Politi

Forhenværende politimester Annemette Møller. Var som 1. og 2. vicepolitidirektør i Københavns Politi involveret i behandlingen af sagen mod Blekingegadebanden efter røveriet og drabet ved Købmagergade Postkontor i 1988. Protokol nr. 68.

Forhenværende politiadvokat Ole Weikop. Var som politiadvokat i Københavns Politi involveret i behandlingen af sagen mod Blekingegadebanden efter røveriet og drabet ved Købmagergade Postkontor i 1988. Protokol nr. 53.

Politiadvokat Finn Chr. Christiansen. Var som politiadvokat i Københavns Politi involveret i behandlingen af sagen mod Blekingegadebanden efter røveriet og drabet ved Købmagergade Postkontor i 1988. Protokol nr. 54.

Forhenværende politiassessor Susan Schmiegelow. Var som politiassessor i Københavns Politi involveret i behandlingen af sagen mod Niels Jørgensen efter anholdelsen af ham den 3. juni 1986 på Lobeliavej på Amager for forsøg på biltyveri mv. Protokol nr. 45.

Forhenværende chefkriminalinspektør Per Kanding. Var som kriminalinspektør i Københavns Politi involveret i efterforskningen af røveriet mod en pengetransport ved Vesterport den 2. april 1982. Protokol nr. 16.

Forhenværende kriminalinspektør Kurt Olsen. Var som kriminalinspektør i Københavns Politi involveret i efterforskningen af røveriet mod Daells Varehus den 22. december 1986 og efterforskningen mod Blekingegadebanden efter røveriet og drabet ved Købmagergade Postkontor i 1988. Protokol nr. 70.

Forhenværende kriminalinspektør Jørn Moos. Var som kriminalassistent i Københavns Politi involveret i efterforskningen af røveriet mod Daells Varehus den 22. december 1986 og efterforskningen mod Blekingegadebanden efter røveriet og drabet ved Købmagergade Postkontor i 1988. Protokol nr. 47.

Forhenværende kriminalinspektør Erik Bjørn. Var som kriminalinspektør i Københavns Politi involveret i efterforskningen efter anholdelsen af Niels Jørgensen den 3. juni 1986 på Lobeliavej på Amager for forsøg på biltyveri mv. Protokol nr. 72.

Vicekriminalinspektør Niels Bach Christensen. Var som kriminalassistent i Københavns Politi involveret i efterforskningen af røveriet mod Daells Varehus den 22. december 1986 og efterforskningen mod Blekingegadebanden efter røveriet og drabet ved Købmagergade Postkontor i 1988. Protokol nr. 50.

Politiinspektør Steen Edeling. Var som kriminalassistent i Københavns Politi involveret i efterforskningen efter anholdelsen af Niels Jørgensen den 3. juni 1986 på Lobeliavej på Amager for forsøg på biltyveri mv. Protokol nr. 41.

Forhenværende kriminalassistent Regnar Kjeld Jørgensen. Var som kriminalassistent i Københavns Politi involveret i efterforskningen af røveriet mod en pengetransport ved Vesterport den 2. april 1982 og efterforskningen mod

Blekingegadebanden efter røveriet og drabet ved Købmagergade Postkontor i 1988. Desuden ansat i PET fra 1976 til 1980. Protokol nr. 15.

Forhenværende politiassistent Erling Bundgaard Melkjorsen. Var som kriminalassistent i Københavns Politi involveret i efterforskningen efter anholdelsen af Niels Jørgensen den 3. juni 1986 på Lobeliavej på Amager for forsøg på biltyveri mv. Protokol nr. 40.

Kriminalassistent Jan Andersen. Var som kriminalassistent i Københavns Politi involveret i efterforskningen af røveriet mod Daells Varehus den 22. december 1986 og efterforskningen mod Blekingegadebanden efter røveriet og drabet ved Købmagergade Postkontor i 1988. Protokol nr. 48.

Kriminalassistent Henrik Bjerg Jensen. Var som kriminalassistent i Københavns Politi involveret i efterforskningen af røveriet mod Daells Varehus den 22. december 1986 og efterforskningen mod Blekingegadebanden efter røveriet og drabet ved Købmagergade Postkontor i 1988. Protokol nr. 49.

Gladsaxe Politi

Forhenværende kriminalinspektør Jørgen Juul. Var som kriminalinspektør i Gladsaxe Politi involveret i efterforskningen af røveriet mod en pengetransport fra Privatbanken i Herlev den 3. december 1985. Protokol nr. 74.

Forhenværende kriminalinspektør Evald Andersen. Var som kriminalkommissær i Gladsaxe Politi involveret i efterforskningen af røveriet mod en pengetransport fra Privatbanken i Herlev den 3. december 1985. Protokol nr. 66.

Forhenværende vicekriminalinspektør Vagner Eliseholm. Var som kriminalassistent i Gladsaxe politi involveret i efterforskningen af røveriet mod en pengetransport fra Privatbanken i Herlev den 3. december 1985. Protokol nr. 36.

Forhenværende vicekriminalkommissær Leif Korsgaard Christoffersen. Var som kriminalassistent i Gladsaxe Politi involveret i efterforskningen af røveriet mod en pengetransport fra Privatbanken i Herlev den 3. december 1985. Protokol nr. 73.

Forhenværende kriminalassistent Bent Harding Spangsberg. Var som kriminalassistent i Gladsaxe Politi involveret i efterforskningen af røveriet mod en pengetransport fra Privatbanken i Herlev den 3. december 1985. Protokol nr. 37.

Lyngby Politi

Forhenværende politimester Søren Sørensen. Var som politimester i Lyngby Politi involveret i efterforskningen af røveriet mod en pengetransport fra Den Danske Bank i Lyngby den 2. marts 1983. Protokol nr. 24.

Forhenværende kriminalinspektør Gerhard Rohwer. Var som kriminalkommissær i Lyngby Politi involveret i behandlingen af sagen vedrørende røveriet mod en pengetransport fra Den Danske Bank i Lyngby den 2. marts 1983. Protokol nr. 23.

Forhenværende vicekriminalinspektør Willy Pedersen. Var som vicekriminalkommissær i Lyngby Politi involveret i efterforskningen af røveriet mod en pengetransport fra Den Danske Bank i Lyngby den 2. marts 1983. Protokol nr. 22

Forhenværende kriminalassistent Johannes Helmer Pedersen. Var som kriminalassistent i Lyngby Politi involveret i efterforskningen af røveriet mod en pengetransport fra Den Danske Bank i Lyngby den 2. marts 1983. Desuden var han som kriminalassistent i Københavns Politi involveret i efterforskningen mod Blekingegadebanden efter røveriet og drabet ved Købmagergade Postkontor i 1988. Protokol nr. 20.

Forhenværende kriminalassistent Karsten Høy Petersen. Var som kriminalassistent i Lyngby Politi involveret i efterforskningen af røveriet mod en pengetransport fra Den Danske Bank i Lyngby den 2. marts 1983. Protokol nr. 21.

Justitsministeriet

Forhenværende departementschef Poul Lundbæk Andersen. Afdelingschef i Justitsministeriet fra 1980 til 1986 og departementschef fra 1986 til 1991. Protokol nr. 62.

Følgende var som ansatte i Justitsministeriets daværende 3. kontor (Politikontoret) involveret i behandlingen af udleveringsspørgsmålene mv. i forbindelse med Lyngby Politis efterforskning af røveriet mod en pengetransport fra Den Danske Bank i Lyngby den 2. marts 1983:

Advokat Carl Christian Duus. Protokol nr. 59.

Forhenværende rigspolitichef Torsten Hesselbjerg. Protokol nr. 58.

Landsdommer Eivind Linde Jensen. Protokol nr. 60.

Statsadvokat Lise-Lotte Nilas. Protokol nr. 57.

Højesteretsdommer Hanne Schmidt. Protokol nr. 61.

Forhenværende byretspræsident Ida Heide-Jørgensen. Protokol nr. 63.

Udenrigsministeriet

Forhenværende ambassadør Herluf Hansen. Var som fuldmægtig i Udenrigsministeriet involveret i behandlingen af udleveringsspørgsmålene mv. i forbindelse med Lyngby Politis efterforskning af røveriet mod en pengetransport fra Den Danske Bank i Lyngby den 2. marts 1983. Protokol nr. 32.

Forhenværende ambassaderåd Ib Bjerregaard-Pedersen. Var som fuldmægtig i Udenrigsministeriet involveret i behandlingen af udleveringsspørgsmålene mv. i forbindelse med Lyngby Politis efterforskning af røveriet mod en pengetransport fra Den Danske Bank i Lyngby den 2. marts 1983. Protokol nr. 33.

Københavns Byret

Landsdommer Hans Christian Thomsen. Dommer i Københavns Byret i straffesagen mod Niels Jørgensen efter anholdelsen af denne på Lobeliavej på Amager for forsøg på biltyveri mv. Protokol nr. 44.

Andre

Jim Olsen. Vidne i forbindelse med røveriet mod en pengetransport fra Den Danske Bank i Lyngby den 2. marts 1983. Protokol nr. 39.

1.6.2.2 Beskikkelse af bisiddere

Efter undersøgelseskommissionslovens § 21, stk. 1, har den person, hvis forhold undersøges, ret til en bisidder efter eget valg. Retten til at vælge en bisidder gælder, uanset om kommissionen alene skal undersøge og redegøre for et faktisk begivenhedsforløb, eller om kommissionen skal foretage retlige vurderinger til belysning af, om der foreligger grundlag for, at det offentlige søger nogen draget til ansvar, jf. lovens § 4, stk. 4.³¹

Henset til den nedenfor gengivne formulering af § 5, stk. 4, i lov nr. 389 af 22. maj 1996 om undersøgelse af Nørrebro-sagen sammenholdt med undersøgelseskommissionslovens § 21, stk. 1, belyses afgrænsningen af retten til beskikkelse af bisidder efter § 21, stk. 1, nærmere af Højesterets kendelse af 6. maj

31 Undersøgelseskommissioner, Embedsmandsansvaret & Folketingets Rolle med kommentarer af Oliver Talevski, Jens Peter Christensen og Claus Dethlefsen, (Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2002), s. 153.

1997.³² Kendelsen vedrørte de menige politifolks ret til beskikkelse af bisidder i forbindelse med afgivelse af vidneforklaring for Undersøgelseskommissionen vedrørende Nørrebro-sagen. Den nævnte kommission havde ifølge § 2, stk. 1, i lov nr. 389 af 22. maj 1996 bl.a. til opgave at undersøge og klarlægge det samlede begivenhedsforløb i forbindelse med urolighederne på Nørrebro den 18. og 19. maj 1993. I lovens § 2, stk. 2, var det bestemt, at undersøgelseskommissionen på grundlag af undersøgelsen skulle "... udtale sig om, hvorvidt der af personer i offentlig tjeneste er begået fejl eller forsømmelser, der kan give anledning til, at et retligt ansvar søges gennemført. En sådan udtalelse omfatter dog ikke de menige politifolk på Nørrebro". Lovens § 5, stk. 4, bestemte, at: "De personer, hvis forhold undersøges, har ret til lade sig bistå af en bisidder". Af bemærkningerne til § 2 fremgik, at "... undersøgelsen og klarlæggelsen af det samlede begivenhedsforløb omfatter også en beskrivelse af de menige politifolks forhold. På dette punkt er kommissionens opgave således ikke begrænset til den kreds af personer, i forhold til hvilken kommissionen efter bestemmelsens stk. 2 skal udtale sig om et eventuelt retligt ansvar, ...". Undersøgelseskommissionen fandt, at de af § 2, stk. 2, sidste pkt., omfattede polititjenestemænd ikke havde ret til en bisidder, og Københavns Byret afsagde kendelse i overensstemmelse hermed. Østre Landsret omgjorde byrettens afgørelse med følgende begrundelse: *"..., at undersøgelseskommissionen ifølge lovens § 2, stk. 1, nr. 1, skal undersøge det samlede begivenhedsforløb i forbindelse med urolighederne på Nørrebro den 18. og 19. maj 1993. Da dette efter bestemmelsens ordlyd og lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen også omfatter de menige politifolks forhold, følger det af lovens § 5, stk. 4, at de menige politifolk har ret til at lade sig bistå af en bisidder. Lovens § 2, stk. 2, 2. pkt., kan ikke føre til noget andet resultat."* Højesteret stadfæstede landsrettens kendelse.

Efter kommissoriet har Blekingegade-kommission til opgave at undersøge og redegøre for et faktisk begivenhedsforløb – på den ene side – om Justitsministeriet, PET eller andre relevante centrale myndigheder modvirkede det almindelige politis og anklagemyndighedens opklaring og strafforfølgning af de strafbare forhold, som bl.a. i den offentlige debat er blevet forbundet med Blekingegade-banden. I det omfang kommissionens undersøgelse viser, at centrale myndigheder bistod det almindelige politi og anklagemyndigheden med at opklare mv. de omhandlede strafbare forhold, skal kommissionen – på den anden side – undersøge og redegøre for, hvilken betydning denne bistand må antages at have haft for vedkommende politikreds' efterforskning og den eventuelle strafforfølgning af det pågældende forhold.

32 UfR 1997.1004/2 H.

Det har i forbindelse med undersøgelsen vist sig, at det ikke forinden afhøringerne af vidnerne har været muligt at danne sig et sikkert billede af de enkelte vidners rolle i de forskellige begivenhedsforløb. Kommissionen har derfor på grundlag af den ovenfor gengivne retsstilling fundet, at alle de personer, der har været indkaldt til at afgive vidneforklaring om deres udførelse af tjenesten, har haft ret til beskikkelse af bisidder efter § 21, stk. 1, hvis de har fremsat ønske herom.

Vidnerne har i anledning af kommissionsundersøgelsen haft følgende bisiddere beskikket:

Advokat Torben Koch for Evan Frits Poulsen, Ole Jens Rømer, Leon Mandal Jensen, Paul Erich Ropers, Poul Erik Dinesen, AA, Poul Erik Illum Hansen, BB, Søren Helge Arleth Nielsen, Christian Rene Dehn, CC, Hilbert Winther-Hinge og Kurt Olsen.

Advokat Stine Gry Johannesen for Arne Siezing, Regnar Kjeld Jørgensen, Per Kanding, Willy Pedersen, Gerhard Rohwer, Vagner Eliseholm, Erik Lassen og Leif Korsgaard Christoffersen.

Advokat John Petersen for Søren Sørensen, Mikael Lyngbo, Annemette Møller, Per Claus Larsen, Hanne Bech Hansen og Susan Schmiegelow.

Advokat Jens Christensen for Johannes Helmer Pedersen, Karsten Høy Petersen og Jørn Moos.

Advokat Lars Buurgaard Sørensen for Niels Christian Medom og Henrik Bjerg Jensen.

Advokat Ebbe Mogensen for Finn Chr. Christiansen og Søren Peter Kornerup.

Advokat Poul Heidmann for Henning Fode.

Advokat Per Magid for Poul Lundbæk Andersen.

Advokat Steen Bech for Jan Andersen.

Advokat Morten Samuelsson for Michael Georg Clan.

Advokat Peter Steen Hansen for Ebbe Steen Hansen.

Forhenværende vicepolitiinspektør Lars Nicolai Jensen for Ejgil Martin Dalsgaard.

1.6.2.3 Diverse forhold vedrørende forklaringerne

Kommissionen har efter kommissoriet ikke skullet foretage retlige vurderinger til belysning af, om der foreligger grundlag for, at det offentlige søger nogen draget til ansvar. Alle vidnerne er derfor blevet pålagt at afgive forklaring og tale sandhed, ligesom de er blevet gjort bekendt med strafansvaret for afgivelse af falsk forklaring, da kommissionen ikke i øvrigt har fundet anledning til at fravige de sædvanlige regler om vidnepligt og ansvar.

Efter en afvejning af offentlighedens interesse i at få kendskab til vidnerne navne over for hensynet til vidnerne særlige tjenestefunktion har kommissionen imødekommet anmodninger fra vidner i aktiv tjeneste hos PET om navneforbud i relation til offentlig gengivelse af vidnerne navne, jf. lov om undersøgelseskommissioner § 30, stk. 2, jf. § 30, stk. 1, nr. 4.

I forbindelse med afgivelsen af forklaring har kommissionen gjort vidnerne bekendt med, at forklaringerne blev lydoptaget, og at optagelserne ville blive destrueret, når kommissionen havde afgivet sin beretning. Vidnerne er desuden som hovedregel blevet stillet et afsluttende spørgsmål om, hvorvidt de ud over det allerede forklarede havde oplysninger af betydning for kommissionens undersøgelse.

På grundlag af protokolleringen af forklaringerne og lydoptagelserne har kommissionen udarbejdet udkast til protokoller med forklaringerne i redigeret form. Udkastene er blevet sendt til vidner omfattet af undersøgelseskommissionslovens § 21, stk. 1, og deres eventuelle bisidder til godkendelse. De endelige protokoller er optaget som bilag til beretningen. I et enkelt tilfælde har et vidne ønsket en tilføjelse foretaget til den afgivne forklaring.³³ Tilføjelsen er indsat som en note i protokollen. I øvrigt er forklaringerne i relevant omfang medtaget i redigeret form under gennemgangen af de enkelte forhold i kapitel 3.

1.6.2.4 Særlige bemærkninger

Flere centralt placerede personer har af naturlige årsager ikke kunnet afgive forklaring. Endvidere har mange vidner navnlig som følge af den lange tid, der er gået, siden begivenhederne fandt sted, haft begrænset erindring om væsentlige

33 Hanne Bech Hansen i protokol nr. 65.

omstændigheder. Denne tidsfaktor har især haft betydning for kommissionens fastlæggelse af forløbene vedrørende Glostrup-, Lyngby-, Herlev- og Lobeliavej-forholdene.

1.6.3 Skriftlige redegørelser og besvarelser af spørgsmål

Kommissionen har anmodet flere myndigheder,³⁴ en virksomhed og fire personer om skriftligt at redegøre for forskellige forhold og besvare spørgsmål, jf. undersøgelseskommissionslovens § 9, stk. 2.

Fremgangsmåden har kommissionen anvendt over for myndigheder i tilfælde, hvor det har været konkrete faktuelle spørgsmål, der ønskedes besvaret, og i tilfælde hvor kommissionen har ønsket redegørelser om regler og retningslinjer eller blot supplerende oplysninger.

Virksomheden, TDC, blev anmodet om at besvare et spørgsmål om aflytning af en nærmere angiven telefonforbindelse.

I tre af de tilfælde, hvor kommissionen har stillet skriftlige spørgsmål til personer, er det sket efter ønske fra de pågældende under henvisning til deres helbredsmæssige forhold. De tre er forhenværende politiassistent Jørgen Mathiesen, forhenværende kriminalassistent Leif Fauruskov Myrhøj og forhenværende konsul Bent Andersen. Den skriftlige besvarelse af spørgsmål har således skullet træde i stedet for de pågældendes afgivelse af forklaring. Herudover har kommissionen i forbindelse med udarbejdelsen af sin beretning stillet to skriftlige spørgsmål til forhenværende statsadvokat Erik Merlung, idet denne fremgangsmåde efter spørgsmålenes karakter skønnes tilstrækkelig.

Kommissionens udspørger har udarbejdet spørgsmålene til de ovennævnte personer, og kommissionens medlemmer har haft lejlighed til at komme med bemærkninger hertil og til at supplere disse, inden de med eventuelle bilag blev udsendt.

Jørgen Mathiesen, der som politiassistent i Københavns Politi var involveret i behandlingen af straffesagen mod Niels Jørgensen efter anholdelsen af denne på Lobeliavej på Amager for forsøg på biltyveri mv., har haft advokat Stine Gry Johannesen beskikket som bisidder.

³⁴ PET, Statsadvokaten for København og Bornholm, Københavns Politi og Københavns Byret.

Leif Faurskov Myrhøj, der som kriminalassistent i Gladsaxe Politi var involveret i efterforskningen af røveriet mod en pengetransport fra Privatbanken i Herlev den 3. december 1985, har ikke ønsket bisidder beskikket.

Bent Andersen var som konsul på Den danske Ambassade i Paris involveret i behandlingen af udleveringsspørgsmålene mv. i forbindelse med Lyngby Politis efterforskning af røveriet mod en pengetransport fra Den Danske Bank i Lyngby den 2. marts 1983. Bent Andersen, der efter sin pensionering fortsat var bosat i Frankrig, anmodede i november 2011 – efter kommissionens henvendelse til ham – om at få mulighed for skriftligt at besvare spørgsmål. Kommissionen imødekom anmodningen med det forbehold, at det kunne vise sig nødvendigt senere at indkalde Bent Andersen til vidneafhøring. Efter ønske fik Bent Andersen i december 2011 beskikket advokat Jens Christensen som bisidder.³⁵

I 2008 stillede PET-kommissionen i forbindelse med sin undersøgelse skriftlige spørgsmål til Bent Andersen, som han ved brev af 9. september 2008 besvarede. PET-kommissionens spørgsmål og svarene herpå har Blekingegade-kommissionen gengivet i relevant omfang i kapitel 3, afsnit 3.4.

Erik Merlung var som Statsadvokat for Sjælland involveret i behandlingen af udleveringsspørgsmålene mv. i forbindelse med Lyngby Politis efterforskning af røveriet mod en pengetransport fra Den Danske Bank i Lyngby den 2. marts 1983.

De skriftlige besvarelser af spørgsmål fra Jørgen Mathiesen, Leif Faurskov Myrhøj og Erik Merlung er gengivet i relevant omfang under gennemgangen af de enkelte forhold i kapitel 3.

1.7 Diverse forhold om kommissionens virksomhed

Justitsministeren oplyste i svar af 7. maj 2008 på spørgsmål nr. 544 (Alm. del)³⁶ fra Folketingets Retsudvalg bl.a., at regeringen med henblik på eventuel nedsættelse af en undersøgelseskommission vedrørende Blekingegade-sagen agtede – i god tid inden PET-kommissionens beretning forelå – at foretage en række forberedende skridt bl.a. for at sikre, at leje af lokaler mv. til kommissionen

35 Ved mail af 2. februar 2012 oplyste Bent Andersen, at han på et endnu uvist tidspunkt i foråret eller senere skulle gennemgå en operation, og at der efterfølgende ville være en rekonvalescensperiode. Efter aftale med kommissionen skulle bisidderen, når det blev muligt, rejse til Frankrig og bistå Bent Andersen med gennemgang og besvarelse af kommissionens spørgsmål. Kommissionen sendte den 22. juni 2012 spørgsmål med bilag til bisidderen, men den 9. juli 2012 afgik Bent Andersen ved døden.

36 Spørgsmål nr. 544 (Alm. del) og besvarelsen heraf er gengivet i uddrag under 1.2.

kunne ske meget hurtigt efter, at kommissoriet for en undersøgelseskommission om Blekingegade-sagen var vedtaget.

Som beskrevet under 1.1 var der på et møde den 2. juni 2010 med deltagelse af retsordførerne for samtlige Folketingets partier tilslutning til udkast til det senere endelige kommissorium for Blekingegade-kommissionen, og kommissionen blev nedsat den 15. september 2010.

Justitsministeriet og Slots- og Ejendomsstyrelsen fandt i samarbejde med PET frem til et lejemål til husning af kommissionen. Justitsministeriet indgik lejekontrakt med virkning fra den 1. november 2010, og efter en vis istandsættelse kunne kommissionen den 15. november 2010 tage lokalerne i Bredgade 56, 3. sal, i København i brug. Efter indflytningen skulle lejligheden sikres, og sikringen godkendes af PET, således at de sikkerhedsmæssige betingelser for levering og opbevaring af materiale, der indeholdt sikkerhedsbeskyttede informationer,³⁷ var opfyldt. Det hermed forbundne nødvendige arbejde betød, at kommissionen først fra begyndelsen af januar 2011 kunne modtage materiale af den beskrevne karakter.

I de følgende måneder gennemgik kommissionen det indkomne materiale og indhentede yderligere materiale på grundlag heraf. I forbindelse med indhentelse af materiale holdt kommissionen møder med Justitsministeriet, PET, Københavns Politi og Statsadvokaten for København og Bornholm.

Efter gennemgangen af materialet blev det besluttet, hvilke personer der på det foreliggende grundlag skulle indkaldes som vidner. Vidnerne blev fra slutningen af oktober 2011 underrettet om, at det kunne komme på tale at indkalde dem som vidner, og vidner omfattet af undersøgelseskommissionslovens § 21, stk. 1, blev tillige anmodet om at tilkendegive, om de ønskede bisidder beskikket. Da tilbagemeldingerne fra vidnerne forelå, blev der den 18. november 2011 afholdt møde med de advokater, som vidnerne havde ønsket beskikket som bisiddere. På mødet blev en række generelle forhold drøftet med henblik på tilrettelæggelse af afhøringerne. Det blev herunder afklaret, at de ville foregå på onsdage og fredage med første afhøringsdag den 18. januar 2012.

37 Materiale der skal behandles i overensstemmelse med Statsministeriets cirkulære nr. 9846 af 21. december 2013 om sikkerhedsbeskyttelse af informationer af fælles interesse for landene i NATO eller EU, andre klassificerede informationer samt informationer af sikkerhedsmæssig beskyttelsesinteresse i øvrigt. (Statsministeriets sikkerhedscirkulære).

Den 2. december 2011 foretog kommissionen en stikprøvekontrol hos PET, hvorunder PET på baggrund af et forinden fremsendt notat redegjorde for bl.a., hvorledes PET havde fremfundet materiale til kommissionen. På baggrund heraf og de foretagne stikprøver har kommissionen konkluderet, at PET har gjort, hvad kommissionen med rimelighed kunne forvente med hensyn til at fremfinde relevant materiale til kommissionen, og at kommissionen til brug for undersøgelsen har fået udleveret alt relevant materiale, som, det har kunnet konstateres, findes hos PET.

I tiden fra den 18. januar 2012 til den 13. juni 2012 holdt kommissionen 28 eksterne møder, hvorunder der blev afgivet forklaringer.³⁸ Forklaringerne blev afgivet i et lånt retslokale i Østre Landsret, idet kommissionens egne lokaler ikke var egnede hertil. Retslokalet var udstyret med mikrofon- og højtaleranlæg, hvilket muliggjorde tilslutning af lydoptagelsesudstyr.

Afgivelsen af forklaringer uden for kommissionens sikrede lokaler medførte nogle praktiske udfordringer, idet ekstrakten³⁹ til brug for forklaringerne i vidt omfang indeholdt sikkerhedsbeskyttede informationer. Det blev løst ved, at en af landsrettens medarbejdere efter aftale med kommissionen og landsretten på afhøringsdagene bragte ekstrakterne til det lånte retslokale i Østre Landsret om morgenen og tilbage til kommissionens lokaler efter afhøringerne.

I nogle tilfælde fremkom der under forklaringerne oplysninger om personer, der efterfølgende blev indkaldt som vidner, når indholdet af oplysningerne gav anledning hertil. Et enkelt vidne har af egen drift henvendt sig til kommissionen med henblik på at afgive forklaring.

Efter afgivelsen af forklaringer har kommissionen udarbejdet beretningen.

Under udarbejdelsen af beretningen har det vist sig nødvendigt bl.a. at bede om yderligere materiale og oplysninger til brug for beskrivelsen af nogle organisatoriske forhold i politiet.

Kommissionen har haft en hjemmeside www.Blekingegade-kommissionen.dk, hvor interesserede har kunnet finde bl.a. generel information om kommissionen og en 3-ugers oversigt over tidspunkterne for afhøringerne med angivelse af vidnernes navne. Vidner, der havde haft ansættelse i PET eller fortsat var ansat der,

³⁸ Se nærmere om forklaringerne ovenfor under 1.6.2.1.

³⁹ Se nærmere om ekstrakten ovenfor under 1.6.2.1.

og som ikke havde indtaget eller indtog centrale lederstillinger, blev i oversigten angivet som NN (no name).

De overordnede retningslinjer for tilrettelæggelse og gennemførelse af undersøgelsen har kommissionen fastlagt i samråd med udspørgeren, jf. § 5 i lov om undersøgelseskommissioner. Udspørgeren har herefter forberedt de enkelte afhøringer og afhøringsforløb med bistand fra kommissionens sekretariat.

Kommissionen har løbende holdt 26 interne møder alle med deltagelse af udspørgeren, ligesom der i vidt omfang har været drøftelser mv. via mail.

Kommissionens daglige arbejde har været varetaget af et sekretariat ledet af formanden.

Ved planlægningen og gennemførelsen af undersøgelsen har kommissionen haft for øje, at det i kommissoriet er angivet, at kommissionen bør tilrettelægge sit arbejde således, at kommissionen så vidt muligt kan afgive beretning om resultatet af sin undersøgelse senest tre år efter, at kommissionen er endeligt nedsat.⁴⁰ Til trods for bestræbelserne herpå måtte kommissionen imidlertid konstatere, at det ikke kunne lade sig gøre, og kommissionen orienterede derfor den 7. august 2013 justitsminister Morten Bødskov herom og oplyste, at det forventedes, at beretningen kunne afgives i løbet af april/maj 2014.

1.8 Orientering af personer omfattet af undersøgelseskommissionslovens § 21, stk. 1, om kommissionens vurderinger mv. med henblik på en udtalelse

Kommissionen har i overensstemmelse med § 23, stk. 3, i lov om undersøgelseskommissioner orienteret personer omfattet af undersøgelseskommissionslovens § 21, stk. 1,⁴¹ og deres eventuelle bisiddere om de faktiske og eventuelle retlige forhold, som kommissionen agtede at give udtryk for vedrørende de pågældende i beretningen. Breve herom blev udsendt den 21. januar 2014, og kommissionen fastsatte heri frist til den 19. februar 2014 til at komme med en skriftlig udtalelse, jf. lovens § 23, stk. 4.

40 Af justitsministerens svar af 6. april 2011 på spørgsmål nr. 3 (Alm. del) fremgår bl.a., at dette ikke er en egentlig tidsfrist, men alene en henstilling til Blekingegade-kommissionen om, hvornår beretningen bør afgives.

41 Undersøgelseskommissionslovens § 21, stk. 1, omfatter personer, hvis forhold undersøges. Se i øvrigt om afgrænsningen af denne personkreds ovenfor under 1.6.2.3.

Arne Siezing, Erik Lassen, Karsten Høy Petersen, Johannes Helmer Pedersen, Henning Fode, Carl Christian Duus, Hanne Schmidt, Jørn Moos og Christian Rene Dehn er herefter fremkommet med udtalelser.

Udtalelserne fra de ovennævnte vidner er optrykt som bilag til beretningen. Undersøgelseskommissionen har ikke i sine bemærkninger taget direkte stilling til det, der er anført i de modtagne udtalelser, men de deri indeholdte synspunkter er indgået i kommissionens endelige vurdering.

1.9 Beretningens opbygning

Beretningen er fordelt på otte bind.

Det første bind indeholder to kapitler. I kapitel 1 om "Kommissionens nedsættelse, opgave og afgrænsning heraf, tilvejebringelse af oplysninger mv." redegøres der for grundlaget for kommissionens undersøgelse, og kommissionens arbejde beskrives. Kapitel 2 indeholder baggrundoplysninger, der indgår i grundlaget for kommissionens gennemgang. Kapitlet består af tre afsnit – "Regler og retningslinjer for PET's og det øvrige politis virksomhed i relevant omfang", "Diverse om PET's organisering" og "PET's overvågning af Appel-gruppen frem til efterforskningen af navnlig en række brandattentater i Århus i begyndelsen af 1980'erne". Det sidste afsnit er en gennemgang af de indhentede oplysninger om PET's overvågning af Appel-gruppen frem til efterforskningen i begyndelsen af 1980'erne af navnlig en række brandattentater i Århus, som er det første forhold, der gennemgås i kapitel 3. Se nærmere herom nedenfor.

Kapitel 3 er beretningens hovedkapitel. Heri gennemgås de enkelte forhold delt op i et indledende afsnit med beskrivelse af forholdet efterfulgt af to afsnit – "Dokumentation" og "Forklaringer". I disse to afsnit gengives indhentede oplysninger om forholdet, hvorefter følger et afsnit "Kommissionens sammenfatning" med kommissionens bevismæssige vurdering af, hvad det sandsynlige sagsforløb har været. Endelig kommer et afsluttende afsnit "Kommissionens konklusioner". Den valgte fremgangsmåde bevirker, at der forekommer gentagelser i sammenfatnings- og konklusionsafsnittene. Kapitlet er på grund af sin størrelse fordelt på bind 2-6. I det sidste af disse bind indgår tillige kapitel 4, der er en afsluttende opsummering af kommissionens vurderinger og konklusioner.

Bind 7 og 8 indeholder som bilag til beretningen kommissionens protokoller med vidneforklaringer og udtalelser fra vidner afgivet i henhold til lov om undersøgelseskommissioner § 23, stk. 4. De dele af vidneforklaringerne og det indhentede

materiale, der er fundet relevante for kommissionens vurderinger og konklusioner, er gengivet i forbindelse med de emner, som de vedrører.

Kommissionen har i beretningen i vidt omfang anonymiseret oplysninger om personer, der har været genstand for overvågning af PET, og personer ansat i PET med visse undtagelser. Baggrunden herfor er bl.a., at navnene på de pågældende i mange tilfælde er uden betydning for forståelsen af beretningen. Desuden er der lagt vægt på hensynet til de personer, der var aktive i de overvågede miljøer, men som ikke senere er straffet for ulovlige forhold.⁴² Desuden har kommissionen besluttet, at navne på fortsat ansatte i PET ikke skal offentliggøres.⁴³ Henset til, at PET's journalnumre er at betragte som beskyttede informationer, har kommissionen, under indtryk af at de er uden betydning for forståelsen af beretningen, ligeledes besluttet ikke at gengive dem i beretningen.

I beretningen er der talrige citater fra det materiale, der har indgået i undersøgelsen. Kommissionen har vedtaget at citere ordret herfra, hvorfor bl.a. grammatiske fejl, herunder kommafejl, og sproglige fejl samt slåfejl, herunder med hensyn til stavning af navne mv., ikke er rettet i citaterne.

42 Af forarbejderne til lov om undersøgelse af politiets efterretningsvirksomhed på det politiske område og af de aktiviteter, der var baggrund for denne virksomhed (PET-kommissionsloven), FT 1998-99, tillæg A s. 1767 (vedrørende spørgsmålet om åbne eller lukkede døre under afhøringerne) fremgår bl.a.: "For det andet må der lægges stor vægt på hensynet til, at navne på personer, som har været i efterretningstjenestens søgelys, ikke nu fremdrages og blottægges offentligt mange år efter. Det ville således være i strid med almindelige retsplejemæssige principper, hvis personer, der ikke dengang blev retsforfulgt, nu i forbindelse med afhøring af ansatte i efterretningstjenesten skulle udsættes for offentlig omtale af de mistanker, efterretningstjenesten på et tidspunkt har rettet mod dem."

43 Se nærmere note 28.

KAPITEL 2

BAGGRUND

2.1 Regler og retningslinjer for PET's og det øvrige politis virksomhed i relevant omfang

2.1.1 Overordnede regler om PET's virke

Indtil vedtagelsen af lov nr. 604 af 12. juni 2013 om Politiets Efterretningstjeneste (PET) var der ikke noget særskilt lovgrundlag for PET. Retsgrundlaget for PET's virke udgjordes indtil da af love, bekendtgørelser og cirkulærer, hvortil kom instrukser og særlige retningslinjer mv.⁴⁴ Ifølge "Instruks til chefen for politiets efterretningstjeneste" af 30. november 1953 med ændringer, der har været gældende i hele den for kommissionen relevante periode og i øvrigt helt frem til 1996,⁴⁵ har PET's opgave været:

"... at overvåge, forebygge og modvirke foretagender og handlinger, som må antages at rumme en fare for rigets selvstændighed og sikkerhed og den lovlige samfundsorden, herunder i første række de i straffelovens kapitler 12 og 13 omhandlede forbrydelser."

Straffelovens kapitel 12 indeholder bestemmelser om forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed, og kapitel 13 indeholdt inden en ændring i 2006⁴⁶ bestemmelser om forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder.

44 PET-kommissionens beretning bind 1, s. 124.

45 Bet. 1529/2012 om PET og FE, s. 73.

46 Ved lov nr. 542 af 8. juni 2006 blev kapitel 13's overskrift ændret til "Forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme mv."

2.1.2 Kompetencefordeling mv. mellem PET, Rigspolitiets rejseafdeling og den stedlige politikreds

Kommissionen har til brug for gennemgangen af de enkelte forhold i kapitel 3 indhentet en række oplysninger om regler og retningslinjer fra Rigspolitiet, herunder PET. Nedenfor og i afsnit 2.1.3 er de indhentede oplysninger gengivet.

Århus Politi, Rigspolitiets rejseafdeling og PET var alle involveret i efterforskningen i begyndelsen af 1980'erne af navnlig en række brandattentater i Århus, ligesom PET også havde at gøre med efterforskningen af andre af de forhold, der henregnes til Blekingegadebanden. Blekingegade-kommissionen har til brug for vurderingen af samarbejdet mellem de nævnte politimyndigheder anmodet PET og Rigspolitiet om at redegøre bl.a. for den indbyrdes kompetencefordeling mv.

I det følgende gengives først kommissionens korrespondance med PET herom. Dernæst gengives korrespondancen med Rigspolitiet.

Kommissionen skrev den 9. juli 2012 til PET bl.a.:

“... ”

Desuden skal kommissionen bede PET om en redegørelse for om og i givet fald hvilke regler og eventuelle retningslinjer, herunder interne, der i perioden 1979 til 1989 var gældende for samarbejdet mellem PET og de enkelte politikredse samt rejseafdelingen i forbindelse med efterforskning af konkrete straffesager, herunder i forbindelse med videregivelse af oplysninger fra PET til det stedlige politi.”

PET besvarede forespørgslen ved brev af 15. november 2012, hvoraf fremgår bl.a.:

“... ”

Blekingegade-kommissionen har endelig anmodet Politiets Efterretningstjeneste om en redegørelse for, om og i givet fald, hvilke regler og eventuelle retningslinjer, herunder interne, der i perioden 1979 til 1989 var gældende for samarbejdet mellem Politiets Efterretningstjeneste og de enkelte politikredse samt rejseafdelingen i forbindelse med efterforskning af konkrete straffesager, herunder i forbindelse med videregivelse af oplysninger fra Politiets Efterretningstjeneste til det stedlige politi.

Politiets Efterretningstjeneste skal i den forbindelse bemærke, at der ved Justitsministeriets cirkulære af 24. januar 1952 blev fastsat regler for ef-

terretningsvirksomhedens organisation, herunder om samarbejdet mellem Politiets Efterretningstjeneste og politikredsene. Af cirkulæret fremgik det bl.a., at Politiets Efterretningstjeneste var bemyndiget til at meddele politidirektøren i København og politimestrene anvisninger med hensyn til efterretningsmæssige opgaver. Det fremgik ligeledes, at oplysninger af såvel almindelig som konkret karakter vedrørende efterretningstjenesten kun måtte videregives til de polititjenestemænd, der havde en åbenbar tjenstlig interesse i at få kendskab til oplysningerne.

Den 30. november 1953 blev der udstedt en instruks fra justitsministeren til chefen for Politiets Efterretningstjeneste. Af denne instruks fremgår det blandt andet, at det påhviler chefen for Politiets Efterretningstjeneste at drage omsorg for, at de direktiver om efterretningstjenestens udførelse, der gives af justitsministeren, i fornødent omfang meddeles politidirektøren i København, politimestrene og rigspolitechefen, og i videst mulig omfang at påse, at de givne direktiver efterleves. Det fremgår ligeledes af instruksen, at efterforskningen i politikredsen gennemføres under ledelse af den stedlige politimester (politidirektøren), men i forståelse og samarbejde med Politiets Efterretningstjeneste.

Såvel cirkulæret fra 1952 som instruksen fra 1953 er indeholdt i justitsministeriets skrivelse af 9. november 1998 til Folketingets Retsudvalg, der vedlægges.

Der findes ikke i Politiets Efterretningstjenestes arkiv yderligere skriftligt materiale, der omhandler samarbejdet med politikredsene i perioden 1979 til 1989.

Politiets Efterretningstjeneste skal dog generelt bemærke, at der vedrørende efterretningstjenesters videregivelse af oplysninger til andre myndigheder, herunder politikredse, gælder nogle overordnede principper.

For så vidt angår oplysninger modtaget fra udenlandske samarbejdspartnere gælder således, at det er en forudsætning for modtagelse af disse oplysninger, at de alene anvendes til efterretningsmæssig brug og ikke videregives til andre uden samtykke fra den samarbejdspartner, som oplysningerne stammer fra.

I forhold til oplysninger tilvejebragt af Politiets Efterretningstjeneste gælder det, at disse aldrig må videregives på en måde, der kan føre til afdækning af kilder.

Politiets Efterretningstjenestes videregiver desuden ikke detaljerede oplysninger om efterretningstjenestens arbejdsmetoder og kapacitet.

...

Kommissionen anmodede ved brev af 28. februar 2013 PET om en supplerende redegørelse indeholdende en beskrivelse af den kompetencemæssige fordeling mellem PET og de i forespørgslen af 9. juli 2012 nævnte myndigheder i forbindelse med efterforskningen af en konkret straffesag i den angivne periode, herunder af adgangen til at give instruktioner og træffe beslutninger om efterforskningen.

PET afgav herefter den 11. april 2013 en supplerende redegørelse. Heraf fremgår bl.a.:

“...

I den anledning skal Politiets Efterretningstjeneste henvise til, at bestemmelsen i § 114, stk. 1, i den dagældende retsplejelov havde følgende ordlyd:

“Politidirektøren og politimestrene har den selvstændige ledelse af kredsens politi samt ansvaret for udførelsen af det politiet påhvilende arbejde.”

I Justitsministeriets instruks af 30. november 1953 til chefen for Politiets Efterretningstjeneste er bl.a. anført følgende:

“Så snart der foretages skridt som led i en straffesag mod en bestemt person, skal justitsministeren og – medmindre andet i det enkelte tilfælde bestemmes af denne – statsadvokaten underrettes. Efterforskningen i politikredsene gennemføres under ledelse af den stedlige politimester (politidirektøren), men i forståelse og samarbejde med politiets efterretningstjeneste.”

Som det fremgår af den dagældende bestemmelse i retsplejelovens § 114, stk. 1, og ovennævnte instruks, havde den stedlige politimester ansvaret for efterforskningen af konkrete straffesager, herunder sager omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13. Politiets Efterretningstjeneste havde således ikke adgang til at give den stedlige politikreds instruktioner eller træffe beslutninger om efterforskningen af en straffesag mod en bestemt person. For så vidt angår efterforskningen af straffesager omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13 følger det dog af instruksens, at efterforskningen skulle ske i forståelse og samarbejde med efterretningstjenesten.

Det bemærkes, at det i justitsministerens gældende instruks af 7. december 2009 til chefen for Politiets Efterretningstjeneste tilsvarende er fastsat, at efterforskningen i sager, hvor efterretningstjenestens indsats fører til, at en person sigtes, gennemføres efter vedkommende politidirektørs nærmere anvisninger, men i forståelse og samarbejde med Politiets Efterretningstjeneste.

For så vidt angår Politiets Efterretningstjenestes samarbejde med Rigspolitiets Rejseafdeling i den angivne periode ses efterretningstjenesten ikke at have haft adgang til at give rejseafdelingen instruktioner i forbindelse med efterforskningen af en konkret straffesag, hvor rejseafdelingen ydede bistand. Det bemærkes i den forbindelse endvidere, at efterforskningen af konkrete straffesager, hvor Rigspolitiets Rejseafdeling ydede bistand, i medfør af den dagældende bestemmelse i retsplejelovens § 114, stk. 1, som efterforskningen af andre straffesager var undergivet den stedlige politimesters ansvar.”

Kommissionen skrev den 11. oktober 2012 til Rigspolitiet bl.a.:

“...

Under kommissionens afhøringer af vidner om efterforskningen i begyndelsen af 1980'erne af en række brandattentater i Århus er det blevet forklaret, at når Rigspolitiets rejseafdeling var ”udkommanderet” til at assistere det stedlige politi med en sådan opgave, da arbejdede rejseafdelingen ”på den lokale politimesters ansvar og var således underlagt politimesterens instrukser”.

Det er også blevet forklaret, at rejseafdelingen ikke havde kompetence til at efterforske sagen om frihedsberøvelse og forsøg på bankrøveri i Glostrup den 7. juli 1980, idet politikreds 1-8, hvortil Glostrup Politi hørte, lå uden for rejseafdelingens geografiske område. Efter det daværende system ville det være Københavns Politi, der skulle yde assistance til Glostrup Politi.

...

På den anførte baggrund anmoder jeg Rigspolitiet om at oplyse, hvilke regler og/eller retningslinjer der i den ovenfor angivne periode var gældende for samarbejdet mellem Rigspolitiets Rejseafdeling og de(n) enkelte stedlige politikreds(e) i forbindelse med efterforskning af konkrete straffesager, herunder hvilke kredse rejseafdelingen kunne yde bistand til, og om det var Københavns Politi, der skulle bistå de øvrige kredse.

“...”

Rigspolitiet besvarede ovenstående ved brev af 6. december 2012, hvoraf fremgår bl.a.:

"Blekingegade-kommissionen har ved brev af 11. oktober 2012 anmodet Rigspolitiet om at oplyse, hvilke regler og/eller retningslinjer der i begyndelsen af 1980'erne var gældende for samarbejdet mellem Rigspolitiets rejseafdeling og de(n) enkelte stedlige politikreds(e)

...

Rigspolitiet kan i den anledning oplyse følgende:

Samarbejdet mellem Rigspolitiets rejseafdeling og de(n) enkelte stedlige politikreds(e) i forbindelse med efterforskning af konkrete straffesager blev i 1980'erne reguleret af Rigspolitichefens kundgørelse B nr. 1 af 20. november 1974 om bistandsydelse m.v. Kundgørelsen, som bedes behandlet fortroligt, er vedlagt i kopi.

I kundgørelsens afsnit II er bistand til efterforskning i kriminelle sager reguleret.

Det følger af punkt 12, som vedrører bistand ved andre alvorlige forbrydelser og ulykker mv., at:

12.

På begæring af vedkommende politimester kan rigspolitichefens rejseafdeling yde bistand til efterforskning i sager vedrørende omfattende og alvorlige forbrydelser, herunder brandsager.

Rigspolitiet kan imidlertid oplyse, at bistand i kriminelle sager i den pågældende periode, herunder sager om frihedsberøvelse og forsøg på bankrøveri, som udgangspunkt blev tilrettelagt efter de retningslinjer, som er beskrevet i punkt 10 og 11 i kundgørelsen, uagtet disse punkter efter deres ordlyd kun vedrørte bistand i sager om drab eller drabsforsøg.

Det følger således af punkt 10, som regulerer bistand til Frederiksberg, Gentofte, Gladsaxe, Hvidovre, Glostrup og Tårnby politikredse, at:

10. a.

Når der opstår formodning om, at drab eller drabsforsøg er begået, og sagen ikke straks er fuldt opklaret og gerningsmanden sikret, afgives der uopholdelig melding til Københavns opdagelsespoliti,

hvorfra der straks afgives en leder med et antal kriminalpolititjenestemænd. Dette personale medvirker på politimesterens ansvar i samarbejde med det stedlige kriminalpoliti ved den videre efterforskning.

Endvidere følger det af punkt 11 i forhold til efterforskningsbistand til landets øvrige politikredse, at:

11. c.

Såfremt rigspolitichefen finder det fornødent, vil der fra rejseafdelingen eller fra en politikreds – efter forhandling mellem rigspolitichefen og politimesteren (politidirektøren i København) i vedkommende kreds – hurtigst muligt blive afgivet kriminalpolitipersonale til bistand for det stedlige kriminalpoliti.

11. d.

Sædvanligvis vil der med dette personale blive afgivet en overordnet kriminalpolititjenestemand, der på politimesterens ansvar i samarbejde med lederen af det stedlige kriminalpoliti kan tilrettelægge og lede efterforskningen.

... ”

Efter henvendelse fra kommissionen uddybede Rigspolitiet ved brev af 3. maj 2013 besvarelsen. Af brevet fremgår bl.a.:

” ...

Efterfølgende har kommissionen telefonisk anmodet Rigspolitiet om at uddybe besvarelsen af 6. december 2012 i forhold til hvilke regler og/eller retningslinjer der i begyndelsen af 1980'erne var gældende for samarbejdet mellem Rigspolitiets rejseafdeling og de(n) enkelte stedlige politikreds(e) i forbindelse med efterforskning af konkrete straffesager, herunder især i forhold til retsplejelovens regler. ...

Rigspolitiet kan supplerende oplyse følgende:

Det fremgår af den dagældende retsplejelovs § 114, at politidirektøren og politimestrene havde den selvstændige ledelse af kredsens politi samt ansvaret for udførelsen af det politiet påhvilende arbejde. Efter den dagældende retsplejelovs § 114, stk. 2, førte rigspolitichefen tilsyn med politidirektørens almindelige tilrettelæggelse af politiets arbejde, hvorom der kan gives almindelige bestemmelser. Endelig fremgår det bl.a. af den

dagældende retsplejelovs § 110, at under rigspolitichefen var henlagt politiafdelinger, der ikke var knyttet til en bestemt politikreds. Som eksempler på sådanne politiafdelinger kan bl.a. nævnes Rigspolitiets Kriminaltekniske afdelinger og den daværende Rigspolitiets Rejseafdeling.

Som Rigspolitiet på tilsvarende vis oplyste Kommissionen til undersøgelse af Dan Lyngge-sagen den 28. juni 2005, afstod Rigspolitiet som følge af den beskrevne lovgivning fra at gribe ind i konkrete straffesagers behandling. Havde politikredse behøvet særlig personalemæssig bistand til løsning af konkrete politiopgaver, var det muligt at få bistand fra de omtalte landsdækkende bistandsafdelinger, som henhørte under rigspolitichefen. Når bistandspersonale blev afgivet til en bestemt politikreds, arbejdede bistandspersonalet under den stedlige politimesters ansvar, jf. den dagældende retsplejelovs § 114, stk. 1. Rigspolitichefen havde efter afgivelse af bistandspersonale til en politikreds ikke længere hverken ledelsesmæssigt eller fagligt ansvar for den pågældende medarbejder. Det afgivne personale blev med hensyn til ledelse, instruktion mv. sidestillet med det øvrige politipersonale i politikredsen.

I praksis havde den daglige leder af Rigspolitiets Rejseafdeling et vist tilsyn med de udsendte medarbejdere, og den daglige leder (kriminalinspektøren) ydede også de udsendte medarbejdere faglige råd og vejledning. Ansvar for det udførte arbejde påhvilede dog også i sådanne situationer den lokale politimester.

Denne retstilstand var også gældende, hvis konkrete efterforskninger blev foretaget med anvendelse af personale fra flere politikredse og fra Rigspolitiets Rejseafdeling. I disse tilfælde var en politimester ansvarlig for efterforskningen af den konkrete straffesag. I efterforskningen af denne type sager ville vedkommende regionale statsadvokat også kunne være inddraget.

...

2.1.3 Notatligt for politiet, herunder PET

Under kommissionens afhøringer har flere vidner fra PET og det almindelige politi forklaret om centrale begivenheder, som der angiveligvis ikke er blevet skrevet rapporter/notater om. Til brug for vurderingen af, om der burde have

været skrevet rapporter/notater i forbindelse med disse begivenheder, skrev kommissionen den 11. oktober 2012 til Rigspolitiet bl.a.:

”...

Under kommissionens afhøringer af vidner om efterforskningen i begyndelsen af 1980'erne af en række brandattentater i Århus er det blevet forklaret, ...

...

Det er endvidere blevet forklaret bl.a., at en medarbejder fra PET i forbindelse med Københavns Politis efterforskning af røveriet mod Daells Varehus den 22. december 1986 telefonisk gav Københavns Politi et tip om, at medlemmer af Appel-gruppen kunne være gerningsmænd til røveriet. Medarbejderen fra PET skrev ikke et notat om samtalen.

Endelig er det blevet forklaret, at flere PET-medarbejdere efter det nævnte røveri kørte ud og så efter, hvor Appel-gruppens medlemmer befandt sig. Der blev ikke udarbejdet observationsrapporter herom, idet der ikke blev konstateret noget af interesse.

...

Desuden beder jeg Rigspolitiet oplyse, hvilke regler og/eller retningslinjer der gjaldt om notatpligt for politiet, herunder PET, i perioden fra og med 1980 til og med 1989.

...”

Rigspolitiet besvarede den 6. december 2012 kommissionens henvendelse, og af svaret fremgår bl.a.:

”...

I forhold til spørgsmålet om notatpligt skal Rigspolitiet henvise til Retsplejelovens § 744, som også var gældende i perioden 1980 til 1989, hvoraf det fremgår, at politiet snarest udfærdiger rapport om de afhøringer, der foretages, og om andre efterforskningskridt, medmindre oplysning herom foreligger på anden måde.

...”

Kommissionen anmodede telefonisk den 13. december 2012 Rigspolitiet om at uddybe bl.a. ovenstående svar. Rigspolitiet meddelte herefter ved brev af 3. maj 2013 bl.a., at ”... I forhold til spørgsmålet om notatpligt kan Rigspolitiet ikke oplyse yderligere end det, der fremgik af Rigspolitiets brev af 6. december 2012.”

2.2 Diverse om PET's organisering

Justitsministeren er politiets øverste foresatte, jf. retsplejelovens § 108.⁴⁷ Chefen for PET havde i den periode, som kommissionens undersøgelse vedrører, efter langvarig praksis direkte referat til Justitsministeriet, uanset at PET organisatorisk var et embede under Rigspolitechefen. Ansvar og kontrollen med efterretningstjenesten påhvilede således navnlig justitsministeren.⁴⁸

PET bestod i den for undersøgelsen relevante periode af en Centralafdeling og syv⁴⁹ regionsafdelinger.⁵⁰ Fra et tidspunkt i 1970'erne og indtil den 1. december 1984 var Centralafdelingens opgaver fordelt på otte afdelinger:⁵¹

Afdeling A: Administration, registratur, arkiver, VIP-beskyttelse og uddannelse.

Afdeling B: Sikkerhed.

Afdeling C: Subversion.⁵²

Afdeling D: Kontraefterretningstjeneste (russerne).

Afdeling E: Observation og teknik.

Afdeling F: Kontraefterretningstjeneste (andre lande).

Afdeling S: Aflytning.

Afdeling T: International terrorisme.

47 Af Kommenteret Retsplejelov, 9. udgave 2013, fremgår, at bestemmelsen med redaktionelle ændringer svarer til den indtil den 1. januar 2007 gældende bestemmelse i retsplejelovens § 109, stk. 1.

48 Bet. 1529/2012 om PET og FE, s. 134.

49 Region I: Ålborg, region II: Århus, region III: Haderslev, region IV: Odense, region V: Slagelse, region VII: Rønne og region VIII: Nykøbing F.

50 PET-kommissionens beretning bind 1, s. 74.

51 PET-kommissionens beretning bind 1, s. 77.

52 Subversion betyder undergravende virksomhed, jf. PET-kommissionens beretning bind 16, s. 110. Afdelingen overvågede det politiske område, jf. PET-kommissionens beretning bind 12, s. 16.

Fra den 1. december 1984 omlagdes strukturen, hvorefter Centralafdelingens opgaver var fordelt på fire afdelinger:⁵³

Afdeling 1: Administration, sikkerhed, registratur, arkiver og uddannelse.

Afdeling 2: Subversion, terrorisme og VIP-beskyttelse.

Afdeling 3: Kontraefterretningstjeneste.

Afdeling 4: Observation, teknik, aflytning og beredskabsplanlægning.

Efter PET's personalemæssige struktur⁵⁴ i den relevante periode havde politimesteren det overordnede ansvar. Politimesteren blev bistået af en stedfortræder (vicepolitimester) og en eller flere politifuldmægtige, der indgik i den daglige ledelse. I ledelsen var desuden en overordnet polititjenestemand, der frem til 1977 havde rang af kriminalkommissær. Stillingsbetegnelsen blev i 1977 ændret til kriminalinspektør.⁵⁵

Ansvar for de enkelte afdelinger var typisk fordelt mellem vicepolitimesteren, politifuldmægtigene og kriminalinspektøren, der ligeledes delte forskellige generelle opgaver. Hver afdeling havde en afdelingsleder, der var afdelingens formelle kontakt til ledelsen. Afdelingslederne deltog i de daglige parolemøder og kunne medbringe spørgsmål hertil.

I hver region var udpeget en regionsleder, der havde den formelle kontakt til afdelingslederne i de relevante afdelinger i Centralafdelingen og eventuelt til ledelsen.

53 PET-kommissionens beretning bind 1, s. 77 f.

54 Se PET-kommissionens beretning bind 1, s. 78 f.

55 Efter politireformen i 2007 er stillingsbetegnelsen i dag chefpolitiinspektør.

2.3 PET's overvågning af Appel-gruppen frem til efterforskningen af navnlig en række brandattentater i Århus i begyndelsen af 1980'erne

2.3.1 Indledning

For at kunne vurdere PET's og andre centrale myndigheders viden om Appel-gruppen¹ i forbindelse med de strafbare forhold, der bl.a. i den offentlige debat er blevet forbundet med gruppen, er det nødvendigt i videst muligt omfang at fastlægge og redegøre for PET's forudgående kendskab til Appel-gruppen og dens medlemmer inden en række brandattentater mv. i Århus i begyndelsen af 1980'erne, der er de første strafbare forhold, som nævnes i kommissionens kommissorium. I den sammenhæng har kommissionen fundet det hensigtsmæssigt at inddrage baggrundsoplysninger vedrørende det politiske miljø, som medlemmerne indgik i, og det palæstinensiske miljø, som de havde kontakt til. Oplysninger herom fremgår af PET-kommissionens beretning. Blekingegade-kommissionen har henset hertil og til sin opgave vurderet, at der ikke er behov for, at den selvstændigt foretager en gennemgang heraf. Derfor citeres nedenfor i afsnit 2.3.2 de dele af PET-kommissionens beretning, der indeholder de nævnte baggrundsoplysninger. Herefter følger i afsnit 2.3.3 og 2.3.4 "Dokumentation" og "Vidneforklaringer", hvoraf de af Blekingegade-kommissionen indhentede oplysninger om PET's kendskab til Appel-gruppen frem til efterforskningen af de nævnte brandattentater mv. i Århus fremgår. Afsnit 2.3.5 og 2.3.6 indeholder henholdsvis kommissionens sammenfatning og konklusion vedrørende PET's overvågning af Appel-gruppen i den angivne periode.

1 Efter opdagelsen i maj 1989 af Appel-gruppens dæklejlighed i Blekingegade fik gruppen i pressen navnet Blekingegadebanden.

2.3.2 KAK-Kommunistisk Arbejdskreds 1963-1978 og Palæstinensiske kredse i PET's søgelys 1970-79

I det følgende citeres i relevant omfang fra PET-kommissionens bind 9, "PET's OVERVÅGNING AF DEN ANTIIMPERIALISTISKE VENSTREFLØJ 1945 - 1989", kapitel 12, s. 143 - 164, og kapitel 17, s. 246 - 256.²

"12. KAK-KOMMUNISTISK ARBEJDSKREDS 1963-78

Den første maoistiske gruppe i Danmark blev dannet i 1963. Grundlæggeren hed Gotfred Appel. Han havde tidligere været medlem af DKP, men var blevet ekskluderet, da han tilsluttede sig kritikken af Sovjetunionens politik, og hvad han opfattede som en moderne revisionisme, der herhjemme blev repræsenteret af det moskvatro DKP. ... Gotfred Appel havde siden begyndelsen af 1950'erne været tilknyttet den kinesiske ambassade som underviser i dansk, og under et besøg i Kina i 1959 skrev han rejsebreve til Land og Folk om sine oplevelser. Efter eksklusionen fra DKP oprettede han i 1963 med tilskud fra den kinesiske ambassade forlaget Futura på Svanevej i Københavns nordvestkvarter. Støtten kom via de kontrakter, som Futura indgik med ambassaden om udgivelse og oversættelse af kinesiske skrifter, herunder den kinesiske repræsentations eget blad Bulletin.³⁹⁵

KAK's ideologiske opgør med den moskvatro kommunisme bundede i den opfattelse, at der bestod en modsætning mellem de imperialistiske og de udbyttede nationer. I dette verdensbillede hørte Sovjetunionen til blandt de førstnævnte, eftersom Khrusjtjov, ifølge kritikere, havde svigtet de revolutionære idealer, mens Kina derimod stod som beskytter af de kæmpende folk i den tredje verden.³⁹⁶ Denne globalt orienterede antiimperialistiske tankegang brugte Gotfred Appel til at formulere den såkaldte "snylterstatsteori". Teorien blev efterfølgende et ideologisk omdrejningspunkt for KAK og den senere ungdomsafdeling Kommunistisk Ungdomsforbund (KUF). Grundtanken var, at den vigtigste konfliktakse gik mellem Nord og Syd – ikke mellem Øst og Vest – og at den industrialiserede verdens økonomiske, industrielle, tekniske og sociale udvikling i sidste ende baserede sig på udbygning og plyndring af den tredje verden. Arbejderklassen i det rige og udviklede Vesten indtog dermed en dobbeltstilling, i og med at den både var udbyttet som producerende klasse i nationalt perspektiv og bestukket med

² Indholdet af noterne i det citerede er i det væsentlige henvisninger til materiale, som PET-kommissionen havde gennemgået, og det er ikke fundet nødvendige at gengive, hvorfor det er udeladt i det følgende.

høj levestandard baseret på neokolonialt rov i et internationalt perspektiv. Bestikkelsesfaktoren, der kom til udtryk i den antiimperialistiske kamp, blev snart den dominerende del af teorien. Med henvisning til Lenin skrev *Kommunistisk Orientering* i 1966, at proletariatets kamp i de kapitalistiske lande var simpelt bedrag, hvis den ikke blev forbundet med de undertryktes kamp mod imperialismen.³⁹⁷ Efterhånden som teorien blev udviklet, fik tredjeverdensorienteringen stadig mere vægt, indtil den antiimperialistiske kamp overskyggede den hjemlige klassekamp i KAK's skrifter fra sidste halvdel af 1960'erne. Ifølge gruppen var en socialistisk omvæltning i Danmark ikke mulig, så længe samfundet udnyttede den tredje verden.³⁹⁸ Det forklarer dels, hvorfor KAK almindeligvis ikke deltog i faglige konflikter om løn og arbejdsmarkedsforhold, dels gruppens fokus på internationale spørgsmål såsom Vietnam i 1960'erne og Palæstina i 1970'erne. Det skal dog nævnes, at KAK stadig så væbnet revolution som eneste mulighed for en socialistisk omvæltning i Danmark. Argumentet var begrundet i erfaringer, der viste, at borgerskabet selv ville sætte de demokratiske spilleregler ud af kraft, i det øjeblik en socialistisk omvæltning truede. Derfor var det nødvendigt at gennemtvinge udviklingen med voldelige midler.³⁹⁹

...

KAK's første hovedindsats i det antiimperialistiske arbejde lå i forlængelse af teserne om modsætningerne mellem den rige og den fattige verden og var rettet mod den amerikanske involvering i Vietnam. Protesterne mod interventionen og Vietnambevægelsen som helhed begyndte for alvor, da amerikanerne indledte bombardementer af det nordlige Vietnam i foråret 1965 og indsatte regulære tropper i sommeren samme år. En af de første danske Vietnamorganisationer, Vietnamkomitéen, blev dannet på KAK's initiativ i januar 1966 og tiltrak en række unge mennesker, der herigennem fik kendskab til KAK, og som senere var med til at danne KUF. ... I forhold til den splittelse, der senere opstod mellem en moderat og en radikal fløj i Vietnambevægelsen, hørte KAK og KUF til den sidste, hvor sammenstød med politiet ikke var ualmindeligt.⁴⁰⁶

Det var på dette antiimperialistiske og revolutionære grundlag, at KUF blev stiftet i marts 1968. I fjerde nummer af det maoistiske og DKP-kritiske skrift *Ungkommunisten* kunne man på forsiden læse en resolution, hvoraf det fremgik, at bladets arbejdsudvalg den 26. marts havde besluttet at danne en revolutionær organisation under navnet *Kommunistisk Ungdoms Forbund*. Det politiske grundlag var ikke overraskende marxismen-leninismen og, som det hed, Mao Tse-tung tænkningen anvendt på den danske virkelighed. Dette ville i praksis sige, at forbundet godkendte KAK's politiske linje og anerkendte KAK's ledende rolle.⁴⁰⁷

KUF'erne blev hurtigt meget virksomme hvad angik antiimperialistiske aktiviteter, først med støtte fra KAK og siden uden. ...

Brud med Kina, Verdensbankmødet og støtten til PFLP 1970-77

SAGA-demonstrationernes efterspil illustrerede den forskel, der opstod mellem KAK's linje og Kinas kommunistiske partis (KKP) linje i løbet af 1969. ... Opgøret i forhold til kinesiske repræsentanter i Danmark var imidlertid uundgåeligt: Den kinesiske ambassade afbrød kontakten med Futura og KAK, mens Appels tidligere kampfælle, Benito Scocozza, fik overdraget posten som redaktør af ambassadens månedsblad Bulletin. ...

I samme periode, i efteråret 1969, begyndte KAK og KUF at interessere sig for PFLP (The Popular Front for the Liberation of Palestine, Folkefronten for Palæstinas Befrielse) og den palæstinensiske kamp mod israelerne. Den første artikel om den palæstinensiske konflikt optrådte i septembernummeret af Ungkommunisten og blev fulgt af et temanummer i november. I KAK's og KUF's optik var striden mellem Israel og de palæstinensiske grupper allerede fra begyndelsen en klassekamp mellem de besiddelsesløse masser og de imperialistiske israelere og reaktionære arabiske regimer.⁴³⁷ Fra sin start i december 1967 byggede PFLP da også på et marxistisk-leninistisk grundlag. Under ledelse af George Habash var PFLP den første palæstinensiske organisation til at udføre militære operationer og terrorhandlinger uden for det israelsk-palæstinensiske område. I "Theoretical Armament in the Liberation War", der blev oversat og trykt i Ungkommunistens temanummer, teoretiserede Habash over den tætte forbindelse mellem Israel, den zionistiske verdensbevægelse og verdensimperialismen. Palæstinenserens kamp for den nationale befrielse havde ifølge skriftet flere paralleller til den tredje verdens kamp mod den imperialistiske verden, og der blev flere gange henvist til Maos tekster. Dog stod det palæstinensiske folk over for en ny form for kolonialisme: Ifølge Habash var det nemlig første gang, at et folk kæmpede for sin selvstændighed, mens det blev fjernet fra sit eget land. Habash' udlægning og hans sammenkobling af befrielseskamp og kampen for socialismen afspejlede opfattelsen hos KAK og KUF og begrundede derved deres støtte til den palæstinensiske gruppe.⁴³⁸

...

17. MANIFEST/KOMMUNISTISK ARBEJDSGRUPPE 1979-1989 ("BLEKINGEGADEBANDEN")

...

Palæstinensiske kredse i PET's søgelys 1970-79

De tidligste PET-indberetninger om palæstinensisk aktivitet i Danmark er fra omkring 1970. Samme år tog herboende palæstinensere initiativ til dannelsen af Palestinian Workers Union (PWU), der i 1970'erne var den mest betydningsfulde palæstinensiske organisation i Danmark. Gruppen havde ifølge eget udsagn til formål "... at sprede oplysning om palæstinensernes situation og befrielseskamp, at udvikle solidaritet med det palæstinensiske folk og tage de problemer op, som palæstinensere har som fremmedarbejdere i Danmark".⁷⁹⁸ I 1972 steg antallet af PET's indberetninger vedrørende palæstinensisk aktivitet mærkbart, hvilket givetvis hang sammen med PFLP's og Sorte Septembers terroraktiviteter på den internationale scene. Tendensen kunne aflæses i PET's interne årsberetninger for de år: I årsberetningen for 1971 spores en stigende interesse for identifikation af personer med tilknytning til palæstinensiske terrororganisationer og for udvidede kontakter til udenlandske tjenester om disse grupper.⁷⁹⁹ Indledningsvis i årsberetningen for 1972 hed det, at PET-terrorholdets arbejde i 1972 havde været præget af "en stærk oplussen af international terror, herunder især den af arabiske terrororganisationer udførte terror." Beretningen gjorde desuden opmærksom på, at eksempelvis PWU havde ændret adfærd til mere hemmelige møder og aktiviteter, og området blev i det hele taget beskrevet væsentligt mere indgående end de foregående år.⁸⁰⁰

Det lykkedes PET at hverve en kilde i de palæstinensiske kredse, som blandt meget andet gav PET oplysninger om fremtrædende medlemmer af PWU: Sati Bakir, der siden fungerede som formand for både PWU og Den Arabiske Klub, samt Talal Zouabi og Hasan Abu-Daya.⁸⁰¹ I juni 1972 havde en anden herboende palæstinenser udtalt, at han ville anskaffe en pistol og skyde den israelske udenrigsminister Abba Eban under dennes besøg i København samme måned. Politiet anholdt og afhørte den pågældende, der derefter tog til Den Arabiske Klub for at fortælle om afhøringen. PET havde imidlertid en kilde til stede, som efterfølgende berettede til PET om mødet i Den Arabiske Klub. På den måde fik PET et indblik i stemningen i de arabiske kredse. Under afhøringen af ovenfor nævnte palæstinenser, der havde erklæret at ville dræbe Eban, fik man oplysninger om tre af de mest aktive palæstinensere, blandt andre Sati Bakir og Talal Zouabi. Derudover havde de tre aktivister bebrejdet den afhørte, at han ikke havde orienteret dem om sine udtalelser med hensyn til den israelske udenrigsminister. Alt i alt gav det danske politis interesse for palæstinenserne anledning til nervøsitet og usikkerhed.⁸⁰²

Nogle måneder senere, i oktober 1972, berettede en af tjenestens kilder, at herboende palæstinensiske aktivister nogen tid i forvejen havde haft besøg af en PFLP-repræsentant fra Beirut. Angiveligt havde PFLP-repræsentanten opfordret til, at man omorganiserede "organisationens" medlemmer i Danmark i grupper af fem, men også at der snart skulle "ske noget".⁸⁰³ Kilden mente, der eksisterede fire sådanne grupper, hvoraf han selv var medlem af en, og Sati Bakir og Talal Zouabi var medlemmer af en anden. ...

... I den følgende tid fik tjenesten, blandt andet ved hjælp af supplerende oplysninger fra en udenlandsk tjeneste, bekræftet formodningen om de fremtrædende PWU-medlemmers tilhørsforhold til PFLP. En af tjenestens egne kilder forsynede stadig PET med stemningsrapporter fra de palæstinensiske kredse og kunne i 1973 berette om en intern splittelse i "her-værende PFLP-kredse" i forbindelse med forestående fredsforhandlinger i Mellemøsten. Kilden beskrev to fløje. Det fremgik, at Ahmed Awadalla og Hasan Abu Daya tilhørte en aktivistisk indstillet fløj, mens Sati Bakir og Talal Zouabi tilhørte en afventende fløj.⁸⁰⁸ Sammenfattende ledte forholdene PET til den opfattelse, at PFLP-folk i Danmark organiserede sig omkring PWU, en opfattelse tjenesten bibeholdt helt frem til PWU's opløsning i 1980'erne. Det betød dog ikke, at PWU i sig selv blev anset som særligt tilknyttet PFLP, selv om lederen af PWU's kontor Sati Bakir sammen med to andre dominerende PWU-figurer med stadig større sikkerhed efterhånden blev anset som PFLP-folk.⁸⁰⁹ Når PFLP-folk fra hovedafdelingerne i Mellemøsten var i Danmark, fik PET ved flere lejligheder oplysninger om, at de havde møde i Sati Bakirs lejlighed, og ikke i PWU's lokaler. Ved en enkelt lejlighed blev det ligefrem indskærpet, at de udenlandske PFLP-medlemmer ikke måtte vise sig i PWU, og PET havde svært ved at få nærmere oplysninger om mødet, eftersom de almindelige PWU-medlemmer ikke havde nogen viden herom.⁸¹⁰ Sati Bakirs tilhørsforhold var der dog efterhånden ikke nogen tvivl om, og fra omkring 1975 blev de tre PWU-ledere som regel omtalt som PFLP-medlemmer i PET's materiale. Derudover blev Bakir de følgende år anset som ikke blot den ledende PFLP-kontakt i Danmark, men i hele Skandinavien. PET var i besiddelse af oplysninger, der pegede på, at PFLP-kredse i Sverige og Norge ved relevante lejligheder refererede til Bakir, og at PFLP-medlemmer fra disse to lande ofte besøgte Bakir i forbindelse med deres rejser til Mellemøsten.⁸¹¹ Derudover fremgår det af en senere indberetning, at Talal Zouabi fra den danske PFLP-gruppe rekvirerede propagandablade fra Beirut til beslægtede grupper i Gøteborg og Stockholm.⁸¹²

I slutningen af 1975 blev den første af mange aflytninger af Sati Bakirs telefoner etableret. Baggrunden var PET's efterhånden faste antagelse om, at Bakir var involveret i PFLP's aktiviteter. I PET's anmodning om tilladelse til at etablere aflytningen anførtes en række paragraffer i straffeloven, der henviste til alvorlige forbrydelser: Manddrab (§ 237), frihedsberøvelse (§ 261), skade på andres person eller formue (§ 183) og flykapping (§ 183a).⁸¹³ Dette var den eneste aflytning, hvor der blev henvist til disse paragraffer. Herefter blev der som hovedregel henvist til straffelovens § 114 – den milde terrorparagraf.

I løbet af 1976 var der en betydelig stigning i antallet af indberetninger fra de palæstinensiske kredse. Således indberettede en ny kilde i oktober 1976 om fire herboende PFLP-medlemmers ophold i Libyen og Libanon i august 1976, blandt disse Talal Zouabi og Sati Bakir.⁸¹⁴ Formålet med rejsen var angiveligt at få kendskab til og deltage i kampene i Libanon. Et ugelangt ophold i Tripoli i Libyen, hvor de fire udsendinge sammen med 250 andre deltagere modtog politisk skoling og våbentræning, fungerede som forberedelse. Herefter var de ifølge indberetningen taget til Libanon, hvor de var blevet fordelt blandt de "kæmpende brigader" i borgerkrigen. Endelig havde Bakir og en anden af delegationens deltagere under opholdet i Beirut besøgt en af PFLP's grundlæggere, George Habash.⁸¹⁵

Det var opholdet i træningslejren i Libyen, der vakte PET's opmærksomhed. Oplysningerne nåede til Regeringens Sikkerhedsudvalg på et møde i januar 1977, hvor PET's chef Ole Stig Andersen informerede udvalget om "Deltagelse fra Danmark i arabiske træningslejre for terrorister rekrutteret i den danske PFLP-celle".⁸¹⁶ I september 1976, ca. en måned efter hjemkomsten, etablerede PET med henvisning til straffelovens § 114 atter aflytninger af Sati Bakirs telefoner. Med ganske korte afbrydelser, hver af få dages varighed, blev disse aflytninger opretholdt nærmest uafbrudt de næste ni år, indtil juni 1985.⁸¹⁷ Fra efteråret 1976 blev Sati Bakir af PET betragtet som lederen af PFLP i Danmark og i enkelte notitser som en "potentielt meget farlig terrorist".⁸¹⁸ Retskendelserne for den langvarige aflytning blev givet med henvisning til straffelovens § 114.

I månederne efter træningslejrens afholdelse fik PET ved hjælp af udenlandske tjenester kendskab til flere af de PFLP-medlemmer, der havde fungeret som instruktører i træningslejren, og som til daglig holdt til i organisationens hovedkvarterer i Mellemøsten. Blandt disse var den senere leder af PFLP's politiske afdeling Tayssir Kuba og to ansvarlige for PFLP-forbindelser i udlandet, hvoraf den ene var Marwan el-Fahoum.⁸¹⁹

Navnlig Fahoum fik siden en central betydning for danske forhold og dermed for PET, da han i 1978 overtog ansvaret for PFLP-kontakter i de skandinaviske lande og herigennem etablerede tæt kontakt til først Sati Bakir og senere til Appel-gruppen.

I løbet af 1976-77 fandt PET yderligere indikationer på især Sati Bakirs centrale rolle i PFLP's organisation og virke. I en rapport fra marts 1977 blev Sati Bakir omtalt som PFLP's aktivist nr. 1 i Skandinavien, blandt andet på baggrund af oplysninger fra udenlandske myndigheder. Tilsyneladende fik PFLP-aktivister i de øvrige skandinaviske lande instruktioner og hjælp af Bakir til at løse problemer. Hans status i forhold til PFLP's centrale afdelinger i lande i Mellemøsten blev afsløret ved hans hyppige kontakter til personer i disse lande, heriblandt lederen af udenrigsafdelingen, den ovenfor nævnte Tayssir Kuba.⁸²⁰ Senere samme år, i juli 1977, blev der afholdt endnu en træningslejr i Libyen, hvor Sati Bakir og Hasan Abu Daya igen deltog.⁸²¹ Ifølge PET's oplysninger havde Bakir i ugerne op til opholdet i lejren forsøgt at hverve deltagere i arabiske kredse i både Danmark og Sverige. ...

I januar 1977 etablerede PET en særskilt Afdeling T med ansvar for terrorområdet, der indtil dette tidspunkt havde hørt under Afdeling C. Det er oplagt at antage, at udviklingen i den internationale terrorisme havde fremmet dette initiativ. Ud over at de palæstinensiske grupper fra 1974-75 og fremefter af PET blev opfattet som den største terrortrussel,⁸²⁸ fremkom nu indikationer på samarbejde på tværs af landegrænser de forskellige terrororganisationer imellem, samt på kontakter mellem disse og øst-bloklændene. Det fremgik af Afdeling T's omfattende bidrag i PET's interne årsberetning for 1977, at det forelå oplyst, at der i 1976-77 blev afholdt kurser i Sovjetunionen for palæstinensiske terrorister. Oplysningerne var usikre, men gav det indtryk, at det fra Sovjetunionens side handlede om at få indflydelse, mens det fra gruppernes side handlede om ressourcer og materiel.⁸²⁹ Samarbejdet mellem grupperne Rote Armee Fraktion (RAF), Japanese Red Army samt en IRA-fraktion blev nævnt i flere indberetninger.⁸³⁰

I august 1977 ankom ovennævnte Marwan el-Fahoum til Danmark. PET oprettede observation af ham med det formål at fastlægge hans kontakter.⁸³¹ Det fremgik, at Fahoum tog direkte til Sverige (han var svensk gift), men ankom atter til Danmark i september, angiveligt for at afholde møder med danske PFLP-medlemmer.⁸³² Fahoums besøg blev fra 1978 stadig hyppigere

og stadig mere interessante for PET, hvilket vil fremgå nedenfor i beskrivelsen af PET's overvågning af KA og Appel-gruppen.

I tiden fra den 1. oktober 1977 til januar 1978 konstaterede PET, at PFLP-kredsen i København ved flere lejligheder benyttede Sati Bakirs bror Taysir Bakirs lejlighed som dæklejlighed for møder og overnatningssted for tilrejsende gæster. ... I en periode indtil den 31. marts 1978 aflyttede PET ud over PWU's og Sati Bakirs telefoner også tre øvrige fremtrædende PWU-medlemmers telefoner. Disse initiativer var led i den efterforskning af "PFLP-cellen" i København, som med større eller mindre intensitet havde stået på siden 1972. Da PWU i februar 1978 ville oprette endnu en telefonlinje, anmodede PET om rettens tilladelse til også at aflytte denne telefon. Den rapport, der blev givet som begrundelse for kendelsen, sammenfatter ganske godt, hvordan PET overordnet betragtede tingene på dette tidspunkt: PWU fungerede som "centrum" for PFLP i det nordlige Europa (det vil sige de skandinaviske lande), og PWU's telefon blev benyttet ved kontakt til mere fremstående medlemmer af PFLP i Mellemøsten.⁸³⁵ I kraft af, at tjenesten var bevidst om, at de vigtigste PFLP-kontakter gik uden om det mere åbne PWU, afspejlede anmodningen den grundighed, PET lagde i overvågningen af de palæstinensiske grupper og deres kontakter.

I sommeren 1978 fik PET rettens tilladelse til at opretholde aflytningen af de fire ledende PFLP-kontakter, de to PWU-telefonlinjer, samt en rumaflytning af Sati Bakirs lejlighed. Aflytningen kom til at være de næste to år. De hidtidige aflytninger havde ifølge PET's rapport dokumenteret, at "PFLP-gruppen" i Danmark stadig var meget aktiv, at de holdt flere møder og havde haft flere besøg fra Beirut. PET ønskede at klarlægge karakteren og antallet af deltagere i disse møder. Derudover forudså tjenesten, at der ville blive arrangeret en ny træningslejr for PFLP-sympatisører i Libyen senere på sommeren, som det havde været tilfældet de to foregående år.⁸³⁶ Træningslejren fandt tilsyneladende ikke sted, sandsynligvis grundet voldsomme kamphandlinger i Libanon.⁸³⁷ Rumafllytningen af Taysir Bakirs lejlighed i Arresøgade blev taget ned den 3. marts 1980, da det kom frem, at der fra den 19. december 1979 ikke fandt flere møder vedrørende PWU sted i denne lejlighed, og at disse møder nu foregik i Sati Bakirs nye lejlighed i Lundtoftgade på Nørrebro i København. ... I september 1978, da kendelserne for alle ovennævnte aflytninger skulle fornys, fremlagde PET oplysninger om, at PWU af PFLP-kontoret i Beirut var blevet bedt om "at foretage sig noget". Kort tid før havde Camp David forhandlingerne mellem Egypten, Israel og USA resulteret i en fredsftale mellem Egypten og Israel, hvilket var upopulært i flere arabiske og palæstinensiske kredse.⁸³⁹

For at få yderligere oplysninger om de eventuelt forestående aktiviteter i forbindelse med aftalen fik PET rettens godkendelse til fortsat at foretage aflytningerne. I oktober 1978 fremgik det af en rapport fra tjenesten, at Sati Bakir også var stærk modstander af fredsftalen. Bakir havde ifølge PET-rapporten den opfattelse, at kun et attentat ville sætte en stopper for Sadats fredsbestræbelser, at de arabiske lande burde afbryde deres diplomatiske forbindelser med Egypten, og at kun Libyen fortsat ville kæmpe mod Israel.⁸⁴⁰ PWU ville holde møder om sagen, og PET's overvågning dokumenterede senere, at PWU i samarbejde med den danske solidaritetsgruppe FMI (Forbundet mod Imperialismen) havde udarbejdet en resolution mod Camp David-aftalerne.

...

2.3.3 Dokumentation

I det følgende gennemgås PET's materiale kronologisk frem til 1980'erne vedrørende Appel-gruppen, hvis kernemedlemmer da var Jens Holger Jensen, Jan Weimann, Niels Jørgensen, Peter Døllner og Torkil Lauesen. Kommissionen har gennemgået et meget stort materiale fra denne periode, herunder aflytningsudskrifter i betydeligt omfang. Alle oplysninger af væsentlig interesse fra det gennemgåede materiale om denne periode er gengivet i dette afsnit.

PET's første akter om Gotfred Appel er fra begyndelsen af 1950'erne. Det fremgår, at PET's interesse for Gotfred Appel skyldtes hans tilknytning til DKP. Frem til 1963 bestod Gotfred Appels personsag hovedsageligt af avisartikler og overskudsinformation³ fra andre overvågningsopgaver. Den 12. oktober 1963 udarbejdedes der en rapport om Gotfred Appels ophør på Land og Folk og ansættelse ved den kinesiske ambassades kultur- og oplysningsafdeling. Af rapport af 21. januar 1964 fremgår bl.a., at en kilde havde oplyst, at en kreds af tidligere medlemmer af DKU med Gotfred Appel i spidsen havde stiftet et "kinesisk" kommunistparti, Kommunistisk Arbejds-kreds (KAK). I rapport af 22. april 1964 blev gengivet oplysninger om, at Gotfred Appel havde oprettet bogforlaget Futura. Desuden blev det i rapporten angivet, at PET's kilde oplyste, at kredsen af personer, der stod Gotfred Appel nær, gav udtryk for, at Gotfred Appel var stråmand for kineserne såvel ved stiftelse af Kommunistisk Arbejds-kreds som ved etableringen af forlaget Futura, og at disse blev drevet for kinesiske penge,

3 Oplysninger der er indhentet uden at være eftersøgt eller efterspurgt – typisk ved indgreb i meddelelseshemmeligheden. Se nærmere PET-kommissionens beretning, bind 4, s. 200 ff.

idet Gotfred Appels økonomi var af en sådan beskaffenhed, at han kun havde til dagen og vejen.

Der blev i 1967 oprettet en personsag hos PET på Jens Holger Jensen. Den første tilførsel vedrørte hans deltagelse i DKU's 27. kongres som delegeret for Gladsaxe-afdelingen. Af rapport af 29. august 1967 fremgår, at Jens Holger Jensen var blevet anholdt for overtrædelse af politivedtægten i forbindelse med opståede tumulter under en demonstration ved den græske ambassadørbolig. Desuden fremgår det, at PET var bekendt med, at han havde underskrevet et brev til Gladsaxe Politi vedrørende et ønske om at demonstrere mod Vietnamkrigen i dagene 6. til 17. juni 1967 foran den amerikanske ambassade.

I rapport af 6. december 1967 om Gotfred Appel anførtes bl.a.:

"1. På grund af ovennævntes næsten daglige forbindelse med den herværende kinesiske ambassade har han været af speciel interesse for os som potentiel målobjekt. Fra PET's ...-rapporter og andre kilder har vi dannet os et billede af en person, der er fuldstændig afhængig af kineserne med hensyn til sin begrænsede indkomst, og som er klar over sin lille politiske gruppe, KAK's, magtesløshed, og hvis gruppe de facto praktisk talt intet indtryk gør på den danske politiske scene. ..."

Af rapport af 13. marts 1968 fremgår, at Jens Holger Jensen ifølge rapport fra ordenspolitiet var blevet antruffet af en politipatrulje, mens han og en kvinde ulovligt var ved at opklæbe plakater vedrørende et møde organiseret af "Vietnam-frivillige".

Det anførtes i opsummerende rapport af 22. marts 1968 om Gotfred Appel bl.a.:

*"...
10) "KOMMUNISTISK ARBEJDSKREDS", der så at sige nu tegnes alene af Gotfred APPEL, har fortsat kun en yderst ringe tilslutning, og den har ikke på nogen måde kunnet gøre sig gældende på den politiske arena. I et begrænset omfang har arbejdskredeens medlemmer sammen med andre venstreorienterede organisationer deltaget i anti-amerikanske demonstrationer, og fra forlaget "FUTURA" udsendes pjecer af anti-amerikansk indhold mod krigen i Vietnam.*

I Januar 1966 stiftedes den såkaldte "Appel-komite" mod Vietnam-krigen, men komiteens virksomhed har indtil nu været yderst ringe."

Af rapport af 14. juli 1968 fremgår, at Station 6 orienterede PET om, at Jens Holger Jensen var blevet indbragt på grund af knallerttyveri. PET fik lejlighed til at affotografere de papirer, som Jens Holger Jensen havde på sig, herunder et brev, hvoraf fremgik, at Jens Holger Jensen skulle rejse til Havanna som deltager i "Cuba-stævnet 1968".

Det fremgår af tilførsel af 1. januar 1969 til Jens Holger Jensens personsag, at han blev anholdt i forbindelse med deltagelse i forsøg på at afbryde en badmintonlandskamp mellem Danmark og Sydafrika ved afbrænding af røgbomber, udkastning af ildelugtende væske (smørsyre) m.m.

PET oprettede i 1968 en emnesag på KAK. En af de meget få tilførsler til sagen var rapport af 23. september 1969 vedrørende "Redegørelse for dannelse og indbyrdes tilhørsforhold mellem de pro-kinesiske fraktionsgrupper KOMMUNISTISK ARBEJDSKREDS (KAK) KOMMUNISTISK UNGDOMSFORBUND (KUF) – KOMMUNISTISK FORBUND (KF) og KOMMUNISTISK UNGDOM MARXISTER-LENINISTER (KUML)." Heraf fremgår bl.a.:

"...

Kimen til dannelsen af KOMMUNISTISK UNGDOMS FORBUND (KUF) blev lagt efter at Kina d. 17/6 1967 havde sprængt sin første atombombe. Fem medlemmer af Frederiksberg DKU sendte i den anledning et lykønskningstelegram til herværende kinesiske ambassade. DKU betragtede dette skridt som en bevidst provokation over for DKU, der havde tiltrådt atomstop-aftalen og som i øvrigt følger den Moskva-tro linie.

Resultatet blev, at de fem Frederiksberg DKU'ere blev ekskluderet af DKU. Herefter dannede disse "udbrydere" en maoistisk gruppe, som de kaldte "ARBEJDSUDVALGET". Denne gruppe påbegyndte i januar 1968 udgivelse af et duplikeret blad kaldet "UNGKOMMUNISTEN". På et møde den 26/3 1968 i "UNGKOMMUNISTEN"s arbejdsudvalg besluttede man at danne en revolutionær organisation under navnet KOMMUNISTISK UNGDOMS FORBUND (KUF). I en programerklæring hedder det: "Marxismen-leninismen, Mao-tse-tung tænkning anvendt på den danske virkelighed er vort politiske grundlag. Det vil i praksis sige godkendelse af KOMMUNISTISK ARBEJDSKREDS fremlagte politiske linie. Derfor arbejder vi sammen med KOMMUNISTISK ARBEJDSKREDS og anerkender dennes ledende rolle".

*KOMMUNISTISK UNGDOMS FORBUND, der kun har gjort sig bemærket ved plakatopklæbninger og deltagelse som minoritet i forskellige demonstrationer, anslås til maksimalt at tælle omkring 25 medlemmer.
...*

Af rapport af 30. maj 1970 fra Københavns Politi fremgår bl.a.:

"Overpolitibetjent Madsen, uropatruljen, meddelte i dag kl. 1210 telefonisk her til stationen, at der på Amagertorv på hjørnet af Klosterstræde var opstillet en ret stor planche med bl.a. følgende tekst:

*Bekæmp Zionismen -
Palæstina, Vietnam – samme kamp.
Vore fjender er imperialismen, zionismen og De arabiske reaktionære.
P.F.L.P*

Endvidere en del billeder fra Israel og Vietnam.

...
Jeg henstillede nu til forsamlingen, der på dette tidspunkt bestod af ca 100 personer, at man gik hver til sit, idet jeg samtidigt anmodede opløbet om at spredes. Jeg gav herefter 4 politimænd ordre til at bære planchen til transportvognen, men herunder opstod der tumulter og håndgemæng, idet en snes unge mennesker forsøgte at hindre denne borttransport af planchen. Der samledes sig nu endnu flere omkring stedet, og da der var fare for, at politiet ved tilstedeværelsen af 8 politimænd ikke kunne gennemføre den påbegyndte transport af planchen, rekvirerede jeg via HS assistance fra udrykningstjenesten af 2 grupper, der kort efter kom til stede under udrykning og under ledelse af politiassistent Ingemann Sørensen.

Strøgbanen blev nu ryddet i det omfang det var nødvendigt for gennemførelsen af borttransporten af planchen, men 2 unge mennesker, der trods talrige opfordringer nægtede at efterkomme politiets henstilling om at fjerne sig, blev erklæret for anholdt kl. 1300 og indbragt her til stationen og indført under henholdsvis Ap. 773 og 774. De anholdte satte sig kraftigt til modværge ved anholdelsen, og de slog flere gange ud efter politimændene.

...
I sagens anledning indfandt sig her på stationen kl. 1400 Tømrersvend Peter Døllner, ... der forklarede, at han netop havde henvendt sig i Udrykningstjenesten, hvor han havde fået tilladelse til en plancheudstilling ved Helligåndskirken på Strøget.

*Han blev gjort bekendt med, at den ansøgte udstilling kort forinden havde givet anledning til opløb og uro, og at den omhandlede planche kort forinden var blevet afhentet af politiet i samme anledning.
..."*

Jens Holger Jensen var den ene af de anholdte.

Den næste tilførsel til Jens Holger Jensens sag var telefonaflytninger af Sati Bakiers telefon mv. fra februar 1977. Se herom nedenfor.

Det fremgår af rapport af 20. september 1970 "Vedr.: VERDENSBANK-MØDET 1970.":

"...

I et aktivistmøde i "Metropolitan" annekset den 20. sept. 1970 kl.14.00 deltog ca.100 medlemmer af KUF (...). På mødet blev der opfordret til en forholdsvis fredelig aktion ved Hotel d' Angleterre omkring kl.15.00, men efter aktivistmødet blev der uddelt stålhjelme til KUF-medlemmerne. Man solgte endvidere store kæppe for 3 kr. stykket og brosten for 50 øre stykket til KUF-medlemmer.

*KUF-medlemmerne vil søge at komme i slagsmål med politiet ved d' Angleterre og regner med at kunne nedkæmpe en eller to politikæder.
..."*

Det fremgår af PET's opsummerende notat "OVERSIGT FOR SEPTEMBER 1970" "SAMLET OVERSIGT over aktionsplanlægning og de deraf følgende optøjer i forbindelse med VERDENSBANKMØDET 21-25/9-1970" bl.a.:

"...

I det følgende beskrives i kronologisk orden såvel afviklingen af de fredelige demonstrationer som forløbet af de militante aktioner, der førte til både personskader og omfattende materielle ødelæggelser:

Natten til tirsdag den 8/9 blev af ukendte gerningsmænd indkastet 4 benzombomber i "Bellacentret", der allerede da var sat under bevogtning af privat engagerede hundeførere. De tre bomber udbrændte uden skade, medens den fjerde antændte noget byggemateriale. Varmeudviklingen satte centrrets sprinkleranlæg i funktion, og branden blev slukket uden at have forårsaget større skade.

Natten til lørdag den 19/9 knuste ukendte gerningsmænd, der kom kørende på en motorcykel eller knallert, 3 ruder i og ved indgangsdøren til Hotel "d'Angleterre" ved indkastning af jernstumper og møtrikker. Skadens størrelse foreligger ikke opgjort.

Søndag eftermiddag den 20/9 holdtes på Hotel "d'Angleterre" et cocktail-party for et antal delegerede. Allerede ved 16-tiden samledes et antal aktivister – hovedsagelig medlemmer af den maoistiske organisation KUF (...) – foran hotellet. De fleste var udrustet med hjelme og stokke. De forsøgte et stormløb mod hotellet, men blev tilbagevist. Angrebet førte til en yderligere tilstrømning af andre aktivister og af nysgerrige, og kort efter kastedes benzinbomber, sten, flasker, maling, jernmøtrikker m.m. mod politiet og mod gæster, der kom til hotellet. Der opstod hurtigt et slagsmål mellem de efterhånden ca. 200 aktivister og de tilstedeværende politistyrker, og der blev ialt foretaget 18 anholdelser. Blandt disse var en af de mest kendte militante demonstranter – maoisten Finn Ejnar MADSEN – der fandtes i besiddelse af 9 benzinbomber – samt to andre kendte aktivister og medlemmer af ordensværnsledelsen – trozkyisterne ... og ... Begivenhederne foran hotellet kom dog hurtigt under kontrol, således at de delegeredes ankomst til og kørsel fra party'et kunne foregå i ro. Aktivisterne trak sig under pres fra politiet ind i sidegaderne, hvor de væltede færdselsskilte og forsøgte at blokere trafikken. Urolighederne blev dog hurtigt nedkæmpet, og resten af aftenen forløb i ro.

...

Den alvorlige udvikling i situationen siden søndagens første uroligheder og den påfølgende fængsling af nogle af de værste urostiftere med maoisten Finn Ejnar MADSEN i spidsen førte til beslutning om en aktion mod den maoistiske organisation KUF (...), Svanevej 18, 2' o.g., hvor MADSEN spiller en fremtrædende rolle. Efter det foreliggende måtte det anses for sandsynligt, at der i KUF's lokaler kunne befinde sig materialer til fremstilling af benzinbomber og andre våben, og på grundlag af en indhentet dommerkendelse om ransagning blev en sådan iværksat sent om aftenen. Ved ransagningen fandtes 3 benzinbomber af samme art som dem, der fandtes i MADSEN's besiddelse ved anholdelsen. Desuden fandtes et lager af maling, fordelt i små plasticposer, øjensynligt beregnet som kasteskyts, samt et større antal møtrikker af samme slags, som aktivisterne anvendte dels mod politiet og dels ved de mange rudeknusninger. Endvidere fandtes et antal poser med peber, ligeledes beregnet til kasteskyts. Det var således klart, at maoistorganisationen KUF og dens medlemmer var stærkt involverede i de skete voldshandlinger.

...

Det synes imidlertid klart, at andre kræfter end de her omtalte spillede en afgørende rolle for den voldsomme udvikling af begivenhederne. Her tænkes især på den i øvrigt fåtallige kreds af maoister – navnlig grupperet i organisationen KUF – samt enkelte "løsgående" anarkister, der uden smålig hensyntagen til de politiske realiteter koldblodigt arbejder for revolutionen som det egentlige mål. Disse personer – næppe mere end 30-40 ialt – havde ingen afgørende indflydelse på planlægningen. I desto større grad kunne disse ægte revolutionære hellige sig den praktiske udførelse af volden, hvilket bl.a. kom til udtryk i den forholdsvis lille, men ondartede aktion søndag den 20/9 ved Hotel "d'Angleterre", hvor der kastedes benzinbomber m.m., og hvor maoistlederen Finn Ejnar MADSEN anholdtes i besiddelse af endnu 9 af disse farlige brandmidler. ..."⁴

Af notits af 21. september "Vedr.: VERDENSBANKEN." fremgår:

"..., obs. D meddeler kl. 16.20, at pmv. ... Skoda, lysegrå netop havde afhentet to hjelmklædte demonstranter fra Blågård's Plads.

Tilsyneladende havde de meget travlt.

... underrettet.

Ovennævnte vogn tilhører:

JAUERT, Ulla f.: HAUTON.⁵

..."

Under henvisning til rapport fra Københavns Opdagelsespoliti er det i rapport af 21. september 1970 beskrevet, at der havde været foretaget ransgning af forlaget Futuras lokaler, og at der under ransgningen bl.a. var fundet stokke af nogenlunde samme art som i sagen mod Finn Ejnar Madsen, molotovcocktails, ståltråd med 72 stk. bolte, 20 mindre sten og fem bundter med pjecer vedrørende Verdensbankkongressen. Der var ingen fra forlaget til stede under ransgningen.

Det fremgår af rapport af 22. september 1970 om KUF bl.a., at Station 9 i forbindelse med en tidligere bemalingsaktion, hvor der var opsat plakater, der handlede om KUF, havde henvendt sig til Gotfred Appel, som havde erkendt, at de

4 Finn Ejnar Madsen var ledende medlem af Den Antiimperialistiske Aktionskomité, som sammen med KUF var meget aktiv i forbindelse med igangværende demonstrationer mod Verdensbankmødet, der blev afholdt i København den 21.-25. september 1970. Antiimperialistisk Aktionskomité havde samme adresse som Futura. Finn Ejnar Madsen var blevet anholdt den 20. september 1970 under demonstrationerne, alt jf. PET emnesag vedrørende Verdensbankmødet 1970.

5 Ulla Hauton var Gotfred Appels ægtefælle og med i ledelsen af KAK.

opsatte plakater var trykt på hans trykkeri, og at de unge mennesker fra KUF havde adgang til trykkeriet.

Af rapport af 22. september 1970 fra Københavns Opdagelsespoliti vedrørende afhøring af Gotfred Appel, der var anholdt i forlængelse af ransagningsfundene den 21. september 1970 i Futuras lokaler, fremgår bl.a.:

”...

Sigtedes politiske overbevisning var i overensstemmelse med den af K.U.F. førte, og i foråret 1968, da K.U.F. startede, som mere eller mindre løs organisation, fik organisationen sigtedes tilladelse til, at indrette sig i lokalerne på anden etage i baghuset, Svanevej 18.

Straks fra starten fik K.U.F. sigtedes tilladelse til, at benytte det på første etage forefundne trykkeri til trykning af pjecer, medlemsblad m.v.

Da forlaget ”Futura” i sommeren 1969 gik ind, ændredes stillingen til K.U.F. ikke, men da forlaget ikke mere reelt fungerede på den hidtidige basis, kom sigtede ikke mere så ofte i trykkeriet.

Kontakten mellem K.U.F. og sigtede blev ligeledes mindre efter det skete, idet sigt. ikke så ofte kom på Svanevej 18.

Sigtede udtalte her, at han egentlig ikke har opgivet tanken om, at få forlaget til at virke som tidligere.

På anledning oplyste sigt., at K.U.F. siden, den startede som mere eller mindre organisation, har haft nøgle til trykkeriet på første etage.

Sigtede forklarede, at han mandag d. 31. aug. d.å. havde været i lokalerne på første etage, trykkeriet, og han kan med sikkerhed sige, at ingen af de under nr. 3-8 i bevaring tagne effekter var til stede på dette tidspunkt.

M.h.t. nr. 9., kender han intet til. Nr. 10 tilhører forlaget, sigtede, ligesom nr. 12, tilhører sigtede.

Nr. 11, mødeprotokol, kender sigt. intet til.

Nr. 13 og 14 kender sigtede intet til.

Sigetde oplyste, at han d. 1.9. afrejste til Beiruth og Amman i Jordan, og han har indtil i dag (22.9-), opholdt sig i Jordan og Libanon i dette tidsrum. Han henviser hermed til, at han ikke kender noget til den "virksomhed", der i den sidste tid er foregået i hans lokaler.

Som bevis på, at han virkelig har været borte fra landet fra 1.9. til 22.9. fremviste han sit rejsepas, hvoraf fremgår, at sigtede ganske rigtigt d. 1.9. er indstempet i Libanon, d. 2.9. er indstempet i Jordan, og sigtede siger, at han opholdt sig i Amman til d. 11. ds.

Passtemplerne udviser derefter udrejse fra Jordan d. 11.9. og indrejse til Libanon samme dag. I Beiruth har sigtede opholdt sig som turist fra 11.9. til 22.9., hvorefter han udrejset med SAS, Sk. 836 til Kastrup, ankomst ca. kl. 1415.

Sigtede har intet imod at udlevere sit pas til politiet, hvorefter passet vedlægges. Kvittering udstedt.

Sigtede er udspurgt vedr. sit kendskab til Finn Ejnar Madsen, hvortil han udtalte, at han kender Finn Ejnar Madsen, men at han ikke har og aldrig har haft noget politisk eller organisatorisk fællesskab med denne, og at han anser Finn Ejnar Madsen politiske arbejdsmetoder for fejlagtige.

Finn Ejnar Madsen har et par gange aflagt besøg på Svanevej nr. 18, men har fået "den kolde skulder". Det er desuden sigtedes faste overbevisning, at de unge mennesker i K.U.F. med hvem han føler sig politisk beslægtet, intet samarbejde har haft eller har med Finn Ejnar Madsen. Sigtede mener med bestemthed at kunne sige, at K.U.F. deler hans opfattelse af Finn Ejnar Madsen, og erklærer, at de på Svanevej 18, 1 sal fundne genstande ikke kan forenes med K.U.F.'s politiske arbejdsmetoder, hvorfor der efter hans mening, kan være grund til at tage muligheden for en provokation i betragtning.

Under alle omstændigheder er det sigtedes overbevisning, at nævnte genstande ikke er bragt til lokalerne på Svanevej af K.U.F.

...

Sigtede har været udspurgt, om han har noget imod at oplyse i hvilken anledning han har været i Jordan, hvortil han siger, at det har han ikke, at han oplyste, at han har været inviteret "den anden verdenskonference vedr. det palæstinænsiske spørgsmål, arrangeret af den palæstinænsiske studenterorganisation.

..."

PET oplyste i brev af 4. december 1970 til en samarbejdspartner vedrørende "den i Amman i dagene 2-6.9.1970 afholdte 2' Verdenskongres vedrørende Palæstina." bl.a., at en dansk taler på kongressen måtte antages at være Gotfred Appel, og der blev i brevet summarisk redegjort for Gotfred Appels politiske forløb mv.

PET's Afdeling D anførte i sin årsberetning for 1970 bl.a.:

...

Den lille, men ret aktive maoistgruppe KUF [...] aktionerede natten til den 4/3 mod mere end 30 HB-forretninger i København og omegn i protest mod HBs såkaldte "Israel-uge". Alle forretningerne overmaledes med slagord mod Israel, og ved hærværket forøvedes skader til flere tusinde kroner. En herboende svensk statsborger blev anholdt på fersk gerning, men nægtede at udtale sig nærmere om forholdet.

...

Natten til den 7.maj gik maoisterne fra KUF på ny i aktion ved at øve hærværk mod 4 rejsebureauer, der arrangerer rejser til Israel. Ruderne i de 4 bureauer blev knust ved hjælp af jernstykker påmalet bogstaverne PFLP.

...

Den 13/6 besatte ca.30 herboende arabere – palæstinensere – den jordaniske ambassade i protest mod kampene i Jordan mellem jordansk militær og palæstinensiske partisaner. Besættelsen forløb fredeligt, idet ambassadøren ikke modsatte sig aktionen.

Den 15/6 forlod aktivisterne ambassaden.

Lederen af den palæstinensiske kontaktcentral i Stockholm deltog i aktionen og er formodentlig den egentlige initiativtager til og leder af aktionen. Maoistorganisationen KUF arrangerede i forbindelse med aktionen en plancheudstilling ved ambassaden.

...

[juli] Også blandt de små maoistiske grupperinger fandt indre stridigheder sted, og et forsøg på samling af disse ubetydelige minoritetsgrupper mislykkedes. Maoisterne har stort set kun gjort sig bemærket ved deres militante deltagelse i Verdensbankurolighederne, hvor KUF-lederen Finn Ejnar MADSEN blev anholdt i besiddelse af et antal farlige brandbomber – de såkaldte "Molotov-cocktails". Ved ransagning i KUFs hovedkvarter på Svanevej 18 o.g. fandtes yderligere 3 bomber samt andet materiale og genstande egnet som angrebsmidler i kamp mod politiet. Dette militante maoistiske

indslag i verdensbankurolighederne udgjorde dog kun en minimal del af den kampstyrke, som venstrefløjen mobiliserede til forstyrrelse af mødet. ..."

I rapport af 31. august 1971 om "Maoismen i Danmark." anførtes bl.a.:

"...

1) KOMMUNISTISK ARBEJDSKREDS.

*Kommunistisk Arbejdskreds, der ledes af den frafaldne kommunist
APPEL, Godtfred*

...

er i dag uden betydning, og den er oven i købet blevet frataget redigeringen af "BULLETIN", der udgives af den kinesiske ambassade.

Man fornemmede, at det trykkeri Godtfred APPEL har, var mere eller mindre betalt af "BULLETIN". Eller rettere sagt: Han tjente så meget på "BULLETIN" – bevidst fra den kinesiske ambassade – at han havde lidt til overs til sig selv. Dog skal man ikke tro, det var de store beløb, Appel fik. Kilden anslår 4-5000 kr. pr. måned.

Nu har man fra den kinesiske ambassade frataget APPEL jobbet, ..."

Der er herefter ikke yderligere oplysninger på Godtfred Appels personsag før end en rapport fra 1975 med gengivelse af afsnit, herunder vedrørende KAK, fra Socialistisk Håndbog udgivet i januar 1975. Efter denne rapport var der først i 1979 nye tilførsler.

Det fremgår af PET's afdeling C's årsberetning for 1974 bl.a.:

"...

MAOISTERNE.

De maoistiske grupperinger er stadig små og uden indflydelse. Der eksisterer i øjeblikket følgende grupper:

KFML (Kommunistisk Forbund Marxister/Leninister)

KAK (Kommunistisk Arbejder-Kreds)

MLE (Marxistisk-Leninistisk Enhedsforbund).

Der er kun tale om beskedne medlemstal – næppe over 100 for alle tre tilsammen. ..."

Af rapport af 4. juli 1975 vedrørende "MOUKARBAL/CARLOS." fremgår bl.a.:

"Den 20/6-75 anmodede [en samarbejdspartner] om, at vi ville spærre Michel Wahib MOUKARBAL, idet denne, der skulle være forbindelses-officer mellem PFLP's operative sektion og en anden terroristorganisation, befandt sig i Frankrig.

Den 27/6-75 meddeler [en samarbejdspartner], at MOUKARBAL samt to franske efterretningsfolk under efterforskningen af denne sag er blevet dræbt af en person, der er kendt under navnet "CARLOS".

Spærringen af MOUKARBAL hæves, og samtidig udsendes et signalement af CARLOS til F&B-afdelingen, KE, Politiet i lufthavnen samt til samtlige PET-regioner.

Den 1/7-75 meddeler [en samarbejdspartner], at man i en lejlighed i Paris har fundet et større våbenlager, materiale til trykning og reproduktion af falske identitetspapirer m.m., tegninger af målobjekters og – personers omgivelser (bl.a. jøder), nøjagtige grundplaner over ejendomme, hvor tre franske aviser har til huse, og det formodes, at denne organisation har stået bag de i sommeren 1974 mod disse publikationer forøvede attentater.

...

Den 2/7-75 kommenterer [en samarbejdspartner] de fundne våben, bl.a. har man fundet en US-M 26 granat, som stammer fra et af BAADER-MEINHOF banden stjålet parti fra et US-depot i Mesau.

...

En del andre granater fra ovennævnte tyveri er benyttet til andre terroranslag bl.a. ved besættelsen af den franske ambassade i Haag.

...

Ud fra disse ting kan udledes, at der er en åbenbar international forbindelse mellem denne og andre terroristgrupper.

...

I forbindelse med efterforskningen har det franske politi fået oplysninger gående ud på, at

[en dansk kvinde],

P.O.B. ...

Vesterbrogade 208

1800 Kbh.

skal være kontakt for den terroristgruppe, som CARLOS er tilknyttet.

Undersøgelser pågår i afd. C i den forbindelse."

Den 7. juli 1975 fik PET under henvisning til ovenstående oplysninger rettens tilladelse til at få udleveret to breve fra den nævnte postboks "til forevisning".

Ved kendelse af 14. juli 1975 fik PET efter anmodning desuden rettens tilladelse til at få udleveret yderligere en forsendelse til postboksen, og det blev pålagt postboksfirmaet at "forevise" PET de breve og forsendelser, som firmaet måtte modtage inden udløbet af september 1975 bestemt for den pågældende boks. Retten fornyede dette pålæg gentagne gange, indtil indgrebet blev afsluttet den 19. december 1978.

Af telex af 16. juli 1975 fra en samarbejdspartner til PET vedrørende "Sagen CARLOS-MOUKARBAL," fremgår bl.a.:

"...

I forskellige af MOUKARBAL's papirer, der blev fundet i samme lejlighed som våbnene (...) er der nævnt flere adresser i Europa. I betragtning af de forklaringer, der ledsager disse adresser, kan det dreje sig om nettets korrespondenter.

...

3. Danmark.

Kontakt: Der skal skrives til ..., på følgende adresse:

*[en dansk kvinde] Postboks ...
Vesterbrogade 208
1800 København*

- Nærmere enkeltheder: I hvert brev skal der anføres:

"jeg har et brev til dig fra KASSEM i Beirut",

derefter skal brevet afsluttes således:

SALIM HAMAR eller MESMAR sender hilsener til sin hustru, som er hos dig.

Bemærkninger:

- "Varen skal indløses

Aref HAMRA er ankommet.,"

- "KAK KOUF med flere medlemmer og tilførsel af den rumænske vare (KAK KOUF),"

- "Mød AREF HAMRA, som er ankommet sammen med flere medlemmer."

..."

Det fremgår af tilførsel af 15. juli 1975 til rapport "Vedr. Postbox ... [postboks, som PET havde konstateret tilhørte ovenanførte danske kvinde]", at PET observerede,

at Talal Zouabi⁶ afhentede post fra den omhandlede postboks. Den 22. november 1976 er det tilføjet til rapporten, at der bl.a. blev sendt breve stilet til Sati Bakier. PET foretog med rettens tilladelse aflytning af Sati Bakiers telefon fra 31. oktober 1975 til den 13. november 1975 og igen fra den 17. september 1976 til den 19. juni 1985.

I PET's afdeling C's årsberetning for 1975 anførtes det om KAK:

”...

KAK – KOMMUNISTISK ARBEJDER KREDS.

KAK blev stiftet i 1963 af en mindre gruppe personer, der enten blev ekskluderet af eller selv forlod DKP som følge af, at de havde tilsluttet sig Kinas kritik af USSR og dette lands såkaldte ”moderne revisionisme”.

I 1969 blev KAKs tidligere nære forhold til Kinas kommunistiske parti afbrudt på grund af ideologiske uoverensstemmelser, og KAK tilkendegav offentligt en dyb uenighed med kinesernes vurdering af, hvad de kaldte en hidtil uset revolutionær massebevægelse blandt USA's og Vesteuropas arbejdere.

KAKs formål er at oplyse arbejderklassen om mulighederne for en ny økonomisk udvikling i den vestlige verden og at yde støtte til personer og organisationer, der i forvejen aktivt bekæmper den vestlige verdens kapitalistiske udplyndring af masserne.

KAK ledes af redaktør Gotfred APPEL, men medlemskredsen og de udøvede aktiviteter er af stærkt begrænset omfang.

...”

KAK og personerne med tilknytning hertil nævntes ikke i øvrigt i årsberetningen.

Af observationsrapport af 17. januar 1977 fremgår, at PET observerede mod Marwan el Fahoum,⁷ da han samme dag skulle afrejse med flyvebåden fra Kø-

6 Se nærmere om Talal Zouabi, Sati Bakier og PWU i PET-kommissionens afsnit om ”Palæstinensiske kredse i PET's søgelys 1970-79” som gengivet i uddrag i afsnit 2.3.2.

7 Se nærmere om Marwan el Fahoum i PET-kommissionens afsnit om ”Palæstinensiske kredse i PET's søgelys 1970-79” som gengivet i uddrag i afsnit 2.3.2.

benhavn til Malmø. Efter anmodning fra afdeling T blev der optaget fotos af Marwan el Fahoum.

De første tilførsler til Jens Holger Jensens personsag siden 1970 var udskrifter af aflytninger af Sati Bakiers telefon fra den 12. februar 1977 og frem. Af rapport af 18. februar 1977 om de aflyttede telefonsamtaler mellem Sati Bakier og Jens Holger Jensen fremgår:

“ ...

12/2-1977,

oo19...

Sati foretager opkald til Fulda – ... – og taler med mand, som han fortæller følgende: ‘De behøver ikke gøre det imorgen ! Manden svarer: ‘Aha – okay – Du – jeg tænkte på om der er mulighed for at – ka ‘jeg se dig iaften ?

De aftaler herefter at mødes samme sted som sidst

Ifølge telefonnøgle – KTAS – er Jensen, Klokkedybet 34 i Herlev abonneret på det nævnte telefonnummer.

Folkeregisteret oplyser, at følgende er tilmeldt under Klokkedybet 34 i Herlev:

Brandmand Jens Holger Jensen,

...

Forlagsleder Gotfred Appel,

...

Journalist Ulla Hauton,

...

Der henvises til B nr. sag for Jens Holger Jensen, hvoraf fremgår, at han i tallrige tilfælde har deltaget i ulovlige kommunistiske inspirerede demonstrationer, ligesom han har deltaget i arbejds- og skolingslejre på Cuba...

16/2-1977,

2157

Sati foretager opkald til Fulda og taler med samme mand, som i den ovenanførte samtale. Sati fortæller, ‘Jeg prøver at ringe imorgen.’ Manden vil gerne ses med Sati i aften. Sati svarer: ‘Jeg har ikke noget nyt idag.’ Manden vil alligevel gerne tale med Sati, og de aftaler at mødes på det sædvanlige sted klokken halv elleve.

17/2-1977,

0900

Sati foretager opkald til fulda. til omh. nr. – og taler med den sædvanlige mand. Han siger: 'God morgen – vi ses!' Manden svarer: 'Vi ses – ja – Hvad siger du – skal varerne sendes?' Sati svarer: 'Ja!' Manden gentager: 'De skal sendes?' Sati svarer atter: 'Ja!' Manden siger: 'Det er godt!' Sati fortæller: 'Det er klar!' Manden svarer: 'Det er godt!' Hvorpå der hilses af.

17/2-1977,

0741

Sati ringer til Bagdad – tlf. nr. ... – han spørger efter Sadek eller Taissir, men får det svar, at ingen af dem er til stede (klokken er 0641 på stedet) Han fortæller, at han er nød til at tale med en af dem inden 1 time, og at den første der møder på kontoret må ringe til ham, fordi flyvemaskinen – Iraqi Airways – afgår kl. 1100. Det bliver ham oplyst, at de 2, som han har spurgt efter, begge har telefon hjemme og Sati beder om, at de må blive underrettet om, at de skal ringe til Sati inden 1 time.

17/2-1977,

0800

Sati ringer til [ST] og beder ham forberede en billet til Jensen, H. for Bagdad, en returbillet. [ST] spørger om mandens alder, og han får at vide, at manden er 26 år, og at han skal være væk mindst en måned.. Sati fortæller sluttelig, at han venter en samtale fra Bagdad, fordi manden ikke har noget visum. Han vil bede dem om, at samle manden op og give ham et visum.

17/2-1977,

0853

Sati ringer til Bagdad og spørger efter Taissir eller Mofid. Han taler med Mofid og fortæller: 'Vennen ankommer med Iraqi maskinen idag fra København!' Han beder Mofid arrangere resten af tingene på stedet (visum). Mofid siger, at vennen bliver nødt til at vente i Bagdad 3-4 dage, fordi manden (Taissir Quba) stadigvæk ikke er i Bagdad. Sati fortæller, at hans ven vil vente i 5 dage, hvis det skulle blive nødvendigt. Det vigtigste er, at han kommer ind. Mofid spørger, eller beder Sati om at tage kontakt med 'doktoren!' som har været der. Sati spørger om Mofid taler om 'doktoren!' som tog afsted for en måned siden. Mofid bekræfter dette, og han fortæller,

eller beder Sati om, at fortælle 'doktoren' om ... Visum, som er udstedt i navnet ... Sati spørger igen, om Mofid er sikker på, at de vil lade Jensen komme ind, hvilket bliver bekræftet.

..... Afd. T., torsdag den 17. febr. 1977 ...

Da der ikke kan være tvivl om, at Jens Holger Jensen er identisk med den person, som skal rejse til Bagdad,, har jeg idag rettet telefonisk henvendelse til Herlev kommune, hvor det af skattevæsenet blev mig oplyst, at Jens Holger Jensen er ansat som brandmand hos Gentofte kommune.

Ved henvendelse til Gentofte kommune blev det oplyst, at brandmand Jens Holger Jensen beskæftiger sig med ambulancetransport og sygetransport. Han er tjenestemandsansat.

Gentofte Brandvæsen, som der i dag blev rettet telefonisk henvendelse til, oplyste, at Jens Holger Jensen ikke var på arbejde i denne uge. Han var i udlandet. Det var ikke muligt at få mere detaljerede oplysninger.

..... Afd. T., fredag den 18. febr. 1977 ..."

PET udvekslede telexer om rejsen med en samarbejdspartner. Af telexerne fremgår, at samarbejdspartneren ikke havde oplysninger om Jens Holger Jensen, og man havde ikke oplysninger om mødet i Bagdad mellem Tayseer Kubaa⁸ og Jens Holger Jensen.

Af rapport af 24. februar 1977 fremgår bl.a.:

"...

Ved gennemgang af passagerlisten for torsdag den 17/2-1977 fandtes Jens Holger Jensen ikke opført, og der kan heraf sluttes, at [ST] bevidst har udeladt Jens Holger Jensen navn, således at det ikke kom til politiets kundskab, at han var rejst til Bagdad.

..."

Det fremgår af telex af 11. marts 1977 fra PET til en samarbejdspartner bl.a., at det under aflytningen af Sati Bakiers telefon var blevet nævnt, at Al-Tuffah var ved at rejse til Bagdad, og at man først havde troet, at det var Jens Holger Jen-

8 Se nærmere om Tayseer Kubaa i kapitel 3, afsnit 3.10.

sen, men nu tydede det på, at det var en anden person, idet Jens Holger Jensen blev omtalt som "den blonde fra Enab" (drue på arabisk). På en "post it note" på rapporten er opmærksomheden henledt på en person i Sverige med kaldenavnet "Tuffan".

I rapport fra 1977 vedrørende Marwan el Fahoum anførtes bl.a.:

"...

Pgl. er medlem af PFLP-hovedkvarteret.

I 1976 var han instruktør for PFLP-terrorister i en træningslejr, som blev afholdt i Libyen, hvor han bl.a. underviste i våbenbrug, ligesom han underviste i brugen af sprængstoffer.

..."

Af rapport af 16. september 1977 "Vedr.: Nubar HOVSEPIAN, alias JOE."⁹ baseret på telefonaflytninger af et PWU medlems telefon fremgår bl.a.:

"...

Pgl., som nu overnatter hos ..., bliver kontaktet af Sati Baqir, som fortæller, at han har opnået kontakt med "the grapes", hvis rette identitet tidligere er fastslået som værende:

Jens Holger Jensen

...

Sati oplyser, at han har aftalt med "the Grapes", at de skal mødes på et forud aftalt sted. På dette møde vil Sati fortælle om JOE's tilstedeværelse, hvorefter han vil forsøge at arrangere et møde mellem "the grapes" og Joe. Aftalen bliver, at Sati vil forsøge at få "the grapes" til at køre forbi ... bopæl – hvis dette ikke lykkes, så vil Joe få et telefonopkald vedr. mødested.

Kl. 1024 meddeler Talal Zouabi, at ... skal komme til Palestinian Workers Union sammen med JOE, da "DE" venter på dem.

..."

⁹ Amerikansk statsborger der blev regnet som PFLP's ansvarlige for Europa.

Følgende fremgår bl.a. af rapport af 6. december 1977 om Nubar Hovsepian's ophold i Danmark fra den 13. september til den 18. september 1977, herunder møde med Jens Holger Jensen:

"...

Pågåeldende [Jens Holger Jensen] foretog i begyndelsen af dette år en rejse til Bagdad med det formål at besøge den daværende PFLP-leder Tayssir Quba.

Det er ikke afklaret, hvad formålet med møderne var, men det er konstateret, at der var truffet forskellige foranstaltninger, som skulle sikre besøget, blandt andet blev der benyttet kontraskygger samt kodenavne, ligesom man ved udkørsel fra lufthavnen forsøgte at sikre sig mod skygning ved pludselig midt på motorvejen at køre vognen ind i vejsiden, standse og slukke lyset."

I PET's afdeling T's årsberetning for 1977 anførtes vedrørende "PFLP-kredsens rejseaktivitet i 1977." bl.a.:

"...

17.02.77

Jens Holger JENSEN, f.d. ..., dansk brandmand, afrejste til Bagdad, hvor han skulle tale med PFLP-lederen Taissir QUBA.

..."

Flere andre danskere uden tilknytning til KAK/KUF var også opført under dette afsnit, i forbindelse med at de havde foretaget rejser til Bagdad og Beirut. Hverken Jens Holger Jensen eller KAK/KUF blev i øvrigt nævnt i årsberetningen.

I rapport "Vedr.: "En eventuel terroraktion i Danmark." fremgår af tilførsel af 28. marts 1978 bl.a., at det af telefonaflytning af Sati Bakiers bror samme dag fremgik, at Sati Bakier og Jens Holger Jensen ville ankomme ca. 10 minutter senere til Sati Bakiers brors lejlighed i Arresøgade. 25 minutter efter ringede en mand fra Bagdad til lejligheden. Om samtalen hedder det i rapporten:

"... Manden fortæller ..., at han lige har modtaget et telefonopkald "der fra" (måske Beirut eller Baghdad – tolken). Telefonopkaldet fra "der fra" drejede sig om, at ... og ..., så snart de var færdige med deres arbejde i Danmark, skulle rejse "der hen", hvor de skulle hjælpe til med "the wedding Celebration".

GHANEM spurgte hvor "the wedding celebration" skulle finde sted. Manden fra Baghdad meddelte, at "the wedding celebration" allerede var startet på det sted, hvor GHANEM for øjeblikket befandt sig.

"Der fra" og "der hen" er formentlig det samme sted. Efter tolkens udsagn er "the wedding celebration" kodeordet for en terroraktion. ..."

Lejligheden og personerne heri blev herefter holdt under observation de næste par dage. Der fremkom ikke yderligere oplysninger om en eventuel terroraktion, og Jens Holger Jensen blev ikke nævnt i rapporten ud over ovennævnte oplysning om, at han skulle ankomme til lejligheden sammen med Sati Bakier.

På retsmøde den 18. maj 1978 anmodede PET om tilladelse til rumaflytning af ovennævnte lejlighed i Arresøgade. I rapport af 17. maj 1978 blev til støtte for anmodningen anført bl.a.:

"...

Mere fremstående udenlandske medlemmer af PFLP besøger ofte Palæstinian workers Union; og det er Palæstinian workers Union, der har arrangeret den nordiske deltagelse i de to militære træningslejre, som afholdtes i Libyen i somrene 1976 og 1977.

Følgende herboende palæstinensere deltog i træningslejrene:

(1976 og 1977) BAQIR, Sati Awad Suleiman, ...

do. ...

(1976) ZOUABI, Tal'al Muhi Al Din, ...

(1976) ...

(1977) ABU DAYA, Hasan Mohamed Ibrahim, ...

For at følge den virksomhed, og især efter at det er kommet til vor kundskab, at de ovennævnte personer har deltaget i militære træningslejre i Libyen, hvor de er blevet optrænet i brugen af våben, har der været iværksat telefonaflytning mod flertallet af træningslejrdelegerne og PWU's lokaler; der benyttes af ledelsen af PWU.

Disse aflytninger har gjort det muligt for os i stor udstrækning af følge PWU's aktiviteter, og det er herunder blevet klart, at en lejlighed,

Arresøgade nr. 8, 2. th.,

tilhørende Tayssir Baqir, ... i Jordan, en broder til formanden for PWU, Sati Baqir, fungerer som en dæklejlighed for organisationen, og at lejligheden kun har dette formål. Indehaveren af lejligheden, Tayssir Baqir, fungerer blot som en slags opsynsmand. Disse oplysninger førte til, at der ved ... Byret den 27. januar 1978 blev afsagt kendelse, der gav politiet tilladelse til at foretage aflytning af den telefon, som er installeret i lejligheden.

Efterforskningen omkring denne telefonaflytning har yderligere bestyrket, at det drejer sig om en dæklejlighed, der ofte bliver benyttet, når de lokale ledere holder vigtige møder med udenlandske forbindelser, undertiden også til møder med danske PFLP-ledere, samt som overnatningssted for udenlandske besøgende til PWU, ofte fremstående medlemmer PFLP. Disse møder foregår under stor hemmeligholdelse. Ofte bliver der bare sagt "kom" til de personer, der skal deltage i møderne.

..."

I notat om retsmødet den 18. maj 1978 udarbejdet af PET hedder det bl.a.:

"...

1. Retten ... fandt ikke, at det foreliggende grundlag var tilstrækkeligt til at begrunde et så alvorligt indgreb som mikrofonering, og efterlyste en helt konkret, forestående begivenhed, som PET ønskede at få oplysning om. [Dommeren] antydede, at f.eks. ... besøg kunne have begrundet mikrofoneringskendelse for et kortere tidsrum, f.eks. 10 dage.

..."

Herefter blev behandlingen af anmodningen udsat. Der blev på ny afholdt retsmøde i sagen den 11. juli 1978. Til brug herfor havde PET udarbejdet en continuation til ovennævnte rapport af 17. maj 1978. Af continuationen af 7. juli 1978 fremgår bl.a.:

"Fra en udenlandsforbindelse, er det i slutningen af juni måned 1978 oplyst, at PFLP har planer om at genoptage terroroperationerne mod mål udenfor Mellemøsten. Denne virksomhed blev af PLO.s medlemmer instillet i 1974 af politiske grunde. Kun en enkelt fraktion af PFLP-kredsen – gruppen omkring Wadi HADDAD – fortsatte denne slags operationer. Wadi HADDAD døde i april 1978. Hans kreds af veluddannede og erfarne operatører menes nu igen at have sluttet sig til PFLP – HABBACH.

Attentatet i Orly lufthavnen d. 20. maj 1978 antages at være planlagt og måske udført af deltagere i denne gruppe i samråd med PFLP. En organi-

sation ved navn "Organisation af Syd-Libanons Sønner" påtog sig ansvaret for attentatet. Deres navn menes imidlertid alene at være et dæknavn for PFLP, offentliggjort for at prøve omverdenens reaktion på aktionen.

Lederen af den PFLP-afdeling, der efter det oplyste skal forestå PFLPs nye operationer i udlandet, er Taissir QUBA. Denne er kendt som leder af den PFLP-afdeling i Beirut, som den danske PFLP-celle opretholder snæver kontakt med. Det kan bl.a. nævnes, at Taissir QUBA var ansvarlig leder af uddannelsen i træningslejren i Libyen i juli 1977, hvori også repræsentanter for den danske PFLP-celle deltog. Taissir QUBA var herunder i direkte telefonforbindelse med repræsentanter for PFLP-cellen i Danmark, og gav disse instruktioner om demonstrationer m.v. i landet i anledning af grænsestridigheder mellem Ægypten og Libyen.

PFLP-cellen i Danmark er kordinator for PFLP.s aktiviteter i Nordeuropa. Medlemmer af denne PFLP-celle har sammen med sympatisører fra andre europæiske lande deltaget i bl.a. våbentræning under Taissir QUBA.s ledelse i Libyen. De nu foreliggende oplysninger om, at denne PFLP-afdeling står foran at genoptage terroraktiviteter udenfor Mellemøsten, bevirker af PET finder det af afgørende betydning, at PFLP-kredsens planer i den kommende tid kan følges nøje gennem rumaflytning i den nævnte lejlighed.

Det må i den forbindelse fremhæves, at direkte oplysninger om eventuelt forestående aktioner ikke kan forventes meddelt via de igangværende telefonaflytninger.

Det foreligger yderligere oplyst, at der igen i 1978 skal afholdes træningslejre i Libyen og Libanon, hvori der forventes deltagere fra Danmark. Rumaflytningen vil kunne medvirke til, at indholdet af og formålet med disse træningslejre kan klarlægges, og deltagerne identificeres."

På det nu foreliggende grundlag imødekom retten ved kendelse af 13. juli 1978 anmodningen, under henvisning til at der var påviselig grund til at antage, at der i lejligheden førtes samtaler eller fremsattes udtalelser af personer, der var mistænkt for overtrædelse af den dagældende bestemmelse i straffelovens § 114 om terrorisme. Tilladelsen til aflytningen af lejligheden blev forlænget flere gange frem til nedtagelsen heraf den 30. december 1980.

Den 9. oktober 1978 fik PET rettens tilladelse til at få udleveret forsendelser til BBC-Postbox 13, som Jens Holger Jensen var indehaver af. Der foreligger ikke nærmere oplysninger om grundlaget for denne tilladelse.

Hverken PET's afdeling T eller afdeling C nævnte i deres årsberetninger for 1978 KAK eller medlemmer herfra. Afdeling T skrev bl.a.:

“... ”

Også i 1978 har PFLP-cellen i København, PWU, været højest prioriteret, idet denne organisation stadig er den eneste herværende organisation, om hvilken vi med sikkerhed kan hævde, at den har direkte forbindelse til en farlig udenlandsk terrororganisation, nemlig PFLP.

Derfor er også i denne årsberetning hovedvægten lagt på de af PWU udfol- dede aktiviteter.

“... ”

Af rumaflytning fra 8. til 9. februar 1979 af lejligheden i Arresøgade sammenholdt med rapport af 25. maj 1979 om aktivitet i lejligheden fremgår bl.a., at Sati Bakier til Marwan el Fahoum og andre fortalte kort om nogle penge, som Jens Holger Jensen havde indsamlet. Jens Holger Jensen og Appel-gruppen omtales ikke i øvrigt. Af rapporten fremgår desuden, at det skønnedes, at der havde været 2-3 møder i lejligheden, som ikke havde været aflyttet.

Det fremgår af aflytning af Sati Bakiers telefon den 9. februar 1979, at Sati Bakier aftalte at mødes inden for 15 til 30 minutter i en lejlighed med en dansker. Af overvågningsrapport af 9. februar 1979 fremgår, at mødet blev holdt i lejligheden i Arresøgade. Ifølge rapport af 14. februar 1979 lagde PET til grund, at det var et møde mellem Sati Bakier og Jens Holger Jensen. Mødet blev rumaflyttet. Af udskrift af aflytningen sammenholdt med rapport "Vedr.: PFLP's ønske om et samarbejde med en på tiden ukendt dansk gruppe." af 21. august 1979 fremgår bl.a.,¹⁰ at Jens Holger Jensen fortalte om et opgør i den politiske gruppe, som han tilhørte, mellem Gotfred Appel og Ulla Hauton på den ene side og de øvrige medlemmer på den anden side. Årsagen hertil var en kampagne mod mændene i gruppen, hvilket var et forsøg fra Ulla Hautons side på at få sin egen position i organisationen. Kampagnen havde indebåret, at alt det politiske arbejde havde

10 Aflytningen fylder 23 håndskrevne sider og fremstår ubearbejdet. Det er derfor fundet hensigtsmæssigt at gengive indholdet heraf sammenholdt med rapporten, der efter sit indhold må være skrevet efter en genafhøring af aflytningsbåndet.

ligget stille i en periode, idet organisationen var gået fuldstændig i stå. Opgøret var endt med, at Gotfred Appel og Ulla Hauton havde meldt sig ud af organisationen. Situationen havde været sådan, at Gotfred Appel måtte vælge mellem Ulla og at fortsætte sit politiske virke i organisationen. Gotfred Appel var således ikke blevet smidt ud. Gotfred Appel var selv gået ud af organisationen. Flere af dem havde troet, at Gotfred Appel ville vælge sit politiske virke, men han valgte Ulla Hauton. Efter dette var mange af medlemmerne i organisationen chokerede. De stod uden ledelse og medlemmerne begyndte at stille spørgsmålstejn ved organisationen. Møderne i organisationen bl.a. om tøj til Afrika var i tiden derefter kaotiske. De var en lille gruppe, der holdt fast på at ville fortsætte den gamle politiske linje. Gotfred Appel havde henvendt sig til myndighederne vedrørende deres brug af det gamle organisationsnavn, og de havde derfor været nødt til at kalde sig noget andet. Alt dette havde indebåret, at de var en svækket lille organisation, men nu var de resterende enige, mens der tidligere altid var uenigheder med de andre. Jens Holger Jensen nævnte, at Sati Bakier i den lille organisation kendte Peter Døllner og to andre. Desuden spurgte han, om Sati Bakier kendte Jan Weimann, hvilket han formentlig mumlede ja til, og Sati Bakier blev spurgt til, om han kendte Niels Jørgensen, hvilket han mumlede et eller andet til. Nogle af de tidligere medlemmer havde dannet MAG, Marxistisk Arbejdsgruppe. En række af de tidligere medlemmer befandt sig et sted mellem den fortsættende organisation med Jens Holger Jensen og MAG, og de samarbejdede med Jens Holger Jensens organisation. Nu var der faldet ro på. Jens Holger Jensen fortalte, at de nu arbejdede med og interesserede sig for, hvordan udbytningen virkede i de imperialistiske lande, og hvordan disse udbyttede de fattige lande. Der ville komme noget herom i organisationens næste blad. Sati Bakier og Jens Holger Jensen talte desuden om en gruppe, der samlede medicin og medicinsk udstyr ind. Jens Holger Jensen fortalte, at hans organisation stod for en linje, der havde en meget overlegen holdning til praktisk arbejde. På et tidspunkt sagde Sati Bakier, at Jens Holger Jensens gruppe var den stærkeste, og i den forbindelse nævnte han nogle aktionsgrupper. Sati Bakier spurgte til, om de havde nogen plan vedrørende praktisk arbejde. Hertil svarede Jens Holger Jensen, at de havde fået lavet meget mere end før. Den første weekend i måneden arbejdede de hele weekenden med at sortere og presse tøj. De havde i onsdags sendt 300 baller svarende til 10 tons tøj af sted til Afrika. De ville fortsætte med dette arbejde. Herefter talte de om Tvind, herunder Amdi Petersen, som Sati Bakier fortalte, at de havde foreslået en tur i 14 dage til Libanon. Jens Holger Jensen oplyste, at han ingen kontakt havde til Amdi Petersen. Mødet sluttede med, at de aftalte at mødes på ny.

Af udskrift af rumaflytning af 2. til 3. maj 1979 af lejligheden i Arresøgade fremgår bl.a.:

"Marwan wants to know what happened to the two personalities, of whom they had talked during Marwan's last visit. Sati says that at the moment there is a split in the group between the two men, not for ideological reasons, but because of women and he therefore cannot see how they could be invited at this stage. Marwan stresses that he is interested in close relations with the two and he (therefore) recommends that they be invited for a visit in Lebanon, and gives his consent for Sati to accompany them.

Sati mentions the name "Igen" (phonetic spelling, could be Eugene ?), who took part in the demonstration held lately, and with whom Sati spoke on the subject. (It is not clear whether this is one of the members of the above mentioned group). Marwan wants to know whether ... or ..., contacted the man "Igen", when they were in charge of the area. Sati answers in the negative.

Sati says that when he met "Igen", he - Sati - wanted to know whether "Igen" had spoken with the Old Man (one of the members of the group) and was told that "Igen" had not. Sati said that he - Sati - had spoken to FOGER (or FURGER) about the invitation.

Talal tells Marwan that at the beginning the leadership of the group numbered about 30 men. The group split three times in the past. Part of the group was active for Africa, but they operated under another name (reason not clear). This splinter, Talal adds, was connected with Abu Hassan, through whom they collected clothing etc. The oldest among this splinter, named ..., is the most cunning of all.

Marwan says he wants to meet these people this week and to discuss with them the whole matter and the co-operation with them. He will try to work with one of them or with the three splinters together.

Sati says that the "Old Man" (...¹¹) knows Abu Ali very well. (It is not clear whether "Abu Ali" is Talal or somebody else.)

11 Overstregtet og i hånden anført Gotfred Appel.

Talal relates about the groups, or the people, who went (apparently to Lebanon) and mentions their names: ... All these travelled in one group, whilst Abu Hassan and ... travelled in another group.

Talal says that there is no question about their loyalty and there is no reason to worry about that. He adds that the group has money.

Talal says that since the Old Man left (the group apparently), the police sent unknown men to report about the identity of people taking part in demonstrations etc. Lately, during a demonstration in favour of Mozambique, he – Talal – noticed one of them (one of the police, apparently). Talal says that the Old Man is the brain of the group. Marwan asks for the reason of the split over the man's (the Old Man's, apparently) wife. Talal answers that the woman wanted to force herself on the whole group, without any legitimate backing from the group or its leadership. She wanted to check everything that was going on in the group. Talal adds that the Old Man brought them all together when they were small children and brought them up. (The intention is not clear: did the Old Man really bring them up, or did they join the movement when still immature and received their ideological education from the Old Man.)

Marwan asks Talal to ask these people whether they are prepared to carry out a military operation. Sati answers that they may very well agree.

Marwan says that if money is the problem, then there is no problem.

..."

Det følger af rapport af 14. maj 1979, at det fremgik af telefonaflytning af PWU's telefon, at Sati Bakier havde aftalt et møde med Gotfred Appel den 8. maj 1979. Efter nogle udsættelser var det blevet konstateret, at mødet blev afholdt den 11. maj 1979 med deltagelse af bl.a. Marwan el Fahoum.

Af telefonaflytning af 17. august 1979 af Sati Bakiers telefon fremgår, at Sati Bakier havde fået et brev om, at han skulle ringe til Jan Weimann, og i en efterfølgende telefonsamtale aftalte de at mødes dagen efter. Tilsvarende aftalte de i samtale af 26. august 1979 at mødes senere på dagen.

Det fremgår af den tidligere nævnte rapport af 21. august 1979 "Vedr.: "PFLP's ønske om et samarbejde med en på tiden ukendt dansk gruppe." bl.a.:

...

Den 26. JUL 1979 fremgik det af kilde ..., at Jens Holger JENSEN og en Jan WEIMANN skulle være rejst til Mellemøsten – formt. Beirut –, men turen var ikke blevet til noget på grund af manglende visum. ...

...

Ud fra det foreliggende må det antages, at de 2 personer/grupper, som FAHOUM ønsker at PFLP skal have et samarbejde med – nævnt side 1 og 2, er Gotfred APPEL, der også antages at være identisk med DEN GAMLE MAND, og den førnævnte Jens Holger JENSEN.

...

Den tidligere Jan WEIMANN er identisk med: Jan Carl WEIMANN, ...

Jan WEIMANN arbejde i 1978 som systemplanlægger ved Kommunedata, Slotsherrensvej 113, denne afd. er nu flyttet til Brøndbycentralen. WEIMANN har nu selvstændig firma, nemlig forlaget MANIFEST, Vibevej 7. Han har firmaet sammen med en Niels JØRGENSEN og en Thorkild FRANDSEN. Dette vides fra hans skatteforhold, da han har søgt om ændring på grund af indkøb af EDB-materiale m.v.

Under sit møde med BAKIR den 9. FEB 1979 nævnte Jens Holger JENSEN, at hans gruppe var flyttet til Vibevej 7.

Af afd. E-rapp. fra den 16. AUG 1979 fremgik det, at der på Vibevej 7, 1., 2400 Kbh. N, findes noget, der hedder MANIFEST.

..."

Den første tilførsel til Jan Weimanns personsag var rapport af 31. august 1979 "Vedr. Jan Carl WEIMANN's ... og Jens Holger JENSEN's rejse til Beirut i AUG 1979 for at mødes med Tayssir KUBA." Af rapporten fremgår bl.a., at PET fra aflytninger af PWU's telefon vidste, at en rejse som den i rapportens overskrift nævnte i juli 1979 var blevet aflyst på grund af manglende visum. Af telefonaflytninger af Sati Bakier og Talal Zouabi fremgik, at Sati Bakier den 28. august 1979 bad Talal Zouabi om at ringe til Beirut og give Tayseer Kubaa besked om, at "The Tofaha" (æblet) ville komme til Beirut fredag eller lørdag. I telefonsamtale den 20. august med Marwan el Fahoum oplyste Talal Zouabi, at "The Toffaha" ville komme til Beirut. Det fremgik af samtalen, at Tayseer Kubaa ikke ville være i Beirut, men det var "OK" med "The Toffaha". PET konstaterede efterfølgende, at Jan Weimann og Jens Holger Jensen den 30. august 1979 rejste til Beirut. Ud fra

dette sluttes det i rapporten, at "det må antages, at "THE TOFFAHA" er identisk med WEIMANN og JENSEN."

Ved telex af 31. august 1979 orienterede PET en samarbejdspartner om Jens Holger Jensens og Jan Weimanns rejse til Beirut og bad om kommentarer hertil. I telexen refereredes bl.a. til udtalelser fra ovennævnte rumaflytning af møde den 2. til 3. maj 1979 i lejligheden i Arresøgade.

I en anden telex af 31. august 1979 orienterede PET en samarbejdspartner om, at man nu vidste, at "the tofahas" var Jan Carl Weimann og Jens Holger Jensen.

Af "oversigt over PWU's kontakter med PFLP/Mellemøsten i AUGUST 1979." fremgår bl.a.:

"Den 28. AUG. oplyser Sati BAKIR til Talal ZOUABI at han har prøvet at ringe til Beirut, men fik ingen svar. SB beder TZ ringe derned og sige til Taisir KUBA at "ÆBLET" vil ankomme på lørdag. Endvidere talte man om gruppen fra Tvind, ... og at ... kunne tage en rapport med derned næste fredag.

Den 29. AUG. ringer Talal ZOUABI til Beirut for at tale med Marwan FAHOUM. Da denne ikke er til stede spørger TZ efter Taisir KUBA, denne er heller ikke til stede. TZ siger at "ÆBLET" da ikke vil komme derned. TZ beder mand på nr. sige til MF, at han skal ringe tilbage til ham samt at 12 personer fra TVIND vil ankomme til Beirut den 10. DEC. 1979 og bliver der 5 måneder og bygge en soveposefabrik.

Den 30. AUG. ringer ... fra HADAF-kontoret i Beirut til Talal ZOUABI og fortæller at Marwan FAHOUM er til stede og beder om den nøjagtige ankomsttid for "ÆBLET". Dette vil TZ ikke oplyse på telefonen. M foreslår at "ÆBLET" selv tager en taxa til PFLP-kontoret. Endvidere oplyser M at de har modtaget brev fra ... i Sverige, der siger de har problemer med at få visa til Beirut, men vil ankomme 4/9-79. sammen med sin mand og ... Der tales endvidere om "Soveposefabrikken" og at de selv bringer symaskiner med. TZ spørger i hvilken lejr de skal bo da de er bange for at komme til syd-Libanon samt om de er nødt til at tage lastbiler med. M vil spørge MF om det og oplyser at de mangler ambulancer. TZ oplyser at Sati BAKIR prøver at købe ambulancer i Tyskland, men SB har ikke været her i 2 uger så TZ ved ikke mere om det.

"ÆBLET" er id. med Jan Carl WEIMAN og Jens Holger JENSEN, rejste den 30. AUG. 1979 til Beirut.

..."

I forbindelse med Jens Holger Jensens og Jan Weimanns rejse til Beirut fik PET affotograferet deres pas.

PET havde opsat observation ved Jens Holger Jensens og Jan Weimanns forventede ankomst til Kastrup. Af observationsrapport af 10. september 1979 fremgår bl.a., at kun Jens Holger Jensen var med flyet. Hans bagage, der alene bestod af en rejsetaske, blev underkastet toldeftersyn. Jens Holger Jensen kørte fra lufthavnen i sin bil, som PET mistede kontakten med, da Jens Holger Jensen i et lyskryds forblev holdende, da lyset skiftede til grønt.

Af rapport af 11. september 1979 "Vedr.: Jens Holger Jensens ... ankomst til Danmark efter rejse til Beirut." fremgår bl.a.:

"...

JENSEN (J), ...

I samarbejde med afd. E og afd. N (narko), blev der etableret paskontrol efter flyets ankomst. (J) passerede kl. 2020 gennem pasbox 1/vest. Herfra gik han direkte til bagageudlevering og videre til toldkontrol, hvor han blev standset. Det skal hertil bemærkes, at andre personer blev toldkontrolleret samtidigt.

(J.s) bagage og person blev undersøgt. Han fandtes ikke i besiddelse af noget ulovligt. I hans besiddelse sås flere arabiske tidsskrifter, samt enkelte ark papir med arabisk tekst. Endvidere var han i besiddelse af ca. 1200-dkr, samt 1100 am. \$.s. Forespurgt oplyste han, at pengebeløbet skulle have været brugt til evt. rejseændring m.v.

Vedrørende rejse oplyste han, at han havde opholdt sig i Libanon/Beirut, idet han skulle skrive artikler til flere kommunistiske blade-tidsskrifter. Forespurgt hvilke blade m.v., svarede (J) – diverse blade. Endvidere ønskede han ikke at oplyse hvem han havde besøgt i Beirut.

(J) blev ikke direkte afhørt, men diverse oplysninger kom frem ved alm. samtale.

Efter kontrol oplyste (J), at han følte undersøgelsen som kommunistisk forfølgelse, hvortil det blev ham forklaret, at ingen havde kendskab til, at han var kommunist, før han selv havde oplyst det.

Sluttelig blev han gjort bekendt med, at undersøgelsen af bagage og person drejede sig om indsmugling af narkotika, hvilket han forstod, idet han havde læst/hørt, at der via Kastrup blev indsmuglet store mængder narkotika.

..."

Ved telex af 17. september 1979 besvarede samarbejdspartneren den tidligere nævnte telex af 31. august 1979 fra PET. Af besvarelsen fremgår bl.a., at samarbejdspartneren ingen yderligere oplysninger havde om Jan Weimann, og om Jens Holger Jensen henvistes til PET's egne tidligere oplysninger om denne. Samarbejdspartneren havde ingen bekræftelse på, at de to skulle mødes med Tayseer Kubaa under deres ophold i Beirut, men "der er selvfølgelig en sandsynlig mulighed i betragtning af Jensens tidligere forbindelse med Taysir Kuba og Marwan Fahoums erklæring".

PET anmodede ved rapport af 18. september 1979 om rettens tilladelse til at foretage telefonaflytning af Jan Weimanns telefon. Til støtte for anmodningen var det i rapporten anført:

"...

Gennem efterforskningen omkring Palestinian Workers Union (PWU) i København, hvis ledelsen udgør den danske celle af PFLP, og dermed er et dække for denne terrororganisation, er det kommet til politiets kendskab, at WEIMANN den 30. AUG 1979 rejste til Beirut for at mødes med lederen af PFLP's afdeling for udenlandske forbindelser og operationer – Tayssir KUBA.

På rejsen fulgtes WEIMANN med en Jens Holger JENSEN, der flere gange tidligere har besøgt KUBA, og som er kendt for at samarbejde med PFLP. Politiet sætter ovennævnte besøg hos Tayssir KUBA i forbindelse med et møde i København i MAJ 1979, hvor en af KUBA's medarbejder overfor den lokale PFLP-celle gav udtryk for, at PFLP var interesseret i et samarbejde med danske grupper. Han bad ligeledes den lokale PFLP-celle om at undersøge, om de danske grupper var villige til at udføre en militær operation.

Efterforskningen har vist, at en af de grupper, der blev sigtet på, var en p.t. ukendt gruppe, hvor WEIMANN og Jens Holger JENSEN er medlemmer.

Det er for at afdække et samarbejde mellem WEIMANN/JENSEN og PFLP med henblik på at udføre en evt. militær/terroraktion i Danmark, at politiet anmoder om rettens kendelse til at foretage aflytning af WEIMANN's telefon."

I rapport af 17. september 1979 "Vedr.: Jens Holger Jensen ... i bsd af Dansk pas nr. ... – gyldig til d. 31 MAR 1981" med oversigt over hvilke rejser, der fremgik af Jens Holger Jensens pas, var det anført, at der ikke sås ind- og udrejsestempel vedrørende rejsen til Beirut den 1. til 10. september 1979.

På baggrund af rapport af 19. september 1979 anmodede PET om rettens tilladelse til at foretage aflytning af Jens Holger Jensens telefon. Ud over oplysningerne i den tidligere anmodning om aflytning af Jan Weimanns telefon fremgik:

"...

I forbindelse med efterforskningen omkring PALESTINIAN WORKERS UNION (...) se PFLP – i København det sidste år, har vi bemærket, at Jens Holger Jensen stadig bliver mere og mere aktiv i sammenarbejdet med PWU. Jensen har flere gange gennem de sidste år besøgt PFLP i Beirut, sidst rejse til Beirut den 30. AUG 1979, hvor Jensen bl.a mødtes med lederen af PFLP.s kontor for udenlandske forbindelser Taysir Kubaa.

Kubaa er kendt for at stå bag rekrutteringen af vesteuropæere til terrorist-lejre i Mellemøsten, ligesom han tilhører PFLP.s tofolk.

Det skal bemærkes, at Jensen siden 1973 har været i Beirut 5 gange samt 1 gang i Baghdad.

Fra sårbar "kilde" har vi erfaret, at en højststående PFLP leder under besøg hos PWU i København, har givet udtryk for, at PFLP var meget interesseret i kontakt til danske venstrefløjsgupper med henblik på "nærmere samarbejde". Det kan derfor ikke udelukkes, at Jensens besøg i Beirut AUG/SEP 1979 har været en forberedelse til nærmere samarbejde mellem parterne.

Det skal til sagen oplyses, at ... Byret den 09. OKT 78 afsagde kendelse om, at politiet skulle have udleveret forsendelser bestemt for box 13 – BBC Vesterbrogade 208 – København –

Omhandlende box 13 var på dette tidspunkt lejet af Jens Holger Jensen. Kendelse senere sluttet ved retten, idet lejemålet blev opsagt af Jensen.

Grundet Jensens nære forbindelse til PWU-København – bl.a. møder i deres dæklejlighed, samt Jensens gode forbindelser til PFLP.s ledende folk i Beirut, vil det være af stor betydning for politiets efterforskning omkring PWU (PFLP) i Danmark, at politiet via telefonaflytning af Jensens telefon får kendskab til deres arbejde og planer.”

Retten meddelte ved kendelser af 24. september 1979 tilladelse til de anmodede telefonaflytninger af Jan Weimann og Jens Holger Jensen. Der var aflytnings-tilladelse vedrørende Jan Weimanns telefon indtil den 19. februar 1980. Aflytningstilladelsen vedrørende Jens Holger Jensens telefon blev efter forlængelser afsluttet på retsmøde den 25. marts 1980.

Af observationsrapport af 27. september 1979 med senere continuationer ”Vedr.: Fotooptagelse af WEIMANN, Jan Carl ...” fremgår, at observationsafdelingen efter anmodning fra afdeling T optog fotos af Jan Weimann. Af observationsrapport af 27. september 1979 med continuation af 9. oktober 1979 ”Vedr.: Fotooptagelse af JENSEN, Jens Holger ...” fremgår, at der tilsvarende blev optaget fotos af Jens Holger Jensen, hvilket skete den 9. oktober 1979 i forbindelse med Jens Holger Jensens afrejse fra Københavns Hovedbanegård.

Det fremgår af udskrift af aflytning af 1. oktober 1979 af samtale mellem Talal Zouabi og en kvinde,¹² at kvinden skulle rejse til Libanon, og at hun i den forbindelse skulle komme til PWU dagen efter og få et brev, som hun skulle tage med til Libanon. I aflytningsudskrifterne fra de næste dage var der flere samtaler af praktisk karakter vedrørende rejsen.

Af rapport af 5. oktober 1979 ”Vedr.: ..., der i OKT 1979 rejste til Beirut for at arbejde for KANAFANI-FONDET.” fremgår bl.a., at kvinden var lægestuderende og skulle være to måneder i Beirut, hvor hun skulle arbejde for Kanafani-fondet. I rapporten nævntes bl.a., at kvinden var ukendt af PET. Yderligere fremgår om hendes rejse bl.a.:

“... ”

Den 3. OKT var TALAL i kontakt med TAYSSIR KUBA på tlf. ... i Beirut. (AL HADAF-kontoret). TALAL fortalte KUBA om ...'s ankomst til Beirut.

12 Kvinden var den læge, som anklagemyndigheden besluttede ikke at rejse tiltale mod under Blekingegade-sagen. Se nærmere kapitel 1, afsnit 1.4.1.

TALAL nævnte, at ... tilhørte den lille gruppe "ÆBLER". Det skal i denne forbindelse nævnes, at betegnelsen ÆBLER også blev brugt om Jens Holger JENSEN og Jan Carl WEIMANN, da de i AUG/OKT 1979 var i Beirut for at besøge TAYSSIR KUBA.

At der er en forbindelse mellem Jens Holger JENSEN, WEIMANN og ... synes bekræftet ved, at der fra "sidegangen" foreligger oplyst, at der både hos JENSEN og WEIMANN den 30. SEP 1979 blev talt om en ..., der skulle rejse.

WEIMANN ville tage kontakt med ... inden hun rejste.

JENSEN skulle mødes med ... den 1. OKT.

Det skal i samme forbindelse nævnes, at KUBA, der også talte med SATI BAKIR, bad denne tage sig godt af "DE SMÅ ÆBLER", det var meget vigtigt.
... "

Der foreligger en række aflytningsudskrifter vedrørende samtaler fra den 6. til 10. oktober 1979 mellem Talal Zouabi, Sati Bakier, Jens Holger Jensen, Jan Weimann, Niels Jørgensen, Peter Døllner og Torkil Lauesen. Det væsentligste fra bl.a. disse samtaler er nævnt i rapport "Vedr.: Besøg i København af Marwan FAHOUM fra PFLP's kontor for udenlandske forbindelser og operationer. OKT 1979." med tilførsler den 8. og 10. oktober 1979. Af tilførslen den 8. oktober 1979 fremgår bl.a.:

"Den 7. OKT 1979 kl. 2005 fremgik det af en samtale mellem SATI BAKIR og TALAL ZOUABI, at Marwan FAHOUM – i dette tilfælde kaldet Abou EL MOOR – var kommet til København kort forinden, og at han nu var hos TALAL. SATI ville komme til stede.

...

Kl. 2138: SATI var i forbindelse med Jan Carl WEIMANN. SATI ville vide, om det var muligt for "nogen af jer" – fornt. WEIMANN og Jens Holger JENSEN – at få fri den næste dag (8. OKT). Grunden var, at der var kommet en "ven" – FAHOUM-.

WEIMANN mente, at de kunne få fri. Han ville ringe til SATI senere. SATI befandt sig hos TALAL.

Kl. 2143: WEIMANN tog kontakt med Jens Holger JENSEN og fortalte ham, at han lige var blevet ringet op. "De" ville arrangere et møde i morgen eller

i dag. JENSEN foreslog kl. 2300 samme dag, han mente, at han hurtigt kunne få fat i "de andre". WEIMANN ville ringe senere.

Kl. 2144: WEIMANN tog kontakt med SATI og foreslog møde samme aften. Det afslog SATI, og WEIMANN ville ringe senere vedr. mødet næste dag. SATI var stadig hos TALAL.

Kl. 2148: En person – formt. WEIMANN – tog kontakt med JENSEN og oplyste, at mødet først kunne blive i morgen. JENSEN var forbavset. WEIMANN ville vide om PETER havde fri i morgen, det havde han. De blev enige om at indkalde til møde den 8. OKT.

Kl. 2149: WEIMANN tog kontakt med SATI, og de aftalte møde til den 8. OKT kl. 1000. WEIMANN ville vide, hvor han skulle samle "ham" – formt. SATI op. SATI svarede: "den plads, som jeg har sagt". I en tidligere samtale havde SATI nævnt, at han var hos TALAL.

Kl. 2152: SATI bad ... om at være hos TALAL den næste dag mellem kl. 0830 og 0900.

Den 8. OKT 1979

Marwan FAHOUM har formt. overnattet hos TALAL.

Kl. ????: Jens Holger JENSEN ringede til 01. 26.71.83 – Niels Jørgensen, Middelfartsgade 14, Kbh. JENSEN ville sikre sig, at manden på nr. var vâgen. De ville ses, sluttede de med.

Kl. 0829: JENSEN ringede til 01. 38.32.47 – Peter DØLNER, muligvis iden. med PETER nævnt på side 1.

JENSEN ville blot vække PETER. De aftalte, at de mødtes kl. 0900. PETER ville handle ind på vejen, så de skulle formt. mødes hos JENSEN.

DØLNER bor Marstalsgade 51, Kbh.

Kl. 0831: JENSEN ringede til 01. 38.46.80 – Thorkild Laust FRANDBSEN, Visbygade 12 A. – Denne er formt. iden. med den Thorkild FRANDBSEN, som er med ejer af forlaget MANIFEST sammen med WEIMANN og Niels JØRGENSEN, sidstnævnt er formt. iden. med Niels JØRGENSEN ad kl. ????

Ved sit opkald til 38.46.80 meddelte JENSEN, at hvis THORKILD kom kl. 0900, ville han få morgenmad.

Ud fra det ovennævnte må det antages, at den gruppe, som Jens Holger JENSEN jf. tidligere rapporter skulle tilhører, består af WEIMANN og hans to medejere Niels JØRGENSEN og Thorkild FRANSEN, samt Peter DØLNER og at denne gruppe den 8. OKT 1979 kl. 1000 skulle have et møde med FAHOUM på Jens Holger JENSEN's bopæl.

..."

Det fremgår af aflytning af telefonsamtale den 8. oktober 1979 kl.16.57 mellem Jens Holger Jensen og hans mor, at Jens Holger Jensen fortalte, at der var sket noget godt, idet Niels Jørgensen skulle med ham til USA dagen efter. De skulle rejse fra Esbjerg og derefter med et fly fra London til USA. Om aftenen ringede Jens Holger Jensen til sin søster og fortalte tilsvarende, herunder at de skulle være tre dage i London.

Af observationsrapport af 9. oktober 1979 fremgår bl.a., at PET overvågede Jens Holger Jensens og Niels Jørgensens afrejse til London fra Københavns Hovedbanegård mod Esbjerg. PET tog fotos af Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen.

Det fremgår af tilførsel den 10. oktober 1979 til ovennævnte rapport "Vedr.: Besøg i København af Marwan FAHOUM fra PFLP's kontor for udenlandske forbindelser og operationer. OKT 1979." bl.a.:

"Den 9. OKT kl. 2244 var THORKILD FRANSEN i kontakt med JAN CARL WEIMANN. FRANSEN ville vide, om der evt. blev et møde i løbet af aftenen. WEIMANN mente, at det p.t. så ud til, at der ikke blev noget møde, men hvis han ikke hørte noget, ville han sætte sig i forbindelse med "dem".

Der er fortm. tale om et møde mellem WEIMANN/JENSEN-gruppen og FAHOUM/PFLP.

Den 9. OKT. kl. 2331 ringede SATI til WEIMANN, og de aftalt et møde på "samme plads" den 10. OKT ved 8-tiden.

Samtalen virkede - som de tidligere mellem SATI og WEIMANN - noget kryptisk.

WEIMANN tog straks efter denne samtale kontakt med PETER DØLNER og THORKILD FRANDBSEN og aftalte at mødes med dem den 10. OKT kl. 0815.

Den 10. OKT 1979.

Den 10. OKT kl. 0036 ringede TALAL ZOUABI fra sin bopæl til WEIMANN. TALAL undskyldte det sene tidspunkt, men der var noget de skulle tale om, som han ikke kunne sige på telefonen, hvorfor han bad WEIMANN om at komme til sin (TALAL's) bopæl med det samme, hvilket WEIMANN ville. Det skal vedr. ovennævnte nævnes, at TALAL kl. 0033 og kl. 0042 var i forbindelse med SATI. De befandt sig begge på hver sin bopæl.

I den første samtale berørte de en rapport fra "the old man", JENS HOLLGER JENSEN's rejse til USA, samt at WEIMANN formt. havde fundet ud af, at man havde løjet for ham bla. vedr. JENSEN's rejse til USA, som formt. slet ikke havde USA som mål.

I den sidste samtale fortalte TALAL, at WEIMANN nu var på vej til "dem" – formt. TALAL og FAHOUM.

Vedr. det nærmere i de to samtaler se da JOHN's "daily"¹³ fra 10. OKT 1979 som er vedlagt.

Det skal dog her nævnes til belysning af nævnte "daily", at udtrykket "the old man" tidligere er blevet sat i forbindelse med Gotfred APPEL.

Om formiddagen den 10. OKT besøgte SATI TALAL på dennes bopæl. Det formodes, at FAHOUM og WEIMANN var til stede på dette tidspunkt.

Ved middagstid kørte SATI til PWU – retteligt kl. 1340.

Kl. 1445 kørte WEIMANN i sin vogn fra området ved TALAL's bopæl. Han har formt. været hos TALAL.

Kort efter hans ankomst til sin bopæl, ringede WEIMANN til sin arbejdsplads og sin hustru. Begge steder gav han udtryk for, at han havde været

13 Den arabiske tolks oversættelse fra arabisk til engelsk.

vågen hele natten og nu var meget træt. Han har formt. haft samtale med TALAL og formt. FAHOUM hele natten og noget af dagen hos TALAL.

Den 10. OKT kl. 1558 ringede SATI fra PWU til Gotfred APPEL, Klokkedybet 34, Herlev, og sagde, at "de" ville komme i løbet af en halv time.

Kl. ca. 1610 er SATI kørt fra TALAL's bopæl, efter at have samlet en person op der, og kl. 1650 ankom han til APPEL's bopæl sammen med en person, som afd. E mener er idnetisk med TAISIR BAKIR – dette må dog tages med alt mulig forbehold, og herfra antages det, at personen, der kørte med SATI til APPEL er FAHOUM. TALAL var det ikke, da han kl. 1740 stadig var på sin bopæl.

Obs nedtaget ved APPEL's bopæl kl. 1700.

..."

Ved telex af 10. oktober 1979 til en samarbejdspartner oplyste PET bl.a.:

"... marwan fahoum met on 8 october 79 with jens holger jensen, jan carl weiman and maybe with their group too. (now it seems that the two have a group of about five persons) marwan was alone at that meeting, sati and talal are working.

...

on 10 october 79 at 00.33 the following conversation was hel between sati bakir and talal zoabi. s – sati, t – talal.

s: the old man (should be marwan fahoom) is coming to me now, to leave a report about his meeting with the guy (the guy should be jan carl weiman) p.s. in the conversation were mentioned a letter which was already left to sati's wife, probably by marwan, as marwan was that evening at talal's place – so sati just changed the past into the future, saying that the old man will come to leave a report to him. the guy with had talked little while before.

the guy said that the landlord was looking for him, he even asked at his working place (the firebrigade). (now we know that jens landlord has asked for him at his working place and was answered that he left 6 months ago.

s: you know what the working place means?

t: yes, i know.

s: then the old man told the guy that we really have news from the usa and the guy said to the old man, "why you say that you have news from the usa while i myself know that it is from some where else" so, jan knows everything. i had talked with the guy somdays before.

t: bring me the letter now, i want to read it.

s: i'm dead tired, i can't come now. the man has confused himself he has to get out of it by himself. shall i read the letter on the phone.

t: no, bring it then in the morning.

s: the important items on the letter are underlined.

t: i absolutly want to see the letter before i meet the younger guy.

s: (despite talal's interfering read from the letter in english "but he was not in america, i had talked with ... two days ago", said the letter.

s: (worried) it meens that it is the opposit of what you had talked, so the old man will not be able to sleep that night.

t: (intrupting) bring me the letter now.

s: continue reading from the letter "was not holger who is ...

t: (screaming) do not read any more on the phone, just bring me the letter just now.

s: i'm tired it's late, i didn't open the letter my wife had put it on my table, i'm afraid to open it (suspiciously) i do not know what it contains. i suggest that you see the report after your meeting the young guy nd before you meet the old man.

t: i want to see the letter.

s: what it is written in the letter is the same as it was said in our conversation with jan on the phone together with the old man.

t: bring me the letter in the morning.

s: all the report is one big lie, what do you expect to do out of it. the man asked me not to mention to anyone that he (the man) was with me when i met the guy.

t: then it should be an new subject (a new case) about which we do know nothing and he may change his mind.

s: well i'm tired and i'm going to bed. i'll not go to my working place, so we shall discuss the subject in the morning.

at 00.42 talal phoned sati.

t: the young guy is here with us now.

s: did he phone you?

t: no, we did.

s: why?

t: we want to verify what he has to say.

s: but you could have waited till the morning.

t: we were so much worried about what you told me, you told me that the guy knows all the story.

s: (angrily) but you could wait till the morning, the guy was ...to be the first thing to see you in the morning at 0800, why did you bring him now ?

t: to verify with his

s: you can verify with him till the morning i'm going to bed now.

t: i believe it is necessary to talk to him because according to what you told us, the guy may discover that we lied to him.

s: i did no say that at ll.

t: but you said that he had discovered the case, you put your word in a dramatic way.

s: ok i'll see you in the morning.

P.s.

1. how what is it know is, that jens holger's landlord was looking for him and he even asked at the firebrigade where he works, and was answered that holger is on a long vacation since six months ago.

2. jens holger left to london by the 9 october 79 midday train at 1145 with another fellow from his group.

3. the above conversation is a confusing one, and it is had to understand what it is about. but the impression we get due to the way the conversation was held, it seems, that marwan and maybe sati before marwan arrived, had talked about something with jan carl weiman and they are worried that he has discovered the truth of what they are about to.

4. in the meantime no conclusion could be get out of it. do you have some? please let us know?"

Den første tilførsel til Peter Døllners og Torkil Lauesens personsager var den tidligere nævnte rapport "Vedr.: Besøg i København af Marwan FAHOUM fra PFLP's kontor for udenlandske forbindelser og operationer. OKT 1979." med tilførsler den 8. og 10. oktober 1979.

Den første tilførsel til Niels Jørgensens personsag var en rapport af 11. oktober 1979 med personlige oplysninger om Niels Jørgensen. Der var i rapporten en henvisning til sagen om Marwan el Fahoums besøg i København i oktober 1979. Af rapporten fremgår desuden bl.a.:

...
JØRGENSEN rejste den 10. OKT 1979 til London sammen med JENS HOLLGER JENSEN.

JØRGENSEN er formt. iden. med den JØRGENSEN, der er medejer af forlaget MANIFEST, Vibevej 7, som ejes af Jan Carl WEIMANN, Thorkild FRANDSEN og Niels JØRGENSEN.

Afd, T, den 11. OKT 1979.

Niels JØRGENSEN er nævnt i sag ... (sagen mak. 22/4-76) hvor han sammen med ... den 21/11-70 har foretaget bemaling med PFLP-bogstaver på General Motors facade i Scandiagade."

Der var udarbejdet tilsvarende rapporter af 11. oktober 1979 med personlige oplysninger om Peter Døllner og Torkil Lauesen.

Ved telex af 11. oktober 1979 oplyste en samarbejdspartner, at Jens Holger Jensen den 10. oktober 1979 var ankommet til London, og at Niels Jørgensen havde været med på samme skib til England som Jens Holger Jensen. Bl.a. på grundlag af oplysninger om, at Talal Zouabi havde mødtes med PFLP folk i England, gættede samarbejdspartneren på, at Jens Holger Jensens rejse til England kunne have forbindelse til PFLP anliggender.

Af observationsrapport "Vedr.: JENSEN, Jens Holger ... der sættes i forbindelse med PWU/PFLP i Kbh." af 11. oktober 1979 med flere senere tilførsler fremgår, at PET havde modtaget oplysning om, at Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen ville ankomme samme dag kl. 21.10 til Københavns Lufthavn fra London. PET konstaterede, at Niels Jørgensen kom ud af flyet, men han blev ikke fulgt yderligere. Fra bagageudleveringen fulgtes Jens Holger Jensen med en ukendt person, og de tog en taxa sammen. Under hele turen mod København kiggede Jens Holger Jensen og den anden person ud af taxaens bagrude. Efter at være sat af taxaen gik Jens Holger Jensen en tur i kvarteret med sin kuffert og stod på et tidspunkt afventende i nogle minutter. Efter at han var kommet op i en lejlighed i Rantzausgade, blev observationen taget ned noget senere og genoptaget igen næste morgen kl. 6.00 ved lejligheden. Lejligheden blev overvåget hele dagen, uden at der blev observeret nogen ud- eller indpassage til lejligheden. Om aftenen kl. 21.25 anmodede afdeling T om observation af Manifests lokaler, idet Jan Weimanns, Torkil Lauesens og Peter Døllners biler sås parkeret i gården ved lokalerne. Ejerne til de andre biler i gården var nævnt i rapporten og angivet som ukendte af PET. En af ejerne var Karsten Møller Hansen. Da personerne over midnat forlod lokalerne, kunne det konstateres, at Jens Holger Jensen ikke var blandt dem. Lejligheden var under konstant observation.

En samarbejdspartner fremsendte ved telex "Vedr.: PFLP medlemmers besøg i Storbritannien." af 12. oktober 1979 oplysninger om Jens Holger Jensens og Niels Jørgensens færden "under deres besøg i Storbritannien." Af telexen fremgår bl.a.:

"...

6. Vi har følgende kommentarer til ovenstående:

a. Under deres ophold i Storbritannien virkede begge mænd afslappede og ikke opmærksomme på muligheden for observation. De syntes at kende London temmelig godt og spurgte ikke om vej.

b. Vi er temmelig sikre på, at ingen af dem havde nogen kontakt uden for hotellet, og vi kan derfor kun spekulere på, om formålet med deres rejse var at afsende luftpost-brevene her i landet (jfr. pkt. 4 ovenfor).

c. Når man tager de udgifter i betragtning, som dette ellers tilsyneladende formålsløse besøg må have medført, så antager vi, at brevene må have haft nogen betydning. Det er faktisk vor mening, at besøget sandsynligvis havde et "operativt" formål, et synspunkt som synes at blive bekræftet af Deres telex nr. 92/79 af 12.10.79, som vi netop har modtaget.

..."

Af observationsrapport af 12. oktober 1979 fremgår bl.a.:

..."

Kl. 2030 blev det konstateret, at der var mørkt og gardinerne var trukket fra på adressen Middelfartsgade 14,5.th., 2100 Kbh. Ø. På dørskiltet nede ved gadedøren stod: N. Jørgensen og Mens vinduet blev holdunder observation (ca. 3 min.) kom en mand ud af opgangen og løb til højre ad fortovet og ind i en port i bygningen. Herfra kom han ud med det samme og løb ind i opgangen, hvor det blev set, at ved 1. sals højre vendte og løb ned ad trapperne igen, ud af døren, ind i porten. Mens han befandt sig her kørte jeg fra stedet. Jeg havde vognen parkeret ved kantstenen overfor bygningen med slukkede lygter. Personen lignede fotoet af Niels Jørgensen, uden at jeg kan sige det med 100% sikkerhed. Det kan ikke have været undertegnede observation, der kan have kaldt ham frem - hvis det var Niels Jørgensen - . Han kan ikke fra sin lejlighed på 5. sal have hørt den meget lydsvage vogn, medmindre han fra det mørke vindue har holdt udkik, hvilket er lidet muligt.

..."

Det fremgår af rapport med tilførsler fra oktober 1979 "Vedr.: JENS HOLGER JENSEN's rejse til London/"USA" i okt. 1979." bl.a.:

..."

kl. 1145 meddelte afd. E, at der på døren i Rantzaousgade 31, 4. tv., står navnene ... og (på papskilt) John FREDERIKSEN.

FR. Kbh. meddelte, at der på adresse bor en ... Ukendt i [PET].

FREDERIKSEN er ukendt i [PET].

FREDERIKSEN er ukendt i FR, Kbh.

...

Den 13/10.

0040: Afd. E: De sidste personer har forladt Vibevej 7. Weimann er fulgt hjem. Intet set til J.H.J.

...

1630: Med [PET medarbejdersnummer] er det aftalt, at vi herfra afgiver advarsel til ..., - København Lufthavn, Beredskabsafdelingen, Gentofte politi og KE.

... blev adviseret på den måde, at vi gjorde opmærksom på deres "Ali" sag, hvorunder israelske, ægyptiske og amerikanske interesser i forvejen har fået skærpet opmærksomhed. Nu oplyser vi, at de blandt evt. att. mænd skal være opmærksom på danskere. - Lign. vil blive sagt til

Til de danske politistationer - som ovenfor nævnt - er der bedt om skærpet opmærksomhed på israelske, ægyptiske og amerikanske interesser. Som mulige gerningsmænd peger vi på skandinavere i forbindelse med palæstinensere.

Alt foretaget pr. telefon med kontrolopkald.

...

Fortsat den 15.10.79.

[Politimesteren i PET's medarbejdersnummer] samt [PET medarbejdersnummer] var i dag til møde hos vpd. Nørgaard og pd Eefsen, hvor [Politimesteren i PET's medarbejdersnummer] redegjorde for situationen, og for forskellige muligheder for at komme ind i lejligheden for at konst. om JHJ stadig opholdt sig der.

Man besluttede sig for en aktion med bistand fra Københavns politi, ved et samarbejde med URO-patruljen, og med et anonymt narkotips som begrundelse for indtrængen. Der skulle deltage en mand fra URO-patr., samt den af URO-patr. normalt benyttede låsesmed. Resten af personalet skulle "leveres" at PET, og selve indgangen skulle foretages af PET-personale.

12.50 Risager, URO-patruljen, mødte i dag her i afd, hvor de nærmere detaljer blev drøftet. Risager ville skaffe en god kollega fra URO'en, samt ordne det praktiske med låsesmeden.

15.00 "Aktionen" skal løbe af stablen

15.19 ...: Ingen i lejligheden.

15.23 ...: Flere tingtyder på de har været der, og vil komme igen.

1530 Opr. slut. Der hænger tøj o.a. i lejligheden der tyder på de vender tilbage. (særskilt rapp.)

..."

Af "Særskilt rapport om ransagning på adr. Rantzausgade 31, 4.tv. den 15.10.1979." fremgår bl.a.:

"...

I lejligheden fandtes endvidere et brev, underskrevet af ... (lejlighedens indehaver), adresseret til JOHN, hvori ... ønsker JOHN et godt ophold i lejligheden samt beder denne om at sende eventuelle regninger til hendes forældre, ... Dette brev var dateret den 31.8.1979, hvoraf kan udledes, at ... ikke har været i lejligheden siden. Ved siden af brevet stod 7 til forældrene adresserede, frankerede kuverter.

Det er uvist, om ... har været vidende om, at J.H.J. og N.J. har lånt lejligheden, men det må formodes, at JOHN, der formentlig er identisk med John FREDERIKSEN (ikke identificeret), hvis navn står på indgangsdøren jfr. tidligere rapport."

Det fremgår af intern rundskrivelse af 15. oktober 1979 fra Københavns Politi "Til Delingsførerne, HS, og vagthavende, vpk." bl.a.:

"...

Fra P.E.T. er fremsendt vedlagte foto af to personer, hvis færden P.E.T. er interesseret i. Årsagen kan ikke oplyses.

Ambassadepatruljerne skal instrueres om, at holde udkig efter disse personer.

Opmærksomheden skal især rettes mod ambassaderne: Israel, Ægypten og U.S.A., men hvor som helst de pågældende observeres, har det interesse.

Uanset hvor de pågældende observeres skal forholdes som følger:

Pågældende skal ikke antastes, men kun observeres diskret.

Der skal straks afgives melding til HS, så Dlf. kan sende anden vogn til fortsat observation af pågældende. Den første vogn må selvsagt ikke miste kontakten med pågældende.

HS skal straks underrette vagth. vpk. om forholdet.

*Vagth. vpk. skal omgående, uanset tidspunktet, underrette P.E.T. på telf. ...
Ovennævnte sag skal behandles fortroligt. Det er vigtigt, at den/de pågældende ikke tabes af syne, men observeres længst muligt, helst til P.E.T. selv har overtaget observationen.*

ALFA 21 og 22 medbringer hver et sæt foto. 2 ekstra sæt foto beror hos dlf. til brug for de vogne, der sendes ud for at overtage eventuel observation."

Af tidligere nævnte observationsrapport "Vedr.: JENSEN, Jens Holger ... der sættes i forbindelse med PWU/PFLP i Kbh." af 11. oktober 1979 med flere senere tilførsler fremgår yderligere bl.a., at først den 17. oktober 1979 konstateredes der aktivitet i den tidligere nævnte lejlighed i Rantzausgade. Kl. 16.31 indpasserede en mand, der lignede Niels Jørgensen, kl. 16.33 indpasserede en ukendt mand, kl. 16.36 indpasserede endnu en ukendt mand, kl. 16.37 indpasserede to mænd, hvoraf den ene muligvis var Talal Zouabi. Kl. 16.45 udpasserede Jan Weimann fra ejendommen, og kl. 17.01 kom han tilbage sammen med en anden mand. Der var trukket mørke rullegardiner ned i lejligheden. Personerne forlod ejendommen fra kl. 19.54 og frem. Personerne blev fulgt, og vedrørende en af dem bemærkedes "(Q) var meget opmærksom på sine omgivelser, og det føltes som om han gik en "rystetur". Obs. nedtaget af sikkerhedsmæssige grunde." Jan Weimann virkede ligeledes opmærksom på sine omgivelser og forsvandt straks efter at have rundet et hjørne. En person, hvis signalement bl.a. var beskrevet som "mørkblond skulderlangt krøllet hår ... briller med mørkt stel.", kørte derfra i Jens Holger Jensens bil. Talal Zouabi og en yderligere person kørte fra stedet i en anden bil. Det blev konstateret, at Talal Zouabi omkring Halfdansgade forlod bilen og kom tilbage med en mørklødet person. Bilen blev herefter tabt. Senere fremgår det af rapporten, at bilens chauffør formentlig var Jens Holger Jensen.

Fra anden side forelå det oplyst, at Talal Zouabi og Marwan el Fahoum skulle flyve til Karup samme aften, og at det ved overvågning af en privat bopæl var konstateret, at de sammen med Sati Bakier kørte til lufthavnen. Flere personer overnattede i lejligheden i Rantzausgade. Næste morgen kom Jan Weimann tilbage til lejligheden. Formentlig Jens Holger Jensen blev senere fulgt af PET fra lejligheden. Om overvågningen af Jens Holger Jensen på turen fra lejligheden er det i rapporten anført: "Under hele turen var (P) opmærksom på sine omgivelser, og fodturen var formentlig til for at afdække evt. obs." Overvågningen blev nedtaget den 18. oktober 1979 kl. 10.14. Afslutningsvis står der i rapporten:

“... ”

Kl. 0955 bemærkedes det, at der blev optaget foto af observatørerne i Rantzausgade. Der blev fotograferet fra lejligheden Rantzausgade 29, 3. th. Det er bemærket, at der tidligere har været benyttet kikkert mod observatørerne fra samme lejlighed.”

Vedrørende den ovenfor beskrevne overvågning den 18. oktober 1979 fremgår af rapport "Vedr.: Jens Holger JENSEN og Niels JØRGENSEN – onsdag 17. okt. 1979" bl.a.:

“... ”

*Man har ikke kunnet finde WEIMANN's gule Fiat. Man oplyser, at den i aften er blevet kørt på en sådan måde, at man mener, det var "rysteture". Man agter nu at nedtrappe obs-en til fire vogne med mandskab.
... ”*

Af rapport "Vedr.: Jens Holger JENSEN og Niels JØRGENSEN, den 18.10.79" fremgår yderligere vedrørende den ovenfor beskrevne overvågning bl.a.:

“... ”

0925 meddeles det, at Jens Holger kører forbi lejligheden i Rantzausgade. Kørslen yderst konspirativ – OBS-folkene "afdækket".

0934 går Jens Holger en "tur med observatørerne" i Koldinggade, omkring kirken.

0948 går Jens Holger ind på adr. Jagtvej 183 c, hos ... (begge ukendte). Adr. er et kollektiv.

10.00 meddeler afd. E, at de er blevet fotograferet af en person fra vinduet til lejligheden Rantzausgade 29,3.th. (Bebos iflg, FR af ... – ukendt)

10.13 bliver obsen i Ranzausgade nedtaget af sikkerhedsmæssige grunde.

1015 bliver det herfra besluttet at droppe obs'en, idet de er "brændt af".

...

Det blev videre besluttet, at lade F og B afd. beholde billederne af Jens Holger og Niels Jørgensen et stykke tid endnu."

I den tidligere nævnte rapport med tilførsler fra oktober 1979 "Vedr.: JENS HOLGER JENSEN's rejse til London/"USA" i okt. 1979.", hvori en række af de ovennævnte oplysninger var opsummeret, blev det bl.a. anført:

"...

Det kan ud fra det foreliggende ikke udelukkes, at JENSEN's og JØRGENSEN's rejse til "USA" er en sløringsmanøvre forud for en terrorhandling udarbejdet i samarbejde med PFLP-cellen i Kbh. og PFLP's hovedkvarter i Beirut.

...

fortsat den 19.10.79.

Delingsførerkontoret, Beredsabsafd. anmodet om at inddrage billederne af Jens Holger og Niels –

KE ved ... ligeledes bedt om at samle billederne sammen. – Billederne vil blive afhentet af budene herfra."

PET havde oprettet en sag vedrørende "Jens Holger JENSEN's rejse til USA". På sagen var bl.a. oversigter over alle "OBS-RAPPORTER, "TELEX" og "TELEFON-RAPPORTER" vedrørende emnet.

Af udskrift af aflytning af telefonsamtale mellem Sati Bakier og Jan Weimann den 23. oktober 1979 fremgår:

"...

kl. 07.32 Opk. til nr.

SATI ringer til JAN.

S.: Ja, godmorgen – SATI.

J.: øh – godmorgen.

S.: Er det noget for Jer at gå ned idag?

J.: øh – Hvad siger du?

S.: Er noget for Jer gå ned idag (fmlt. – siger L-er i stedet for D-er)

J. forstår tilsyneladende heller ikke. –

S.: Er der nogen der rejser idag?

J.: Ja, Ja.

S.: Der er noget --- hvis man har ikke noget visum til denne land – måske bliver stoppet her på lufthavn. Hvis man har ikke noget visum.

J.: Ja.

S.: Og vi snakker med den land -- siger, hvis de ikke lovligt kommer gen-- eller går ind herfra, så skal vi give dem besked dernede. Fordi dernede vente, ikke?

J.: Ja, det er klart.

S.: Okay?

J.: Ja, det er fint.

S.: Jeg ved ikke om han kan nå det med -- kammeraten han glemte frakke hos TALAL – jeg ved ikke om TALAL er hjemme nu. Hvis vi kan sende dem

---?

J.: Nej, det er for sent, du.

S.: Hvis der ikke er noget, kan vi godt høre (?) fra Jer så. Jeg er i klubben kl. 1 (13 fmlt.), hvis du ringer til mig. Hvis det er helt ----?

J.: Okay.

(dansk)

...”

I rapport af 23. oktober 1979 "Vedr.: Thorkild Lauersen FRANSENs rejse til Beirut" er ovennævnte samtale refereret, og det fremgår yderligere af rapporten, at Torkil Lauesen var booket ind på et fly med afgang den 23. oktober 1979 kl. 9.35 til Beirut, samt at Torkil Lauesen havde meldt sig syg på sit arbejde.

Det fremgår af rapport af 26. oktober 1979 udarbejdet til brug for rettens behandling af anmodning om tilladelse til aflytning af Peter Døllners telefon bl.a.:

...

DØLLNER tilhører en gruppe bestående af Jens Holger JENSEN, ..., Jan Carl WEIMANN, ..., Niels JØRGENSEN, ..., og Thorkild Lauersen FRANSEN, ...

Ovennævnte gruppe har indledt en snævert samarbejde med PFLP. Dette er blevet afsløret gennem de telefonaflytninger, som politiet allerede har fået rettens kendelse til at foretage hos JENSEN, WEIMANN og PFLP-cel-lens medlemmer i København.

At PFLP ønsker et sådant samarbejde fremgik i MAJ 1979 af den "rum-aflytning" som politiet har rettens kendelse til at foretage hos PFLP-cellen i København.

Af sidstnævnte aflytning fremgik det, at Marwan FAHOUM, der er PFLP's hovedkvarters forbindelsesofficer mellem Beirut og cellerne i Skandina-vien, under hans besøg i København i MAJ 1979 gav udtryk for, at PFLP var interesseret i et MILITÆRT SAMARBEJDE med danske grupper. Efter-forskningen har vist, at den ene gruppe er identisk med de ovennævnte personer.

I begyndelsen af SEP 1979 besøgte JENSEN og WEIMANN Beirut for at mødes med Tayssir KUBA, der er leder af PFLP's afd. for udenlandske for-bindelser og operationer.

Den 7. OKT 1979 kom FAHOUM til København. Den 8. OKT mødtes han med de ovennævnte personer.

Den 9. OKT rejste JENSEN og JØRGENSEN til London via Esbjerg.

Overfor forældre, venner og bekendte fremgik det, at de skulle til USA i et halvt år, men af de nævnte aflytninger fremgik det, at dette ikke var rejsens mål. Den 10. OKT vendte JENSEN og JØRGENSEN tilbage til København

med fly fra London. De tog straks til en dæklejlighed på Nørrebro – siden har de været forsvundet. De har ikke optaget kontakt – i det mindste har politiet ikke konstateret en sådan – med resten af gruppen, familie eller venner.

Den 10. OKT kl. 0036 blev WEMANN kaldt til "hastemøde" med FAHOUM. Det fremgik, at WEIMANN på grund af en fejl fra PFLP's side havde fået kendskab til ovennævnte rejses rette mål/formål.

Den 23. OKT 1979 rejste FRANDSEN til Mellemøsten – formt. Damascus eller Amman. Dette var en rejse, som såvel PFLP-cellen i København og WEIMANN havde kendskab til. FRANDSEN skal formt. mødes med FAHOUM eller andre PFLP-medlemmer. Dette bygges på, at lederen af PFLP-cellen i København, Sati BAKIR, ville have FRANDSEN til at tage noget med sig, som FAHOUM havde glemt under sit besøg i København.

Det skal her nævnes, at når PFLP-cellen i København taler med PFLP-hovedkvarteret i Beirut om de nævnt personer, så omtales de ikke ved navn, men man bruger betegnelsen "ÆBLER".

Det er for om muligt at afdække ovennævnte samarbejde og rejses/rejsers formål, at politiet anmoder om rettens kendelse til at aflytte DØLLNER's tlf, da han og WEIMANN er de eneste fra gruppen, der er umiddelbart er under politiets kontrolmuligheder."

Retten meddelte ved kendelse af 30. oktober 1979 tilladelse til aflytning af Peter Døllners telefon. Den 19. juni 1980 blev aflytningen sluttet ved retten.

Af observationsrapport af 16. november 1979 "Vedr.: Møde ved forlaget "Manifest", med mulig deltagelse af Jens Holger JENSEN." fremgår bl.a.:

"...

Af kilden fremgår det, at Jan Carl WEIMANN indkalder flg. til møde ved Forlaget, Vibevej 7 :

...

Peter DØLLNER

Thorkild FRANDSEN

samt en endnu uidentificeret mand.

I en af samtalerne fremgår det at de skal mødes alle sammen, idet "han" jo er kommet hjem.

Da ovennævnte "han" kan være identisk med Jens Holger JENSEN, er afd. E anmodet om obs. af mødet.

...

kl. 1901 meddeles det, at 3 af personerne fra vognen er gået ind, og de 2 andre gik en tur rundt i området, hvor de bla. "afdækkede" de 2 obs. vogne og fotovognen. Herefter gik også de to sidste ind.

Senere ankom en på cykel og indpasserede.

Kort efter ankom en mand til fods, og 3 andre i bil.hvilken

1930 Senere meddelte afd. E, at man følte sig grundig brændt af, og det blev aftalt sammen med [PET medarbejdersnummer], at obs'en blev taget ned, men afd. E skulle dog i et vist omfang kører forbi forlaget, for om muligt at konstatere, om der var dukket nye køretøjer op.

..."

Det fremgår af observationsrapport af 20. november 1979 "Vedr: DØLLNER, Peter ...", at der efter anmodning fra afdeling T blev optaget fotos af Peter Døllner.

I rapport af 21. november 1979 "Vedr.: Jens Holger JENSENs rejse til USA." er refereret samtale af 16. november 1979 mellem Jens Holger Jensens far og Peter Døllner, hvoraf fremgår, at faren ikke havde hørt fra Jens Holger Jensen, siden faren fik et brev fra London for fem uger siden.

Følgende fremgår bl.a. af rapport af 26. november 1979 "Vedr.: JENS HOLGER JENSEN's og NIELS JØRGENSEN's rejse til USA i okt 1979.":

..."

I samtalen spurgte [Peter Døllners bror], hvornår JENS HOLGER JENSEN og NIELS JØRGENSEN kom hjem fra USA. PETER svarede, at der kunne gå op til et år, alt efter hvad de fik ud af det i USA. Forespurgt oplyste han, at de ikke kom hjem i år (1979).

[Peter Døllners bror], der ville have JENSEN og JØRGENSEN til at købe noget fotoudstyr, ville vide, om man kunne komme i kontakt med JENSEN og JØRGENSEN. PETER DØLLNER oplyste, at det ikke kunne lade sig gøre, da ingen kendte deres adresse, og at de rejste rundt på må og få.

*Det skal her nævnes, at PETER DØLLNER den 21. NOV 1979 var i telefonisk forbindelse med JENSEN, der oplyste, at han kom hjem sidst på måneden (NOV 1979), og at han og JØRGENSEN p.t. var i San Fransisco og ville fortsætte til Los Angeles, formt. den 21. eller 22. NOV. Dette kom PETER DØLLNER slet ikke ind på under sin samtale med [Peter Døllners bror].
..."*

Af udskrift af telefonaflytning af 27. november 1979 fremgår, at Niels Jørgensen spurgte Peter Døllner, om han havde en besked til "Dem", hvilket Peter Døllner svarede "nej" til. Niels Jørgensen oplyste herefter, at de ville komme hjem om 3-4 dage.

Det fremgår af rapport af 29. november 1979 "Vedr. De danske PFLP-medlemmer, Jens Holger Jensen, ... samt Niels Jørgensen, ... indrejse i Danmark d. 30.11.79 kl. 19.30 via Esbjerg Havn." bl.a.:

"Nævnte telex indløb d.d. kl. 1616 her til afd. Af telexen fremgår det, at de 2 nævnte personer d.d. var ankommet til London med flyet fra U.S.A. samt at de ville fortsætte deres rejse med færgen fra Harwich kl. 1730 (1630 engelsk tid) med ankomst til Esbjerg kl. 1230 d. 30.11.79.

Grundet det ovennævnte blev Reg. III v/... underrettet med henblik på kontrol af indrejse og obs.

*Reg III vil sørge for, at der blev foretaget pas samt toldkontrol af de pgl., ligesom deres pas ville blive affotograferet
..."*

Af rapport af 29. november 1979 fremgår, at Rigstelefonen samme dag havde oplyst, at Jens Holger Jensens opkald til Peter Døllner den 21. november 1979 var foretaget fra YMCA-hotel, 351 Turk Street, San Francisco, USA. Af rapporten fremgik, at PET ville anmode en samarbejdspartner om at undersøge sagen.

Det fremgår af rapport "Vedr.: Jens Holger JENSEN OG Niels JØRGENSEN." med første tilførsel den 30. november 1979 bl.a., at PET havde modtaget meddelelse om, at Jens Holger Jensen var med færgen mod Esbjerg fra Harwich, mens Niels Jørgensen ikke var sporet på færgen. Der blev herefter iværksat observation af Niels Jørgensens bopæl og den tidligere omtalte lejlighed i Rantzausgade med henblik på at konstatere, om Niels Jørgensen var ankommet til Danmark, ligesom der blev iværksat andre tiltag med dette formål. Kl. 13.04 blev det konstateret, at Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen var gået i land fra færgen.

Det blev desuden konstateret, at de kørte fra Esbjerg i Jens Holger Jensens bil. Bilen blev tabt omkring Odense. Bilen blev herefter søgt på flere steder, som Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen havde tilknytning til. Af tilførsel af 4. december til rapporten fremgår, at der samme dag var "afsendt telex til samtlige regioner med anmodning om, at grænseovergange, færgeoverfarter og personer, der normalt modtager "vognlister" bliver anmodet om at melde på normal vis, hvis JENSEN's vogn ... skulle blive observeret."

Af rapport "Vedr. observation af Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen d. 30/11 1979." fremgår bl.a., at Jens Holger Jensen blev visiteret i tolden. Desuden fremgår det, at Jens Holger Jensens bil den 13. november 1979 var blevet indleveret i langtidsparkeringen ved Esbjerg Havn, og at personen, der havde indleveret bilen, havde afleveret bilen på kajen med bemærkning om, at han regnede med at være væk i 14 dage, og at hans navn var Holger Jensen.

Følgende oplysninger fremgår bl.a. af rundskrivelse af 4. december 1979 til samtlige PET's regioner:

"...

Den 8. NOV 1979 fik JENSEN visum til USA.

Den 13. NOV 1979 afleverede en person, der formt. er identisk med JENSEN førnævnte prv. på langtidsparkeringen i Esbjerg.

Den 14. NOV 1979 indrejste JENSEN i England via Harwich.

Den 15. NOV 1979 fløj JENSEN fra London til USA.

Den 29. NOV 1979 indrejste JENSEN i England fra USA.

Den 29. NOV 1979 udrejste JENSEN fra England via Harwich. Ved både ind- og udrejse i England var JENSEN denne gang samme med JØRGENSEN, og det antages at JØRGENSEN også var med ved udrejse den 13./14. NOV. Dette bygges på, at såvel JENSEN og JØRGENSEN har foretaget telefonopkald fra USA til deres omgangskreds i Danmark den 21. og 26. NOV 1979.

..."

I telex af 6. december 1979 "Vedr.: Danske PFLP-sympatisører." til en række samarbejdspartnere opsummerede PET en række af de ovenfor gengivne oplysninger om Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen og anførte:

"...

5) Vi vil ikke udelukke, at den ovennævnte aktivitet har et operativt formål i PFLP-regie, og at rejsen til USA er sløring for rejsens virkelige mål.

6) Vi vil være taknemmelige for at modtage enhver oplysning De måtte være eller komme i besiddelse af vedr. de påglædende personer.

"..."

Af rapport af 12. december 1979 udarbejdet til brug for rettens behandling af anmodning om tilladelse til aflytning af Torkil Lauesens telefon fremgår:

"...

Idet der henvises til telefonaflytningsrapporter vedr. Jens Holger JENSEN og Peter DØLLNER, skal det bemærkes, at FRANDSEN tilhører samme gruppe som de 2 nævnte. Gruppen har et nært samarbejde med PFLP-cellen i København og PFLPs kontor i Beirut.

Bl.a. har FRANDSEN sammen med "gruppen" haft møde med lederen af PFLPs kontor for udenlandske forbindelser og operationer i Beirut, Marwan FAHOUM, da denne var i København den 8.10.79.

Efter dette møde, foretog Jens Holger JENSEN og Niels JØRGENSEN en yderst konspirativ rejse til London. (se tidl. rapp. vedr. J.H.JENSEN). Efter hjemkomsten fra denne rejse, den 11.10.79, forsvandt de to, og "dukkede" først op den 21.11.79, da JENSEN ringede til Peter DØLLNER fra USA. Hvor de to har været, og hvad de har lavet, har ikke været mulig for politiet at konstatere, men de har ikke været på deres respektive bopæle.

Den 22.10.79 rejste FRANDSEN alene til Damascus/Amman, og det blev konstateret den 13.11.79 at han var tilbage i Danmark.

Formålet med FRANDSENS rejse kendes ikke, men tidligere har andre medlemmer af gruppen, bl.a. Jan Carl WEIMANN og Jens Holger JENSEN været i Mellemosten/Beirut, for at mødes med Marwan FAHOUM og Taysir KUBA. Det kan derfor ikke udelukkes at FRANDSEN har haft møde med PFLP-folk i Mellemosten, i hvert fald var PFLP-cellen i København involveret i planlægningen af hans rejse.

Da denne rejse faldt på det samme tidspunkt som hvor JENSEN og JØRGENSEN var forsvundet, kan det ikke udelukkes at de alle 3 har været til møde i Mellemøsten.

Der er derfor stor sansynlighed for, at JENSEN og JØRGENSEN vil kontakte FRANDSEN når de dukker op igen, idet den eneste kontakt de 2 ellers har haft så vidt politiet har kunnet konstatere, er med Peter DØLLNER.

Det vil derfor være af stor betydning for den videre efterforskning omkring JØRGENSEN/JENSENs forsvinden, samt for konstatering af FRANDSENS forbindelser til PFLP i både København og Beirut, om politiet fik rettens tilladelse til at foretage aflytning af FRANDSENS telefon."

Ved kendelse af 19. december 1979 tillod retten aflytning af Torkil Lauesens telefon. Aflytningen blev sluttet ved retten den 19. juni 1980.

I telex af 14. december 1979 oplyste en samarbejdspartner bl.a.:

"...

den libanesiske statsborger Marwan FAHOUM,..., gift med en svensk statsborger, skulle være en "farlig mand", der af Tayssir KUBA har fået til opgave at sikre forbindelserne mellem PFLP og de europæiske ekstremistiske organisationer. Han skal foretage hyppige rejser i Europa i forbindelse hermed.

..."

Af rapport af 17. december 1979 "Vedr. Jens Holger Jensen." fremgår bl.a., at der på Jens Holger Jensens venindes kollegieværelse hang et postkort poststempelt den 11. oktober 1979. På kortet stod der:

"Vi er landet i London og flyver videre til New York. Holger."

Det fremgår af PET's afdeling T's årsberetning for 1979 under hovedafsnittet "Araberproblemer" bl.a.:

"...

"Jens Holger JENSEN sagen".

I forbindelse med Marwan FAHOUMs besøg i København den 8.10., blev en gruppe danskere indkaldt til møde af Sati BAKIR. Dette møde, der fandt

sted den 8.10., deltog bl.a. Jens Holger JENSEN, Niels JØRGENSEN, Peter DØLLNER, Thorkild FRANDSEN og Jan Carl WEIMANN. Mødet blev formentlig sat i stand på foranledning af Marwan FAHOUM. Mødets formål, og hvilke drøftelser der blev ført, vides ikke, men samme dag kontaktede Jens Holger JENSEN telefonhuset for at få at vide om man kunne deponere sin telefon for et tidsrum af 6 måneder. Samme dag ringede Jens Holger til sin mor og fortalte at han og Niels JØRGENSEN skulle rejse til USA via England, den 9.10. Ligeledes forhørte Jens Holger sig hos DSB vedrørende togafgange til Esbjerg, og han sendte et telegram til en pige i Esbjerg, hvori han meddelte at hun skulle hente ham samme aften på stationen i Esbjerg, da han skulle sejle til England kl. 17.30.

Samme dag talte WEIMANN med en ukendt, der oplyste, at Jens Holger havde fået ½ års orlov fra sit job, for at rejse til USA.

Jens Holger og Niels afrejste planmæssigt til England, og ingen var i tvivl om de skulle videre til USA.

Imidlertid viste det sig, at det eneste de foretog sig under besøget tilsyneladende var at sende et par breve til familie og venner (alibi?), og gå ind i et stormagasin, hvor Niels købte og iførte sig et jakkesæt samt et par nye sko. Herefter tog de den 11.10. direkte til lufthavnen, og rejste tilbage med ankomst til København kl. 21.10.

Efter ankomsten til Kastrup, hvor de ikke blev modtaget af nogen, tog de en taxa direkte til en lejlighed i Rantzausgade.

Fra lejligheden, der ikke var os bekendt i forvejen, forsvandt de to imidlertid sporløst.

Man hører først til de to igen den 16.11. (1½ måned senere!), da Jens Holger ringer fra et hotel i San Francisco til Peter DØLLNER, hvor han kort spørger om der er noget nyt. Jens Holger oplyser, at de kommer hjem inden månedens udgang (november).

Den 27.11. ringede Niels til Peter DØLLNER, også fra USA, hvor han blot siger, de kommer hjem om 3 – 4 dage.

Begge samtaler er ganske intetsigende, og kunne nærmest virke som om de skulle være en slags bekræftelse på, at de var i USA.

Senere i en telefonsamtale med 3. die mand, giver DØLLNER udtryk for at han intet kender til Jens Holger og Niels' færden og planer.

Den 29.11. blev det imidlertid oplyst, at Jens Holger og Niels var ankommet til England, og agtede sig videre med båden til Esbjerg samme aften.

Den 30.11. kl. 12.30 ankom de to til Esbjerg Havn, hvorfra de kørte i Jens Holgers bil, der havde stået på langtidsparkeringen.

De blev fulgt ad mærkelige veje til Odense, hvor de forsvandt.

De har i skrivende stund ikke givet livstegn fra sig, hverken ved deres respektive bopæle, eller telefonisk til deres omgangskreds.

Det bør nævnes, at Jens Holger den 5.11. fik udstedt nyt pas i København, idet hans gamle var "tabt" – og der derved ikke er mulighed for at kontrollere stemplerne i hans gamle pas.

Ligeledes er der mulighed for at Niels har 2 pas, idet han den 17.9.79 fik udstedt et nyt pas på det danske konsulat i Korinth, Grækenland – også på grund af "tab".

Alle de nævnte personer har tilknytning til forlaget MANIFEST, Vibevej 7 i København. Forlaget ejes af DØLLNER, FRANDSEN og WEIMANN og udgiver marxistisk litteratur.

..."

2.3.4 Forklaringer

PET's overvågning af Appel-gruppen frem til 1980'erne er indgået i kommissionens afhøringer af vidner, der på daværende tidspunkt var ansat i PET.

Fra PET har således Ole Jens Rømer, Niels Christian Medom, Leon Mandal Jensen, Jens Brian Pedersen, Poul Erik Illum Hansen, BB, Regnar Kjeld Jørgensen, Paul Erich Ropers, Hilbert Winther-Hinge, Poul Mose Hansen, Niels Gudmund Riskær Schmidt og Ole Stig Andersen afgivet forklaring.

Nedenfor gengives i redigeret form de relevante dele af vidnernes forklaringer. Forklaringerne er i deres helhed medtaget som bilag til beretningen, hvortil der i øvrigt henvises.

Ole Jens Rømer¹⁴

Ole Jens Rømer har forklaret bl.a., at han i 1972 blev ansat i politiet. I 1975 blev han ansat i PET's observationsafdeling. Omkring 1977/78 kom han til terrorafdelingen som sagsbehandler. Han var i terrorafdelingen indtil den 1. oktober 1980, hvor han tiltrådte i PET's regionsafdeling Odense.

Han blev foreholdt indførsel skrevet af ham den 28. marts 1978 i rapport "Vedr.: En eventuel terroraktion i Danmark". Hertil forklarede han, at PET da havde fokus på en PFLP-gruppering i Danmark, herunder lederen af grupperingen, Sati Bakier, og personkredsen omkring ham.

Af rapport af 17. maj 1978 fra PET til retten fremgår bl.a., at PET anmodede om tilladelse til rumaflytning af en lejlighed, som PET mente blev anvendt som dæk-lejlighed for PFLP-grupperingen i Danmark. Herom forklarede han, at han ikke husker, om der var en bestemt begivenhed, som gav anledning til anmodningen. Han blev foreholdt, at retten i første retsmøde den 18. maj 1978 tilkendegav, at der ikke var tilstrækkeligt grundlag for at imødekomme anmodningen, hvorefter sagen blev udsat. Politimester Ole Stig Andersen mødte ved sagens fortsættelse den 11. juli 1978, hvor anmodningen i forlængelse af mødet blev taget til følge ved kendelse af 13. juli 1978.¹⁵ Hertil forklarede han, at han ikke er klar over, om det var sædvanligt, at politimesteren af og til mødte i retten. I den følgende tid deltog han i overvågningen af PFLP-grupperingen. Ud over rumaflytning skete overvågningen ved telefonaflytninger og observationer.

Foreholdt rapport af 17. januar 1979 "Vedr.: Observation af FAHOUM's afrejse med Flyvebåden til Malmø", forklarede han, at PET antog, at Marwan Fahoum var forbindelsesofficer mellem PFLP i Damaskus og PFLP-cellen i Danmark. Overvågningen førte bl.a. til, at PET konstaterede, at PFLP-cellen havde kontakt til Appel-gruppen, der blev et begreb omkring 1978/79. Som han husker det, var gruppen lidt kendt i PET's uro-afdeling, afdeling C, inden terrorafdelingen fik dem "ind på radaren". De var kendt som en gruppering omkring Gotfred Appel og deraf navnet. Uroafdelingen beskæftigede sig med intern uro (ekstremisme) i Danmark på de politiske yderfløje.

Han blev foreholdt udskrift af rumaflytning af 9. februar 1979 af samtale mellem Jens Holger Jensen og Sati Bakier i PFLP-grupperingens tidligere nævnte dæklejlighed. Hertil forklarede han, at når de vidste, at der skulle være et møde

¹⁴ Protokol 12.

¹⁵ Sammenhold med Ole Stig Andersens forklaring for kommissionen.

i lejligheden, tog de ud og startede optageudstyret manuelt. Der skulle være en anledning til at starte en lydoptagelse. Hvis optagelserne var på arabisk, blev de oversat til engelsk af en arabisk talende tolk. Han blev foreholdt udskrift af rumaflytning af 2-3. maj 1979 af samtale i dæklejligheden. Af udskriften fremgår bl.a.: "... *Marwan asks Talal to ask these people whether they are prepared to carry out a military operation. Sati answers that they may very well agree. ...*". Hertil forklarede han, at de forstod det citerede således, at PFLP-cellen mente, at Appel-gruppen var villige til at udføre militære operationer for PFLP.

Foreholdt rapport af 25. maj 1979 "Vedr.: Oversigt over aktivitet i /på [PFLP-grupperingens dæklejlighed]" udarbejdet af ham, forklarede han, at det formentlig er en oversigtsrapport til ledelsen. De havde ikke i det daglige megen kontakt med ekstremismeafdelingen, afdeling C, og det var overladt til afdelingslederen at vurdere, om en sådan rapport også skulle tilgå ekstremismeafdelingen.

Han blev foreholdt rapport "Vedr.: PFLP's ønske om et samarbejde med en på tiden ukendt dansk gruppe" udarbejdet af ham med indførsler den 21. og 24. august 1979, hvortil han forklarede, at rapporten blev udarbejdet for at fastslå, om det var Appel-gruppen, som PFLP ønskede at etablere et militært samarbejde med.

Af rapport af 31. august 1979 "Vedr.: Jan Carl WEIMANN's ... og Jens Holger JENSEN's ... rejse til Beirut i AUG 1979 for at mødes med Tayssir KUBA" fremgår bl.a., at det måtte antages, at "The Toffaha" var identisk med Jan Weimann og Jens Holger Jensen. Hertil forklarede han, at PET var nået frem til, at Marwan el Fahoum og PFLP-cellen i Danmark anvendte det arabiske ord for æble "Toffaha" om Appel-gruppen, hvilket de mente var afledt af Gotfred Appels navn.

Under henvisning til ovenstående samt rapport af 18. september 1979 udarbejdet af ham om anmodning om rettens kendelse til at foretage telefonaflytning af Jan Weimanns telefon og oversigt "Vedr.: Jan Carl WEIMANN's ... og Jens Holger JENSEN's ... rejse til Beirut i AUG/SEP 1979 for at mødes med Tayssir KUBA", blev han forespurgt, hvorvidt PET da overvejede at tage en forebyggende samtale med gruppens medlemmer. Hertil forklarede han, at ham bekendt blev det ikke overvejet.

Han blev foreholdt rapport af 27. september 1979 "Vedr.: Fotooptagelse af JENSEN, Jens Holger, ..., der sættes i forbindelse med PWU/PFLP i Kbh.", hvoraf bl.a. fremgår, at han den 20. september 1979 havde anmodet om fotooptagelse af Jens Holger Jensen. Hertil forklarede han, at formålet med en sådan fotoop-

tagelse var at have fotos til rådighed, således at man vidste, hvordan personen, som man overvågede, så ud.

Under henvisning til rapport af 8. oktober 1979 "Vedr.: Besøg i København af Marwan FAHOUM fra PFLP's kontor for udenlandske forbindelser og operationer. OKT 1979" udarbejdet af ham, hvoraf bl.a. fremgår, at Marwan el Fahoum mødtes med Jan Weimann, blev han forespurgt, om PET nu overvejede at tage en forebyggende samtale med Appel-gruppens medlemmer. Hertil forklarede han, at man ikke havde nogen konkret viden om, hvad gruppen foretog sig. Det blev åbenbart vurderet, at der ikke var grundlag for en samtale. I givet fald var det en beslutning, som skulle tages over sagsbehandlerniveau.

Forespurgt om det var hans indtryk, at Appel-gruppen var meget sikkerhedsbevidste, forklarede han, at PET ikke på dette tidspunkt havde et sådant kendskab til gruppen, at det var muligt at fastslå. Det måtte imidlertid konstateres, at gruppens medlemmer ikke i telefonsamtaler meldte om noget, der kunne hjælpe.

Han blev foreholdt rapporter af 11. oktober 1979 vedrørende Niels Jørgensen, Peter Døllner og Thorkild Lauersen Frandsen udarbejdet af ham. Hertil forklarede han, at der er tale om registreringsanmodninger med henblik på oprettelse af personsager på de tre nævnte personer. Disse tre har således antageligvis ikke været selvstændigt registreret tidligere. En sådan anmodning har han udarbejdet efter drøftelse med sin afdelingsleder.

Han blev foreholdt oversigter "Vedrørende : Jens Holger JENSEN's rejse til USA ... TELEX", "Vedrørende: Jens Holger JENSEN's rejse til USA ... TELEFONRAPPORTER ..." og "Vedrørende : Jens Holger JENSEN's rejse til USA ... OBS-RAPPORTER". Hertil forklarede han, at han ikke er klar over, om oversigterne blev udarbejdet kontinuerligt i forbindelse med udarbejdelsen/modtagelsen af de i oversigterne nævnte bilag, eller oversigterne er udarbejdet på et senere tidspunkt.

Foreholdt "TELEX IMMEDIATE Vedr.: "Jens Holger Jensen ... og Niels JØRGENSEN ..." af 29. november 1979 med hans nummerbetegnelse angivet i toppen af arket forklarede han, at det er et udkast til en telex til en samarbejdspartner.

Niels Christian Medom¹⁶

Niels Christian Medom har forklaret bl.a., at han begyndte i 1971 på politiskolen og blev tjenestegørende i Københavns Politi samtidig med sin uddannelse. Den 1. august 1975 tiltrådte han efter ansøgning en turnusstilling som observatør i PET. Efter godt et år i den funktion blev han overflyttet til hovedafdelingen, hvor han blev sagsbehandler i ekstremisme/terrorisme-afdelingen. Terrorismeafdelingen blev selvstændig i 1977 og kom til at hedde afdeling T for terror. Han gjorde tjeneste i afdeling T indtil den 26. februar 1980, hvor han fik en stilling i PET's regionsafdeling i Århus.

Bagudrettet kan han se, at PET's første observationer mod Appel-gruppen kan siges at være blevet gjort i 1975, hvor PET observerede mod en postboks på Vesterbrogade. PET var blevet opmærksom på postboksen efter en henvendelse fra de franske myndigheder, der var kommet i besiddelse af oplysninger om postboksen efter en aktion i Paris mod terroristen Carlos. PET's mistanke var, at der gennem postboksen blev korresponderet mellem PFLP og en mulig PFLP-celle i Danmark. De fik blotlagt den danske celle, som viste sig at være en lille kerne af medlemmerne i PWU (Palestinian Workers Union). Efter at have identificeret medlemmerne af cellen påbegyndte de en overvågning rettet mod disse personer. Det foregik ved aflytninger og observationer, i det omfang der var ressourcer hertil. Under overvågningen af PFLP-cellens medlemmer dukkede medlemmerne af Appel-gruppen momentvis op. Der var således i de første år efter optrevlingen af PFLP-cellen ingen overvågningsskridt rettet direkte mod Appel-gruppen og dens medlemmer. Han var da placeret i en gruppe på fem medarbejdere, der bl.a. havde ansvaret for overvågningen af PFLP-cellen. Han og de øvrige i gruppen delte alle oplysninger mellem sig.

Han blev foreholdt, at det af rapport af 22. juli 1975 udarbejdet af PET om fundene i lejligheden i Paris efter aktionen mod Carlos bl.a. fremgår, at der var blevet fundet notater med angivelse af en postboksadresse i Danmark og diverse instruktioner i tilknytning hertil, herunder bemærkninger som "KAK KOUF med flere medlemmer og tilførsel af den rumænske vare (KAK KOUF)". Hertil forklarede han, at han ikke ved, om PET da var klar over, at disse bemærkninger formentlig var henvisninger til de kommunistiske organisationer KAK og KUF i Danmark. Som han husker det, var det først senere, efter at man på andet grundlag havde indledt overvågning mod Appel-gruppen, at man blev opmærksom på den sandsynlige sammenhæng.

16 Protokol 7 og 19.

Foreholdt rapport af 5. januar 1977 "Vedr.: Marwan Muhammed Ibrahim EL FA-HOUM..." udarbejdet af PET, forklarede han, at PET gennem telefonaflytninger mod PFLP-cellens medlemmer blev opmærksom på Marwan el Fahoum. Efterfølgende undersøgelser viste, at han var militær leder inden for PFLP. Marwan el Fahoum havde ansvaret for cellen i København.

Han blev foreholdt rapport af 18. februar 1977 "Vedrørende Jens Holger Jensen ..." udarbejdet af PET. Hertil forklarede han, at de i forbindelse med overvågningen af PFLP-cellen på et tidspunkt hørte nogle kryptiske samtaler mellem nogle af cellens medlemmer og Jens Holger Jensen. Det var som følge heraf, at PET fik interesse for Jens Holger Jensen.

Foreholdt rapport af 22. februar 1977 "Vedr.: Jens Holger Jensen" udarbejdet af PET, forklarede han, at PET udvekslede oplysninger om interessante personer med mulig tilknytning til PFLP med samarbejdspartnere over et såkaldt arabisk terroristnet. Det foreholdte er svar på en forespørgsel på Jens Holger Jensen på nettet. Som det fremgår af svaret, var denne samarbejdspartner ikke i besiddelse af oplysninger om Jens Holger Jensen. Han husker ikke umiddelbart yderligere omkring Jens Holger Jensen før dennes angivelige rejse til USA i efteråret 1979.

Han blev foreholdt udskrift af rumaflytning af 2 - 3. maj 1979 af en lejlighed tilhørende et af medlemmerne af PFLP-cellen. Af udskriften fremgår bl.a.: "... *Marwan asks Talal to ask these people whether they are prepared to carry out a military operation. Sati answers that they may very well agree. ...*" Hertil forklarede han, at det var en meget interessant samtale, idet det stod klart, at PFLP-cellen havde planer om et operativt samarbejde med en dansk gruppe, som PET kunne identificere som Appel-gruppen.

Overvågningen af Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen blev meget intensiv, da de i efteråret 1979 meddelte deres omgangskreds, at de skulle ud at rejse i et år. PET mistænkte, at de skulle bistå PFLP med terror. PET havde ingen konkret viden om, hvori bistanden skulle bestå. Observationen mod Niels Jørgensen og Jens Holger Jensen tog en uventet drejning, da de efter at være taget til England inden for et døgn returnerede til Danmark. De låste sig ind i en anden sals lejlighed i Reventlowsgade, men med det korte varsel var det meget svært at fastholde observationen, og allerede morgenen efter "var de smuttet". En måned senere dukkede de op i København igen, hvorefter de rejste til USA. Det var meget sporadisk, hvilke oplysninger PET fik om Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen i denne periode. Ud over nogle få glimt i form af f.eks. postkort og enkelte telefonsamtaler var de ude af PET's synsfelt det næste år. PET havde da optrevet gruppen omkring Jens Holger Jensen, således at man ud over Niels Jørgensen

også havde fokus på Jan Weimann, Torkil Lauesen og Peter Døllner. Forespurgt, om PET på dette tidspunkt overvejede at skride til handling over for gruppen, forklarede han, at efter "forsvindingsnummeret" kunne man måske set i bagklogskabens lys have talt med dem. Det ville i givet fald have været en beslutning, der skulle træffes på højere ledelsesmæssigt niveau. Imidlertid valgte man at prøve at lokalisere dem bl.a. ved en efterlysning den 15. oktober 1979 med fotos til Københavns Politis Beredskabsafdeling. Beslutningen om at efterlyse dem blev truffet på ledelsesniveau i PET. "Han var håndværker, ikke arkitekt". Hvis man skulle have skredet til handling over for gruppen på dette tidspunkt, skulle det have været de øvrige medlemmer af Appel-gruppen, som PET skulle have talt med, idet de ikke kunne finde Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen. I øvrigt har det ændret sig væsentligt siden 1979 med hensyn til spørgsmålet om at tage en samtale med personer, som PET overvåger. PET oprettede således i 2004 en forebyggende afdeling, hvor man i vidt omfang bruger "præventive samtaler". Det er et begreb, der kom ind i dansk politi sidst i 80'erne, og altså ikke et begreb, man havde i 1979. Set i bakspejlet og med kendskab til nye og nutidige politimetoder kan man godt spørge, om ikke man skulle have benyttet sig af forebyggende midler. Det var imidlertid ikke umiddelbart en mulighed dengang. Der var ikke da andre danskere, som PET mistænkte for at have et operativt samarbejde med PFLP.

Han blev foreholdt telex af 6. december 1979 udarbejdet af PET med en opsummering af bl.a. Jens Holger Jensens og Niels Jørgensens rejseaktiviteter i efteråret 1979 samt forespørgsel om oplysninger vedrørende disse to personer. Herom forklarede han, at telexen er en "warning" og en anmodning om oplysninger over et efterretningsnet.

Leon Mandal Jensen¹⁷

Leon Mandal Jensen har forklaret bl.a., at han i 1970 blev ansat i politiet. Efter fem år i Københavns Politi begyndte han hos PET i en to-årig turnustjeneste i observationsgruppen. Han fik efterfølgende fast ansættelse i PET i afdeling C, uro-afdelingen. Han var en årrække i denne afdeling, inden han den 1. oktober 1984 begyndte i afdeling T, terror-afdelingen. Han tog den 1. februar 1987 orlov fra politiet og er ikke vendt tilbage.

Da han begyndte i PET, var der ikke mange ansatte. De talte sammen på tværs af afdelingerne, dog lå observationsafdelingen i en anden bygning, hvilket indebar

17 Protokol 13.

nogle begrænsninger i kontakten med de øvrige medarbejdere. Hvis der blev drøftet sager, skete det almindeligvis på afdelingslederplan.

Mens han var ansat i observationsgruppen, var han i nogle tilfælde med til at observere mod medlemmer af Appel-gruppen. Han var ikke dengang klar over baggrunden for overvågningen af dem. Mens han var i afdeling C, hørte han ikke meget om gruppen. Som følge af gruppens udenlandske kontakter var det afdeling T, der havde mest med gruppen at gøre.

Jens Brian Pedersen¹⁸

Jens Brian Pedersen har forklaret bl.a., at han i 1972 blev ansat i politiet. I 1976 kom han til PET, hvor han begyndte i observationsafdelingen. Han var i denne afdeling indtil maj 1979. Herefter var han frem til maj 1984 i ekstremismeafdelingen. På nær en periode i anden halvdel af 1984 var han efterfølgende i spionageafdelingen frem til august 1989.

Inden brandattentaterne mv. i Århus havde han været med til observationer mod Appel-gruppen. Han husker imidlertid ikke de enkelte observationer konkret, idet han deltog i hundredevis af observationer. Da han kom til ekstremismeafdelingen som sagsbehandler, havde afdelingen alene med den politiske del af KAK at gøre. Den resterende del af KAK's virksomhed blev behandlet af terrorafdelingen. De blev informeret af terrorafdelingen om gruppens aktiviteter. Gruppen gjorde imidlertid ikke meget væsen af sig, og informationerne drejede sig hovedsageligt om tøjindsamlinger. I PET opererede man efter "need to know" princippet, og de spurgte derfor ikke terrorafdelingen om flere oplysninger, end terrorafdelingen vurderede, at de havde brug for.

Poul Erik Illum Hansen¹⁹

Poul Erik Illum Hansen har forklaret bl.a., at han i 1968 blev ansat i politiet. I juli 1975 kom han til PET, hvor han var ansat indtil marts 2010. Hos PET begyndte han i observationsafdelingen, og fra 1977 til foråret 1981 var han i terrorafdelingen, afdeling T, hvorefter han frem til 1990 var i kontraspionageafdelingen.

Han husker ikke at have haft opgaver vedrørende Appel-gruppen i sin tid i afdeling T. I givet fald har det været af sporadisk karakter. Imens han var i afdeling T, var han bl.a. beskæftiget med overvågningen af nogle herboende palæstinensere med tilknytning til PFLP. Sati Bakier, der var formand for PWU, var han bekendt

18 Protokol 11.

19 Protokol 29.

med. Han blev foreholdt rapport af 13. marts 1978 til retten med anmodning om tilladelse til aflytning af PWU, Sati Bakier og andre herboende palæstinenseres telefoner udarbejdet af ham. Hertil forklarede han, at hans hovedbeskæftigelse i afdeling T var overvågning af grupperingen omkring Sati Bakier og PWU. Afdelingens overvågning af grupperingen overlappede til dels afdeling C's, idet dele af grupperingens aktiviteter faldt ind under afdeling C's område, som bl.a. var ekstremistiske grupper i Danmark. Der var derfor et vist samarbejde med afdeling C om denne overvågning. Afdelingerne udvekslede oplysninger på afdelingslederplan. Han blev foreholdt, at det af rapport af 28. marts 1978 "Vedr.: En eventuel terroraktion i Danmark." udarbejdet af PET fremgår bl.a., at en mand ringede fra Bagdad til en person i Sati Bakiens lejlighed og spurgte, hvor "the wedding celebration" skulle finde sted, hvortil der blev svaret, at "the wedding celebration" allerede var startet, og ifølge PET's tolk var "the wedding celebration" kodeordet for terroraktion.

Hertil forklarede han, at det er hans tjenestenummer, der er anført under en af continuationerne i rapporten, hvilket betyder, at han har udarbejdet kontinuationen. De var flere medarbejdere på området, og de arbejdede på kryds og tværs med de forskellige opgaver. Han kan ikke udelukke, at udtrykket "wedding celebration" var et kodeord for en terroraktion, men han husker det ikke.

Foreholdt, at det af rapport af 17. maj 1978 fra PET til retten med continuation af 7. juli 1978 udarbejdet af ham fremgår bl.a., at PET anmodede om tilladelse til rumaflytning af en lejlighed i Arresøgade, forklarede han, at det var en PFLP-dækkelejlighed, som PET ønskede at rumaflytte. Foreholdt, at politimester Ole Stig Andersen mødte i retten i sagen den 11. juli 1978,²⁰ hvor anmodningen i forlængelse af mødet blev taget til følge ved kendelse af 13. juli 1980, forklarede han, at det som regel var PET's vicepolitimester, der mødte i denne type sager. Han er ikke klar over, hvorfor politimesteren gav møde den pågældende dag.

Foreholdt, at det fremgår af materiale fra PET, at han omkring dette tidspunkt af og til var involveret i overvågningen af en postboks på Vesterbrogade, forklarede han, at baggrunden for overvågningen heraf var, at PET mente, at der var tale om en hemmelig postboks, som de herboende PFLP-medlemmer benyttede til korrespondance med PFLP i Mellemøsten.

Han mener ikke, at han var indblandet i overvågningen af nogle danskere, der havde forbindelse til grupperingen omkring Sati Bakier og PWU. Af rapport af

20 Sammenhold med Ole Stig Andersens forklaring for kommissionen.

14. februar 1979 "Vedr.: Jens Holger Jensen, ..." udarbejdet af ham fremgår, at Sati Bakier og Jens Holger Jensen aftalte at mødes i dæklejligheden i Arresøgade, og at det er konstateret, at mødet blev afholdt, og at der blev optaget fotos. Hertil forklarede han, at han ikke husker præcist, hvordan Jens Holger Jensen var kommet ind i billedet, men det har antageligvis været i forbindelse med overvågningen af grupperingen omkring Sati Bakier og PWU. Han havde ikke da noget nærmere kendskab til Jens Holger Jensen. Når der i rapporten er angivet et nummer over Jens Holger Jensens navn, betyder det, at PET havde en personsag på Jens Holger Jensen. Kopi af en rapport som den foreholdte ville blive lagt på Jens Holger Jensens og Sati Bakiens personsager. Personsagerne var fælles for afdelingerne, således at hver registreret person kun havde en personsag. Når der i rapporten står "Foto", betyder det, at der formentlig var vedlagt et foto af Jens Holger Jensen.

Han blev foreholdt udskrift af rumaflytning af 9. februar 1979 af samtale mellem Jens Holger Jensen og Sati Bakier om bl.a. KAP, Peter Døllner og Niels Jørgensen i PFLP-grupperingens dæklejlighed. Hertil forklarede han, at overvågningen af yderligtgående indenlandske politiske grupperinger henhørte under afdeling C. Han mener ikke, at Peter Døllner og Niels Jørgensen da var kendte i afdeling T.

Af udskrift af rumaflytning af 2.-3. maj 1979 af samtale i PFLP-dæklejligheden fremgår bl.a.: " ... *Marwan asks Talal to ask these people whether they are prepared to carry out a military operation. Sati answers that they may very well agree. ...*". Foreholdt dette, forklarede han, at han ikke husker aflytningen, men at man ville studse over et sådant udsagn og selvfølgelig undersøge forholdene nærmere. Han husker ikke, hvad der i den anledning blev sat i værk.

Han blev foreholdt rapport "Vedr.: PFLP's ønske om et samarbejde med en på tiden ukendt dansk gruppe." udarbejdet af PET med tilførsler den 21. og 24. august 1979, hvortil han forklarede, at det ikke var sikkert, at han fik en sådan rapport at se, og han erindrer ikke at have set den. Der var fire til fem sagsbehandlere i afdeling T, og man så ikke alle rapporter, som de andre udarbejdede. I afdelingen talte de en del sammen om sagerne.

Af rapport af 31. august 1979 "Vedr.: Jan Carl WEIMANN's ... og Jens Holger JENSEN's ... rejse til Beirut i AUG 1979 for at mødes med Tayssir KUBA" fremgår bl.a., at det måtte antages, at "THE TOFFAHA" var identisk med Jan Weimann og Jens Holger Jensen. Hertil forklarede han, at han ikke husker noget herom, herunder hvem Tayseer Kubaa var, eller hvad "Toffaha" betyder. Han mindes ikke, om man i PET omkring dette tidspunkt begyndte at bruge betegnelsen "Æblerne" om en gruppe personer.

Han blev foreholdt rapport af 17. september 1979 "Vedr.: Jens Holger Jensen ... i bsd af Dansk pas nr. ... – gyldig til d. 31. MAR 1981" udarbejdet af ham. I rapporten var Jens Holger Jensens ind- og udrejser listet op, og der nævntes en rejse med Jan Weimann til Beirut. Hertil forklarede han, at han ikke nærmere husker, hvorfor det var interessant, hvilke rejser Jens Holger Jensen havde foretaget, men når der var interesse omkring en person som her Jens Holger Jensen, da var det naturligt at affotografere dennes pas. Han husker ikke, hvorfor der var fokus på Jens Holger Jensen og Jan Weimann.

Af rapporter af 27. september 1979 "Vedr.: Fotooptagelse af WEIMANN, Jan Carl, ..." og "vedr.: Fotooptagelse af JENSEN, Jens Holger ...", fremgår bl.a., at han ved rekvisitioner af 20. september 1979 havde anmodet om fotooptagelse af Jan Weimann og Jens Holger Jensen. Hertil forklarede han, at han ikke husker andet om baggrunden for disse rekvisitioner, end at PET ønskede at få et nærmere kendskab til denne danske gruppe, der havde forbindelse til de herboende PFLP-medlemmer. Han husker ikke, om det lykkedes at få taget de rekvirerede fotos.

Foreholdt rapporter af 11. oktober 1979 vedrørende Niels Jørgensen, Peter Dønlner og Thorkild Lauersen Frandsen med følgende henvisning "Ref. Sagen vedr. Marwan FAHOUM's besøg i København i OKT 1979", forklarede han, at sådanne rapporter ville blive lagt ind på de respektive personers personsager.

Han husker ikke noget om en rejse, som Jens Holger Jensen skulle foretage i efteråret 1979. Foreholdt oversigtsbilag angående OBS-rapporter "Vedrørende: Jens Holger JENSEN's rejse til USA ...", forklarede han, at han ikke har erindring om, at man da fulgte Jens Holger Jensen særligt. Foreholdt, at PET mistede kontakten med Jens Holger Jensen og derefter anmodede Københavns Politi om at holde udgig efter ham, forklarede han, at han ikke husker dette, ligesom han ikke husker, at Jens Holger Jensen dukkede op efter at have været væk.

BB²¹

BB har forklaret bl.a., at han i 1979 blev ansat i PET's observationsafdeling. Et år senere rykkede han til terrorafdelingen, afdeling T, hvor han var i ca. to år, inden han kom til at beskæftige sig med PET's uddannelse af livvagter, samtidig med at han havde nogle særlige efterforskningsopgaver i afdeling T. Omkring 1984/85 blev han igen fast tillknyttet afdeling T i anledning af en særlig opgave, som han var fuldtidsbeskæftiget med. Fra januar 1986 og frem til 1992 var han i kontraspionageafdelingen. Hans hovedarbejdsområde i afdeling T var i den før-

21 Protokol 30.

ste periode tyrkisk terrorisme, og i den anden periode var det en konkret sag, der ikke vedrørte Appel-gruppen.

Inden røveriet den 2. marts 1983 mod en pengetransport fra Den Danske Bank i Lyngby havde han kun periferisk kendskab til Appel-gruppen, idet han ikke havde været sagsbehandler på det område, som gruppen henhørte under. Afdeling T var en lille afdeling, og de talte indbyrdes om sagerne. Det var derfra, at han havde sit beskedne kendskab til gruppen. Fra sin tid i observationsafdelingen havde han et godt kendskab til udseendet af Appel-gruppens medlemmer mv. Han husker bl.a. en observation mod Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen efter deres hjemkomst i efteråret 1979 fra London. Jan Weimann var han også med til at observere mod. Gruppen med disse personer var interessant, idet PET i indsatsen mod palæstinensisk terrorisme overvågede en gruppe herboende palæstinensere, og det kunne konstateres, at Appel-gruppen havde kontakt hertil. Gruppen af palæstinensere var samlet i foreningen PWU, hvis leder på det tidspunkt var Sati Bakier. Appel-gruppen havde imidlertid primært kontakt til PFLP-folk, der kom rejsende til Danmark fra Mellemøsten.

Oprindelig var Appel-gruppen ikke interessant som følge af andet end kontakten til PFLP.

Regnar Kjeld Jørgensen²²

Regnar Kjeld Jørgensen har forklaret bl.a., at han i 1972 blev ansat i politiet. I 1976 kom han til PET's observationsgruppe, hvor han var indtil 1. november 1978, hvor han blev kriminalbetjent i PET. Det var han frem til den 3. september 1979, hvor han tiltrådte en turnusstilling ved Hørsholm Politi. Den 15. maj 1980 blev han ansat i Københavns Politi.

I sin tid i PET beskæftigede han sig ikke som sagsbehandler med Appel-gruppen. Han blev foreholdt, at det s. 77 i "Politiets hemmeligheder – Jørn Moos genåbner Blekingegadesagen" bl.a. fremgår:

"...

Det er et rent tilfælde, at Siezings oplysninger lagrede sig særligt i Regnar Jørgensens hukommelse. Han havde nemlig en fortid hos PET, hvor han havde haft til opgave at registrere oplysninger om den stærkt venstreorienterede Appel-gruppe fra Svanevej på Nørrebro i København.

..."

22 Protokol 15.

Hertil forklarede han, at det ikke er rigtigt. Han var som observatør med i flere overvågningsoperationer mod personer med relation til PFLP, og herunder var han med til at tage fotoet, der er gengivet på s. 307 i "Blekingegadebanden" af Peter Øvig Knudsen. Han blev foreholdt, at det fremgår af rapport af 9. oktober 1979 udarbejdet af PET "Vedr.: konstatering af udrejse fra Kbh. Hovedbanegård af 2 danske statsborgere. 1: Jensen, Jens Holger ... 2: "Niels"", at fotografiet angiveligt er taget den 9. oktober 1979. Hertil forklarede han, at han ikke husker sit medarbejdersnummer i PET, og han kan derfor ikke sige, om hans nummer er blandt de to numre, der i rapporten er angivet som observatører på opgaven.

Paul Erich Ropers²³

Paul Erich Ropers har forklaret bl.a., at han i 1974 blev ansat i en turnusstilling i PET, hvor han i 1975 blev fastansat i en stilling i afdeling C, uro-afdelingen. Omkring et halvt år senere kom han til terrorafdelingen, hvor han var frem til 1984 alene afbrudt af en periode i Tønder Politi fra den 1. februar 1978 til den 1. december 1978. I 1984 skiftede han område i PET til bl.a. administrative opgaver og havde herefter ikke yderligere med terror at gøre.

Det var på et tidspunkt, efter at han var begyndt i afdelingen, at man i afdeling T første gang blev opmærksom på Appel-gruppen. Det skete gennem telefonaflytninger af herboende PFLP-medlemmers telefoner. Af telefonaflytningerne fremgik således, at nogle danskere, der senere viste sig at være Appel-gruppen, tog kontakt til lederne af den danske PFLP-afdeling, som PET overvågede.

Han husker svagt, at de fik nogle adresser, i forbindelse med at der i 1975 i Paris blev fundet nogle papirer under en aktion mod terroristen Carlos. Foreholdt rapport af 3. september 1975 "Vedr.: Potsbox ..., BBC Vesterbrogade 208 ..." udarbejdet af ham, forklarede han, at PET overvågede forsendelserne til denne postboks samt hvem, der hentede post herfra. Det viste sig, at det var herboende PFLP-medlemmer, som kom og hentede forsendelserne. Når der var oplysninger i korrespondancen om, at der kom tilrejsende fra PFLP, foretog man overvågning af besøgene.

Han blev foreholdt, at det af telex af 16. juli 1975 fra en samarbejdspartner om fund i en lejlighed i Paris efter aktionen mod Carlos bl.a. fremgår, at der var blevet fundet notater med angivelse af en postboksadresse i Danmark og diverse instruktioner i tilknytning hertil, herunder bemærkninger som "KAK KOUF med flere medlemmer og tilførsel af den rumænske vare (KAK KOUF)". Hertil forkla-

23 Protokol 18 og 27.

rede han, at det ikke bringer noget frem i erindringen, heller ikke om hvorvidt det anførte gav anledning til overvejelser omkring de danske organisationer KAK og KUF.

Han blev foreholdt rapport af 5. januar 1977 "Vedr.: Marwan Muhammed Ibrahim EL FAHOUM, ... alias Abou El Moor eller "the old man".." udarbejdet af ham selv. Herom forklarede han, at Marwan el Fahoum var Tayseer Kubaas udsending fra Beirut. Tayseer Kubaa var selv højt placeret i PFLP. Marwan el Fahoum var repræsentant for Tayseer Kubaas gruppe vedrørende udenrigspolitik og operationer. Når Marwan el Fahoum kom til Danmark, overvågede PET ham i videst muligt omfang.

Af rapport af 18. februar 1977 "Vedrørende Jens Holger Jensen ..." udarbejdet af PET fremgår bl.a., at Sati Bakier foretog opkald til adressen Klokkedybet 34 i Herlev, som Jens Holger Jensen, Gotfred Appel og Ulla Hauton var folkeregistertilmeldt til.

Foreholdt dette, forklarede han, at det herefter var almindelig kendt i afdeling T, at der var en forbindelse mellem Sati Bakier og Jens Holger Jensen m.fl. På det tidspunkt var de 5-6 sagsbehandlere i gruppen, og alle havde kendskab til information af denne karakter. Foreholdt, at det fremgår af rapport af 24. februar 1977, at Jens Holger Jensen skulle rejse til Bagdad angiveligt for at mødes med Tayseer Kubaa, forklarede han, at en sådan information også ville være kendt af alle i afdelingen. For at kunne dække hinanden ind under fravær var det nødvendigt, at alle havde kendskab til information af denne karakter.

Han blev foreholdt rapport af 16. september 1977 "Vedr.: Nubar HOVSEPIAN, alias JOE." udarbejdet af ham. Herom forklarede han, at Nubar Hovsepian var et PFLP-medlem bosiddende i USA. Som det fremgår af rapporten, skulle Sati Bakier fortælle om JOE's tilstedeværelse og forsøge at arrangere et møde mellem "the grapes", hvilket var PFLP's betegnelse for Appel-gruppen, og JOE. "The grapes" var identisk med "the apples". Ved et besøgs møde som dette overvågede PET i videst muligt omfang alt omkring besøget.

Foreholdt rapport af 13. december 1977 til retten udarbejdet af ham vedrørende forlængelse af aflytning af Sati Bakier, PWU med fleres telefoner, forklarede han, at det var tilfældigt, hvem af sagsbehandlerne på sagen der udfærdigede en rapport som den foreliggende.

Han blev foreholdt udskrift af rumaflytning af 2 - 3. maj 1979 af samtale i en lejlighed tilhørende et af de herboende PFLP-medlemmer. Af udskriften fremgår

bl.a.: " ... *Marwan asks Talal to ask these people whether they are prepared to carry out a military operation. Sati answers that they may very well agree. ...*" Hertil forklarede han, at PET havde en person siddende fra en fremmed tjeneste, der oversatte samtaler som denne fra arabisk til engelsk. Det citerede vakte naturligvis opmærksomhed hos PET, men hvilken konkret operation der skulle være tale om, havde man i PET ingen anelse om.

Han blev foreholdt rapport fra august 1979 "Vedr.: PFLP's ønske om et samarbejde med en på tiden ukendt dansk gruppe." udarbejdet af PET, hvor kontakten mellem PFLP og Appel-gruppen opsummeredes. Hertil forklarede han, at en sådan rapport blev lagt til ledelsen og blev ikke set af de andre medarbejdere i afdelingen. Alle medarbejderne i afdelingen ville imidlertid i mere eller mindre grad kende delelementerne i rapporten. De arbejdede efter "need to know"-princippet, og derfor kunne der være mindre vigtige oplysninger, som de ikke alle havde kendskab til.

Foreholdt, at det af telex af 31. august 1979 "Vedr.: To danske statsborgeres rejse til Beirut for at mødes med bl.a. Tayssir KUBA." udarbejdet af PET bl.a. fremgår, at Jens Holger Jensen og Jan Weimann skulle rejse til Beirut angiveligt for at mødes med Tayseer Kubaa, forklarede han, at man gav oplysninger af denne karakter til samarbejdspartnere, således at samarbejdspartnerne havde mulighed for også at overvåge gruppen og komme med supplerende oplysninger. PET fulgte da Appel-gruppens medlemmer for at fastlægge deres færden, der forekom fordækt. Imidlertid var det meget svært at følge dem, idet de var meget sikkerhedsbevidste. Man tog også fotos af gruppens medlemmer, herunder den 9. oktober 1979 i forbindelse med Jens Holger Jensens og Niels Jørgensens afrejse fra Københavns Hovedbanegård mod London. Formålet hermed var, at observatører, der ikke tidligere havde observeret mod gruppen, fik mulighed for at se, hvordan de personer, der skulle observeres, så ud.

Han blev foreholdt rapport af 26. oktober 1979 udarbejdet af PET med anmodning til retten om tilladelse til at foretage aflytning af Peter Døllners telefon. Hertil forklarede han, at de opsummerende oplysninger om Appel-gruppen i rapporten ville være kendt af de øvrige i afdelingen, men selve rapporten gik alene til afdelingens ledelse og ikke i cirkulation til de øvrige sagsbehandlere i afdelingen. Efter ledelsens gennemlæsning af rapporten, ville den gå til juristen, som tog den med i retten. På dette tidspunkt var det PET's fornemmelse, at Appel-gruppens mulige rolle i forhold til PFLP var af logistisk karakter f.eks. i form af at sørge for et "safehouse" i Danmark til en terrorgruppe i forbindelse med en operation.

Hilbert Winther-Hinge²⁴

Hilbert Winther-Hinge har forklaret bl.a., at han i 1966 begyndte i PET's afdeling 2, der beskæftigede sig med uro. Afdelingen skiftede under en omorganisering navn til afdeling C. Senere kom han på "russerholdet", og efterfølgende var han uddannelsesleder. Det kan godt passe, at han var uddannelsesleder fra 1976 til 1978. Derefter var han en kort overgang i observationstjenesten, inden han blev afdelingsleder i afdeling C, hvilket han var til ca. 1989/90. Mens han var afdelingsleder i afdeling C, blev afdelingen en kort overgang lagt sammen med afdeling T, der havde terror som arbejdsområde. Han var afdelingsleder i den sammenlagte afdeling. I forlængelse heraf kom han på ny til observationstjenesten.

Inden brandattentaterne i begyndelsen af 1980'erne i Århus kendte han til Gotfred Appel, men der var ikke noget, som hed Appel-gruppen endnu. Han havde ikke kendskab til overvågning af herboende personer med tilknytning til PFLP, idet overvågning heraf henhørte under afdeling T. Han er bekendt med Marwan el Fahoum, der blev omtalt på deres morgenparoler, men overvågningen af Marwan el Fahoum foregik i afdeling T. På morgenparolerne deltog afdelingslederne, og de orienterede mundtligt om, hvad der foregik i afdelingen, men ikke alt blev sagt på disse møder. Foreholdt rapport "Vedr.: PFLP's ønske om et samarbejde med en på tiden ukendt dansk gruppe" udarbejdet af PET med tilførsler den 21. og 24. august 1979, forklarede han, at der er tale om en rapport udarbejdet af afdeling T, og den bringer ikke noget frem i erindringen. Overvågningen af PWU mv. havde ikke noget med afdeling C's ansvarsområde at gøre. Navnene Weimann, Døllner, Niels Jørgensen og Lauesen sagde ham ikke da noget.

Poul Mose Hansen²⁵

Poul Mose Hansen har forklaret bl.a., at han begyndte som politifuldmægtig ved Politimesteren i Odense i 1974. Fra årsskiftet 1978/79 til 1985/86 var han politifuldmægtig i PET. Da han blev ansat, bestod juristgruppen af politimester Ole Stig Andersen, vicepolitimester Niels Schmidt, politifuldmægtigene Niels Christiansen og Arne Stevns samt ham selv. Fra omkring september 1979 hørte afdeling T og C, der tog sig af overvågning af henholdsvis international terrorisme og ekstremisme inden for landets grænser, under hans referat.

Han blev foreholdt telex af 6. december 1979 udarbejdet af PET "Vedr.: Danske PFLP-sympatisører" samt telex af 14. december 1979 udarbejdet af PET "Vedr.: PFLP-sympatisører i Danmark. JENSEN og JØRGENSEN" omhandlende bl.a.

24 Protokol 71.

25 Protokol 8 og 28.

Jens Holger Jensen, Niels Jørgensen, Marwan el Fahoum og Tayseer Kubaa. Hertil forklarede han, at det er telexer til et efterretningsnet. De håndskrevne numre, hvor der står "tale" ud for, betød, at han skulle tale med vicepolitimesteren om telexerne. Det var normalt, at når man var bekendt med, at interessante personer skulle foretage rejser, da gjorde man samarbejdspartnere opmærksom herpå. PET's fokus på dette tidspunkt var at afklare, hvilket samarbejde Appel-gruppen havde med PFLP.

Niels Gudmund Riskær Schmidt²⁶

Niels Gudmund Riskær Schmidt har forklaret bl.a., at han blev cand. jur. i 1970. Efter at have været politifuldmægtig i Københavns Politi blev han i 1974 ansat som fuldmægtig i PET. De var på det tidspunkt tre jurister i PET. Et af hans ansvarsområder var subversion, hvorunder bl.a. den senere terrorafdeling T, som han oprettede, henhørte. Fra 1977 til 1983 var han vicepolitimester i PET, inden han blev politimester i Grønland.

Han blev foreholdt anmodning af 7. juli 1975 underskrevet af ham om tilladelse til indgreb i meddelelshemmeligheden vedrørende en postboks på Vesterbrogade 208, 1800 Kbh., der angiveligt skulle fungere som kontaktforbindelse for terroristgrupper og terroristen Carlos. Hertil forklarede, at han ikke husker bilaget, ligesom han ikke husker, om oplysninger fra postboksens indhold henledte PET's opmærksomhed på Appel-gruppen, eller PET eventuelt allerede inden havde fokus på gruppen. Han husker, at Jens Holger Jensen blev observeret, da han på Hovedbanegården hentede et af de ledende herboende PFLP-medlemmer. Det var efter denne observation, at PET begyndte at interessere sig for Jens Holger Jensen.

Han blev foreholdt, at det af telex af 16. juli 1975 fra en samarbejdspartner om fund i en lejlighed i Paris efter aktionen mod Carlos bl.a. fremgår, at der var blevet fundet notater med angivelse af en postboksadresse i Danmark og diverse instruktioner i tilknytning hertil, herunder bemærkninger som "KAK KOUF med flere medlemmer og tilførsel af den rumænske vare (KAK KOUF)". Hertil forklarede han, at han givetvis har set disse oplysninger dengang, men han husker det ikke i dag. Han er bekendt med, at KAK er en forkortelse for Kommunistisk Arbejds-kreds. KOUF siger ham ikke noget. De havde ikke da nogen egentlig overvågning af KAK. Ressourcerne rakte kun til at følge med i KAK's åbne aktiviteter. Da han blev vicepolitimester i foråret 1977, var PET's kapacitet 24 telefonaflyt-

26 Protokol 9.

ninger og på døgnbasis at foretage kørende observationer af én person/et objekt, hvilket bevirkede, at PET måtte prioritere, hvor ressourcerne skulle sættes ind.

Han blev foreholdt udskrift af rumaflytning af 2-3. maj 1979 af en lejlighed angiveligt tilhørende et herboende medlem af PFLP. Af udskriften fremgår bl.a.: *"... Marwan asks Talal to ask these people whether they are prepared to carry out a military operation. Sati answers that they may very well agree. ..."*. Hertil forklarede han, at han ikke har nogen erindring om denne aflytning. Poul Mose Hansen havde da ansvaret for området. Der skulle først refereres til ham, hvis der kom et gennembrud i en sag. Han mindes ikke yderligere om Appel-gruppen fra denne periode end, at Jens Holger Jensen var væk i omkring et års tid og først dukkede op, da han blev meldt trafikdræbt i Århus.

Han blev foreholdt telex af 6. december 1979 udarbejdet af PET "Vedr.: Danske PFLP-sympatisører" samt telex af 14. december 1979 udarbejdet af PET "Vedr.: PFLP-sympatisører i Danmark. JENSEN og JØRGENSEN" omhandlende bl.a. Jens Holger Jensen, Niels Jørgensen, Marwan el Fahoum og Tayseer Kubaa. Hertil forklarede han, at det kan være udkast til telexer til et efterretningsnet. PET var bl.a. med i et efterretningsnet vedrørende palæstinensisk terrorisme. De håndskrevne numre, hvor der står "tale" ud for, betød, at han skulle tale med Poul Mose Hansen om udkastene.

Ole Stig Andersen²⁷

Ole Stig Andersen har forklaret bl.a., at han i 1965 blev ansat i Justitsministeriet. I en periode på to et halvt år var han udstationeret som politifuldmægtig. Efter sin tilbagekomst til Justitsministeriet blev han i august 1975 bedt om at søge stillingen som politimester i PET. Han fik stillingen og bestred den frem til slutningen af 1984, hvor han blev generalsekretær i Advokatsamfundet.

Inden han tiltrådte som politimester, havde han ikke som sådan beskæftiget sig med PET. Ved hans tiltræden var ledelsesforholdene forskellige i Centralafdelingen og i regionalafdelingerne. I Centralafdelingen var vicepolitimesteren den operative chef og havde nogle politifuldmægtige knyttet til sig som ansvarlige for de forskellige afdelinger. Kriminalkommisæreren havde ingen egentlig efterforskningsmæssig funktion. Regionalafdelingerne var underlagt Centralafdelingen, men således at den daglige kontakt gik gennem kriminalkommisæreren og/eller afdelingslederne, medmindre der var tale om efterretningsmæssige sager eller operationer, som krævede, at juristerne i Centralafdelingen blev involveret.

27 Protokol 35.

Regionalafdelingernes mest betydningsfulde funktion var at levere oplysninger med tilhørende trusselsvurderinger til de lokale politikredse forud for demonstrationer eller andre manifestationer, såfremt der var optræk til uro og dermed konfrontationer med politiet. Regionsafdelingerne havde en kontakthand i alle politikredse, men normalt blev dennes arbejdskraft opslugt af den almindelige efterforskning, idet kriminalkommisærerne ikke ville anvende ressourcer til "at jagte lygtemænd", som man udtrykte det. Det gav anledning til frustrationer hos kriminalpersonalet i Centralafdelingen, at der her herskede et "juristregime", hvilket ikke var normalt inden for kriminalpolitiafdelingerne. Det havde han haft forståelse for, og efter en ubehagelig overgangsperiode, hvor den konstituerede kriminalkommisær "kom til at fylde for meget", blev Per Larsen ansat som kriminalinspektør. Det var stadigvæk vicepolitimesteren, der var den daglige leder af afdelingens efterretningsvirksomhed, men Per Larsen evnede at skabe et fornuftigt samarbejde med vicepolitimesteren og de andre jurister, og der var herefter ikke flere samarbejdsproblemer i hans tid som politimester. Ledelsen blev orienteret på morgenparoler, hvor han, vicepolitimesteren, de øvrige jurister, kriminalinspektøren og afdelingslederne deltog. Vicepolitimesteren holdt typisk efter morgenparolen et møde med afdelingslederne, hvor man gik i dybden med de aktuelle sager. Han havde adgang til alle oplysninger, men som udgangspunkt blev han alene orienteret om særlige betydningsfulde sager, herunder sager "med en politisk vinkel", som departementet og dermed ministeren skulle eller burde orienteres om. Sådanne sager kunne også være sager af betydning for andre ministerier. Derudover fik han at vide, hvis der var optræk til "noget spændende". Han blev som oftest alene mundtligt orienteret og "gik ikke selv ned i sagerne". Dog fik han notitser, hvis det var sager, der skulle nævnes i ministeriet. Som politimester havde han monopol på kontakten til ministeriet, og når han ikke var på rejse, hvilket han ofte var, var det ham, der var forbindelsesleddet til ministeriet. Hans kontakt til ministeriet var direkte til departementschefen, hvis han var til stede. Var dette helt undtagelsesvist ikke tilfældet, henvendte han sig til afdelingschefen. Desuden var der en tæt kontakt til kontorchefen for politikontoret, bl.a. fordi kontorchefen var ansvarlig for revideringen af PET's regnskab. Det skete meget sjældent, at han ringede til ministeren, eller at ministeren ringede til ham. Der var ikke nedskrevne retningslinjer for PET's kontakt til det åbne politi i sager, hvor en sådan kontakt kunne være hensigtsmæssig. Det gav sig selv, hvordan det skulle foregå, og der var altså ingen speciel procedure for, hvordan det rent praktisk skulle foregå, herunder gennem hvem kontakten skulle gå. Vidnet mener ikke, sagsbehandlerne normalt ville videregive efterretningsmæssige oplysninger af betydning til det almindelige politi, uden at dette forinden i det mindste var aftalt med den pågældende afdelingsleder.

Han husker svagt, at der inden tiden med brandattentaterne mv. i Århus var en marxistisk-leninistisk gruppe, Appel-gruppen, som PET var meget interesseret i, idet gruppen havde kontakt til PFLP. Han var ikke selv direkte involveret i egentlig sagsbehandling vedrørende de herboende arabere og Appel-gruppen, og han mener ikke, at han mødte i retten med henblik på at indhente rettens tilladelse til indgreb i meddelelseshemmeligheden vedrørende disse grupperinger eller i øvrigt. Det fremgår af retsbog af 11. juli 1978, at han gav møde i en sag om at opnå tilladelse til rumaflytning af en lejlighed i Arresøgade, der tilhørte en af de herboende arabere, efter at PET kort tid forinden forgæves havde forsøgt at få tilladelse hertil. Retten havde ved det tidligere retsmøde tilkendegivet, at der ikke var grundlag for at imødekomme anmodningen. Hertil forklarede han, at han ingen erindring har om det pågældende retsmøde, og om hvorfor han er mødt. Mens han var i PET, var det hans politik ikke selv at møde i retten, og han mener ikke, at man kategorisk kan udelukke, at der begås fejl af retten.

2.3.5 Kommissionens sammenfatning

I det følgende sammenfatter kommissionen – på grundlag af den ovenfor givne dokumentation og vidneforklaringerne – det sandsynlige sagsforløb vedrørende PET's overvågning af Appel-gruppen, herunder PET's viden om gruppen frem til efterforskningen af en række brandattentater i begyndelsen af 1980'erne.

1950 – 1969

Gotfred Appel var fra først i 1950'erne kendt i PET som følge af sin tilknytning til DKP. PET blev opmærksom på Gotfred Appel med fleres stiftelse af KAK i 1964. KAK's politiske tilhørsforhold var det kinesiske kommunistpartis linje. Gotfred Appel drev forlaget Futura, der hovedsageligt udførte trykkeopgaver for den kinesiske ambassade. I 1968 blev KUF²⁸ oprettet. Af rapporterne om KAK og KUF fremgår bl.a., at PET da vurderede, at organisationerne havde ringe tilslutning, og det blev anslået, at KUF bestod af 25 medlemmer.

Jens Holger Jensen blev i 1967 registreret hos PET. Den første tilførsel til hans personsag vedrørte hans deltagelse i DKU's 27. kongres som delegeret for Glad-saxe-afdelingen. Samme år blev han anholdt for overtrædelse af politivedtægten i anledning af opståede tumulter under en demonstration ved den græske ambassadørbolig. I 1968 blev Jens Holger Jensen anholdt på ny, mens han ulovligt var ved at opklæbe plakater vedrørende et møde organiseret af "Vietnam-frivillige". Jens Holger Jensen blev ligeledes anholdt i 1969, da han deltog i forsøg

28 KAK's ungdomsafdeling.

på at afbryde en badmintonlandskamp mellem Danmark og Sydafrika ved afbrænding af røgbomber, udkastning af ildelugtende væske (smørsyre) m.m. Den 30. maj 1970 blev Jens Holger Jensen også anholdt i forbindelse med opstilling af en planche, der støttede PFLP, ved Strøget i København. Efter anholdelsen henvendte Peter Døllner sig til politiets udrykningstjeneste og oplyste, at han havde fået tilladelse til at opstille planchen. Herefter foretog PET ikke flere tilførsler til Jens Holger Jensens personsag før end i 1977, og der er intet materiale fra før 1977, hvor PET knyttede Jens Holger Jensen til KAK/KUF.

1970 – 1974

Medlemmer af KUF deltog i voldelige aktioner under Verdensbankmødet i 1970 i København. Det blev konstateret bl.a., at der på et møde arrangeret af KUF blev uddelt stålhjelme, solgt kæppe, brosten mm., og at KUF-medlemmerne ville søge at komme i slagsmål med politiet. I materiale om Verdensbankmødet beskrives KUF som en maoistisk organisation. Ved en senere ransagning af forlaget Futuras lokaler, hvor man vidste, at KUF holdt til, blev der bl.a. fundet molotovcocktails. Gotfred Appel blev efterfølgende anholdt som indehaver af trykkeriet. Til politiet forklarede han bl.a., at han havde opholdt sig i Beirut og Amman i Jordan, mens Verdensbankmødet fandt sted, og han havde intet kendskab til "virksomheden" i Futuras lokaler. Gotfred Appel gav udtryk for, at de fundne genstande ikke var forenelige med KUF's arbejdsmetoder, og efter hans overbevisning var genstandene ikke bragt til Futuras lokaler af KUF's medlemmer. PET skrev bagefter i en telex til en samarbejdspartner, at en dansk taler på den afholdte 2. verdenskongres vedrørende Palæstina måtte antages at være Gotfred Appel. Ingen af de senere kernemedlemmer af Appel-gruppen er nævnt i PET's omfattende materiale om Verdensbankmødet eller i øvrigt i materiale vedrørende KAK/KUF inden 1977.

I en rapport fra 1971 på Gotfred Appels personsag blev det anført bl.a., at KAK da var uden betydning, og organisationen var blevet frataget redigeringen af et blad, der blev udgivet af den kinesiske ambassade. Herefter var der ikke tilførsler af betydning på Gotfred Appels personsag før end i 1979.

I PET's afdeling C's årsberetning for 1974 blev det anført, at de maoistiske grupperinger, herunder KAK, stadig var små og uden indflydelse. I ingen af årsberetningerne fra 1971 til 1974 var der beskrivelse af konkrete aktiviteter vedrørende KAK/KUF.

Det kan således lægges til grund, at PET i tiden 1971 til 1974 ikke havde nogen overvågning af betydning af KAK/KUF, og PET kendte sandsynligvis ikke til en tilknytning mellem Jens Holger Jensen og de øvrige senere kernemedlemmer af

Appel-gruppen og KAK/KUF. Jens Holger Jensen var da den eneste af de senere kendte medlemmer af Appel-gruppen, der var registreret hos PET.²⁹

1975 – 1979

I 1975 i Paris dræbte den internationalt kendte terrorist, Carlos, to franske efterretningsfolk og en person med tilknytning til PFLP i forbindelse med efterforskning i Frankrig af PFLP's operative sektion og en anden terroristgruppe. En samarbejdspartner underrettede PET om, at man under ransagning af en lejlighed efter drabene havde fundet et større våbenlager og konstateret en tilknytning mellem Carlos og Baader-Meinhof-gruppen. Desuden havde man i forbindelse med efterforskningen fået oplysning om, at en postboksadresse i Danmark skulle være kontaktadresse for Carlos' terroristgruppe. Der fremgik nogle kryptiske instruktioner vedrørende breve til adressen, herunder *"KAK KOUF med flere medlemmer og tilførsel af den rumænske vare (KAK KOUF)"*.

PET fik rettens tilladelse til at få udleveret post fra postboksen, og det blev konstateret, at Talal Zouabi afhentede post herfra, herunder breve stilet til Sati Bakier. Talal Zouabi og Sati Bakier var kendt som herboende medlemmer af PFLP og ledende skikkelser i den danske palæstinensiske organisation PWU. Der er ingen tegn på, at PET dengang forbandt instruktionen vedrørende "KAK KOUF" med de danske organisationer KAK og KUF.

I årsberetningen for 1975 skrev PET's afdeling C bl.a., at KAK's medlemskreds og de udøvede aktiviteter var af stærkt begrænset omfang.

PET fik i 1976 rettens tilladelse til at aflytte Sati Bakiers telefon. Den første tilførsel til Jens Holger Jensens personsag siden 1970 var udskrifter af aflytninger af telefonsamtaler mellem ham og Sati Bakier i februar 1977. Der var tale om korte samtaler, hvor det aftaltes at mødes "det sædvanlige sted", og om en forsendelse af varer. Det er ikke muligt at udlede noget væsentligt af samtalerne. Af aflyttede samtaler mellem Sati Bakier og andre palæstinensere fremgik, at Jens Holger Jensen skulle rejse til Bagdad for at mødes med Tayseer Kubaa. PET foretog i den forbindelse diverse undersøgelser vedrørende Jens Holger Jensen og rejsen. Det blev konstateret bl.a., at en herboende palæstinenser ansat i Iraqi Airways havde udeladt Jens Holger Jensens navn fra passagerlisten i forbindelse med flyvningen til Bagdad. I september 1977 fremgik det af aflytning af Sati Bakiers telefon, at han skulle mødes på et forud aftalt sted med "the grapes", som PET vidste, var Jens Holger Jensen. På mødet ville han orientere om den

²⁹ Tilsvarende kan lægges til grund vedrørende 1975 og 1976.

kendte fortalere for den palæstinensiske sag, Nubar Hovsepian, tilstedeværelse i Danmark og forsøge at arrangere et møde mellem Nubar Hovsepian og "the grapes". Af en senere samtale fremgik, at mødet mellem "the grapes" og Nubar Hovsepian tilsyneladende blev gennemført. I PET's afdeling T's årsberetning for 1977 var Jens Holger Jensens rejse til Bagdad for at mødes med Tayseer Kubaa anført. Hverken Jens Holger Jensen eller KAK/KUF blev i øvrigt nævnt i årsberetningen.

Der er ikke registreret nogen begivenheder af interesse i 1978, før end PET den 9. oktober 1978 fik rettens tilladelse til at få udleveret forsendelser til en postboks, som Jens Holger Jensen var indehaver af. Der foreligger ikke nærmere oplysninger om grundlaget for dette indgreb. Hverken PET's afdeling C eller afdeling T omtalte Jens Holger Jensen eller KAK/KUF i deres årsberetninger for 1978.

Det kan således konstateres, at de forudgående begivenheder ikke havde givet anledning til, at PET indledte en målrettet overvågning af Jens Holger Jensen. PET's oplysninger om ham bestod ved indgangen til 1979 fortsat hovedsageligt af overskudsinformation fra overvågningen af de palæstinensiske kredse, og PET var ikke opmærksom på de øvrige kernemedlemmer af Appel-gruppen.

Af rumaflytninger den 8. og 9. februar 1979 af en lejlighed i Arresøgade, som PET anså for at være en PFLP-dæklejlighed, fremgik bl.a., at Sati Bakier nævnte Jens Holger Jensen for Marwan el Fahoum, der var kendt som højtstående PFLP-medlem og bl.a. instruktør for PFLP-terrorister på træningslejre. Omtalen vedrørte alene nogle penge, som Jens Holger Jensen havde indsamlet. Af aflytningen af et møde i lejligheden den 9. februar 1979 mellem Sati Bakier og Jens Holger Jensen fremgik bl.a., at Jens Holger Jensen fortalte om et opgør i KAK mellem på den ene side Gotfred Appel samt Ulla Hauton og på den anden side de øvrige medlemmer. Opgøret var endt med, at Gotfred Appel og Ulla Hauton havde meldt sig ud af organisationen. Desuden havde opgøret indebåret, at de nu var en lille svækket organisation. Jens Holger Jensen nævnte, at Sati Bakier af de tilbageværende medlemmer kendte bl.a. Peter Døllner. Jan Weimann og Niels Jørgensen blev også nævnt. Organisationen arbejdede nu med, hvordan de imperialistiske lande udnyttede de fattige lande. Sati Bakier spurgte til, om organisationen havde nogen plan for praktisk arbejde. Herefter forklarede Jens Holger Jensen om organisationens arbejde med tøjindsamling. Mødet sluttede med, at de aftalte at mødes på ny.

Af aflytning af et møde den 2. til 3. maj 1979 i lejligheden i Arresøgade fremgik bl.a., at Sati Bakier redegjorde over for Marwan el Fahoum om udviklingen i KAK.

Af samtalen fremgik, at Marwan el Fahoum var interesseret i et samarbejde med en eller alle fraktioner af den tidligere organisation. Marwan el Fahoum bad Talal Zouabi spørge, om de var klar til at udføre en militær operation. Sati Bakier bemærkede, at de meget vel kunne være villige hertil. Det blev konstateret, at Marwan el Fahoum havde et møde med Gotfred Appel den 11. maj 1979.

Det fremgik af en telefonaflytning af 26. juli 1979, at Jens Holger Jensen og Jan Weimann skulle have været rejst til Melleløsten, formentlig Beirut, men rejsen var ikke blevet til noget på grund af manglende visum.

Ifølge en telefonaflytning af Sati Bakiers telefon den 17. august 1979 aftalte han at mødes med Jan Weimann, hvilket skete igen den 26. august 1979. I rapport af 21. august 1979 med overskriften "PFLP's ønske om et samarbejde med en på tiden ukendt dansk gruppe" blev det konkluderet, at det måtte antages at være Gotfred Appel og Jens Holger Jensen, som Marwan el Fahoum ønskede et samarbejde med. Rapporten indeholdt desuden bl.a. diverse personlige oplysninger om Jan Weimann, herunder at han havde et selvstændigt firma, Manifest, sammen med "en Niels Jørgensen og en Thorkild Frandsen".

Den første tilførsel til Jan Weimanns personsag var en rapport af 31. august 1979, og det var således omkring dette tidspunkt, at han blev registreret hos PET. Af rapporten fremgik, at man fra telefonaflytninger af Sati Bakier og Talal Zouabi vidste, at Jens Holger Jensen og Jan Weimann den 30. august 1979 rejste til Beirut for at mødes med Tayseer Kubaa. Ud fra telefonsamtalerne sluttede PET, at "The Toffaha" var identisk med Jens Holger Jensen og Jan Weimann.

Det kan konstateres, at det var første gang, at PET forbandt det arabiske ord for æble med gruppen omkring Jens Holger Jensen. Af vidneforklaringer fremgår, at PET antog, at betegnelsen "Toffaha" var afledt af Gotfred Appels efternavn. PET orienterede en samarbejdspartner om Jens Holger Jensens og Jan Weimanns rejse til Beirut, ligesom man orienterede en samarbejdspartner om, at Jens Holger Jensen og Jan Weimann blev kaldt "the tofahas". Af en oversigt over PWU's kontakter i august 1979 med PFLP/Melleløsten fremgik, at flere danske organisationer, herunder Tvind, også foretog rejser arrangeret af PWU til Beirut, og at PWU var engageret i humanitært arbejde i de berørte områder i Melleløsten.

PET foretog observation mod Jens Holger Jensen og Jan Weimann, da de den 10. september 1979 skulle ankomme til Kastrup Lufthavn efter rejsen til Beirut. Kun Jens Holger Jensen var med flyet. PET mistede kontakten med Jens Holger Jensens bil, da han i et lyskryds undlod at køre frem for grønt.

Det var den første observation målrettet mod kernemedlemmer af Appel-gruppen, og som det fremgår, kunne PET konstatere, at Jens Holger Jensen var opmærksom på, at han blev overvåget.

Ved rapporter af 18. og 19. september 1979 anmodede PET om rettens tilladelse til aflytning af Jens Holger Jensens og Jan Weimanns telefoner. I rapporterne blev der redegjort for, at det var gennem overvågning af palæstinensiske kredse i København, at PET var blevet opmærksom på Jens Holger Jensen og Jan Weimann. Der blev henvist til, at PET satte de pågældendes rejse til Beirut den 30. august 1979 i forbindelse med Marwan el Fahoums anmodning til Talal Zouabi om at spørge, hvorvidt nogle danske grupper var villige til at udføre en militær operation. Formålet med aflytningen skulle være at afdække et samarbejde mellem Jens Holger Jensen samt Jan Weimann og PFLP med henblik på at foretage en eventuel terroraktion i Danmark. Retten meddelte ved kendelser af 24. september 1979 tilladelse til de begærede telefonaflytninger.

Det var de første tilladelser til telefonaflytning af kernemedlemmerne af Appel-gruppen, og det kan konstateres, at mistanken mod Appel-gruppen da var, at de skulle bistå PFLP i forbindelse med en terroraktion i Danmark.

I slutningen af september og begyndelsen af oktober 1979 optog PET's observationshold fotos af Jens Holger Jensen og Jan Weimann.

Det fremgik i begyndelsen af oktober 1979 af telefonaflytninger af de herboende palæstinensere, at en kvindelig lægestuderende,³⁰ der tilhørte gruppen af "æbler", skulle rejse til Beirut, hvor hun skulle være i to måneder. Jens Holger Jensen og Jan Weimann omtalte også rejsen i aflyttede telefonsamtaler. Tayseer Kubaa nævnte i en samtale med Sati Bakier, at det var meget vigtigt, at han tog sig godt af "de små æbler". Marwan el Fahoum var desuden i begyndelsen af oktober 1979 i København, og i den forbindelse var der en lang række aflyttede telefonsamtaler mellem de herboende palæstinensere og Jens Holger Jensen samt Jan Weimann. Samtalerne drejede sig hovedsageligt om aftale af møder mellem Appel-gruppen og Marwan el Fahoum. Efterfølgende ringede Jens Holger Jensen til Niels Jørgensen, Peter Døllner og Torkil Lauesen.

På denne baggrund konkluderede PET, at gruppen med Jens Holger Jensen yderligere bestod af Jan Weimann, Niels Jørgensen, Torkil Lauesen og Peter

30 Se note 12.

Døllner. Det var således på dette tidspunkt, at PET blev opmærksom på, at de tre sidstnævnte indgik som kernemedlemmer i Appel-gruppen.

Mødet, der blev aftalt i de ovenfor nævnte telefonsamtaler, blev angiveligt holdt den 8. oktober 1979 kl. 10.00 på Jens Holger Jensens bopæl. Senere samme dag ringede Jens Holger Jensen til sin mor og sin søster og fortalte, at han og Niels Jørgensen dagen efter skulle rejse til USA. De skulle rejse fra Esbjerg til London, hvor de skulle være i tre dage, og derfra videre med fly. PET overvågede Jens Holger Jensens og Niels Jørgensens afrejse fra Københavns Hovedbanegård den 9. oktober 1979 og tog fotos af dem. Af aflytninger af Jan Weimanns telefon fremgik, at han samme aften aftalte at mødes med Sati Bakier næste dag, og han aftalte derefter også at mødes næste dag med Peter Døllner og Torkil Lauesen. Kort efter midnat ringede Talal Zouabi til Jan Weimann. Talal Zouabi sagde, at han skulle tale med Jan Weimann med det samme om noget, som de ikke kunne tale om i telefonen. De aftalte derfor at mødes straks hos Talal Zouabi. Af en samtale mellem Sati Bakier og Talal Zouabi kort efter fremgik, at Jan Weimann havde fundet ud af, at man havde løjet for ham bl.a. om Jens Holger Jensens rejse til USA, der formentlig slet ikke havde USA som mål.

Det kan således konstateres, at alle samtalerne med Appel-gruppens medlemmer i forbindelse med samarbejdet med PFLP var korte, og medlemmerne fremkom ikke med nogen oplysninger af væsentlig betydning i disse samtaler. Ofte drejede samtalerne sig om aftale af et mødetidspunkt og ikke yderligere. Det fremstår således som om, at Appel-gruppens medlemmer var opmærksomme på risikoen for, at deres telefoner blev aflyttet, og de var påpasselige med ikke at sige noget af interesse i samtaler om samarbejdet med PFLP. Derimod fremkom der i et vist omfang oplysninger af betydning fra de herboende palæstinenseres samtaler, men det var oplysninger af overordnet karakter, der ikke gav fingerpeg om nogen form for mulige kriminelle forhold. De nævnte palæstinensere var således formentlig også opmærksomme på risikoen for aflytning af deres telefoner, men de var knap så påpasselige som Appel-gruppens medlemmer. Kommissionens opfattelse heraf skal ses i lyset af, at kommissionen ud over de gengivne samtaler har gennemgået meget store mængder af aflytningsmateriale, og der er ikke fundet andre samtaler af interesse end dem, der er gengivet ovenfor i dokumentationsafsnittet, afsnit 2.3.2, og dokumentationsafsnittene i kapitel 3.

Den første tilførsel til Peter Døllners og Torkil Lauesens personsager var en rapport med tilførsler af 8. og 10. oktober 1979. Rapporten omhandlede ovenstående oplysninger om Marwan el Fahoums besøg i København, herunder bl.a. de omtalte telefonsamtaler i den sammenhæng.

Den første tilførsel til Niels Jørgensens personsag var en rapport af 11. oktober 1979 med personlige oplysninger om ham. Der var udarbejdet tilsvarende rapporter om Peter Døllner og Torkil Lauesen. Kriminalassistent Ole Jens Rømer, der havde udarbejdet rapporterne, har bl.a. forklaret, at rapporterne var registreringsanmodninger med henblik på oprettelse af personsager på de tre nævnte personer. Det var således først da, at Niels Jørgensen, Peter Døllner og Torkil Lauesen blev registreret hos PET.

Fra en samarbejdspartner fik PET oplysninger om, at Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen var ankommet til England den 10. oktober 1979. Bl.a. på grundlag af oplysninger om, at Talal Zouabi havde mødtes med PFLP folk i England, gættede samarbejdspartneren på, at Jens Holger Jensens og Niels Jørgensens rejse kunne have forbindelse til PFLP-anliggender. PET modtog tillige oplysning om, at Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen allerede den 11. oktober 1979 ville ankomme med fly fra London til København. Samarbejdspartneren oplyste efterfølgende, at Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen under deres ophold i London virkede afslappede og ikke opmærksomme på muligheden for, at de blev observeret. Samarbejdspartneren var temmelig sikker på, at de ikke havde haft nogen kontakt uden for hotellet, og det var derfor spørgsmålet, om formålet med deres rejse alene havde været at afsende nogle luftpostbreve derfra. Samarbejdspartneren bemærkede, at når man tog de udgifter i betragtning, som dette tilsyneladende formålsløse besøg måtte have medført, så antog man, at brevene måtte have nogen betydning. Det var samarbejdspartnerens opfattelse, at besøget sandsynligvis havde et operativt formål.

Da Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen ankom til Københavns Lufthavn, blev de observeret af PET. De fulgtes muligvis med en tredje mand. Under køreturen ind til København så Jens Holger Jensen og en anden mand hele tiden ud ad bagruden af deres taxa. Det blev konstateret, at Jens Holger Jensen efter at være blevet sat af taxaen og efter have gået rundt med sin kuffert i kvarteret gik op i en lejlighed i Rantzausgade. Denne lejlighed holdt PET herefter under observation til og med den 18. oktober 1979. Også forlaget Manifests lokaler blev om aftenen den 12. oktober 1979 sat under observation, idet det var blevet konstateret, at Jan Weimanns, Torkil Lauesens og Peter Døllners biler var parkeret i gården ved lokalerne. Ejerne til de andre biler i gården, herunder Karsten Møller Hansen, blev i rapportmateriale angivet som "ukendte".

Af en intern rundskrivelse fra Københavns Politi af 15. oktober 1979 fremgår, at PET havde fremsendt fotos af antageligvis Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen til Københavns Politi med oplysning om, at PET var interesseret i deres færden, og at opmærksomheden navnlig skulle rettes mod ambassader. Således

skulle ambassadepatruljerne instrueres om at holde udkig efter dem. Samme dag foretog Københavns Politi i samarbejde med PET efter aftale på et møde mellem bl.a. PET's politimester og Københavns Politis politidirektør ransagning af lejligheden i Rantzausgade.

Under ransagningen blev det konstateret, at lejlighedens lejer var en John Frederiksen, hvis navn også stod på indgangsdøren. John Frederiksen var ukendt på adressen i Folkeregisteret, og han blev ikke identificeret. I lejligheden blev der fundet tegn på, at Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen havde været i lejligheden og ville vende tilbage. PET afgav samme dag advarsel til bl.a. danske politistationer, Københavns Lufthavn og Beredskabsafdelingen om skærpet opmærksomhed på israelske, ægyptiske og amerikanske interesser, hvor man som mulige gerningsmænd pegede på skandinaver i forbindelse med palæstinensere. Desuden advarede PET nogle samarbejdspartnere om, at de skulle være opmærksomme på danskere blandt eventuelle gerningsmænd i forbindelse med israelske, ægyptiske og amerikanske interesser.

Først den 17. oktober 1979 konstateredes der aktivitet i lejligheden i Rantzausgade. Niels Jørgensen, Jan Weimann og Talal Zouabi blev set gå ind i opgangen til lejligheden. Da personerne forlod lejligheden, blev de fulgt, men de virkede opmærksomme på, at de blev observeret, og PET opgav forfølgelsen af "sikkerhedsmæssige grunde", og fordi personerne "forsvandt". PET havde oplysninger om, at Marwan el Fahoum samme aften skulle flyve fra Kastrup til Karup, og det blev fastslået, at Talal Zouabi, Sati Bakier og Marwan el Fahoum kørte sammen til lufthavnen. Af en observationsrapport fremgik, at personerne i lejligheden i Rantzausgade havde optaget fotos af PET's observatører og set efter dem i kikkert fra lejligheden. Af yderligere observationsrapporter fremgik, hvordan personerne fra lejligheden havde afdækket observatørerne. Den 19. oktober 1979 blev de uddelte fotos af Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen inddraget fra Københavns Politi.

I en opsummeringsrapport vedrørende ovenstående begivenheder blev det anført, at det ikke kunne udelukkes, at Jens Holger Jensens og Niels Jørgensens rejse til "USA" var en sløringshandling forud for en terrorhandling udarbejdet i samarbejde med PFLP-cellen i København og PFLP's hovedkvarter i Beirut.

På dette grundlag kan det konkluderes, at PET satte store ressourcer ind på at overvåge Appel-gruppen i forbindelse med Jens Holger Jensens og Niels Jørgensens rejse til London og efterfølgende hjemkomst til København. PET involverede det almindelige politi i overvågningen af Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen, og PET udleverede fotos af dem til Københavns Politi. PET's mistan-

ke var fortsat, at Appel-gruppens medlemmer var involveret i en terroraktion. Imidlertid var Appel-gruppens medlemmer opmærksomme på overvågningen, og der kom ingen konkrete resultater ud af overvågningen, ud over at det kunne konstateres, at medlemmerne opførte sig mistænkeligt.

Fra telefonaflytninger blev det fastslået, at Torkil Lauesen den 23. oktober 1979 skulle rejse til Beirut. I forbindelse med rejsen havde Sati Bakier og Jan Weimann en telefonsamtale, der tydede på, at Torkil Lauesen skulle mødes med Marwan el Fahoum i Beirut. Ved kendelse af 30. oktober 1979 fik PET rettens tilladelse til at aflytte Peter Døllners telefon. I rapporten udarbejdet til brug for rettens behandling af anmodningen herom blev der henvist til de ovenfor gennemgåede oplysninger, herunder som det mest konkrete tegn på kriminalitet, at Marwan el Fahoum havde givet udtryk for, at PFLP var interesseret i et militært samarbejde med danske grupper, og at PET's efterforskning havde vist, at det var medlemmer af gruppen, der bestod af Jens Holger Jensen, Jan Weimann, Niels Jørgensen, Torkil Lauesen og Peter Døllner, som PFLP samarbejdede med. Desuden blev der redegjort for bl.a. Jens Holger Jensens og Niels Jørgensens dækrejse til London. Der blev henvist til, at formålet med aflytningen skulle være at afdække samarbejdet mellem Appel-gruppen og PFLP samt formålet med medlemmernes rejser.

Af en aflyttet telefonsamtale den 16. november 1979 fremgik, at Jens Holger Jensens far ikke havde hørt fra Jens Holger Jensen, siden faren fik et brev fra ham fra London fem uger tidligere. Samme dag foretog PET overvågning af forlaget Manifests lokaler, da man ud fra telefonaflytninger havde en formodning om, at Jens Holger Jensen var kommet hjem og skulle deltage i et møde der. PET's observatører blev imidlertid afdækket, og det blev ikke konstateret, om Jens Holger Jensen deltog i mødet. Den 20. november 1979 optog PET's observatører fotos af Peter Døllner.

Den 21. november 1979 talte Peter Døllner i telefonen med Jens Holger Jensen, der oplyste, at han og Niels Jørgensen var i San Francisco og ville fortsætte til Los Angeles. De ville komme hjem i slutningen af måneden. Senere på måneden fik PET oplysning fra Rigstelefonen om, at opkaldet fra Jens Holger Jensen var foretaget fra et YMCA-hotel i San Francisco. Peter Døllner havde den 26. november 1979 en telefonsamtale med sin bror, der gerne ville have Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen til at købe noget fotoudstyr i USA. Hertil svarede Peter Døllner, at man ikke kunne komme i kontakt med Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen, idet de rejste rundt på må og få. Peter Døllner nævnte ikke sin samtale den 21. november 1979 med Jens Holger Jensen over for sin bror. Den 27. november 1979 havde Peter Døllner en telefonsamtale med Niels Jørgensen,

der spurgte, om Peter Døllner havde en besked til dem, hvilket Peter Døllner svarede "nej" til. Niels Jørgensen oplyste, at han og Jens Holger Jensen ville komme hjem inden for 3-4 dage. Fra en samarbejdspartner fik PET underretning om, at Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen den 29. november 1979 var ankommet til London med fly fra USA, og de ville ankomme den 30. november 1979 med færgen fra Harwich til Esbjerg.

PET observerede mod Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen, da de ankom med færgen. Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen kørte fra færgelejet i Jens Holger Jensens bil. Observatørerne tabte imidlertid kontakten med bilen omkring Odense. Det blev efterfølgende konstateret, at formentlig Jens Holger Jensen den 13. november 1979 havde indleveret bilen i langtidsparkeringen i Esbjerg. Jens Holger Jensen havde fået visum til USA den 8. november 1979, var indrejst i England via Harwich den 14. november 1979 og var fløjet fra London til USA den 15. november 1979. Den 4. december 1979 blev der sendt besked til PET's regionalafdelinger med anmodning om, at grænseovergange, færgeoverfarter mv. blev anmodet om at melde, hvis Jens Holger Jensens bil blev observeret. PET sendte en telex til et efterretningsnetværk, hvor PET i telexen redegjorde for Jens Holger Jensens og Niels Jørgensens rejse og anførte, at det ikke kunne udelukkes, at aktiviteterne havde et operativt formål i PFLP-regi, samt at man ville være taknemmelig for at modtage oplysninger vedrørende de pågældende personer.

Den 19. december 1979 fik PET rettens tilladelse til aflytning af Torkil Lauesens telefon. I rapporten udarbejdet af PET til brug for rettens anmodning herom blev der henvist til rapporterne udarbejdet med henblik på rettens behandling af anmodningerne om aflytning af Jens Holger Jensens og Peter Døllners telefoner samt redegjort for Jens Holger Jensens og Niels Jørgensens "konspirative" rejse til London mv. Formålet med aflytningen blev angivet at være at efterforske Jens Holger Jensens og Niels Jørgensens forsvindende samt konstatere Torkil Lauesens forbindelse til PFLP. PET fik den 14. december 1979 oplysning fra en samarbejdspartner om, at Marwan el Fahoum skulle være en "farlig mand", der af Tayseer Kubaa havde fået til opgave at sikre forbindelserne mellem PFLP og europæiske ekstremistiske organisationer. I december 1979 konstateredes det, at der på Jens Holger Jensens venindes kollegieværelse hang et postkort poststemplet den 11. oktober 1979, hvor der stod "Vi er landet i London og flyver videre til New York. Holger."

I PET's afdeling T's årsberetning for 1979 opsummeredes forløbet vedrørende Jens Holger Jensens og Niels Jørgensens aktiviteter fra oktober og frem, og det blev anført, at efter man den 30. november 1979 mistede kontakten med Jens

Holger Jensens bil, havde Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen "i skrivende stund" ikke givet livstegn fra sig.

På dette grundlag kan det konstateres, at PET ved indgangen til 1980 forsøgte at finde ud af, hvor Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen var, og hvad de foretog sig. Mistanken mod dem og de andre kernemedlemmer af Appel-gruppen var fortsat, at de deltog i eller skulle deltage i operative handlinger for PFLP. PET udfoldede store bestræbelser på at lokalisere og følge Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen og henvendte sig med henblik herpå til det almindelige politi, toldvæsenet, grænseovergange og færgeoverfarter, ligesom PET samarbejdede med andre tjenester for bistand med at skaffe oplysninger om de pågældende. Når det lykkedes PET gennem overvågning at opnå kontakt med Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen, blev observatørerne hurtigt afdækket. Appel-gruppens medlemmer havde givet udenforstående personer, herunder nære familie-medlemmer, det indtryk, at Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen skulle være i USA i en lang periode og fortsat befundt sig der. PET havde iværksat telefonaflytning af de tre kendte kernemedlemmer af Appel-gruppen ud over Jens Holger Jensen og Niels Jørgensen, og PET havde i rapporterne til brug for opnåelse af rettens tilladelse til telefonaflytningerne redegjort fyldestgørende for de vigtigste informationer, som PET havde om gruppens eventuelle kriminelle aktiviteter.

2.3.6 Kommissionens konklusioner

Som det fremgår af sammenfatningen havde PET fra 1971 til 1977 ingen overvågning af betydning af KAK og KUF eller i øvrigt af Appel-gruppens medlemmer, og efterfølgende – i tiden frem til 1980 – havde PET ikke nogen konkret viden om det nærmere indhold af Appel-gruppens egentlige aktiviteter, herunder mulige kriminalitet. PET havde således ingen mistanke om, at gruppen var involveret i alvorlig berigelseskriminalitet, herunder de i "Blekingegadebanden" s. 187 ff. og s. 201 ff. omtalte forhold.³¹ PET's viden om gruppen omkring tidspunktet for disse forhold bestod i alt overvejende grad af efterretningsoplysninger om gruppens forbindelse til PFLP, og den heraf afledede mistanke var, at gruppens aktiviteter var terrorrelaterede. Derfor var der ikke anledning for PET til at videregive

31 Af "Blekingegadebanden", s. 187 ff. og s. 201 ff., fremgår bl.a., at "centrale medlemmer af KAK" den 9. december 1975 udførte et røveri mod SID, Nordre Fasanvej, København NV med et udbytte på 500.000 kr., ligesom medlemmer af KAK den 2. september 1976 begik røveri mod et postkontor i Lyrskovgade på Vesterbro i København, og at "kernegruppen i KAK, den senere Blekingegadebande" muligvis stod bag bedrageri for 1,4 mio. kr. den 8. november 1976 ved benyttelse af falske postgiroanvisninger vedrørende restskat.

efterretningsmæssige oplysninger om Appel-gruppen til det almindelige politi.³² Kommissionen finder herefter, at det kan lægges til grund, at PET i den angivne periode ikke modvirkede det almindelige politis opklaring af alvorlige strafbare forhold, som Appel-gruppen muligvis stod bag.

32 Som det fremgår af kapitel 3, afsnit 3.1, fik Rigspolitiets rejseafdeling senere i forbindelse med efterforskningen af brandattentaterne mv. i Århus mistanke om, at Appel-gruppen kunne stå bag røverierne mod SID og posthuset i Lyrskovgade. Se nærmere den i kapitel 3, afsnit 3.1.2, refererede rapport af 6. januar 1981 fra rejseafdelingen.

